

KATASZTRÓFAVÉDELMI KOORDINÁCIÓS TÁRCAKÖZI BIZOTTSÁG

ORSZÁGOS NUKLEÁRISBALESET-ELHÁRÍTÁSI INTÉZKEDÉSI TERV

3.2.3. fejezetéhez kapcsolódó

OBEIT 3.1. útmutató

Az ONER kritikus feladatai

Verzió száma:

3.

2021. január

Az Országos Nukleárisbaleset-elhárítási Intézkedési Tervhez kapcsolódó műszaki-tudományos dokumentum kidolgozásában a Felsőszintű Munkacsoport munkatársai működtek közre

Kiadta: Fichtinger Gyula, az OAH főigazgatója,
Budapest, 2021. január 4.

Felelős szerkesztő: Balczó Béla András
A kiadvány beszerezhető:
Országos Atomenergia Hivatal
1036 Budapest, Fényes Adolf utca 4.
1539 Budapest, Pf. 676
Telefon: 436-4987
Telefax: 436-4843

ELŐSZÓ

A nukleárisbaleset-elhárítás szabályozási rendszerének hierarchiája a következő:

1. A legfelső szintet a *törvények* képviselik, így legfontosabbként a katasztrófavédelemről, az atomenergiáról, a honvédelemről, valamint a különleges jogrendben bevezethető intézkedésekről szóló törvények.
2. A következő szintet a törvények végrehajtására kiadott *kormány- és miniszteri rendeletek* alkotják. Ezek közül a legjelentősebbek a katasztrófavédelemről szóló törvény végrehajtásáról, az Országos Nukleárisbaleset-elhárítási Rendszerről, a nukleáris és radiológiai veszélyhelyzet esetén végzett lakossági tájékoztatás rendjéről, a lakosság természetes és mesterséges eredetű sugárterhelését meghatározó környezeti sugárzási helyzet ellenőrzési rendjéről és a kötelezően mérendő mennyiségek köréről, valamint az ionizáló sugárzás elleni védelemről és a kapcsolódó engedélyezési, jelentési és ellenőrzési rendszerről szóló kormányrendeletek.
3. A jogi szabályozás mellett elengedhetetlen a nukleárisbaleset-elhárítási tevékenység műszaki szabályozása. A *műszaki szabályozás* rendszerében a legmagasabb szinten az *Országos Nukleárisbaleset-elhárítási Intézkedési Terv* helyezkedik el, amelyet a Katasztrófavédelmi Koordinációs Tárcaközi Bizottság elnöke hagy jóvá. Ehhez igazodnak és kapcsolódnak a *szervezeti Nukleárisbaleset-elhárítási Intézkedési Tervek*, melyeket a központi, ágazati, területi és helyi szervek felelős vezetői hagynak jóvá és rendelnek el alkalmazni illetékességi területükön. A műszaki szabályozás a jogszabályi előírások betartásával készül és figyelembe veszi a nemzetközi ajánlásokat, valamint a hazai jó gyakorlatokat.
4. A jogi és a műszaki szabályozásban meghatározott követelmények és feladatok teljesítésére ajánlott módszereket és eljárásokat a szabályozás következő szintje, az Országos Nukleárisbaleset-elhárítási Intézkedési Tervhez kapcsolódó *műszaki-tudományos dokumentumok* tartalmazzák. A Katasztrófavédelmi Koordinációs Tárcaközi Bizottság felhatalmazása alapján a műszaki-tudományos dokumentumokat az Országos Atomenergia Hivatal főigazgatója adja ki. E szabályozási szint legfontosabb célja, hogy útmutatást adjon az Országos Nukleárisbaleset-elhárítási Rendszerben közreműködő szervek számára az előírányzott feladatok végrehajtásához, és hogy egységes szempontrendszert biztosítson a tevékenységek elvégzéséhez a nemzetközi ajánlások, a nukleárisbaleset-elhárítási gyakorlatok értékelése és a jó tapasztalatok figyelembevételével. Ezért az útmutatókban foglalt megfontolások minél teljesebb követése az Országos Nukleárisbaleset-elhárítási Rendszerben közreműködő valamennyi szerv számára ajánlott.
5. A felsorolt szabályozásokat kiegészítik az Országos Nukleárisbaleset-elhárítási Rendszerben közreműködő szervek, szervezetek belső szabályozási dokumentumai, amelyeket a minőségirányítási rendszerükkel összhangban készítenek és tartanak karban.
6. A jogi és a műszaki szabályozás változásait követve, valamint a felhalmozódott tapasztalatok alapján az útmutatók felülvizsgálata időről időre megtörténik. Az útmutatók alkalmazása előtt mindig győződjön meg arról, hogy a legújabb, érvényes kiadást használja-e! Az érvényes útmutatók az Országos Atomenergia Hivatal honlapjáról (www.haea.gov.hu) tölthetők le.

TARTALOMJEGYZÉK

1. Az útmutató tárgya és célja.....	7
2. Az útmutató érvényessége	7
3. Vonatkozó jogszabályok és ajánlások	7
4. Meghatározások, rövidítések.....	7
5. Általános szempontrendszer.....	7
6. Irodalomjegyzék	8
1. melléklet: A veszélyhelyzet-kezelés műveletei	9
2. melléklet: Azonosítás, értesítés, működésbe helyezés	33
3. melléklet: Enyhítő beavatkozások végzése	73
4. melléklet: Sürgős óvintézkedések elrendelése.....	90
5. melléklet: A lakosság folyamatos tájékoztatása és utasításokkal való ellátása	108
6. melléklet: A veszélyhelyzeti munkavállalók védelme.....	120
7. melléklet: A korai fázis értékelése	131
8. melléklet: Egészségügyi beavatkozás és a nem radiológiai következmények enyhítése	150
9. melléklet: Mezőgazdasági óvintézkedések, a tápláléklánc védelme, hosszú távú óvintézkedések	161
10. melléklet: Helyreállítási műveletek végzése	177

1. AZ ÚTMUTATÓ TÁRGYA ÉS CÉLJA

A jelen útmutató ismerteti az OBEIT [1] 3.1. táblázatában szereplő kritikus feladatok részletes tartalmi kifejtését, meghatározza a sikeres végrehajtáshoz szükséges alapvető személyi, tárgyi, szervezeti, szabályozási feltételeket. Az útmutató célja az ONER-szervek támogatása, segítése a kritikus feladatok OBEIT szerinti végrehajtásában, illetve az erre történő felkészülésben.

2. AZ ÚTMUTATÓ ÉRVÉNYESSÉGE

Az útmutató az OBEIT-hez készült segédlet, az OBEIT-tel együtt használandó, érvényességét elsődlegesen az OBEIT érvényessége határozza meg. Mínthogy az OBEIT fejlesztése, aktualizálása folyamatos, az útmutató egyes részei eltérhetnek az OBEIT érvényes verziójától [1]. Az EPR-METHOD 2003 [2], illetve a GS-G-2.1 [3] és GSR Part 7 [4] NAÜ ajánlásokhoz való kapcsolódása áttételes.

3. VONATKOZÓ JOGSZABÁLYOK ÉS AJÁNLÁSOK

Az OBEIT 1.1. útmutatóban megadott jogszabályok teljes mértékben lefedik az útmutató alkalmazása során figyelembe veendő szabályozási környezetet.

4. MEGHATÁROZÁSOK, RÖVIDÍTÉSEK

Ez az útmutató az OBEIT [1] 1. mellékletében meghatározott kifejezéseket és rövidítéseket alkalmazza.

5. ÁLTALÁNOS SZEMPONTRENDSZER

Az útmutató a kritikus feladatokat az OBEIT [1] 3.2.3. fejezet 3.1. táblázatában ismertetett 10 fő nukleárisbaleset-elhárítási tevékenységi kör szerint csoportosítva adja meg az 1. ÷ 10. mellékletekben. A kritikus feladatok részletes kidolgozása az OBEIT vonatkozó fejezetei és a Nemzetközi Atomenergia Ügynökség által kiadott EPR-METHOD 2003 [2], valamint GS-G-2.1 [3] és GSR Part 7 [4] műszaki dokumentumok alapján történt. Az útmutató elkészítéséhez az [5] és [6] tanulmányokban foglaltak is támpontul szolgáltak.

A mellékletekben az egyes kritikus feladatok leírásánál a hivatkozás röviden az X. vagy esetenként X.Y. általános formátumot követi, ahol az első sorszám (X.) a kritikus feladat sorszámára, a második (Y.) a kritikus feladat adott pontjának sorszámára utal. A kritikus feladatok kifejtése az alábbi általános struktúrát követi.

Az adott kritikus feladat sorszámát (X.), a kritikus feladat veszélyhelyzeti tervezési kategóriához rendelését, a kritikus feladat megnevezését, a kritikus feladathoz kapcsolódó OBEIT fejezet sorszámát, illetve a NAÜ GSR Part 7 [3] műszaki dokumentum, követelményének, illetve pontjának sorszámát minden egyes kritikus feladtnál egy-egy táblázat rögzíti. A táblázatot követő szöveges rész adott pontjai (Y.) a kritikus feladathoz kapcsolódó fogalmakat fejtik ki az alábbiak szerint.

1. Cél

Az elvégzendő feladat és elérendő céljának tömör megfogalmazása.

2. A feladat részletes leírása

A kritikus feladat elvégzéséhez, a megjelölt cél eléréséhez végrehajtandó valamennyi részfeladat megnevezése és kifejtése.

3. Működési időszak

A feladat végrehajtásának időszaka lehet normál és/vagy valamely veszélyhelyzeti időszak. A felkészülési időszakot csak akkor szerepeltettük, ha a tervezés, felkészülés a részfeladatok között explicite megjelenik.

4. Felelős

Azon személy(ek), szervezet(ek) meghatározása, aki(k) és/vagy amely(ek) felelős(ek) a megnevezett kritikus feladat elvégzéséért. (Az elsődlegesen felelős szervezet félkövér betűtípussal van kiemelve.)

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

A kritikus feladat elvégzéséhez szükséges alapvető tárgyi eszközök, dokumentumok, szervezeti feltételek, szervezeti formák stb. összessége.

6. Végrehajtó szakmai területek

A kritikus feladatot végző vagy abban közreműködő szakmai területek megnevezése. A „szakmai” kifejezés itt általánosan, semmiképpen sem csupán „nukleáris” értelemben értendő; egy általános irányítást végző szervezet, pl. KKB csak akkor tartozik ide, ha az irányítás, koordinálás a részfeladatok között explicite megjelenik. Tartalmazza mindazon szervezet, illetve személyi állomány megnevezését is, akiket a feladat elvégzésébe bevonnak (általában szélesebb körű a felelős közvetlen alárendeltségébe tartozó szervezetnél, illetve állománynál).

7. Elvárt képességek

A feladat sikeres végrehajtása érdekében, akár a személyi állomány, akár a részt vevő szervezetek számára szükséges legfontosabb képességek megnevezése (pl. mobilitás, gyors reagálás, elemzőkészség, döntéshozatal, folyamatos készenlét, folyamatos működés).

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

A megjelölt veszélyhelyzeti tervezési kategóriáknál a kritikus feladat elvégzésében figyelembe veendő különbségek (pl. a rendelkezésre álló létesítményi erőforrások).

6. IRODALOMJEGYZÉK

- [1] Katasztrófavédelmi Koordinációs Tárcaközi Bizottság: Országos Nukleárisbaleset-elhárítási Intézkedési Terv (v3.1, 2020. március)
- [2] EPR-METHOD 2003: Method for Developing Arrangements for Response to a Nuclear or Radiological Emergency (IAEA, Vienna, 2003, ISBN 92-0-111503-2)
- [3] GS-G-2.1: Arrangements for Preparedness for a Nuclear or Radiological Emergency (Safety Guide No. GS-G-2.1, IAEA, Vienna, 2007, 92-0-109306-3)
- [4] GSR Part 7: Preparedness and Response for a Nuclear or Radiological Emergency (General Safety Requirements No. GSR Part 7, IAEA, Vienna, 2015, ISBN 978-92-0-105715-0)
- [5] Az OBEIT 3.1. táblázatában foglalt kritikus feladatok részletes leírása és értékelése (OAH/NBI-ABA-46/08/R1, 1. részjelentés, 1. változat, SOM System Kft., 2008.10.06)
- [6] Az Országos Nukleárisbaleset-elhárítási Rendszer (ONER) döntéstámogató és értékelő rendszereinek műszaki megújítása (Tanulmány, SOMOS Alapítvány, Budapest, 2008. március)
- [7] EPR-IEComm 2019: Operations Manual for Incident and Emergency Communication (IAEA, Vienna, 2020, ISSN 2518-685X)

1. MELLÉKLET: A VESZÉLYHELYZET-KEZELÉS MŰVELETEI

Sor- szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
1a.	✓	-	-	-	✓	A beavatkozás általános irányítása atomerőművek általános veszélyhelyzete esetére	3.3. fejezet 4.2. fejezet 7.1. fejezet 8.1. fejezet 9.2. fejezet	5.3. 5.6.-5.9.

1. Cél

AZ ONER koordinált és központosított módon történő vezetése és irányítása az erőforrások minél hatékonyabb felhasználása, a nukleáris veszélyhelyzet elhárítása és következményeinek (sugárterhelés, környezet radioaktív szennyeződése) csökkentése érdekében. A veszélyhelyzet elmúltával a helyzet normalizálása, a normál életvitelhez való visszatérés.

2. A feladat részletes leírása

- A jogszabályi háttér és szervezeti struktúra alapján ki kell alakítani az ONER koordinált működtetését biztosító központot, a vezetési és irányítási rendszert. Írásban kidolgozott, egymásra épülő, szabályozó dokumentumokkal kell biztosítani, hogy minden, a veszélyhelyzet elhárításában szerepet játszó szervezet, intézmény az egységes, központi irányításnak alárendelve működjön.
- A veszélyhelyzet elhárításának fő feladatai:
 - a helyzet értékelése, a várható következmények előrejelzése,
 - a helyzet feletti uralom visszanyerése,
 - a következmények (sugárterhelés, környezet szennyeződése) csökkentésére alkalmas beavatkozások elrendelése (döntés-előkészítés és döntéshozatal),
 - a beavatkozások végrehajtása,
 - szükség esetén nemzetközi segítség kérése,
 - helyreállítás.

3. Működési időszak

Veszélyhelyzeti (korai és kései) és helyreállítási időszak.

4. Felelős

KKB, atomenergia alkalmazója.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- A felelőségeket, hatásköröket, feladatokat egyértelműen meghatározó jogi és szabályozási rendszer, amely lefedi a beavatkozás minden időszakát.
- Vezetési, irányítási központ a 2.a) - 2.b) alatti feladatok elvégzéséhez szükséges logisztikai feltételekkel (szakmai háttér a helyzetértékeléshez és előrejelzéshez; sugárzási és egyéb, a döntés-előkészítéshez elengedhetetlen adatok; információáramlás, adatkapcsolatok biztosítása).
- A részt vevő szervezetek által elfogadott írásos szabályozó rendszer, amely részletesen leírja a szervezetek felelősségét, hatáskörét, feladatait, és meghatározza együttműködésüket.

6. Végrehajtó szakmai területek

KKB, MVB és nem országos hatású veszélyhelyzetekben HVB.

A veszélyhelyzet elhárításában szerepet játszó, központi, ágazati, területi és helyi ONER-szervek képviselőit magában foglaló döntéshozó testületek. A döntéseket előkészítő, megalapozó munkabizottságok (KKB NVM) tagjai. A döntések végrehajtását irányító szervezetek (KKB NVK) tagjai.

7. Elvárt képességek

- Gyors reagálás (a normál működési állapotból a megadott időnormák szerint el kell érni a szükséges működési állapotot).
- A kialakult helyzet értékelése és a következmények előrejelzése.

- c) Döntéshozatal.
- d) Folyamatos készenlét (normál időszak).
- e) Folyamatos működés (NVH idején).

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Az I. és V. kategóriájú létesítményeknél bekövetkező általános veszélyhelyzetben a beavatkozás általános irányítója a KKB.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
1b.	✓	-	-	-	✓	A beavatkozás általános irányítása atomerőművek általános veszélyhelyzete esetén, halasztást nem tűrő esetekben	3.5. fejezet 4.2. fejezet 7.1. fejezet 8.1. fejezet 9.2. fejezet	5.3. 5.6.-5.9.

1. Cél

AZ ONER területi és helyi szerveinek koordinált módon történő vezetése és irányítása az erőforrások minél hatékonyabb felhasználása, a nukleáris veszélyhelyzet elhárítása és következményeinek (sugárterhelés, környezet radioaktív szennyeződése) csökkentése érdekében.

2. A feladat részletes leírása

- a) A jogszabályi háttér és szervezeti struktúra alapján ki kell alakítani az ONER területi és helyi szerveinek koordinált működtetését biztosító központot, a vezetési és irányítási rendszert. Írásban kidolgozott, egymásra épülő, szabályozó dokumentumokkal kell biztosítani, hogy minden, a veszélyhelyzet elhárításában szerepet játszó szervezet, intézmény az egységes irányításnak alárendelve működjön.
- b) A veszélyhelyzet elhárításának fő feladatai:
 - a helyzet értékelése, a várható következmények előrejelzése,
 - a helyzet feletti uralom visszanyerése,
 - a következmények (sugárterhelés, környezet szennyeződése) csökkentésére alkalmas beavatkozások elrendelése (döntés-előkészítés és döntéshozatal),
 - a beavatkozások végrehajtása.

3. Működési időszak

Veszélyhelyzeti korai időszak.

4. Felelős

MVB, atomenergia alkalmazója.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- a) A felelőségeket, hatásköröket, feladatokat egyértelműen meghatározó jogi és szabályozási rendszer, amely lefedi a beavatkozás minden időszakát.
- b) Vezetési, irányítási központ a 2.a) - 2.b) alatti feladatok elvégzéséhez szükséges logisztikai feltételekkel (szakmai háttér a helyzetértékeléshez és előrejelzéshez; sugárzási és egyéb, a döntés-előkészítéshez elengedhetetlen adatok; információáramlás, adatkapcsolatok biztosítása).
- c) A részt vevő szervezetek által elfogadott írásos szabályozó rendszer, amely részletesen leírja a szervezetek felelősségét, hatáskörét, feladatait, és meghatározza együttműködésüket.

6. Végrehajtó szakmai területek

MVB és nem országos hatású veszélyhelyzetekben HVB, polgármester.

A veszélyhelyzet elhárításában szerepet játszó ágazati, területi és helyi ONER-szervek képviselőit magában foglaló döntéshozó testületek. A döntéseket előkészítő, megalapozó munkabizottságok (MVB,

HVB) tagjai. Az előkészítő munkabizottságok szakértői csoportjainak (MVB munkacsoport) tagjai. A döntések végrehajtását irányító szervezetek (MVB Operatív Törzs, HVB Operatív Törzs) tagjai. A polgármesteri hivatal állománya.

7. Elvárt képességek

- Gyors reagálás (a normál működési állapotból a megadott időnormák szerint el kell érni a szükséges működési állapotot).
- A kialakult helyzet értékelése és a következmények előrejelzése.
- Döntéshozatal.
- Folyamatos készenlét (normál időszak).
- Folyamatos működés (NVH idején).

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Az I. és V. kategóriájú létesítményeknél bekövetkező általános veszélyhelyzetben a beavatkozás általános irányítója halasztást nem tűrő esetekben az MVB.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
1c.	-	✓	✓	-	-	A beavatkozás általános irányítása	3.5. fejezet 4.2. fejezet 7.2. fejezet 7.3. fejezet 8.1. fejezet 9.2. fejezet	5.3. 5.6.-5.9.

1. Cél

AZ ONER területi és helyi szerveinek koordinált módon történő vezetése és irányítása az erőforrások minél hatékonyabb felhasználása, a nukleáris veszélyhelyzet elhárítása és következményeinek (sugárterhelés, környezet radioaktív szennyeződése) csökkentése érdekében.

2. A feladat részletes leírása

- A jogszabályi háttér és szervezeti struktúra alapján ki kell alakítani az ONER területi és helyi szerveinek koordinált működtetését biztosító központot, a vezetési és irányítási rendszert. Írásban kidolgozott, egymásra épülő, szabályozó dokumentumokkal kell biztosítani, hogy minden, a veszélyhelyzet elhárításában szerepet játszó szervezet, intézmény az egységes irányításnak alárendelve működjön.
- A veszélyhelyzet elhárításának fő feladatai:
 - a helyzet értékelése, a várható következmények előrejelzése,
 - a helyzet feletti uralom visszanyerése,
 - a következmények (sugárterhelés, környezet szennyeződése) csökkentésére alkalmas beavatkozások elrendelése (döntés-előkészítés és döntéshozatal),
 - a beavatkozások végrehajtása.

3. Működési időszak

Veszélyhelyzeti (korai és kései) és helyreállítási időszak.

4. Felelős

MVB, atomenergia alkalmazója.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- A felelőségeket, hatásköröket, feladatokat egyértelműen meghatározó jogi és szabályozási rendszer, amely lefedi a beavatkozás minden időszakát.

- b) Vezetési, irányítási központ a 2.a) - 2.b) alatti feladatok elvégzéséhez szükséges logisztikai feltételekkel (szakmai háttér a helyzetértékeléshez és előrejelzéshez; sugárzási és egyéb, a döntés-előkészítéshez elengedhetetlen adatok; információáramlás, adatkapcsolatok biztosítása).
- c) A részt vevő szervezetek által elfogadott írásos szabályozó rendszer, amely részletesen leírja a szervezetek felelősségét, hatáskörét, feladatait, és meghatározza együttműködésüket.

6. Végrehajtó szakmai területek

MVB és HVB.

A veszélyhelyzet elhárításában szerepet játszó ágazati, területi és helyi ONER-szervek képviselőit magában foglaló döntéshozó testületek. A döntéseket előkészítő, megalapozó munkabizottságok (MVB, HVB) tagjai. Az előkészítő munkabizottságok szakértői csoportjainak (MVB munkacsoport) tagjai. A döntések végrehajtását irányító szervezetek (MVB Operatív Törzs, HVB Operatív Törzs) tagjai.

7. Elvárt képességek

- a) Gyors reagálás (a normál működési állapotból a megadott időnormák szerint el kell érni a szükséges működési állapotot).
- b) A kialakult helyzet értékelése és a következmények előrejelzése.
- c) Döntéshozatal.
- d) Folyamatos készenlét (normál időszak).
- e) Folyamatos működés (NVH idején).

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

A II. és III. kategóriájú létesítményeknél a veszélyhelyzet várhatóan nem országos kiterjedésű, így az irányítást az MVB (indokolt esetben több MVB) végzi.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
1d.	-	-	-	✓	-	A beavatkozás általános irányítása	3.5. fejezet 4.2. fejezet 7.4. fejezet 8.1. fejezet 9.2. fejezet	5.3. 5.5.-5.8.

1. Cél

AZ ONER helyi szerveinek koordinált módon történő vezetése és irányítása az erőforrások minél hatékonyabb felhasználása, a nukleáris veszélyhelyzet elhárítása és következményeinek (sugárterhelés, környezet radioaktív szennyeződése) csökkentése érdekében. A veszélyhelyzet elmúltával a helyzet normalizálása, a normál életvitelhez való visszatérés.

2. A feladat részletes leírása

- a) A jogszabályi háttér és szervezeti struktúra alapján ki kell alakítani az ONER helyi szerveinek koordinált működtetését biztosító központot, a vezetési és irányítási rendszert. Írásban kidolgozott, egymásra épülő, szabályozó dokumentumokkal kell biztosítani, hogy minden, a veszélyhelyzet elhárításában szerepet játszó szervezet, intézmény az egységes irányításnak alárendelve működjön.
- b) A veszélyhelyzet elhárításának fő feladatai:
- a helyzet értékelése, a várható következmények előrejelzése,
 - a helyzet feletti uralom visszanyerése,
 - a következmények (sugárterhelés, környezet szennyeződése) csökkentésére alkalmas beavatkozások elrendelése (döntés-előkészítés és döntéshozatal),
 - a beavatkozások végrehajtása,
 - szükség esetén nemzetközi segítség kérése,
 - helyreállítás.

3. Működési időszak

Veszélyhelyzeti (korai és kései) és helyreállítási időszak.

4. Felelős

HVB, polgármester.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- A felelőségeket, hatásköröket, feladatokat egyértelműen meghatározó jogi és szabályozási rendszer, amely lefedi a beavatkozás minden időszakát.
- Vezetési, irányítási központ a 2.a) - 2.b) alatti feladatok elvégzéséhez szükséges logisztikai feltételekkel (szakmai háttér a helyzetértékeléshez és előrejelzéshez; sugárzási és egyéb, a döntéselőkészítéshez elengedhetetlen adatok; információáramlás, adatkapcsolatok biztosítása).
- A részt vevő szervezetek által elfogadott írásos szabályozó rendszer, amely részletesen leírja a szervezetek felelősségét, hatáskörét, feladatait, és meghatározza együttműködésüket.

6. Végrehajtó szakmai területek

HVB, polgármester.

A veszélyhelyzet elhárításában szerepet játszó ágazati és helyi ONER-szervek képviselőit magában foglaló döntéshozó testületek. A döntéseket előkészítő, megalapozó munkabizottságok (HVB, polgármester) tagjai. Az előkészítő munkabizottságok szakértői csoportjának tagjai. A döntések végrehajtását irányító szervezetek (HVB Operatív Törzs, polgármester) tagjai.

7. Elvárt képességek

- Gyors reagálás (a normál működési állapotból a megadott időnormák szerint el kell érni a szükséges működési állapotot).
- A kialakult helyzet értékelése és a következmények előrejelzése.
- Döntéshozatal.
- Folyamatos készenlét (normál időszak).
- Folyamatos működés (NVH idején).

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

A IV. kategóriájú tevékenységeknél a veszélyhelyzet várhatóan nem országos kiterjedésű, így az irányítást a HVB és polgármester végzi.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
2.	✓	✓	✓	-	-	Telephelyi sugárvédelem irányítása	3.2. fejezet 4.2. fejezet 7.1.fejezet 7.2. fejezet 7.3. fejezet	5.2. 5.4.-5.5. 5.7.-5.8.

1. Cél

A sugárveszélyes és nem sugárveszélyes munkakörben foglalkoztatott dolgozók, továbbá a beavatkozó állomány sugárterhelésének csökkentése. A létesítmény biztonságos működtetéséhez, leállításához szükséges személyzet sugárvédelmének biztosítása. Az ONER-szervek riasztása, információnyújtás a lakossági beavatkozások elrendeléséhez és végrehajtásához.

2. A feladat részletes leírása

- A normál időszakból a veszélyhelyzeti működésbe való átmenet végrehajtása (közvetlenül vagy a készenléti működésen keresztül) a biztonság veszélyeztetése nélkül.
- Riasztás és információszolgáltatás az ONER területi és központi szervei részére.

- c) Indokolt esetben a létesítmény működése, illetve a veszélyhelyzet-elhárítása irányításának áthelyezése védett, illetve tartalék vezetési pontba.
- d) Biztonságos óvóhelyek, gyülekezési pontok kialakítása, egyértelműen és jól láthatóan megjelölt menekülési útvonalakkal.
- e) Baleseti helyzetben is jól hallható, észlelhető riasztási rendszer (hang- és fényjelzés) kiépítése.
- f) Szükség esetén külső segítségkérés (tűzoltók, mentők, katasztrófavédelem) a helyzet lokalizálása érdekében.
- g) A beavatkozó állomány sugárvédelmének (védőeszközök, dozimetria) biztosítása.
- h) A biztonságos működtetéshez (leállításhoz) és a veszélyhelyzet-elhárításhoz nem szükséges személyek kimenekítése.
- i) A telephely monitorozásának megszervezése.
- j) A létesítmény állapotát, a létesítményen és telephelyen belüli sugárzási helyzetet (kibocsátások, szennyezettségi szintek, dózisteljesítmények) jellemző adatok folyamatos gyűjtése és értékelése.
- k) Az NVH korai időszakának elején a lakosságvédelmi intézkedésekre vonatkozó javaslat kidolgozása az MVB részére.

3. Működési időszak

Minden időszak.

4. Felelős

Atomenergia alkalmazója.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- a) Létesítményi BEIT (3.5.).
- b) Veszélyhelyzet-elhárítási szervezet (BESZ) létrehozása (3.6.).
- c) Az irányítást végző vezetési pont kialakítása a megfelelő infrastruktúra biztosításával: adatkapcsolatok, értékelő rendszerek, összeköttetés az ONER területi és országos szerveivel.
- d) A környezeti és személyi monitorozás eszközei (55.5.).
- e) Folyamatosan működő, szükség esetén a riasztás kezdeményezésére és az első feladatok meghatározására is képes ügylet (kapcsolattartási pont).
- f) Személyi sugárvédelmi és dozimetriai eszközök.

6. Végrehajtó szakmai területek

Létesítményi baleset-elhárítási szervezet, létesítményi sugárvédelmi szolgálat.

Létesítményi beavatkozó állomány: tűzoltók, egészségügyi szolgálat, radiológiai szakemberek. Létesítményfüggő kialakítás szerint a vezetési/kapcsolattartási pont folyamatos működtetéséhez szükséges személyzet: adatgyűjtés, értékelés, irányítás, kapcsolattartás. A monitorozáshoz szükséges állomány (55.6.).

7. Elvárt képességek

- a) Állandó ügylet.
- b) Gyors reagálás: riasztás, működési állapot elérése a megadott időnormák szerint.
- c) A kialakult helyzet értékelése és a következmények előrejelzése.
- d) Létesítményi szintű döntéshozatal, és az ONER területi és központi szerveknél a döntéshozatal támogatása.
- e) NVH idején folyamatos működés.
- f) Mobilitás: mintavétel, helyszíni mérések.

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

- a) Az I. és II. kategóriájú létesítményeknél a követelmények és a rendelkezésre álló eszközrendszer eltérőek, azonban az állomány védelme alapvetően biztosítható.

- b) A VTK III. kategóriájú létesítmények nem feltétlenül rendelkeznek saját beavatkozó állománnyal (pl. tűzoltók), a sugárvédelmi szolgálat 1-2 főből is állhat, a monitorozás lehetőségei is korlátozottak (55.9.).

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
3.	✓	✓	✓	-	-	Telephelyi fizikai védelmi feladatok irányítása	-	5.2. 5.4.

1. Cél

A létesítmény és a létesítmény biztonságos működtetéséhez, leállításához szükséges személyzet fizikai védelmének biztosítása egy nukleáris veszélyhelyzet elhárítása és következményeinek csökkentése érdekében.

2. A feladat részletes leírása

- A létesítmény és dolgozói védelme terrortámadások ellen.
- A létesítmény és dolgozói védelme hagyományos katasztrófák (tűz, robbanás, árvíz, repülőgépbaleset) következményei ellen.
- A nukleáris és sugárbiztonságot veszélyeztető esetekben riasztás és információszolgáltatás az ONER területi és központi szervei részére.
- Indokolt esetben a létesítmény működése, illetve a veszélyhelyzet-elhárítása irányításának áthelyezése védett, illetve tartalék vezetési pontba.
- Biztonságos óvóhelyek, gyülekezési pontok kialakítása, egyértelműen és jól láthatóan megjelölt menekülési útvonalakkal.
- Baleseti helyzetben is jól hallható, észlelhető riasztási rendszer (hang- és fényjelzés) kiépítése.
- Szükség esetén segítségkérés (tűzoltók, mentők, katasztrófavédelem) a helyzet lokalizálása érdekében.
- Szükség esetén a beavatkozó állomány sugárvédelmének (védőeszközök, dozimetria) biztosítása.
- A biztonságos működtetéshez (leállításához) és a veszélyhelyzet-elhárításhoz nem szükséges személyek kimenekítése, ha a helyzet indokolja.
- A létesítmény állapotát, a létesítményi és telephelyi sugárzási helyzetet (kibocsátások, szennyezettségi szintek, dózisteljesítmények) jellemző adatok folyamatos gyűjtése és értékelése (2.2.).

3. Működési időszak

Normál, készenléti és veszélyhelyzeti (korai) időszak.

4. Felelős

Atomenergia alkalmazója.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- Integrált – a hagyományos és nukleáris veszélyhelyzetek elhárítását egyaránt tartalmazó, a fizikai védelmi tervvel összhangban lévő – létesítményi BEIT vagy integrált tervezésű BEIT-ek.
- Veszélyhelyzet-elhárítási szervezet létrehozása (integrált vagy radiológiai szakembereket is bevonó BESZ).
- Az irányítást végző vezetési pont kialakítása a megfelelő infrastruktúra (adatkapcsolatok, értékelő rendszerek, összeköttetés az ONER területi és országos szerveivel) biztosításával.
- Folyamatosan működő, szükség esetén a riasztás kezdeményezésére és az első feladatok meghatározására is képes ügylet (kapcsolattartási pont).
- A környezeti és személyi monitorozás eszközei (55.5.).
- Személyi sugárvédelmi és dozimetriai eszközök.
- Fizikai védelmi eszközök (kerítésvédelem, kamerarendszer, beléptetési rendszer stb.).

6. Végrehajtó szakmai területek

Létesítményi baleset-elhárítási szervezet, fizikai védelmi szervezet, sugárvédelmi szolgálat.

Létesítményi beavatkozó állomány: őrzésvédelmi szervezet, tűzoltók, egészségügyi szolgálat, radiológiai szakemberek. Létesítményfüggő kialakítás szerint a vezetési/kapcsolattartási pont folyamatos működtetéséhez szükséges személyzet: adatgyűjtés, értékelés, irányítás, kapcsolattartás. A fizikai és környezeti monitorozáshoz szükséges állomány (55.6.).

7. Elvárt képességek

- Állandó ügyelet.
- Gyors reagálás (riasztás, működési állapot elérése a megadott időnormák szerint).
- A kialakult helyzet értékelése és a következmények előrejelzése.
- Létesítményi szintű döntéshozatal, és az ONER területi és központi szerveknél a döntéshozatal támogatása.
- NVH idején folyamatos működés.
- Mobilitás: mintavétel, helyszíni mérések.

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

- Az I. és II. kategóriájú létesítményeknél a követelmények és a rendelkezésre álló eszközrendszer eltérőek, azonban az állomány védelme alapvetően biztosítható.
- A III. kategóriájú létesítmények nem feltétlenül rendelkeznek saját beavatkozó állománnyal (pl. tűzoltók), a sugárvédelmi szolgálat 1-2 főből is állhat, a monitorozás lehetőségei is korlátozottak (55.9.).

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
4.	✓	✓	✓	✓	✓	A területi sugárvédelem irányítása	3.5.- 3.6. fejezet 7-9. fejezet	5.3. 5.5.-5.9.

1. Cél

AZ ONER területi szerveinek vezetése és irányítása az erőforrások minél hatékonyabb felhasználása, a nukleáris veszélyhelyzet következményeinek (lakossági sugárterhelés, környezet radioaktív szennyeződése) csökkentése érdekében. A beavatkozó állomány sugárvédelmének biztosítása. Az ONER központi szervek riasztása, információnyújtás a lakossági beavatkozások elrendeléséhez, végrehajtásához és a végrehajtás helyzetéről.

2. A feladat részletes leírása

- A jogszabályi háttér és szervezeti struktúra alapján ki kell alakítani az ONER területi szerveinek koordinált működését biztosító központot, vezetési és irányítási rendszerét. Írásban kidolgozott, egymásra épülő, szabályozó dokumentumokkal kell biztosítani, hogy minden, a veszélyhelyzet elhárításában szerepet játszó szervezet, intézmény az egységes területi irányításnak alárendelve működjön.
- A sugárvédelem irányításának fő feladatai:
 - a létesítmény állapotára, a telephely és környezete sugárzási helyzetére (kibocsátások, szennyezettségi szintek, dózisteljesítmények) vonatkozó adatok folyamatos gyűjtése és értékelése,
 - a helyzet értékelése, a várható következmények előrejelzése,
 - a következmények (sugárterhelés, környezet szennyeződése) csökkentésére alkalmas beavatkozások elrendelése (döntés-előkészítés és döntéshozatal),
 - a területi, illetve a KKB által hozott döntések végrehajtásának területi irányítása,
 - információszolgáltatás az ONER központi szervei részére,
 - szükség esetén központi segítségkérés (tűzoltók, mentők, katasztrófavédelem, honvédség, rendvédelmi szervek),
 - a beavatkozó állomány sugárvédelmének (védőeszközök, dozimetria) biztosítása.

3. Működési időszak

Veszélyhelyzeti (korai és kései) és helyreállítási időszak.

4. Felelős

MVB.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- Területi BEIT (5.5.).
- Veszélyhelyzet-elhárítási szervezet létrehozása (MVB és szervei, munkacsoportjai).
- Az irányítást végző vezetési pont kialakítása megfelelő infrastruktúrával: adatkapcsolatok, értékelő rendszerek, összeköttetés a létesítménnyel, az ONER területi és központi szerveivel.
- Folyamatosan működő, szükség esetén a riasztás fogadására és az ezzel kapcsolatos értesítési stb. feladatok elvégzésére képes ügyelet (kapcsolattartási pont).

6. Végrehajtó szakmai területek

MVB és szervei, munkacsoportjai, Sugáregészségügyi feladatkörében eljáró Kormányhivatal és OSK SZ (IV. kategóriánál).

Minden, a veszélyhelyzet elhárításában szerepet játszó megyei (területi) szerv felelős képviselőjét magában foglaló döntés-előkészítő testület (MVB) tagjai, illetve a területi döntés meghozataláért felelős MVB-elnök. A döntés-előkészítő testület szakértői csoportjainak (MVB Katasztrófavédelmi Munkacsoport) tagjai. A döntések végrehajtását irányító szerv (MVB Operatív Törzs) tagjai. A vezetési (kapcsolattartási) pont folyamatos működtetéséhez szükséges személyzet (adatgyűjtés, értékelés, irányítás, kapcsolattartás). Helyszíni sugárvédelmi mérések végzésére, értékelésére alkalmas mobil csoport (OSJER laboratóriumok).

7. Elvárt képességek

- Állandó ügyelet.
- Gyors reagálás (működési állapot elérése a megadott időnormák szerint).
- A kialakult helyzet értékelése és a következmények előrejelzése.
- Döntéshozatal (területi szinten), a döntéshozatal támogatása (ONER központi szervek részére).
- A döntések (beavatkozás) végrehajtásának területi irányítása.
- Folyamatos működés (NVH idején).
- Mobilitás (helyszíni vizsgálatok – OSJER laboratóriumok).

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

- A II. és III. kategóriájú létesítményeknél és a IV. kategóriájú tevékenységeknél a veszélyhelyzet várhatóan nem országos kiterjedésű, így az irányítást az MVB (indokolt esetben több MVB) végzi.
- A VTK I., II. és V. létesítményeknél bekövetkező általános veszélyhelyzet esetén a beavatkozás általános irányítója a KKB (kivéve a halasztást nem tűrő eseteket, amikor az MVB). A területi és központi döntéssel elrendelt beavatkozások végrehajtásának területi irányítása az MVB feladata.
- A sugárforrással kapcsolatos veszélyhelyzeteknél (elveszett, talált sugárforrások, szállítási balesetek) a helyszíni sugárvédelem irányítása a területileg illetékes Sugáregészségügyi feladatkörében eljáró Kormányhivatal, illetve az OSK SZ feladata.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
5.	✓	✓	✓	✓	✓	A területi hagyományos beavatkozás irányítása	-	5.3. 5.5.-5.9.

1. Cél

Annak megelőzése, hogy a létesítményben vagy annak közvetlen környezetében bekövetkező hagyományos veszélyhelyzet súlyosan veszélyeztesse a nukleáris és sugárbiztonságot.

2. A feladat részletes leírása

- A létesítmény és dolgozói védelme hagyományos katasztrófák (tűz, robbanás, árvíz, repülőgépbaleset) következményei ellen.
- A létesítménytől érkező kérés esetén segítségnyújtás (tűzoltók, mentők, katasztrófavédelem, honvédség, rendvédelmi erők) a helyzet lokalizálása érdekében.
- A létesítmény állapotát, a telephelyi és környezeti sugárzási helyzetet (kibocsátások, szennyezettségi szintek, dózisteljesítmények) jellemző adatok folyamatos gyűjtése és értékelése (4.2. pont).
- A nukleáris és sugárbiztonságot veszélyeztető esetekben az ONER területi szerveinek készenléti működtetése, illetve az ONER központi szervei készenléti működésének kezdeményezése.
- Közreműködés a létesítmény biztonságos működtetéséhez (leállításához) és a veszélyhelyzet-elhárításhoz nem szükséges személyek kimenekítésében, ha a helyzet indokolja.
- Beavatkozás végrehajtása a hagyományos veszélyhelyzetben érintett lakosság védelme érdekében.
- Szükség esetén a beavatkozó állomány sugárvédelmének (védőeszközök, dozimetria) biztosítása.

3. Működési időszak

Készenléti és veszélyhelyzeti (korai) időszak.

4. Felelős:

MVB.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- Integrált – a hagyományos és nukleáris veszélyhelyzetek elhárítását egyaránt tartalmazó - területi BEIT vagy integrált tervezésű BEIT-ek.
- Veszélyhelyzet-elhárítási szervezet (integrált vagy radiológiai szakembereket is bevonó MVB).
- Folyamatosan működő, szükség esetén a riasztás kezdeményezésére és az első feladatok meghatározására is képes ügylet (kapcsolattartási pont).
- Az irányítást végző vezetési pont a megfelelő infrastruktúra biztosításával (adatkapcsolatok; értékelő rendszerek; összeköttetés a veszélyhelyzet elhárításában érintett területi és országos szervekkel, valamint az ONER szerveivel).
- Szükség esetén személyi sugárvédelmi és dozimetriai eszközök.

6. Végrehajtó szakmai területek

MVB és szervei, munkacsoportjai.

Minden, a veszélyhelyzet elhárításában szerepet játszó megyei (területi) szerv felelős képviselőjét magában foglaló döntés-előkészítő testület (MVB) tagjai, illetve a területi döntés meghozataláért felelős MVB-elnök. A döntés-előkészítő testület szakértői csoportjainak (MVB-munkacsoportok) tagjai. A döntések végrehajtását irányító szerv (MVB Operatív Törzs) tagjai. A vezetési (kapcsolattartási) pont folyamatos működtetéséhez szükséges személyzet (adatgyűjtés, értékelés).

7. Elvárt képességek

- Állandó ügylet.
- Gyors reagálás (működési állapot elérése a megadott időnormák szerint).
- A kialakult helyzet értékelése és a következmények előrejelzése.
- Döntéshozatal.
- A döntések (beavatkozás) végrehajtásának irányítása.
- Folyamatos működés (veszélyhelyzet idején).

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Az I. kategóriájú létesítménynél a létesítmény saját beavatkozó állománya elsődleges szerepet játszik a veszélyhelyzet elhárításában, segítség kérése azonban elképzelhető. A II., III. és V. kategóriájú létesítményeknél, továbbá a IV. kategóriájú tevékenységnél a külső (helyi, területi, központi) beavatkozó erők közreműködése a meghatározó.

Sor- szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
6.	✓	✓	✓	✓	✓	A területi rendvédelmi szervek tevékenységének összehangolása	-	5.6. 5.9.

1. Cél

A beavatkozások területi végrehajtásában közreműködő, illetve a végrehajtást támogató, a kimenekített, áttelepített lakosság visszamaradó anyagi javainak védelmét biztosító rendvédelmi szervek tevékenységének irányítása.

2. A feladat részletes leírása

- a) A rendvédelmi szervek és a veszélyhelyzet elhárításában részt vevő erők (mentők, honvédség) tevékenységének összehangolása, irányítása.
- b) A rendvédelmi szervek által végzendő feladatok meghatározása:
 - forgalomkorlátozás, belépés ellenőrzése, korlátozása az óvintézkedési zónák (MÓZ és SÓZ) határán, illetve a kijelölt területeken,
 - közreműködés az elzárkóztatás végrehajtásában (lakosság tájékoztatása és a végrehajtás ellenőrzése),
 - közreműködés a kimenekítés megszervezésében és végrehajtásában (forgalomszervezés és -irányítás, büntetés-végrehajtási intézmények),
 - a kimenekített lakosság hátrahagyott javainak védelme,
 - a kijelölt biztonsági terület határainak biztosítása,
 - közreműködés a hosszú távú óvintézkedések (legeltetési, halászati stb. tilalom) végrehajtásában.
- c) A feladatokat végrehajtó állomány indokolt szintű sugárvédelmének biztosítása.

3. Működési időszak

Készenléti és veszélyhelyzeti (korai és kései) időszak.

4. Felelős:

MVB.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- a) Koordinált módon tervezett, területi és ágazati BEIT-ek, eljárásrendek.
- b) Veszélyhelyzet-elhárítási szervezet (integrált vagy radiológiai szakembereket is bevonó MVB).
- c) Az irányítást végző vezetési pont a megfelelő infrastruktúra (adatkapcsolatok; értékelő rendszerek; összeköttetés a veszélyhelyzet elhárításában érintett területi és országos szervekkel, valamint az ONER szerveivel) biztosításával.
- d) Folyamatosan működő, szükség esetén a riasztás kezdeményezésére és az első feladatok meghatározására is képes ügylet (kapcsolattartási pont).
- e) Szükség esetén személyi sugárvédelmi és dozimetriai eszközök.

6. Végrehajtó szakmai területek

MVB és szervei, munkacsoportjai.

Minden, a veszélyhelyzet elhárításában szerepet játszó megyei (területi) szerv felelős képviselőjét magában foglaló döntés-előkészítő testület (MVB) tagjai, illetve a területi döntés meghozataláért felelős MVB-elnök. A döntés-előkészítő testület szakértői csoportjainak (MVB-munkacsoportok) tagjai. A döntések végrehajtását irányító szerv (MVB Operatív Törzs) tagjai. A vezetési (kapcsolattartási) pont folyamatos működtetéséhez szükséges személyzet (adatgyűjtés, értékelés).

7. Elvárt képességek

- a) Állandó ügylet.
- b) Gyors reagálás (működési állapot elérése a megadott időnormák szerint).

- c) A kialakult helyzet értékelése és a következmények előrejelzése.
- d) Döntéshozatal.
- e) A döntések (beavatkozás) végrehajtásának irányítása.
- f) Folyamatos működés (veszélyhelyzet idején).

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Az I. kategóriájú létesítménynél várható telephelyen kívüli, a II. kategóriájú létesítménynél telephelyen belüli, a IV. kategóriájú tevékenységnél a biztonsági területen belüli sürgős óvintézkedések végrehajtása. A III. és V. kategóriánál hosszú távú óvintézkedések elrendelése a jellemző. Minden tervezési kategóriánál szükség lehet a hagyományos rendvédelmi feladatok (forgalomkorlátozás, -biztosítás, rendfenntartás stb.) elvégzésére.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
7.	✓	✓	✓	✓	✓	Országos sugárvédelmi feladatok irányítása	3.3. fejezet 6-9. fejezet	5.3. 5.5.-5.9.

1. Cél

A sugárvédelmi helyzet felmérése, értékelése, az ONER vezetése és irányítása az erőforrások minél hatékonyabb felhasználása, a nukleáris veszélyhelyzet következményeinek (lakossági sugárterhelés, környezet radioaktív szennyeződése) csökkentése érdekében.

A beavatkozó állomány sugárvédelmének biztosítása.

2. A feladat részletes leírása

- a) Ki kell alakítani az ONER koordinált működtetését biztosító központot, vezetési és irányítási rendszerét (1a.2.).
- b) Az országos szintű sugárvédelem irányításának fő feladatai:
 - a létesítmény állapotát, a telephelyen, közeli és távolabbi környezetében lévő sugárzási helyzetet (kibocsátások, szennyezettségi szintek, dózisteljesítmények) jellemző adatok folyamatos gyűjtése és értékelése,
 - a helyzet értékelése, a várható következmények (lakosság sugárterhelése, környezet szennyeződése) előrejelzése,
 - a következmények csökkentésére alkalmas beavatkozások elrendelése (döntés-előkészítés és döntéshozatal),
 - a döntések végrehajtásának irányítása,
 - szükség esetén a segítségnyújtás (tűzoltók, mentők, katasztrófavédelem, honvédség, rendvédelmi erők) központi elrendelése és irányítása,
 - a beavatkozó állomány sugárvédelmének (védőeszközök, dozimetria) biztosítása,
 - indokolt esetben nemzetközi segítség kérése.

3. Működési időszak

Készenléti, veszélyhelyzeti (korai és kései) és helyreállítási időszak.

4. Felelős

KKB.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- a) A BEIT-ek rendszere.
- b) Az ONER központi, ágazati, területi és helyi szervei.
- c) Az irányítást végző vezetési pont a megfelelő infrastruktúra (adatkapcsolatok, értékelő rendszerek, összeköttetés az ONER területi szerveivel és ágazati központjaival) biztosításával.
- d) A 2.a) - 2.b) alatti feladatok elvégzéséhez szükséges, a döntéshozatalt támogató szakmai háttér.
- e) A beavatkozás végrehajtásához szükséges központi készletek (pl. jódtabletta).

f) Sugárvédelmi eszközök.

6. Végrehajtó szakmai területek

KKB és szervei, azok munkacsoportjai.

A döntéseket előkészítő, megalapozó munkabizottság (KKB NVM) tagjai. A döntések végrehajtását irányító szervezetek (KKB NVK) tagjai. A vezetési (kapcsolattartási) pont folyamatos működtetéséhez szükséges személyzet (adatgyűjtés, értékelés).

7. Elvárt képességek

- Állandó ügyelet.
- Gyors reagálás (működési állapot elérése a megadott időnormák szerint).
- A kialakult helyzet értékelése és a következmények előrejelzése.
- Döntéshozatal.
- A döntések (beavatkozás) végrehajtásának központi irányítása.
- Folyamatos működés (NVH idején).

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Az I. és V. kategóriájú létesítményeknél bekövetkező általános veszélyhelyzet esetén a beavatkozás általános irányítója a KKB (kivéve a halasztást nem tűrő eseteket, amikor az MVB). A II. és III. kategóriájú létesítményeknél és a IV. kategóriájú tevékenységeknél a veszélyhelyzet várhatóan nem országos kiterjedésű, így az irányítást az MVB (indokolt esetben több MVB) végzi.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
8.	✓	✓	✓	✓	✓	A hagyományos beavatkozások országos irányítása	-	5.3. 5.5.-5.9.

1. Cél

Annak megelőzése, hogy egy, az országban bekövetkező hagyományos veszélyhelyzet súlyosan veszélyeztesse a nukleáris és sugárbiztonságot.

2. A feladat részletes leírása

- A létesítmény és dolgozói védelme hagyományos katasztrófák (tűz, robbanás, árvíz, repülőgépbaleset) következményei ellen.
- A létesítménytől vagy az ONER területi szervétől érkező kérés esetén központi segítségnyújtás (tűzoltók, mentők, katasztrófavédelem, honvédség, rendvédelmi erők) a helyzet lokalizálása érdekében.
- A létesítmény állapotát, a telephelyi és környezeti sugárzási helyzetet (kibocsátások, szennyezettségi szintek, dózisteljesítmények) jellemző adatok folyamatos gyűjtése és értékelése (4.2.).
- A nukleáris és sugárbiztonságot veszélyeztető esetekben az ONER készenléti működtetése.
- Közreműködés a létesítmény biztonságos működtetéséhez (leállításához) és a veszélyhelyzet-elhárításhoz nem szükséges személyek kimenekítésében, ha a helyzet indokolja.
- Beavatkozás végrehajtása a hagyományos veszélyhelyzetben érintett lakosság védelme érdekében.
- Szükség esetén a beavatkozó állomány sugárvédelmének (védőeszközök, dozimetria) biztosítása.

3. Működési időszak

Készenléti és veszélyhelyzeti (korai) időszak.

4. Felelős

KKB.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- Integrált – a hagyományos és nukleáris veszélyhelyzetek elhárítását egyaránt tartalmazó - országos BEIT vagy integrált tervezésű BEIT-ek.
- Az ONER központi, ágazati szervei - radiológiai szakemberek bevonásával.
- Az irányítást végző vezetési pont a megfelelő infrastruktúra (adatkapcsolatok; értékelő rendszerek; összeköttetés a veszélyhelyzet elhárításában érintett országos szervekkel, valamint az ONER szerveivel) biztosításával.
- Folyamatosan működő, szükség esetén a riasztás kezdeményezésére és az első feladatok meghatározására is képes ügylet (kapcsolattartási pont).
- Személyi sugárvédelmi és dozimetriai eszközök.

6. Végrehajtó szakmai területek

KKB és szervei, azok munkacsoportjai.

A döntéseket előkészítő, megalapozó munkabizottság tagjai (a KKB NVM-mel együttműködve). A döntések végrehajtását irányító szervezetek (KKB NVK) állománya. A vezetési (kapcsolattartási) pont folyamatos működtetéséhez szükséges személyzet (adatgyűjtés, értékelés).

7. Elvárt képességek

- Állandó ügylet.
- Gyors reagálás (működési állapot elérése a megadott időnormák szerint).
- A kialakult helyzet értékelése és a következmények előrejelzése.
- Döntéshozatal.
- A döntések (beavatkozás) végrehajtásának irányítása.
- Folyamatos működés (veszélyhelyzet idején).

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Az I. kategóriájú létesítménynél a létesítmény saját beavatkozó állománya elsődleges szerepet játszik a veszélyhelyzet elhárításában, területi vagy központi segítség kérése azonban elképzelhető. A II., III. és V. kategóriájú létesítményeknél, továbbá a IV. kategóriájú tevékenységnél a külső (helyi, területi, központi) beavatkozó erők közreműködése a meghatározó.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
9a.	✓	✓	✓	✓	✓	A rendvédelmi szervek és a Magyar Honvédség beavatkozásának országos irányítása a KKB működése esetén	-	5.3. 5.5.-5.9.

1. Cél

A beavatkozások végrehajtásában közreműködő és támogató, a kimenekített, áttelepített lakosság vis-szamaradó anyagi javainak védelmét biztosító szervek, szervezetek tevékenységének irányítása.

2. A feladat részletes leírása

- A rendvédelmi szervek és a veszélyhelyzet elhárításában részt vevő erők (mentők, honvédség) tevékenységének összehangolása, irányítása.
- A rendvédelmi szervek által végzendő feladatok meghatározása:
 - forgalomkorlátozás, belépés ellenőrzése, korlátozása az óvintézkedési zónák (MÓZ és SÓZ) határán, illetve kijelölt területeken,
 - közreműködés az elzárkóztatás végrehajtásában (a lakosság tájékoztatása, a végrehajtás ellenőrzése),
 - közreműködés a kimenekítés megszervezésében és végrehajtásában (forgalomszervezés és -irányítás, büntetés-végrehajtási intézmények, az OIF befogadó állomásai),
 - a kijelölt biztonsági terület határainak biztosítása,
 - közreműködés hosszú távú óvintézkedések (legeltetési, halászati stb. tilalom) végrehajtásában,

- a kimenekített vagy áttelepített lakosság hátrahagyott javainak védelme.
- c) A honvédség erői által végzendő feladatok:
 - közreműködés a környezeti sugárzási szintek felmérésében,
 - közreműködés a kimenekítés végrehajtásában (szállítóeszközök biztosítása, sugárellenőrző és -mentesítő állomások működtetése),
 - részvétel a sérültek első orvosi, illetve kórházi ellátásában,
 - szükség esetén kompátkelőhelyek berendezése, utak helyreállítása,
 - a forgalomirányítási és -korlátozási rendőri feladatok támogatása.
- d) A feladatokat végrehajtó állomány indokolt szintű sugárvédelmének biztosítása.

3. Működési időszak

Készenléti és veszélyhelyzeti (korai és kései) időszak.

4. Felelős

KKB.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- a) Koordináltan tervezett, országos és ágazati BEIT-ek, eljárásrendek.
- b) Folyamatosan működő, szükség esetén a riasztás kezdeményezésére és az első feladatok meghatározására is képes ügyelemek (kapcsolattartási pont).
- c) Az irányítást végző vezetési pontok kapcsolatának biztosítása (adatkapcsolatok; értékelő rendszerek; összeköttetés a veszélyhelyzet elhárításában érintett területi és országos szervekkel, valamint az ONER szerveivel).
- d) Személyi sugárvédelmi és dozimetriai, sugárfelderítő, és -mentesítő, valamint műszaki és egészségügyi eszközök.

6. Végrehajtó szakmai területek

BVOP, honvédség, BM OKF, ORFK, TEK, NAV, OIF.

A folyamatos ügyelemek (kapcsolattartási pontok) működtetéséhez szükséges személyzet. A vezetési (kapcsolattartási) pontok folyamatos működtetéséhez szükséges személyzet (irányítás, kapcsolattartás, adatgyűjtés, értékelés). A felelős szervezetek operatív törzsei.

7. Elvárt képességek

- a) Állandó ügyelet.
- b) Gyors reagálás (működési állapot elérése a megadott időnormák szerint).
- c) A kialakult helyzet értékelése és a következmények előrejelzése.
- d) A beavatkozás végrehajtásának irányítása.
- e) Folyamatos működés (veszélyhelyzet idején).

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Az I. kategóriájú létesítménynél várható telephelyen kívüli, a II. kategóriájú létesítménynél telephelyen belüli, a IV. kategóriájú tevékenységnél a biztonsági területen belüli sürgős óvintézkedések végrehajtása. A III. és V. kategóriánál hosszú távú óvintézkedések elrendelése a jellemző. Minden tervezési kategóriánál szükség lehet a hagyományos rendvédelmi feladatok (forgalomkorlátozás, -biztosítás, rendfenntartás stb.) elvégzésére.

Sor- szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
9b.	✓	-	-	✓	✓	A büntetés-végrehajtási szervek országos irányítása	-	5.3. 5.5.-5.9.

1. Cél

A beavatkozások végrehajtásában közreműködő büntetés-végrehajtási szervek tevékenységének irányítása.

2. A feladat részletes leírása

- A büntetés-végrehajtási szervek és a veszélyhelyzet elhárításában részt vevő erők (mentők, honvédség) tevékenységének összehangolása.
- A büntetés-végrehajtási szervek által végzendő feladatok meghatározása:
 - közreműködés a kimenekítés megszervezésében és végrehajtásában (büntetés-végrehajtási intézmények),
 - közreműködés hosszú távú óvintézkedések (áttelepítés, élelmiszerfogyasztás korlátozása) végrehajtásában.
- A feladatokat végrehajtó állomány indokolt szintű sugárvédelmének biztosítása.

3. Működési időszak

Készenléti és veszélyhelyzeti (korai és kései) időszak.

4. Felelős

BVOP.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- Koordináltan tervezett, országos és ágazati BEIT-ek, eljárásrendek.
- Folyamatosan működő, szükség esetén a riasztás kezdeményezésére és az első feladatok meghatározására is képes ügyeletek (kapcsolattartási pont).
- Az irányítást végző vezetési pontok kapcsolatának biztosítása (adatkapcsolatok; értékelő rendszerek; összeköttetés a veszélyhelyzet elhárításában érintett területi és országos szervekkel, valamint az ONER szerveivel).
- Személyi sugárvédelmi és dozimetriai eszközök.

6. Végrehajtó szakmai területek

BVOP.

A folyamatos ügyeletek (kapcsolattartási pontok) működtetéséhez szükséges személyzet. A vezetési (kapcsolattartási) pontok folyamatos működtetéséhez szükséges személyzet (irányítás, kapcsolattartás, adatgyűjtés, értékelés). A felelős szervezet operatív törzse.

7. Elvárt képességek

- Állandó ügyelet.
- Gyors reagálás (működési állapot elérése a megadott időnormák szerint).
- A kialakult helyzet értékelése és a következmények előrejelzése.
- A beavatkozás végrehajtásának irányítása.
- Folyamatos működés (veszélyhelyzet idején).

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Az I. kategóriájú létesítménynél várható telephelyen kívüli, a IV. kategóriájú tevékenységnél a biztonsági területen belüli sürgős óvintézkedések végrehajtása. Az V. kategóriánál hosszú távú óvintézkedések elrendelése a jellemző.

Sor- szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
9c.	✓	✓	✓	✓	✓	A Magyar Honvédség beavatkozásának országos irányítása	-	5.3. 5.5.-5.9.

1. Cél

A beavatkozások végrehajtásában közreműködő és támogató Magyar Honvédség erői tevékenységének irányítása.

2. A feladat részletes leírása

- a) A Magyar Honvédség, valamint a rendvédelmi szervek és a veszélyhelyzet elhárításában részt vevő további erők tevékenységének összehangolása.
- b) A honvédség erői által végzendő feladatok:
 - közreműködés a környezeti sugárzási szintek felmérésében,
 - közreműködés a kimenekítés végrehajtásában (szállítóeszközök biztosítása, sugárellenőrző és -mentesítő állomások működtetése),
 - részvétel a sérültek első orvosi, illetve kórházi ellátásában,
 - szükség esetén kompátkelőhelyek berendezése, utak helyreállítása,
 - a forgalomirányítási és -korlátozási rendőri feladatok támogatása.
- c) A feladatokat végrehajtó állomány indokolt szintű sugárvédelmének biztosítása.

3. Működési időszak

Készenléti és veszélyhelyzeti (korai és kései) időszak.

4. Felelős

A honvédelemért felelős miniszter.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- a) Koordináltan tervezett, országos és ágazati BEIT-ek, eljárásrendek.
- b) Folyamatosan működő, szükség esetén a riasztás kezdeményezésére és az első feladatok meghatározására is képes ügyeletek (kapcsolattartási pont).
- c) Az irányítást végző vezetési pontok kapcsolatának biztosítása (adatkapcsolatok; értékelő rendszerek; összeköttetés a veszélyhelyzet elhárításában érintett területi és országos szervekkel, valamint az ONER szerveivel).
- d) Személyi sugárvédelmi és dozimetriai, sugárfelderítő, és -mentesítő, valamint műszaki és egészségügyi eszközök.

6. Végrehajtó szakmai területek

Magyar Honvédség.

A folyamatos ügyeletek (kapcsolattartási pontok) működtetéséhez szükséges személyzet. A vezetési (kapcsolattartási) pontok folyamatos működtetéséhez szükséges személyzet (irányítás, kapcsolattartás, adatgyűjtés, értékelés). A felelős szervezetek operatív törzsei.

7. Elvárt képességek

- a) Állandó ügyelet.
- b) Gyors reagálás (működési állapot elérése a megadott időnormák szerint).
- c) A kialakult helyzet értékelése és a következmények előrejelzése.
- d) A beavatkozás végrehajtásának irányítása.
- e) Folyamatos működés (veszélyhelyzet idején).

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Az I. kategóriájú létesítménynél várható telephelyen kívüli, a II. kategóriájú létesítménynél telephelyen belüli, a IV. kategóriájú tevékenységnél a biztonsági területen belüli sürgős óvintézkedések végrehajtása. A III. és V. kategóriánál hosszú távú óvintézkedések elrendelése a jellemző.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
9d.	✓	✓	✓	✓	✓	A hivatásos katasztrófavédelmi szervek beavatkozásának országos irányítása	-	5.3. 5.5.-5.9.

1. Cél

A beavatkozások végrehajtásában közreműködő és támogató, hivatásos katasztrófavédelmi szervek tevékenységének irányítása.

2. A feladat részletes leírása

- A hivatásos katasztrófavédelmi szervek és a veszélyhelyzet elhárításában részt vevő további erők (mentők, honvédség) tevékenységének összehangolása.
- A hivatásos katasztrófavédelmi szervek által végzendő feladatok meghatározása:
 - közreműködés az elzárkóztatás végrehajtásában (a lakosság tájékoztatása),
 - közreműködés a kimenekítés megszervezésében és végrehajtásában,
 - közreműködés hosszú távú óvintézkedések (legeltetési, halászati stb. tilalom) végrehajtásában és ellenőrzésében,
 - közreműködés az elzárkóztatott lakosság életfeltételeinek biztosításában,
 - közreműködés a környezeti sugárzási szintek felmérésében.
- A feladatokat végrehajtó állomány indokolt szintű sugárvédelmének biztosítása.

3. Működési időszak

Készenléti és veszélyhelyzeti (korai és kései) időszak.

4. Felelős

BM OKF.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- Koordináltan tervezett, országos és ágazati BEIT-ek, eljárásrendek.
- Folyamatosan működő, szükség esetén a riasztás kezdeményezésére és az első feladatok meghatározására is képes ügyeletek (kapcsolattartási pont).
- Az irányítást végző vezetési pontok kapcsolatának biztosítása (adatkapcsolatok; értékelő rendszerek; összeköttetés a veszélyhelyzet elhárításában érintett területi és országos szervekkel, valamint az ONER szerveivel).
- Személyi sugárvédelmi és dozimetriai, sugárfelderítő, valamint műszaki eszközök.

6. Végrehajtó szakmai területek

BM OKF, hivatásos katasztrófavédelmi szervek.

A folyamatos ügyeletek (kapcsolattartási pontok) működtetéséhez szükséges személyzet. A vezetési (kapcsolattartási) pontok folyamatos működtetéséhez szükséges személyzet (irányítás, kapcsolattartás, adatgyűjtés, értékelés). A BM OKF és hivatásos katasztrófavédelmi szervek állománya.

7. Elvárt képességek

- Állandó ügyelet.
- Gyors reagálás (működési állapot elérése a megadott időnormák szerint).
- A kialakult helyzet értékelése és a következmények előrejelzése.
- A beavatkozás végrehajtásának irányítása.
- Folyamatos működés (veszélyhelyzet idején).

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Az I. kategóriájú létesítménynél várható telephelyen kívüli, a II. kategóriájú létesítménynél telephelyen belüli, a IV. kategóriájú tevékenységnél a biztonsági területen belüli sürgős óvintézkedések végrehajtása. A III. és V. kategóriánál hosszú távú óvintézkedések elrendelése a jellemző.

Sor- szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
9e.	✓	✓	✓	✓	✓	A rendőri szervek beavatkozásának országos irányítása	-	5.3. 5.5.-5.9.

1. Cél

A beavatkozások végrehajtásában közreműködő és támogató, a kimenekített, áttelepített lakosság visszamaradó anyagi javainak védelmét biztosító rendőri szervek tevékenységének irányítása.

2. A feladat részletes leírása

- A rendőri szervek és a veszélyhelyzet elhárításában részt vevő további erők (mentők, honvédség) tevékenységének összehangolása.
- A rendőri szervek által végzendő feladatok meghatározása:
 - forgalmkorlátozás, belépés ellenőrzése, korlátozása az óvintézkedési zónák (MÓZ és SÓZ) határán, illetve kijelölt területeken,
 - közreműködés az elzárkóztatás végrehajtásában (a lakosság tájékoztatása, a végrehajtás ellenőrzése),
 - közreműködés a kimenekítés megszervezésében és végrehajtásában (forgalomszervezés és -irányítás),
 - a kijelölt biztonsági terület határainak biztosítása,
 - közreműködés hosszú távú óvintézkedések (legeltetési, halászati stb. tilalom) végrehajtásában,
 - a kimenekített vagy áttelepített lakosság hátrahagyott javainak védelme.
- A feladatokat végrehajtó állomány indokolt szintű sugárvédelmének biztosítása.

3. Működési időszak

Készenléti és veszélyhelyzeti (korai és kései) időszak.

4. Felelős

ORFK.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- Koordináltan tervezett, országos és ágazati BEIT-ek, eljárásrendek.
- Folyamatosan működő, szükség esetén a riasztás kezdeményezésére és az első feladatok meghatározására is képes ügyeletek (kapcsolattartási pont).
- Az irányítást végző vezetési pontok kapcsolatának biztosítása (adatkapcsolatok; értékelő rendszerek; összeköttetés a veszélyhelyzet elhárításában érintett területi és országos szervekkel, valamint az ONER szerveivel).
- Személyi sugárvédelmi és dozimetriai eszközök.

6. Végrehajtó szakmai területek

ORFK, rendőri szervek.

A folyamatos ügyeletek (kapcsolattartási pontok) működtetéséhez szükséges személyzet. A vezetési (kapcsolattartási) pontok folyamatos működtetéséhez szükséges személyzet (irányítás, kapcsolattartás, adatgyűjtés, értékelés). Az ORFK és rendőri szervek állománya.

7. Elvárt képességek

- Állandó ügylet.
- Gyors reagálás (működési állapot elérése a megadott időnormák szerint).

- c) A kialakult helyzet értékelése és a következmények előrejelzése.
- d) A beavatkozás végrehajtásának irányítása.
- e) Folyamatos működés (veszélyhelyzet idején).

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Az I. kategóriájú létesítménynél várható telephelyen kívüli, a II. kategóriájú létesítménynél telephelyen belüli, a IV. kategóriájú tevékenységnél a biztonsági területen belüli sürgős óvintézkedések végrehajtása. A III. és V. kategóriánál hosszú távú óvintézkedések elrendelése a jellemző. Minden tervezési kategóriánál szükség lehet a hagyományos rendvédelmi feladatok (forgalomkorlátozás, -biztosítás, rendfenntartás stb.) elvégzésére.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
9f.	✓	✓	✓	✓	✓	A TEK beavatkozásának országos irányítása	-	5.3. 5.5.-5.9.

1. Cél

A beavatkozásokat végrehajtó, támogató szervek erői, a veszélyhelyzetben érintett létesítmények védelme.

2. A feladat részletes leírása

- a) A TEK és a veszélyhelyzet elhárításában részt vevő erők tevékenységének összehangolása.
- b) A TEK által végzendő feladatok meghatározása:
 - közreműködés a kimenekítés megszervezésében és végrehajtásában (büntetés-végrehajtási intézmények, az OIF befogadó állomásai),
 - közreműködés a veszélyhelyzetben érintett létesítmények fizikai védelmében,
 - közreműködés a veszélyhelyzet következtében növekvő nemzeti fenyegetettség elhárításában.
- c) A feladatokat végrehajtó állomány indokolt szintű sugárvédelmének biztosítása.

3. Működési időszak

Készenléti és veszélyhelyzeti (korai és kései) időszak.

4. Felelős

TEK.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- a) Koordináltan tervezett, országos és ágazati BEIT-ek, eljárásrendek.
- b) Folyamatosan működő, szükség esetén a riasztás kezdeményezésére és az első feladatok meghatározására is képes ügyeletek (kapcsolattartási pont).
- c) Az irányítást végző vezetési pontok kapcsolatának biztosítása (adatkapcsolatok; értékelő rendszerek; összeköttetés a veszélyhelyzet elhárításában érintett területi és országos szervekkel, valamint az ONER szerveivel).
- d) Személyi sugárvédelmi és dozimetriai eszközök.

6. Végrehajtó szakmai területek

TEK.

A folyamatos ügyeletek (kapcsolattartási pontok) működtetéséhez szükséges személyzet. A vezetési (kapcsolattartási) pontok folyamatos működtetéséhez szükséges személyzet (irányítás, kapcsolattartás, adatgyűjtés, értékelés). A TEK személyi állománya.

7. Elvárt képességek

- a) Állandó ügyelet.
- b) Gyors reagálás (működési állapot elérése a megadott időnormák szerint).

- c) A kialakult helyzet értékelése és a következmények előrejelzése.
- d) A beavatkozás végrehajtásának irányítása.
- e) Folyamatos működés (veszélyhelyzet idején).

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Minden tervezési kategóriánál szükség lehet a 2. szerinti feladatok elvégzésére.

Sor- szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
9g.	✓	-	-	✓	✓	A NAV beavatkozásának országos irányítá- sa	-	5.3. 5.5.-5.9.

1. Cél

A beavatkozások végrehajtásában közreműködő és támogató NAV szervek tevékenységének irányítása.

2. A feladat részletes leírása

- a) A NAV szervek és a veszélyhelyzet elhárításában részt vevő erők tevékenységének összehangolása.
- b) Az export fenntarthatósága érdekében a mezőgazdasági termékek, élelmiszerek megfelelőségi tanúsítványának ellenőrzése.
- c) Külföldön bekövetkező veszélyhelyzet esetén, a hazai lakosság védelme érdekében az importáru (élelmiszer, mezőgazdasági és ipari termékek) származási helyének, megfelelőségi tanúsítványának ellenőrzése.
- d) A feladatokat végrehajtó állomány indokolt szintű sugárvédelmének biztosítása.

3. Működési időszak

Veszélyhelyzeti (korai és kései), helyreállítási időszak.

4. Felelős

NAV.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- a) Koordináltan tervezett, országos és ágazati BEIT-ek, eljárásrendek.
- b) Folyamatosan működő, szükség esetén a riasztás kezdeményezésére és az első feladatok meghatározására is képes ügyeletek (kapcsolattartási pont).
- c) Az irányítást végző vezetési pontok kapcsolatának biztosítása (adatkapcsolatok; értékelő rendszerek; összeköttetés a veszélyhelyzet elhárításában érintett területi és országos szervekkel, valamint az ONER szerveivel).
- d) Személyi sugárvédelmi és dozimetriai eszközök.

6. Végrehajtó szakmai területek

NAV szervek.

A folyamatos ügyeletek (kapcsolattartási pontok) működtetéséhez szükséges személyzet. A vezetési (kapcsolattartási) pontok folyamatos működtetéséhez szükséges személyzet (irányítás, kapcsolattartás, adatgyűjtés, értékelés). A NAV szervek állománya.

7. Elvárt képességek

- a) Állandó ügyelet.
- b) Gyors reagálás (működési állapot elérése a megadott időnormák szerint).
- c) A kialakult helyzet értékelése és a következmények előrejelzése.
- d) A beavatkozás végrehajtásának irányítása.
- e) Folyamatos működés (veszélyhelyzet idején).

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Az I. kategóriájú létesítménynél és a IV. kategóriájú tevékenységnél várható sürgős és hosszú távú óvintézkedések végrehajtása. Az V. kategóriánál hosszú távú óvintézkedések elrendelése a jellemző.

Sor- szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
9h.	✓	-	-	✓	✓	Az OIF beavatkozásának országos irányítá- sa	-	5.3. 5.5.-5.9.

1. Cél

A beavatkozások végrehajtásában közreműködő és támogató OIF szervek tevékenységének irányítása.

2. A feladat részletes leírása

- Az OIF és a veszélyhelyzet elhárításában részt vevő erők tevékenységének összehangolása
- Az OIF által végzendő feladatok meghatározása:
 - közreműködés az elzárkóztatás végrehajtásában (tájékoztatás),
 - közreműködés a kimenekítés megszervezésében és végrehajtásában (OIF befogadó állomásai, tranzitóna),
 - közreműködés hosszú távú óvintézkedések (áttelepítés, élelmiszerfogyasztás korlátozása) végrehajtásában.
- A feladatokat végrehajtó állomány indokolt szintű sugárvédelmének biztosítása.

3. Működési időszak

Veszélyhelyzeti (korai és kései) időszak.

4. Felelős

OIF.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- Koordináltan tervezett, országos és ágazati BEIT-ek, eljárásrendek.
- Folyamatosan működő, szükség esetén a riasztás kezdeményezésére és az első feladatok meghatározására is képes ügyeletek (kapcsolattartási pont).
- Az irányítást végző vezetési pontok kapcsolatának biztosítása (adatkapcsolatok; értékelő rendszerek; összeköttetés a veszélyhelyzet elhárításában érintett területi és országos szervekkel, valamint az ONER szerveivel).
- Személyi sugárvédelmi és dozimetriai, sugárfelderítő, és -mentesítő, valamint műszaki és egészségügyi eszközök.

6. Végrehajtó szakmai területek

OIF.

A folyamatos ügyeletek (kapcsolattartási pontok) működtetéséhez szükséges személyzet. A vezetési (kapcsolattartási) pontok folyamatos működtetéséhez szükséges személyzet (irányítás, kapcsolattartás, adatgyűjtés, értékelés). Az OIF személyi állománya.

7. Elvárt képességek

- Állandó ügyelet.
- Gyors reagálás (működési állapot elérése a megadott időnormák szerint).
- A kialakult helyzet értékelése és a következmények előrejelzése.
- A beavatkozás végrehajtásának irányítása.
- Folyamatos működés (veszélyhelyzet idején).

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Az I. kategóriájú létesítménynél várható telephelyen kívüli, a IV. kategóriájú tevékenységnél a biztonsági területen belüli sürgős óvintézkedések végrehajtása. Az V. kategóriánál hosszú távú óvintézkedések elrendelése a jellemző.

2. MELLÉKLET: AZONOSÍTÁS, ÉRTESÍTÉS, MŰKÖDÉSBE HELYEZÉS

Sor- szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
10a.	✓	✓	✓	✓	✓	Országos szintű információgyűjtés	5.3. fejezet 6.2. fejezet	4.18.-4.26.

1. Cél

A létesítményi és tevékenységi veszélyhelyzeti kockázatok azonosítása, felmérése, osztályozása a megfelelő szintű, összehangolt és előre tervezett veszélyhelyzet-elhárítási tevékenységhez.

2. A feladat részletes leírása

- A létesítményi és tevékenységi veszélyhelyzetek azonosítása az elhárítás megfelelő szintjének meghatározásához, a veszélyhelyzet osztályozási rendszerének kialakításához.
- A veszélyhelyzetek következményeinek felmérése a szükséges beavatkozások meghatározásához, az ONER szervei felelősségeinek megállapításához.
- Az ONER szervei felkészültségének értékelése.

3. Működési időszak

Normál és készenléti időszak.

4. Felelős

KKB, BM OKF

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- BEIT-ek rendszere.
- A potenciális veszélyhelyzeti kockázatot jelentő létesítményekre és tevékenységekre vonatkozó adatbázis a következő tartalommal:
 - a létesítmények tevékenysége, felépítése, elhelyezkedése, védelmi eszközei,
 - a felhasznált sugárforrások jellemzői (radionuklid, aktivitás, fizikai-kémiai forma, tokozás, védelem),
 - üzemzavarok, balesetek kialakulása, kimenetele, következményei,
 - a helyzet lokalizálásának, a következmények csökkentésének létesítményi lehetőségei.
- Döntés-előkészítést támogató szoftver.

6. Végrehajtó szakmai területek

BM OKF, nukleáris létesítmények és sugárzást alkalmazó intézmények, sugárvédelemmel foglalkozó intézmények.

Az ONER központi, ágazati és területi szerveinek tevékenységébe bevont sugárvédelmi szakértők. A létesítmények, sugárforrás tulajdonosok sugárvédelmi és nukleárisbaleset-elhárítási szakemberei.

7. Elvárt képességek

- A nukleárisbaleset-elhárítási rendszer (ONER) ismerete.
- Nukleáris fizikai ismeretek.
- Sugárvédelmi, nukleárisbaleset-elhárítási ismeretek (sugárforrások, alkalmazási területek, sugárzás hatásai).
- Döntés-előkészítést támogató szoftverek ismerete.

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Telephelyen kívüli hatással járó – sürgős óvintézkedéseket kiváltó - események I. kategóriájú létesítménynél képzelhetők el. A IV. kategóriájú tevékenységnél a biztonsági területen belül várható sürgős óvintézkedések végrehajtása. A II., III. és V. kategóriánál hosszú távú óvintézkedések elrendelése a jellemző.

Sor- szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
10b.	✓	✓	✓	✓	✓	Az első beavatkozó tűzoltók sugárvédelmi felkészítése	-	4.23.-4.24.

1. Cél

Az első beavatkozó tűzoltók felkészítése a sugárzó anyagok jelenlétének és az ezzel kapcsolatos veszélyhelyzetnek a felismerésére, a riasztás és sürgős beavatkozások hatékony végrehajtása és a beavatkozó állomány védelme érdekében.

2. A feladat részletes leírása

- a) Az első beavatkozást végző tűzoltók felkészítése:
 - a sugárzó anyagok jelenlétének és az ezzel kapcsolatos veszélyhelyzetnek a felismerésére,
 - a riasztási feladatok végrehajtására,
 - a sürgős beavatkozások hatékony és biztonságos megtételére.
- b) Az első beavatkozó állományban annak tudatosítása, hogy az életmentésnek feltétlen elsőbbsége van a sugárvédelmi megfontolásokkal szemben.
- c) Az első beavatkozó állomány tájékoztatása védelmük érdekében a sugárhatás jelentette kockázatról, a sugárveszély jelzéseiről.
- d) A radioaktív szennyeződés helyi kialakulását, továbbá a beavatkozás végrehajtását befolyásoló meteorológiai paraméterek (szélirány, csapadék stb.) ismertetése.

3. Működési időszak

Normál, készenléti és veszélyhelyzeti (korai) időszak.

4. Felelős

BM OKF.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- a) Oktatás, gyakorlatozás, ismertető anyagok, útmutatók:
 - a sugárzó anyagok, csomagok, szállítmányok felismerése,
 - a mobil sugárforrások jellemzői,
 - a sugárzással, sugárforrásokkal kapcsolatos veszélyhelyzet felismerése, a potenciális következmények felmérése,
 - a sugárzás egészségkárosító hatásának tünetei,
 - a riasztás, értesítés elvégzése,
 - sürgős intézkedések megtétele (életmentés, sérültek biztonságba helyezése, tűz és robbanásveszély elhárítása).
- b) Egyéni sugárvédelem (védőeszközök, dozimetria).

6. Végrehajtó szakmai területek

Sugárvédelmi tanfolyamokat tartó intézmények; az OAH és BM OKF sugárvédelmi szakemberei.
Az ONER központi, ágazati és területi szerveinek tevékenységébe bevont sugárvédelmi szakértők. A sugárvédelmi tanfolyamokat tartó intézmények oktatói.

7. Elvárt képességek

- a) Sugárvédelmi ismeretek (sugárforrások, alkalmazási területek, sugárzás hatásai).
- b) A nukleárisbaleset-elhárítási rendszer (ONER) ismerete.

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

A IV. kategóriájú, sugárzással, sugárforrással kapcsolatos veszélyhelyzetek során várható, hogy az első beavatkozó állománynak a 2.a)-2.d) szerinti ismereteket önállóan kell alkalmaznia.

Az I., II. és III. kategóriájú létesítményekben bekövetkező veszélyhelyzeteknél az első beavatkozó állomány számíthat a létesítmény sugárvédelmi szakembereinek a támogatására.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
10c.	✓	✓	✓	✓	✓	Az első beavatkozó rendőrök sugárvédelmi felkészítése	-	4.23.-4.24.

1. Cél

Az első beavatkozó rendőrök felkészítése a sugárzó anyagok jelenlétének és az ezzel kapcsolatos veszélyhelyzetnek a felismerésére, a riasztás és sürgős beavatkozások hatékony végrehajtása és a beavatkozó állomány védelme érdekében.

2. A feladat részletes leírása

- a) Az első beavatkozást végző rendőrök felkészítése:
 - a sugárzó anyagok jelenlétének és az ezzel kapcsolatos veszélyhelyzetnek a felismerésére,
 - a riasztási feladatok végrehajtására,
 - a sürgős beavatkozások hatékony és biztonságos megtételére.
- b) Az első beavatkozó állományban annak tudatosítása, hogy az életmentésnek feltétlen elsőbbsége van a sugárvédelmi megfontolásokkal szemben.
- c) Az első beavatkozó állomány tájékoztatása védelmük érdekében a sugárhatás jelentette kockázatról, a sugárveszély jelzéseiről.
- d) A radioaktív szennyeződés helyi kialakulását, továbbá a beavatkozás végrehajtását befolyásoló meteorológiai paraméterek (szélirány, csapadék stb.) ismertetése.

3. Működési időszak

Normál, készenléti és veszélyhelyzeti (korai) időszak.

4. Felelős

Rendőrség.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- a) Oktatás, gyakorlatozás, ismertető anyagok, útmutatók:
 - a sugárzó anyagok, csomagok, szállítmányok felismerése,
 - a mobil sugárforrások jellemzői,
 - a sugárzással, sugárforrásokkal kapcsolatos veszélyhelyzet felismerése, a potenciális következmények felmérése,
 - a sugárzás egészségkárosító hatásának tünetei,
 - a riasztás, értesítés elvégzése,
 - sürgős intézkedések megtétele (a helyszín biztosítása, életmentés, sérültek biztonságba helyezése).
- b) Egyéni sugárvédelem (védőeszközök, dozimetria).

6. Végrehajtó szakmai területek

Sugárvédelmi tanfolyamokat tartó intézmények; az OAH és BM OKF sugárvédelmi szakemberei.

Az ONER központi, ágazati és területi szerveinek tevékenységébe bevont sugárvédelmi szakértők. A sugárvédelmi tanfolyamokat tartó intézmények oktatói.

7. Elvárt képességek

- a) Sugárvédelmi ismeretek (sugárforrások, alkalmazási területek, sugárzás hatásai).
- c) A nukleárisbaleset-elhárítási rendszer (ONER) ismerete.

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

A IV. kategóriájú, sugárzással, sugárforrással kapcsolatos veszélyhelyzetek során várható, hogy az első beavatkozó állománynak a 2.a)-2.d) szerinti ismereteket önállóan kell alkalmaznia.

Az I., II. és III. kategóriájú létesítményekben bekövetkező veszélyhelyzeteknél az első beavatkozó állomány számíthat a létesítmény sugárvédelmi szakembereinek a támogatására.

Sor- szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
10d.	✓	✓	✓	✓	✓	Az első beavatkozó mentők sugárvédelmi felkészítése	-	4.23.-4.24. 5.64.

1. Cél

Az első beavatkozó mentők felkészítése a sugárzó anyagok jelenlétének és az ezzel kapcsolatos veszélyhelyzetnek a felismerésére, a riasztás és sürgős beavatkozások hatékony végrehajtása és a beavatkozó állomány védelme érdekében.

2. A feladat részletes leírása

- a) Az első beavatkozást végző mentők felkészítése:
 - a sugárzó anyagok jelenlétének és az ezzel kapcsolatos veszélyhelyzetnek a felismerésére,
 - a riasztási feladatok végrehajtására,
 - a sürgős beavatkozások hatékony és biztonságos megtételére.
- b) Az első beavatkozó állományban annak tudatosítása, hogy az életmentésnek feltétlen elsőbbsége van a sugárvédelmi megfontolásokkal szemben.
- c) Az első beavatkozó állomány tájékoztatása védelmük érdekében a sugárhatás jelentette kockázatról, a sugárveszély jelzéseiről.
- d) A radioaktív szennyeződés helyi kialakulását, továbbá a beavatkozás végrehajtását befolyásoló meteorológiai paraméterek (szélirány, csapadék stb.) ismertetése.

3. Működési időszak

Normál, készenléti és veszélyhelyzeti (korai) időszak.

4. Felelős

OMESZ.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- a) Oktatás, gyakorlatozás, ismertető anyagok, útmutatók:
 - a sugárzó anyagok, csomagok, szállítmányok felismerése,
 - a mobil sugárforrások jellemzői,
 - a sugárzással, sugárforrásokkal kapcsolatos veszélyhelyzet felismerése, a potenciális következmények felmérése,
 - a sugárzás egészségkárosító hatásának tünetei,
 - a riasztás, értesítés elvégzése,
 - sürgős intézkedések megtétele (életmentés, sérültek biztonságba helyezése).
- b) Egyéni sugárvédelem (védőeszközök, dozimetria).

6. Végrehajtó szakmai területek

Sugárvédelmi tanfolyamokat tartó intézmények; az OAH és BM OKF sugárvédelmi szakemberei.

Az ONER központi, ágazati és területi szerveinek tevékenységébe bevont sugárvédelmi szakértők. A sugárvédelmi tanfolyamokat tartó intézmények oktatói.

7. Elvárt képességek

- a) Sugárvédelmi ismeretek (sugárforrások, alkalmazási területek, sugárzás hatásai).

d) A nukleárisbaleset-elhárítási rendszer (ONER) ismerete.

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

A IV. kategóriájú, sugárzással, sugárforrással kapcsolatos veszélyhelyzetek során várható, hogy az első beavatkozó állománynak a 2.a)-2.d) szerinti ismereteket önállóan kell alkalmaznia.

Az I., II. és III. kategóriájú létesítményekben bekövetkező veszélyhelyzeteknél az első beavatkozó állomány számíthat a létesítmény sugárvédelmi szakembereinek a támogatására.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
11.	✓	✓	✓	✓	✓	Országos szintű információgyűjtés a veszélyhelyzeti osztályozáshoz és jelentéshez	2. fejezet 5. fejezet 7. fejezet	4.18.-4.26.

1. Cél

A létesítményi és tevékenységi veszélyhelyzeti kockázatok azonosítása, felmérése, osztályozása a megfelelő szintű, összehangolt és előre tervezett veszélyhelyzet-elhárítás működésbe hozatalához a telephelyen és azon kívül.

2. A feladat részletes leírása

- A létesítményi és tevékenységi veszélyhelyzetek azonosítása, az elhárítás megfelelő szintjének meghatározása, a veszélyhelyzet osztályozási rendszerének kialakítása.
- A veszélyhelyzet osztályozása (potenciális, létesítményi, helyi és általános).
- A veszélyhelyzeti besorolás kritériumainak és az elhárítás szintjének egységesítése az országon belüli létesítményekre
- Intézkedési szintek megállapítása.
- A felelőségek és a szükséges első intézkedések meghatározása minden részt vevő szervezetre az egyes veszélyhelyzeti osztályokban.

3. Működési időszak

Normál és készenléti időszak.

4. Felelős

OAH.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- BEIT-ek rendszere.
- A potenciális veszélyhelyzeti kockázatot jelentő létesítményekre és tevékenységekre vonatkozó adatbázis a következő tartalommal:
 - a létesítmények tevékenysége, felépítése, elhelyezkedése, védelmi eszközei,
 - a felhasznált sugárforrások jellemzői (radionuklid, aktivitás, fizikai-kémiai forma, tokozás, védelem),
 - üzemzavarok, balesetek kialakulása, kimenetele, következményei,
 - a helyzet lokalizálásának, a következmények csökkentésének létesítményi lehetőségei.
- A veszélyhelyzeti osztályba sorolás nemzetközi ajánlások alapján kialakított kritériumrendszere.
- A veszélyhelyzeti osztálynak megfelelő szintű válaszintézkedések (riasztás, értesítés, első intézkedések) szabályozórendszere.

6. Végrehajtó szakmai területek

OAH, Sugáregészségügyi feladatkörében eljáró Kormányhivatal, OSKSZ, nukleáris létesítmények és sugárzást alkalmazó intézmények, sugárvédelemmel foglalkozó intézmények.

Az OAH sugárbiztonsággal, nukleáris biztonsággal foglalkozó szakemberei. A sugáregészségügyi feladatkörében eljáró Kormányhivatalok sugárvédelmi szakemberei. A létesítmények, sugárforrás tulajdonosok sugárvédelmi szakemberei.

7. Elvárt képességek

- Nukleáris biztonsággal kapcsolatos és sugárvédelmi ismeretek.
- A nemzetközi ajánlások, kritériumrendszerek ismerete.
- Az ismeretek alkalmazása a hazai létesítmények és tevékenységek veszélyhelyzeti osztályba sorolásánál.

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Csak az I. és II. kategóriájú létesítménynél lehetséges mind a négyféle veszélyhelyzeti osztály, a III. kategóriájú létesítményeknél csak létesítményi és potenciális értelmezhető, a IV. kategóriájú tevékenység-nél a létesítményi veszélyhelyzet nem értelmezhető, az V. kategóriájú létesítményeknél csak az általános veszélyhelyzet válthat ki hazai beavatkozásokat.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
12.	-	-	✓	✓	-	Országos szintű információgyűjtés a veszélyes sugárforrások alkalmazóitól	-	4.18.-4.19. 4.21. 4.23.-4.26.

1. Cél

A sugárforrásokra, alkalmazásukra vonatkozó információ gyűjtése az esetlegesen bekövetkező veszélyhelyzet elhárításának, a következmények enyhítésére alkalmas intézkedések meghozatalának a támogatására.

2. A feladat részletes leírása

- Országos szintű információ gyűjtése a veszélyes sugárforrásokról és alkalmazásukról:
 - a felhasznált sugárforrások jellemzői (radionuklid, aktivitás, fizikai-kémiai forma, tokozás, védelem),
 - a sugárforrás felhasználása, a létesítmény tevékenysége, elhelyezkedése, védelmi eszközei,
 - üzemzavarok, balesetek kialakulása, kimenetele, következményei,
 - a helyzet lokalizálásának, a következmények csökkentésének létesítményi lehetőségei.
- Az adatok megjelenítése az országos BEIT-ben.
- Az információ naprakész állapotban tartása, az adatok hozzáférhetőségének biztosítása az ONER szervei részére.
- Az adatok felhasználása a veszélyhelyzet elhárítása során.

3. Működési időszak

Normál, készenléti és veszélyhelyzeti (korai) időszak.

4. Felelős

OAH.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- A sugárforrásokra és tulajdonosaikra vonatkozó országos nyilvántartás (folyamatosan karbantartott, frissített).
- Az ONER szervei részére a nyilvántartás online elérhetőségének biztosítása.
- Országos BEIT és intézményi BEIT-ek rendszere.

6. Végrehajtó szakmai területek

OAH, sugárforrást felhasználó intézmények, Sugáregészségügyi feladatkörében eljáró Kormányhivatalok, OSKSZ.

Az OAH sugárbiztonsággal és sugárvédelemmel foglalkozó szakemberei. A sugáregészségügyi feladatkörében eljáró Kormányhivatalok és OSKSZ sugárvédelmi szakemberei. A létesítmények, sugárforrás tulajdonosok sugárvédelmi szakemberei.

7. Elvárt képességek

- Sugárforrásokkal kapcsolatos műszaki és sugárvédelmi ismeretek.
- Az 5.a) pont alatti adatbázis frissítésének és elérhetőségének biztosítása.

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

A feladat III. kategóriájú létesítményekre és IV. kategóriájú tevékenységekre vonatkozik.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
13.	-	-	✓	✓	-	A sugárforrásokat üzemeltetők felkészítése	-	4.18.-4.19. 4.21. 4.23.-4.26.

1. Cél

A sugárforrásokat üzemeltetők felkészítése az esetlegesen bekövetkező veszélyhelyzet elhárítására, a következmények enyhítésére alkalmas intézkedések meghozatalára.

2. A feladat részletes leírása

- A lehetséges sugaras veszélyhelyzet azonosítása, a megfelelő intézkedések meghatározása.
- Veszélyhelyzet esetére információ biztosítása a helyzet kezelésére képes műszaki és sugárvédelmi szakemberek elérhetőségéről.
- Információ biztosítása a sugárforrás biztonságos és stabil állapotba hozatalához szükséges technikai eszközök (árnyékolás, manipulátorok stb.) elérhetőségéről.
- Veszélyes sugárforrás elvesztése vagy eltulajdonítása esetén a keresés és a lakosság tájékoztatásának szabályozása.
- Veszélyes sugárforrás elvesztése vagy eltulajdonítása esetén azon intézmények figyelmeztetése, ahol a sugárforrás vagy a sugársérülést szenvedett személyek felbukkanása várható (fémbegyűjtők és feldolgozók, egészségügyi intézmények).

3. Működési időszak

Normál, készenléti és veszélyhelyzeti (korai) időszak.

4. Felelős

OAH, OSKSZ, EK.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- Nyilvántartás a sugárforrás használata során bekövetkező veszélyhelyzet kezelésére képes műszaki és sugárvédelmi szakemberek elérhetőségéről.
- Adatbank a sugárforrás biztonságos és stabil állapotba hozatalához szükséges technikai eszközökről (árnyékolás, manipulátorok stb.) és elérhetőségükről.
- Országos BEIT és intézményi BEIT-ek rendszere.
- Folyamatosan elérhető sugárvédelmi ügyeleti rendszer.

6. Végrehajtó szakmai területek

OAH, sugárvédelemmel foglalkozó intézmények, OSKSZ, EK.

Az OAH ügyelete és sugárbiztonsággal, sugárvédelemmel foglalkozó szakemberei. Sugárvédelemmel foglalkozó intézmények, EK szakemberei. Az OSKSZ ügyeleti állománya.

7. Elvárt képességek

- Sugárforrásokkal kapcsolatos műszaki és sugárvédelmi ismeretek.
- A 4.a)-4.c) pontok alatti adatbázisok elérhetőségének biztosítása.
- Folyamatos sugárvédelmi ügyelet.

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

A feladat III. kategóriájú létesítményekre és IV. kategóriájú tevékenységre vonatkozik.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
14.	-	-	-	✓	-	Nemzetközi információgyűjtés külföldön bekövetkezett, de magyarországi célállomással rendelkező vagy Magyarországról feladott nukleáris anyag szállítási balesetéről	-	4.4. Requirement 3. 4.19. 5.19.

1. Cél

Információgyűjtés magyarországi célállomással rendelkező vagy Magyarországon feladott nukleáris anyag szállítási balesetéről szakértői csoport kiküldéséhez (33.).

2. A feladat részletes leírása

- A szállítmányra vonatkozó adatok értékelése a szállítási engedély alapján:
 - a nukleáris anyag jellemzői (radionuklid, aktivitás, fizikai-kémiai forma),
 - a szállítás módja (közúti, vasúti, vízi, légi),
 - a küldeménydarab-minta és a szállítmány jellemzői (Szállítási Mutatószám (TI) és Kritikussági Biztonsági Mutatószám (CSI)).
- Közvetlen vagy a NAÜ-n keresztül történő kapcsolatfelvétel azzal az országgal, ahol a szállítási baleset történt. A balesetre vonatkozó előzetes információ bekérése és értékelése:
 - a baleset helyszíne és megközelíthetősége,
 - a baleset jellemzői (pl. ütközésben érintett járművek, keletkező tűz jellege, időtartama),
 - a szállítmányt ért károsodás mértéke vizuális felmérés alapján,
 - a károsodás becsült mértéke alapján a nukleáris anyag kikerülési veszélye,
 - a sugárzasi szintek jellemző értéke a szállítmányon és közelében,
 - a baleseti helyszínen, környezetben mérhető sugárzasi szintek,
 - a környezet szennyeződésének mértéke és kiterjedése,
 - várhatóan szükséges-e a dekontaminálás (szállítmány és környezet).
- Az értékelés alapján javaslat kidolgozása sugárvédelmi támogató csoport helyszínre küldésére, létszámára, összetételére.

3. Működési időszak

Normál és veszélyhelyzeti (korai) időszak.

4. Felelős

OAH, BM OKF, külpolitikáért felelős miniszter.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- A szállítási engedély adatait tartalmazó adatbázis hozzáférhetősége.
- Folyamatosan elérhető értesítési és kapcsolattartási pont.
- Az értesítések fogadására és a kapcsolattartásra alkalmas, állandóan működő, rendszeresen ellenőrzött kommunikációs eszközök.

- d) Az értesítések fogadása, kezelése a NAÜ által meghatározott protokoll szerint (EPR-IEComm 2019 [7]), kapcsolattartás a baleseti körülményekre vonatkozó információ begyűjtésére.
- e) A szállítási engedélyben foglaltak és a baleseti körülmények értékelésére, a szükséges javaslat kidolgozására (2.a)-2.c)) alkalmas szakértői csoport.

6. Végrehajtó szakmai területek

OAH, BM OKF, KKM, sugárvédelmi szakértők.

OAH CÜGY és az OAH állománya. ONER RIEÜ és BM OKF NBIÉK állománya. KKM Válságtáb állománya.

7. Elvárt képességek

- a) Folyamatosan működő ügyelet, angolnyelv-tudással rendelkező munkatárssal.
- b) Nukleáris és sugárbiztonsággal kapcsolatos, valamint sugárvédelmi - különösen szállítási - ismeretek.
- c) Gyors reagálás.
- d) A nemzetközi értesítési protokoll ismerete.

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

A feladat csak IV. kategóriájú szállítási tevékenységeknél értelmezhető.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
15a.	✓	✓	✓	✓	✓	NAÜ értesítés és kérdés fogadása	3.4. fejezet 3.7. fejezet 4.2. fejezet 6.-7. fejezet	4.4. Requirement 3. 4.19. 5.19.-5.20.

1. Cél

A NAÜ-től vagy más országoktól érkező értesítések, kérdések fogadása és kezelése folyamatosan működő értesítési pont segítségével.

2. A feladat részletes leírása

- a) Nemzetközi értesítési pont létrehozása a NAÜ-től vagy más országokból egyezmények alapján érkező értesítések, segítségkérés fogadására és az ezekből fakadó feladatok végrehajtásának kezdeményezésére a következő esetekben:
- határokon át terjedő légnemű szennyeződés,
 - potenciálisan több országot érintő veszélyhelyzet (pl. veszélyes sugárforrások szállítása),
 - nukleáris energiaforrással rendelkező műhold visszatérése,
 - hazai veszélyhelyzetre vonatkozó információ megerősítése,
 - egyéb, indokolt helyzetekben.
- b) Az értesítési pont elérhetőségében bekövetkező változásokról értesíteni kell a NAÜ-t és az érdekelt országokat.
- c) Az értesítési pont a kérdések, kérések megválaszolásához szükség esetén haladéktalanul vonja be a megfelelő intézményeket, szakembereket.

3. Működési időszak

Normál és veszélyhelyzeti (korai) időszak.

4. Felelős

BM OKF, OAH.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- a) Folyamatosan elérhető értesítési pont.

- b) Az értesítések fogadására alkalmas, állandóan működő, rendszeresen ellenőrzött kommunikációs eszközök.
- c) Az értesítések fogadása, kezelése a NAÜ által meghatározott protokoll szerint (EPR-IEComm 2019 [7]).
- d) Folyamatosan működő kapcsolat az ONER szerveinek kapcsolattartási pontjaival, illetve hazai sugárvédelmi intézmények ügyeleteivel.

6. Végrehajtó szakmai területek

BM OKF, OAH.

A BM OKF kijelölt ügyeleti állománya (Központi Főügyelet és ONER RIÉÜ). OAH CÜGY.

7. Elvárt képességek

- a) Folyamatosan működő ügyelet, angolnyelv-tudással rendelkező munkatárssal.
- b) Nukleáris és sugárbiztonsággal kapcsolatos, valamint sugárvédelmi ismeretek.
- c) Gyors reagálás.
- d) A nemzetközi értesítési protokoll ismerete.
- e) A hazai riasztási, értesítési feladatok országos BEIT szerinti ismerete.

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Az I., II. és III. kategóriájú létesítményeknél a hazai veszélyhelyzetre vonatkozó kérdés, az információ megerősítése, pontosítása jöhet szóba. A IV. és V. kategóriájú tevékenységeknél, létesítményeknél a potenciális vagy tényleges külföldi veszélyhelyzetről való értesítés fogadása, segítségnyújtás és a riasztási rendszeren keresztül az ONER készenléti vagy veszélyhelyzeti működésének kezdeményezése is lehetséges.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
15b.	✓	✓	✓	✓	✓	NAÜ értesítés és kérdés megválaszolása	3.4. fejezet 3.7. fejezet 4.2. fejezet 6.-9. fejezet	4.4. Requirement 3. 4.19. 5.19.-5.20.

1. Cél

A NAÜ-től vagy más országoktól érkező értesítések, kérdések megválaszolása.

2. A feladat részletes leírása

- a) A NAÜ-től vagy más országokból egyezmények alapján érkező értesítésekből, kérdésekből fakadó feladatok végrehajtása (15a.2.a)).
- b) Az értesítések, kérdések megválaszolásához szükség esetén a megfelelő intézmények, szakemberek bevonása.
- c) Válaszadás az OAH Nemzetközi Kapcsolattartási Ponton keresztül.

3. Működési időszak

Minden időszak.

4. Felelős

OAH, BM OKF

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- a) Nemzetközi Kapcsolattartási Pont (OAH).
- b) Folyamatosan működő kapcsolat az ONER szerveinek kapcsolattartási pontjaival, illetve hazai sugárvédelmi intézmények ügyeleteivel.

- c) Az OAH BESZ működése.
d) Sugárvédelemmel foglalkozó intézmények szakemberei, sugárvédelmi szakértők.

6. Végrehajtó szakmai területek

OAH, BM OKF, sugárvédelemmel foglalkozó intézmények, sugárvédelmi szakértők.

A BM OKF kijelölt ügyeleti állománya (Központi Főügyelet és ONER RIÉÜ). OAH CÜGY. OAH állománya. Sugárvédelemmel foglalkozó intézmények szakemberei, sugárvédelmi szakértők.

7. Elvárt képességek

- a) Folyamatosan működő ügyelet, angolnyelv-tudással rendelkező munkatárssal.
b) Nukleáris és sugárbiztonsággal kapcsolatos, valamint sugárvédelmi ismeretek.
c) Gyors reagálás.
d) A nemzetközi értesítési protokoll ismerete.
e) A hazai riasztási, értesítési feladatok országos BEIT szerinti ismerete.

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Az I., II. és III. kategóriájú létesítményeknél a hazai veszélyhelyzetre vonatkozó kérdés, az információ megerősítése, pontosítása jöhet szóba. A IV. és V. kategóriájú tevékenységeknél, létesítményeknél a potenciális vagy tényleges külföldi veszélyhelyzetről való értesítés fogadása, segítségnyújtás és a riasztási rendszeren keresztül az ONER készenléti vagy veszélyhelyzeti működésének kezdeményezése is lehetséges.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
16a.	✓	✓	-	✓	✓	Döntés a légi, vasúti, közúti és vízi közlekedés irányítóinak értesítéséről a KKB működésbe lépése előtt, készenléti időszakban	-	5.3. 5.5.-5.9.

1. Cél

Felkészülés a kimenekítés leghatékonyabb végrehajtására a szükséges szállítási eszközök biztosításával, továbbá forgalomszervezési, forgalomkorlátozási intézkedések alkalmazásával.

2. A feladat részletes leírása

- a) Felkészülés a MÓZ, SÓZ területén az érintett lakosság, továbbá segítségkérés esetén a létesítmény dolgozói kimenekítésének végrehajtására:
- a szükséges szállítási eszközök biztosítása,
 - útvonalak és alternatív útvonalak tervezése a befogadó állomások elhelyezkedésének figyelembevételével,
 - forgalomszervezési, forgalomkorlátozási intézkedések tervezése a rendőrség bevonásával.
- b) Az irányítók értesítése a várhatóan szükséges szállítási kapacitásról, időkorlátokról.
c) A visszaérkező információ (pl. kapacitáshiány) alapján a tervek módosítása és új értesítések kiküldése.

3. Működési időszak

Normál és készenléti időszak.

4. Felelős

Közlekedésért felelős miniszter, OMESZ, OIF, Rendőrség.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- a) Az OBEIT-re épülő, a területi ONER-szervekkel együttműködésben kialakított ágazati BEIT-ek.
b) Folyamatos ügyelet.

- c) A szükséges mennyiségű, megfelelő műszaki állapotú közlekedési eszköz.
- d) Folyamatos kapcsolat az ONER-szervek kapcsolattartási pontjaival és az érintett létesítményekkel.
- e) Kapcsolattartás a légi, közúti, vasúti és vízi közlekedés irányítóival.

6. Végrehajtó szakmai területek

A közlekedésért felelős miniszter által irányított minisztérium, OMESZ, OIF, BRFK, megyei rendőr-főkapitányságok, MÁV Zrt., Volán Zrt., Légiirányítás, MAHART.

A közlekedésért felelős miniszter által irányított minisztérium kijelölt ügyeleti állománya. A közlekedésért felelős miniszter által irányított minisztérium BESZ tagjai. A MÁV Zrt., Volán Zrt. ügyeleti állománya. Az OMESZ ügyeleti állománya. Légi és vízi közlekedés irányítóinak ügyeletesei. Forgalomirányítást és -korlátozást végző rendőri erők.

7. Elvárt képességek

- a) Folyamatosan működő ügyeletek.
- b) A riasztási, értesítési feladatok országos és ágazati BEIT szerinti ismerete.
- c) Gyors reagálás.
- d) Mobilitás (alternatív megoldások alkalmazása nem tervezett körülmények esetén).

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Veszélyhelyzet esetén – a III. VTK kivételével - mindegyik kategóriánál számolni kell a közlekedés valamilyen mértékű korlátozásával, amit a közlekedés irányítóinak figyelembe kell venniük. Az I. és II. kategóriájú létesítményeknél a kimenekítés (dolgozók és kisebb-nagyobb lakossági csoportok) megszervezésére és végrehajtására való felkészülés is szükséges lehet.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
16b.	✓	✓	-	✓	✓	Döntés a légi, vasúti, közúti és vízi közlekedés irányítóinak értesítéséről a KKB működésbe lépése előtt, veszélyhelyzeti (korai) időszakban	-	5.3. 5.5.-5.9.

1. Cél

A kimenekítés leghatékonyabb végrehajtása a szükséges szállítási eszközök biztosításával, továbbá forgalomszervezési, forgalomkorlátozási intézkedések alkalmazásával.

2. A feladat részletes leírása

- a) A MÓZ, SÓZ területén az érintett lakosság, továbbá segítségkérés esetén a létesítmény dolgozói kimenekítésének megszervezéséhez:
 - a szükséges szállítási eszközök biztosítása,
 - útvonalak és alternatív útvonalak tervezése a befogadó állomások elhelyezkedésének figyelembevételével,
 - forgalomszervezési, forgalomkorlátozási intézkedések végrehajtásához a rendőrség bevonása.
- b) Az ONER területi szervei által elrendelt kimenekítés végrehajtása.
- c) Speciális lakossági csoportok kimenekítésénél együttműködés az intézkedés végrehajtóival (OMESZ, OIF).
- d) Az érintett térségekben a légi, vasúti, közúti és vízi közlekedés irányítóinak értesítése a veszélyhelyzet, illetve a beavatkozások miatt bevezetett korlátozásokról.

3. Működési időszak

Veszélyhelyzeti (korai) időszak.

4. Felelős

MVB, HVB, a közlekedésért felelős miniszter, OMESZ, OIF, Rendőrség.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- Az OBEIT-re épülő, a területi ONER-szervekkel együttműködésben kialakított ágazati BEIT-ek.
- Folyamatos ügylet.
- A szükséges mennyiségű, megfelelő műszaki állapotú közlekedési eszköz.
- Folyamatos kapcsolat az ONER területi szervek kapcsolattartási pontjaival és az érintett létesítményekkel.
- Kapcsolattartás a légi, közúti, vasúti és vízi közlekedés irányítóival.

6. Végrehajtó szakmai területek

MVB, HVB, a közlekedésért felelős miniszter által irányított minisztérium, OMESZ, OIF, BRFK, megyei rendőr-főkapitányságok, MÁV Zrt., Volán Zrt., Airport Zrt., MAHART.

Az érintett ONER területi szervek (MVB, HVB) állománya. A közlekedésért felelős miniszter által irányított minisztérium kijelölt ügyleti állománya. A közlekedésért felelős miniszter által irányított minisztérium BESZ tagjai. Az OMESZ ügyleti állománya. MÁV Zrt., Volán Zrt. ügyleti állományai. Légi és vízi közlekedés irányítóinak ügyletesei. A szállítóeszközök vezetői. Forgalmirányítást és -korlátozást végző rendőri erők.

7. Elvárt képességek

- Folyamatosan működő ügyletek.
- A riasztási, értesítési feladatok országos és ágazati BEIT szerinti ismerete.
- Gyors reagálás (a kimenekítés végrehajtása időnorma szerint).
- Mobilitás (alternatív megoldások alkalmazása nem tervezett körülmények esetén).

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Veszélyhelyzet esetén – a III. VTK kivételével - mindegyik tervezési kategóriánál számolni kell a közlekedés valamilyen mértékű korlátozásával, amit a közlekedés irányítóinak figyelembe kell venniük. Az I. és II. kategóriájú létesítményeknél a kimenekítés (dolgozók és kisebb-nagyobb lakossági csoportok) megszervezése és végrehajtása is szükségessé válhat.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
16c.	✓	✓	-	✓	✓	Döntés a légi, vasúti, közúti és vízi közlekedés irányítóinak értesítéséről a KKB működése esetén	-	5.3. 5.5.-5.9.

1. Cél

A kimenekítés leghatékonyabb végrehajtása a szükséges szállítási eszközök biztosításával, továbbá forgalomszervezési, forgalomkorlátozási intézkedések alkalmazásával.

2. A feladat részletes leírása

- A MÓZ, SÓZ területén az érintett lakosság, továbbá segítségkérés esetén a létesítmény dolgozói kimenekítésének megszervezéséhez:
 - a szükséges szállítási eszközök biztosítása,
 - útvonalak és alternatív útvonalak tervezése a befogadó állomások elhelyezkedésének figyelembevételével,
 - forgalomszervezési, forgalomkorlátozási intézkedések végrehajtásához a rendőrség bevonása.
- A KKB által elrendelt kimenekítés végrehajtása.
- Speciális lakossági csoportok kimenekítésénél együttműködés az intézkedés végrehajtóival (OMESZ, OIF).
- Az érintett térségekben a légi, vasúti, közúti és vízi közlekedés irányítóinak értesítése a veszélyhelyzet, illetve a beavatkozások miatt bevezetett korlátozásokról.

3. Működési időszak

Normál, készenléti és veszélyhelyzeti (korai) időszak.

4. Felelős

KKB, a közlekedésért felelős miniszter, OMESZ, OIF, Rendőrség

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- A KKB és munkaszervei (KKB NVK, KKB NVM) működése.
- Az OBEIT-re épülő, a területi ONER-szervekkel együttműködésben kialakított ágazati BEIT-ek.
- Folyamatos ügyelet.
- A szükséges mennyiségű, megfelelő műszaki állapotú közlekedési eszköz.
- Folyamatos kapcsolat az ONER-szervek kapcsolattartási pontjaival és az érintett létesítményekkel.
- Kapcsolattartás a légi, közúti, vasúti és vízi közlekedés irányítóival.

6. Végrehajtó szakmai területek

KKB NVK, a közlekedésért felelős miniszter által irányított minisztérium, OMESZ, OIF, ORFK, BRFK, megyei rendőr-főkapitányságok, MÁV Zrt., Volán Zrt., Airport Zrt., MAHART.

A KKB tagjai és a KKB munkaszerveinek személyi állománya. A közlekedésért felelős miniszter által irányított minisztérium kijelölt ügyeleti állománya. A közlekedésért felelős miniszter által irányított minisztérium BESZ tagjai. MÁV Zrt., Volán Zrt. ügyeleti állományai. Légi és vízi közlekedés irányítóinak ügyeletesei. A szállítóeszközök vezetői. Forgalomirányítást és -korlátozást végző rendőri erők.

7. Elvárt képességek

- Folyamatosan működő ügyeletek.
- A riasztási, értesítési feladatok országos és ágazati BEIT szerinti ismerete.
- Gyors reagálás (a kimenekítés végrehajtása időnorma szerint).
- Mobilitás (alternatív megoldások alkalmazása nem tervezett körülmények esetén).

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Veszélyhelyzet esetén – a III. VTK kivételével - mindegyik tervezési kategóriánál számolni kell a közlekedés valamilyen mértékű korlátozásával, amit a közlekedés irányítóinak figyelembe kell venniük. Az I. és II. kategóriájú létesítményeknél a kimenekítés (dolgozók és kisebb-nagyobb lakossági csoportok) megszervezése és végrehajtása is szükségessé válhat.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
17.	✓	✓	-	✓	-	A NAÜ és más államok értesítése a határon átnyúló veszélyhelyzetről	3.7. fejezet 4.2. fejezet	5.18.-5.21.

1. Cél

A nemzetközi és kétoldalú egyezményekben vállalt értesítési, tájékoztatási kötelezettségek teljesítése.

2. A feladat részletes leírása

- A határokon túlnyúló hatású veszélyhelyzet esetén az érintett államok értesítése a NAÜ-n keresztül vagy közvetlenül a vonatkozó nemzetközi és kétoldalú egyezmények szerint.
- A NAÜ-től, érintett államoktól érkező információ-, tájékoztatáskérés haladéktalan megválaszolása.
- A NAÜ részére információ szolgáltatása a következő kérdésekben:
 - a veszélyhelyzet más államokban várható hatása,
 - híresztelések és médiavisszhang,
 - külföldi állampolgárok védelme,
 - a veszélyhelyzet hatása a nemzetközi utazásra, szállításra és kereskedelemre.
- Naprakész információval kell rendelkezni a NAÜ és a kétoldalú egyezményekben részes államok értesítési pontjainak elérhetőségéről.

- e) A hazai kapcsolattartási pont elérhetőségében bekövetkező változásokról értesíteni kell a NAÜ-t és az érdekelt országokat.

3. Működési időszak

Veszélyhelyzeti (korai) időszak.

4. Felelős

OAH, a külpolitikáért felelős miniszter.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- Folyamatosan működő és elérhető értesítési, kapcsolattartási pont.
- Az értesítések küldésére és a válaszok, kérések fogadására alkalmas, működő, rendszeresen ellenőrzött kommunikációs eszközök.
- Az értesítések fogadása, kezelése a NAÜ által meghatározott protokoll szerint (EPR-IEComm 2019 [7]).
- Folyamatosan működő kapcsolat az ONER szerveinek kapcsolattartási pontjaival, illetve az érintett létesítmény veszélyhelyzet-elhárítási szervezeteivel.

6. Végrehajtó szakmai területek

OAH, a külpolitikáért felelős miniszter által irányított minisztérium.

OAH Nemzetközi Kapcsolattartási Pont személyzete. A külpolitikáért felelős miniszter által irányított minisztérium kijelölt ügyeleti állománya. ONER-szervek kapcsolattartási pontjainak személyzete. Létesítményi BESZ állománya.

7. Elvárt képességek

- Folyamatosan működő ügyelet angolnyelv-tudással rendelkező munkatárssal.
- Nukleáris és sugárbiztonsággal kapcsolatos, valamint sugárvédelmi ismeretek.
- Gyors reagálás.
- A nemzetközi értesítési protokoll ismerete.

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Az I. kategóriájú létesítménynél és a veszélyes sugárforrás eltűnésével, mint IV. kategóriájú tevékenységnél képzelhető el a veszélyhelyzet határon túlnyúló hatása. A II. kategóriájú létesítményeknél és a többi IV. kategóriába eső tevékenységnél várhatóan a 2. c) pont 2.-4. bekezdése szerinti információszolgáltatás lesz a feladat.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
18a.	✓	✓	-	-	-	Radiológiai veszélyhelyzetről szóló értesítés vétele	4.2. fejezet 6. fejezet 7.1.-7.2. fejezet	5.11.-5.12.

1. Cél

Folyamatos működésű kapcsolattartó pontok kialakítása a radiológiai veszélyhelyzettel kapcsolatos értesítés, segítségkérés fogadására, a telephelyen kívüli intézkedések kezdeményezésére.

2. A feladat részletes leírása

- Folyamatos működésű kapcsolattartó pontok kialakítása a következő feladatok ellátására:
 - a radiológiai veszélyhelyzettel kapcsolatos értesítés, segítségkérés fogadása,
 - a helyzet értékelése, a szükséges teendők meghatározása,
 - indokolt esetben a telephelyen kívüli intézkedések kezdeményezése (továbbbírztás).

- b) A segélynyújtókat (tűzoltók, rendőrség, mentők, elsősegélyhelyek) el kell látni a potenciális radiológiai veszélyhelyzetről szóló értesítés vételekor követendő eljárásrenddel.

3. Működési időszak

Normál, készenléti és veszélyhelyzeti (korai) időszak.

4. Felelős

OAH, ONER RIÉÜ, Rendőrség, MVB.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- Folyamatosan elérhető ügyeletek, kapcsolattartási pontok.
- Az értesítések, segítségkérések fogadására alkalmas, működő, rendszeresen ellenőrzött kommunikációs eszközök.
- Folyamatosan működő kapcsolat az ONER szerveinek kapcsolattartási pontjaival.
- A potenciális radiológiai veszélyhelyzetről kapott értesítés vételekor követendő eljárásrend.

6. Végrehajtó szakmai területek

OAH, BM OKF, MVB, ORFK.

OAH KÜGY és CÜGY. ONER RIÉÜ állománya. ORFK Főügyelet állománya. MVB tagjai.

7. Elvárt képességek

- Állandó ügyeletek, kapcsolattartó pontok működtetése.
- Sugárvédelmi ismeretek
- Gyors reagálás (továbbbriasztás a megadott időnormákon belül).
- A hazai riasztási, értesítési feladatok országos BEIT szerinti ismerete.

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

A VTK I. és II. létesítményeknél az értesítést, riasztást fogadó kapcsolattartó pontok várhatóan az ONER RIÉÜ, OAH KÜGY és MVB.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
18b.	-	-	✓	✓	-	Radiológiai veszélyhelyzetről szóló értesítés vétele	4.2. fejezet 6. fejezet 7.3.-7.4. fejezet	5.11.-5.13.

1. Cél

Folyamatos működésű kapcsolattartó pontok kialakítása a radiológiai veszélyhelyzettel kapcsolatos értesítés, segítségkérés fogadására, a telephelyen kívüli intézkedések kezdeményezésére.

2. A feladat részletes leírása

- Folyamatos működésű kapcsolattartó pontok kialakítása a következő feladatok ellátására:
 - a radiológiai veszélyhelyzettel kapcsolatos értesítés, segítségkérés fogadása,
 - a helyzet értékelése, a szükséges teendők meghatározása,
 - indokolt esetben a telephelyen kívüli intézkedések kezdeményezése (továbbbriasztás).
- A segélynyújtókat (tűzoltók, rendőrség, mentők, elsősegélyhelyek) el kell látni a potenciális radiológiai veszélyhelyzetről szóló értesítés vételekor követendő eljárásrenddel.

3. Működési időszak

Normál, készenléti és veszélyhelyzeti (korai) időszak.

4. Felelős

Hivatásos katasztrófavédelmi szervek, EMMI Egészségügyi Központi Ügyelete, OSKSZ, OAH, Rendőrség, TEK.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- Folyamatosan elérhető ügyeletek, kapcsolattartási pontok.
- Az értesítések, segítségkérések fogadására alkalmas, működő, rendszeresen ellenőrzött kommunikációs eszközök.
- Folyamatosan működő kapcsolat az ONER szerveinek kapcsolattartási pontjaival.
- A potenciális radiológiai veszélyhelyzetről kapott értesítés vételekor követendő eljárásrend.

6. Végrehajtó szakmai területek

Hivatásos katasztrófavédelmi szervek, EMMI, OAH, Rendőrség, TEK.

A hivatásos katasztrófavédelmi szervek ügyeletesi. Az EMMI Egészségügyi Központi Ügyelete. Az OSKSZ ügyeletes. OAH KÜGY és CÜGY. BRFK és megyei rendőr-főkapitányságok ügyeletesi. A TEK ügyeletes.

7. Elvárt képességek

- Állandó ügyeletek, kapcsolattartó pontok működtetése.
- Sugárvédelmi ismeretek.
- Gyors reagálás (továbbriasztás a megadott időnormákon belül).
- A hazai riasztási, értesítési feladatok országos BEIT szerinti ismerete.

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

A VTK III. létesítményeknél és a IV. kategóriába eső tevékenységeknél az értesítést, riasztást fogadó kapcsolattartó pontok várhatóan az OAH KÜGY, a hivatásos katasztrófavédelmi szervek ügyelete, az EMMI Egészségügyi Központi Ügyelete, az OSKSZ ügyeletes, a BRFK és megyei rendőr-főkapitányságok ügyelete és a TEK ügyelete.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
18c.	-	-	-	-	✓	Radiológiai veszélyhelyzetről szóló értesítés vétele	-	5.11.-5.12.

1. Cél

Folyamatos működésű kapcsolattartó pontok kialakítása a radiológiai veszélyhelyzettel kapcsolatos értesítés, segítségkérés fogadására, a telephelyen kívüli intézkedések kezdeményezésére.

2. A feladat részletes leírása

- Folyamatos működésű kapcsolattartó pontok kialakítása a következő feladatok ellátására:
 - a radiológiai veszélyhelyzettel kapcsolatos értesítés, segítségkérés fogadása,
 - a helyzet értékelése, a szükséges teendők meghatározása,
 - indokolt esetben a telephelyen kívüli intézkedések kezdeményezése (továbbriasztás).
- A segélynyújtókat (tűzoltók, rendőrség, mentők, elsősegélyhelyek) el kell látni a potenciális radiológiai veszélyhelyzetről szóló értesítés vételekor követendő eljárásrenddel.

3. Működési időszak

Normál, készenléti és veszélyhelyzeti (korai) időszak.

4. Felelős

OAH, BM OKF.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- Folyamatosan elérhető ügyeletek, kapcsolattartási pontok.
- Az értesítések, segítségkérések fogadására alkalmas, működő, rendszeresen ellenőrzött kommunikációs eszközök.
- Folyamatosan működő kapcsolat az ONER szerveinek kapcsolattartási pontjaival.
- A potenciális radiológiai veszélyhelyzetről kapott értesítés vételekor követendő eljárásrend.

6. Végrehajtó szakmai területek

OAH, BM OKF.

OAH KÜGY és CÜGY. BM OKF Központi Főügyelet (ONER RIÉÜ).

7. Elvárt képességek

- Állandó ügyeletek, kapcsolattartó pontok működtetése.
- Sugárvédelmi ismeretek
- Gyors reagálás (továbbbriasztás a megadott időnormákon belül).
- A hazai riasztási, értesítési feladatok országos BEIT szerinti ismerete.

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

A VTK V. létesítményeknél az értesítés fogadója a BM OKF Központi Főügyelete, illetve az OAH CÜGY és KÜGY, a kapcsolattartó az OAH.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
19a.	✓	✓	-	-	-	Radiológiai veszélyhelyzeti beavatkozás kezdeményezése a védelmi bizottságok működésbe lépése előtt	3.6. fejezet 4.2. fejezet 7.1-7.2. fejezet	5.31.-5.33. 5.37.-5.39.

1. Cél

Radiológiai veszélyhelyzettel kapcsolatos értesítés, segítségkérés fogadása, majd a riasztást követően telephelyen kívüli intézkedések kezdeményezése a következmények csökkentésére, a védelmi bizottságok működésbe lépése előtt.

2. A feladat részletes leírása

- A kapcsolattartó pontoktól (18a.) érkezett továbbbriasztást követően a helyzet értékelése a létesítmény BESZ-től kapott döntési javaslat alapján.
- A szükséges beavatkozás végrehajtása.
- A helyi erővel nem megoldható beavatkozások végrehajtásának kezdeményezése az ONER területi, illetve központi szerveinél.
- Folyamatos kapcsolat (információ, adatok) a létesítményi BESZ kapcsolattartási ponttal, a létesítmény BESZ-szel és az ONER területi, illetve központi szerveivel.

3. Működési időszak

Készenléti, veszélyhelyzeti (korai) időszak.

4. Felelős

Polgármester.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- Folyamatosan működő ügylet.
- Riasztás, adatok fogadására alkalmas, működő, rendszeresen ellenőrzött kommunikációs eszközök.
- Egyéni sugárvédelem eszközei (védőeszközök, doziméterek).

- d) Folyamatosan működő kapcsolat a létesítményi BESZ, a továbbbriasztást végző, illetve az ONER szerveinek kapcsolattartási pontjaival.
- e) Az országos BEIT-re épülő helyi BEIT, amely tartalmazza a radiológiai veszélyhelyzetről kapott riasztás vételekor követendő eljárásrendet.

6. Végrehajtó szakmai területek

Polgármesteri Hivatal, önkormányzati tűzoltók.

7. Elvárt képességek

- a) Állandó ügyelet, kapcsolattartó pont működtetése.
- b) Sugárvédelmi ismeretek
- c) Gyors reagálás (a beavatkozás kezdeményezése a megadott időnormákon belül).
- d) Mobilitás (beavatkozás irányítása).
- e) A hazai riasztási, értesítési feladatok országos BEIT szerinti ismerete.

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Az I. és II. kategóriájú létesítményeknél a fentiekben leírt eljárásrend akkor érvényes, ha a beavatkozás kezdeményezése még a védelmi bizottságok működésbe lépése előtt szükséges.

Sor- szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
19b.	✓	✓	-	-	-	Radiológiai veszélyhelyzeti beavatkozás kezdeményezése a helyi védelmi bizottság működése esetén	3.6. fejezet 4.2. fejezet 7.1.-7.2. fejezet	5.31.-5.33. 5.37.-5.39.

1. Cél

Radiológiai veszélyhelyzettel kapcsolatos értesítés, segítségkérés fogadása, majd a riasztást követően telephelyen kívüli intézkedések kezdeményezése a következmények csökkentésére, a megyei védelmi bizottság működésbe lépése előtt.

2. A feladat részletes leírása

- a) A kapcsolattartó pontoktól (18a.) érkezett továbbbriasztást követően a helyzet értékelése a létesítmény BESZ-től kapott döntési javaslat alapján.
- b) Ha az előzetes értékelés alapján szükséges és lehetséges, helyszíni ellenőrzést, méréseket kell végezni a beavatkozás kezdeményezésére vonatkozó döntés megalapozásához.
- c) A szükséges beavatkozás végrehajtása.
- d) A helyi erővel nem megoldható beavatkozások végrehajtásának kezdeményezése az ONER területi, illetve központi szerveinél.
- e) Folyamatos kapcsolat (információ, adatok) a létesítményi BESZ kapcsolattartási ponttal és az ONER területi, illetve központi szerveivel.

3. Működési időszak

Készenléti, veszélyhelyzeti (korai) időszak.

4. Felelős

HVB, polgármester.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- a) Folyamatosan működő ügyeletek.
- b) Riasztás, adatok fogadására alkalmas, működő, rendszeresen ellenőrzött kommunikációs eszközök.
- c) A helyszíni monitorozáshoz szükséges eszközök.
- d) Egyéni sugárvédelem eszközei (védőeszközök, doziméterek).

- e) Folyamatosan működő kapcsolat a létesítményi BESZ, a továbbbriasztást végző, illetve az ONER szerveinek kapcsolattartási pontjaival.
- f) Az országos BEIT-re épülő helyi és területi BEIT, amely tartalmazza a radiológiai veszélyhelyzetről kapott riasztás vételekor követendő eljárásrendet.

6. Végrehajtó szakmai területek

HVB, polgármester.

7. Elvárt képességek

- a) Állandó ügyeletek, kapcsolattartó pontok működtetése.
- b) Sugárvédelmi ismeretek
- c) Gyors reagálás (a beavatkozás kezdeményezése a megadott időnormákon belül).
- d) Mobilitás (helyszíni sugárvédelmi ellenőrzés, beavatkozás irányítása).
- e) A hazai riasztási, értesítési feladatok országos BEIT szerinti ismerete.

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Az I. és II. kategóriájú létesítményeknél a fentiekben leírt eljárásrend akkor érvényes, ha a beavatkozás kezdeményezése még az MVB működésbe lépése előtt szükséges.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
19c.	✓	✓	-	-	-	Radiológiai veszélyhelyzeti beavatkozás kezdeményezése a megyei védelmi bizottság működése esetén	3.6. fejezet 4.2. fejezet 7.1.-7.2 fejezet	5.31.-5.33. 5.37.-5.40.

1. Cél

Radiológiai veszélyhelyzettel kapcsolatos értesítés, segítségkérés fogadását, majd a riasztást követően telephelyen kívüli intézkedések kezdeményezése a következmények csökkentésére.

2. A feladat részletes leírása

- a) A kapcsolattartó pontoktól (18a.) érkezett továbbbriasztást követően a helyzet értékelése a létesítmény BESZ-től kapott döntési javaslat alapján.
- b) Ha az előzetes értékelés alapján szükséges és lehetséges, helyszíni ellenőrzést, méréseket kell végezni a beavatkozás kezdeményezésére vonatkozó döntés megalapozásához.
- c) A szükséges beavatkozás végrehajtása.
- d) A helyi erővel nem megoldható beavatkozások végrehajtásának kezdeményezése az ONER központi szerveinél.
- e) Folyamatos kapcsolat (információ, adatok) a létesítményi BESZ kapcsolattartási ponttal és az ONER területi, illetve központi szerveivel.

3. Működési időszak

Készenléti, veszélyhelyzeti (korai) időszak.

4. Felelős

MVB, HVB, polgármester.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- a) Folyamatosan működő ügyeletek.
- b) Riasztás, adatok fogadására alkalmas, működő, rendszeresen ellenőrzött kommunikációs eszközök.
- c) A helyszíni monitorozáshoz szükséges eszközök.
- d) Egyéni sugárvédelem eszközei (védőeszközök, doziméterek).

- e) Folyamatosan működő kapcsolat a létesítményi BESZ, a továbbriasztást végző, illetve az ONER szerveinek kapcsolattartási pontjaival.
- f) Az országos BEIT-re épülő helyi és területi BEIT, amely tartalmazza a radiológiai veszélyhelyzetről kapott riasztás vételekor követendő eljárásrendet.

6. Végrehajtó szakmai területek

MVB, HVB, polgármester.

7. Elvárt képességek

- a) Állandó ügyeletek, kapcsolattartó pontok működtetése.
- b) Sugárvédelmi ismeretek
- c) Gyors reagálás (a beavatkozás kezdeményezése a megadott időnormákon belül).
- d) Mobilitás (helyszíni sugárvédelmi ellenőrzés, beavatkozás irányítása).
- e) A hazai riasztási, értesítési feladatok országos BEIT szerinti ismerete.

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Az I. és II. kategóriájú létesítményeknél a fentiekben leírt eljárásrend az MVB működése esetén érvényes.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
19d.	-	-	✓	-	-	Radiológiai veszélyhelyzeti beavatkozás kezdeményezése	3.6. fejezet 4.2. fejezet 7.3. fejezet	5.31.-5.33. 5.37. 5.39.-5.40.

1. Cél

Radiológiai veszélyhelyzettel kapcsolatos értesítés, segítségkérés fogadását, majd a riasztást követően telephelyen kívüli intézkedések kezdeményezése a következmények csökkentésére.

2. A feladat részletes leírása

- a) A kapcsolattartó pontokra (18a.) érkezett riasztást követően a helyzet értékelése.
- b) Ha az előzetes értékelés alapján szükséges és lehetséges, helyszíni ellenőrzést, méréseket kell végezni a beavatkozás kezdeményezésére vonatkozó döntés megalapozásához.
- c) A szükséges beavatkozás végrehajtása.
- d) A helyi, illetve területi erőkkal nem megoldható beavatkozások végrehajtásának kezdeményezése az ONER központi szerveinél.
- e) Folyamatos kapcsolat (információ, adatok) a létesítményi BESZ kapcsolattartási ponttal és az ONER területi, illetve központi szerveivel.

3. Működési időszak

Készenléti, veszélyhelyzeti (korai és kései) időszak.

4. Felelős

OAH, katasztrófavédelmi szervek.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- a) Folyamatosan működő ügyeletek.
- b) Riasztás, adatok fogadására alkalmas, működő, rendszeresen ellenőrzött kommunikációs eszközök.
- c) A helyszíni monitorozáshoz szükséges eszközök.
- d) Egyéni sugárvédelem eszközei (védőeszközök, doziméterek).
- e) Folyamatosan működő kapcsolat a létesítményi BESZ, illetve az ONER szerveinek kapcsolattartási pontjaival.

- f) Az országos BEIT-re épülő helyi és területi BEIT, amely tartalmazza a radiológiai veszélyhelyzetről kapott riasztás vételekor követendő eljárásrendet.

6. Végrehajtó szakmai területek

OAH, katasztrófavédelmi szervek.

7. Elvárt képességek

- Állandó ügyeletek, kapcsolattartó pontok működtetése.
- Sugárvédelmi ismeretek
- Gyors reagálás (a beavatkozás kezdeményezése a megadott időnormákon belül).
- Mobilitás (helyszíni sugárvédelmi ellenőrzés, beavatkozás irányítása).
- A hazai riasztási, értesítési feladatok országos BEIT szerinti ismerete.

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

A III. kategóriájú létesítmények közül a radioaktív hulladék-tárolóknál várható telephelyen kívüli beavatkozások elrendelése, az ÉÓZ területén.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
19e.	-	-	-	✓	-	Radiológiai veszélyhelyzeti beavatkozás kezdeményezése	3.6. fejezet 4.2. fejezet 7.4. fejezet	5.31. 5.35. 5.37. 5.39.-5.40.

1. Cél

Radiológiai veszélyhelyzettel kapcsolatos értesítés, segítségkérés fogadását, majd a riasztást követően intézkedések kezdeményezése a helyzet lokalizálására, következmények csökkentésére.

2. A feladat részletes leírása

- A kapcsolattartó pontoktól (18a.) érkezett riasztást követően a helyzet értékelése.
- Ha az előzetes értékelés alapján szükséges és lehetséges, helyszíni ellenőrzést, méréseket kell végezni a beavatkozás kezdeményezésére vonatkozó döntés megalapozásához.
- A szükséges beavatkozás végrehajtása.
- A helyi, illetve területi erőkkal nem megoldható beavatkozások végrehajtásának kezdeményezése az ONER területi, illetve központi szerveinél.
- Folyamatos kapcsolat (információ, adatok) a riasztást végző kapcsolattartási ponttal és az ONER területi, illetve központi szerveivel.

3. Működési időszak

Készenléti, veszélyhelyzeti (korai és kései) időszak.

4. Felelős

OSKSZ, EK, OAH, Rendőrség, Katasztrófavédelmi szervek, TEK.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- Folyamatosan működő ügyeletek.
- Riasztás, adatok fogadására alkalmas, működő, rendszeresen ellenőrzött kommunikációs eszközök.
- A helyszíni monitorozáshoz szükséges eszközök.
- Egyéni sugárvédelem eszközei (védőeszközök, doziméterek).
- Folyamatosan működő kapcsolat a riasztást végző, illetve az ONER szerveinek kapcsolattartási pontjaival.
- Az országos BEIT-re épülő helyi és területi BEIT, amely tartalmazza a radiológiai veszélyhelyzetről kapott riasztás vételekor követendő eljárásrendet.

6. Végrehajtó szakmai területek

OSKSZ, EK, OAH, Rendőrség, Katasztrófavédelmi szervek, TEK.

7. Elvárt képességek

- Állandó ügyeletek, kapcsolattartó pontok működtetése.
- Sugárvédelmi ismeretek
- Gyors reagálás (a beavatkozás kezdeményezése a megadott időnormákon belül).
- Mobilitás (helyszíni sugárvédelmi ellenőrzés, beavatkozás irányítása).
- A hazai riasztási, értesítési feladatok országos BEIT szerinti ismerete.

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

A IV. kategóriába eső tevékenységeknél az előbbi eljárásrend szerint a helyi, területi hatású veszélyhelyzeteknél történhet a beavatkozások kezdeményezése.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
19f.	-	-	-	-	✓	Radiológiai veszélyhelyzeti beavatkozás kezdeményezése	3.6. fejezet 4.2. fejezet 7.5. fejezet	5.31. 5.39.-5.40.

1. Cél

Radiológiai veszélyhelyzettel kapcsolatos értesítés, segítségkérés fogadását, majd a riasztást követően intézkedések kezdeményezése a következmények csökkentésére.

2. A feladat részletes leírása

- A kapcsolattartó pontoktól (18a.) érkezett riasztást követően a helyzet értékelése.
- Ha az előzetes értékelés alapján szükséges és lehetséges, helyszíni ellenőrzést, méréseket kell végezni a beavatkozás kezdeményezésére vonatkozó döntés megalapozásához.
- A szükséges beavatkozás végrehajtása.
- A helyi, illetve területi erővel nem megoldható beavatkozások végrehajtásának kezdeményezése az ONER területi, illetve központi szerveinél.
- Folyamatos kapcsolat (információ, adatok) a riasztást végző kapcsolattartási ponttal és az ONER területi, illetve központi szerveivel.

3. Működési időszak

Készenléti, veszélyhelyzeti (korai és kései) időszak.

4. Felelős

OAH.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- Folyamatosan működő ügyelet.
- Riasztás, adatok fogadására alkalmas, működő, rendszeresen ellenőrzött kommunikációs eszközök.
- A helyszíni monitorozáshoz szükséges eszközök.
- Egyéni sugárvédelem eszközei (védőeszközök, doziméterek).
- Folyamatosan működő kapcsolat a riasztást végző, illetve az ONER szerveinek kapcsolattartási pontjaival.
- Az országos BEIT-re épülő helyi és területi BEIT, amely tartalmazza a radiológiai veszélyhelyzetről kapott riasztás vételekor követendő eljárásrendet.

6. Végrehajtó szakmai területek

OAH KÜGY és CÜGY, OAH.

7. Elvárt képességek

- Állandó ügyeletek, kapcsolattartó pontok működtetése.
- Sugárvédelmi ismeretek
- Gyors reagálás (a beavatkozás kezdeményezése a megadott időnormákon belül).
- Mobilitás (helyszíni sugárvédelmi ellenőrzés, beavatkozás irányítása).
- A hazai riasztási, értesítési feladatok országos BEIT szerinti ismerete.

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Az V. kategóriába eső létesítményeknél és tevékenységeknél az étel- és ital- korlátozások elrendelése válhat szükségessé hazai területeken.

Sor- szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
20a.	✓	✓	✓	-	-	A nukleáris létesítményi veszélyhelyzetről szóló értesítés vétele	4.2. fejezet 6. fejezet 7.1.-7.3. fe- jezet	5.11.-5.12.

1. Cél

Folyamatos működésű kapcsolattartó pontok kialakítása a rendkívüli eseményről szóló értesítés, segítségkérés, riasztás fogadására, indokolt esetben a telephelyen kívüli beavatkozások kezdeményezése érdekében.

2. A feladat részletes leírása

- Folyamatos működésű kapcsolattartó pontok kialakítása a következő feladatok ellátására:
 - a rendkívüli eseményről érkező létesítményi értesítés, segítségkérés, riasztás fogadása,
 - a nukleáris biztonsági, sugárvédelmi helyzet értékelése,
 - kapcsolattartás a létesítménnyel, adat- és információgyűjtés.
- Indokolt esetben az ONER területi, illetve központi szerveinek riasztása, a készenléti, illetve veszélyhelyzeti működés kezdeményezése az országos BEIT szerint (22.).

3. Működési időszak

Normál, készenléti és veszélyhelyzeti (korai) időszak.

4. Felelős

ONER RIÉÜ, OAH, ORFK, MVB, HVB, polgármester.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- Folyamatosan elérhető kapcsolattartó pontok.
- Az értesítések, segítségkérések, adatok, információ fogadására alkalmas, működő, rendszeresen ellenőrzött kommunikációs eszközök.
- A nukleáris biztonsági és sugárvédelmi helyzet értékelésére alkalmas eszközök.
- Az országos BEIT szerinti eljárásrend (riasztás, továbbriasztás).
- Folyamatosan működő kapcsolat az ONER szerveinek kapcsolattartási pontjaival.

6. Végrehajtó szakmai területek

BM OKF, OAH, MVB, HVB, polgármester.

ONER RIÉÜ állománya. OAH KÜGY. ORFK-ügyelet. MVB. HVB. Polgármester

7. Elvárt képességek

- Állandó ügyeletek, kapcsolattartó pontok működtetése.
- Nukleáris biztonsággal kapcsolatos és sugárvédelmi ismeretek
- Gyors reagálás (értékelés, riasztás, továbbriasztás a megadott időnormákon belül).

d) A riasztási, értesítési feladatok országos BEIT szerinti ismerete.

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Nincs.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
20b.	-	-	-	-	✓	A nukleáris létesítményi veszélyhelyzetről szóló értesítés vétele	4.2. fejezet 6. fejezet 7.5. fejezet	5.11.-5.12.

1. Cél

Folyamatos működésű kapcsolattartó pontok kialakítása a rendkívüli eseményről szóló értesítés, segítségkérés, riasztás fogadására, indokolt esetben lakosságvédelmi beavatkozások kezdeményezése érdekében.

2. A feladat részletes leírása

- Folyamatos működésű kapcsolattartó pontok kialakítása a következő feladatok ellátására:
 - a rendkívüli eseményről érkező nemzetközi értesítés, segítségkérés, riasztás fogadása,
 - a nukleáris biztonsági, sugárvédelmi helyzet értékelése,
 - kapcsolattartás a NAÜ-vel, az adott országgal, adat- és információgyűjtés.
- Indokolt esetben az ONER területi, illetve központi szerveinek riasztása, a készenléti, illetve veszélyhelyzeti működés kezdeményezése az országos BEIT szerint (22.).

3. Működési időszak

Normál, készenléti és veszélyhelyzeti (korai) időszak.

4. Felelős

OAH, ONER RIÉÜ.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- Folyamatosan elérhető kapcsolattartó pontok.
- Az értesítések, segítségkérések, adatok, információ fogadására alkalmas, működő, rendszeresen ellenőrzött kommunikációs eszközök.
- Az értesítések fogadása, kezelése a NAÜ által meghatározott protokoll szerint (EPR-IEComm 2019 [7]).
- A nukleáris biztonsági és sugárvédelmi helyzet értékelésére alkalmas eszközök.
- Az országos BEIT szerinti eljárásrend (riasztás, továbbriasztás).
- Folyamatosan működő kapcsolat az ONER szerveinek kapcsolattartási pontjaival.

6. Végrehajtó szakmai területek

OAH, BM OKF.

OAH CÜGY és KÜGY. BM OKF Központi Főügyelete (ONER RIÉÜ).

7. Elvárt képességek

- Állandó ügyeletek, kapcsolattartó pontok működtetése.
- Nukleáris biztonsággal kapcsolatos és sugárvédelmi ismeretek.
- Gyors reagálás (értékelés, riasztás, továbbriasztás a megadott időnormákon belül).
- A riasztási, értesítési feladatok országos BEIT szerinti ismerete.

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Nincs.

Sor- szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
21a.	✓	✓	✓	-	✓	Nukleáris létesítményi veszélyhelyzet esetén beavatkozás kezdeményezése a zónákban, a KKB és a helyi védelmi bizottság működése előtt	3.5.-3.6. fejezet 4.1.-4.2 fejezet 7. fejezet	5.31.-5.33.

1. Cél

Beavatkozások haladéktalan kezdeményezése és elrendelése a zónákban a lakosság védelme érdekében.

2. A feladat részletes leírása

- a) A nukleáris létesítménytől érkező értesítést, segítségkérést követően (20.) az alábbi feladatok haladéktalan elvégzése:
- a nukleáris biztonsági, sugárvédelmi helyzet értékelése,
 - kapcsolattartás, adat- és információgyűjtés (létesítmény BESZ, OAH)
 - az ONER területi és központi szerveinek értesítése, riasztása, a veszélyhelyzeti működés kezdeményezése az országos BEIT szerint.
- b) Halasztást nem tűrő esetben a MÓZ és SÓZ területére eső, adott településen, a létesítményi BESZ döntési javaslata alapján:
- az állandó, ideiglenes lakosok, speciális lakossági csoportok, illetve az azokért felelősök értesítése,
 - sürgős lakossági óvintézkedések (elzárkóztatás, jódprofilaxis, kimenekítés) elrendelése,
 - a beavatkozó állomány védelme,
 - az élelmiszer- és ivóvízkészletek védelme, fogyasztási tilalom elrendelése,
 - forgalomkorlátozás bevezetése,
 - a kimenekített személyek monitorozásának és sugármentesítésének kezdeményezése.

3. Működési időszak

Normál, készenléti, veszélyhelyzeti (korai) időszak.

4. Felelős

Polgármester.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- a) Folyamatosan elérhető ügyelet, kapcsolattartó pont.
- b) Az értesítések, segítségkérések, adatok, információ fogadására alkalmas, működő, rendszeresen ellenőrzött kommunikációs eszközök.
- c) Az országos BEIT szerinti eljárásrend (riasztás, továbbriasztás).
- d) Folyamatosan működő kapcsolat a létesítményi BESZ és az ONER szerveinek kapcsolattartási pontjaival.
- e) A sürgős beavatkozások (2.b)) végrehajtásához szükséges eszközök.

6. Végrehajtó szakmai területek

Létesítményi BESZ, Polgármesteri Hivatal.

7. Elvárt képességek

- a) Állandó ügyelet, kapcsolattartó pontok működtetése.
- b) Nukleáris biztonsággal kapcsolatos és sugárvédelmi ismeretek.
- c) Gyors reagálás (értékelés, riasztás, továbbriasztás a megadott időnormákon belül).
- d) A riasztási, értesítési feladatok országos BEIT szerinti ismerete.
- e) Döntés-előkészítés és döntéshozatal (halasztást nem tűrő esetekben).

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

II. kategóriájú létesítményeknél csak a következő lakossági csoport esetében várható a sürgős intézkedések elrendelése: a telephelyen dolgozók. A III. és V. kategóriájú létesítményeknél csak az ÉÓZ területén válhat szükségessé beavatkozás elrendelése. Az V. kategóriában a külföldi eseményről információt az OAH biztosít.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
21b.	✓	✓	✓	-	✓	Nukleáris létesítményi veszélyhelyzet esetén beavatkozás kezdeményezése a zónákban, a KKB működése előtt, a helyi védelmi bizottság működése esetén	3.5.-3.6. fejezet 4.1.-4.2. fejezet 7. fejezet	5.31.-5.33.

1. Cél

Beavatkozások haladéktalan kezdeményezése és elrendelése a zónákban a lakosság védelme érdekében.

2. A feladat részletes leírása

- A nukleáris létesítménytől érkező értesítést, segítségkérést követően (20.) az alábbi feladatok haladéktalan elvégzése:
 - a HVB összehívása, illetve annak kezdeményezése (polgármester),
 - a nukleáris biztonsági, sugárvédelmi helyzet értékelése,
 - kapcsolattartás, adat- és információgyűjtés (létesítményi BESZ, OAH)
 - az ONER központi szerveinek értesítése, riasztása, a veszélyhelyzeti működés kezdeményezése az országos BEIT szerint.
- Halasztást nem tűrő esetben a MÓZ és SÓZ területére eső, adott településen, a létesítményi BESZ döntési javaslata alapján:
 - az állandó, ideiglenes lakosok, speciális lakossági csoportok, illetve az azokért felelősök értesítése,
 - sürgős lakossági óvintézkedések (elzárkóztatás, jódpofilaxis, kimenekítés) elrendelése,
 - a beavatkozó állomány védelme,
 - az élelmiszer- és ivóvízkészletek védelme, fogyasztási tilalom elrendelése,
 - forgalomkorlátozás bevezetése,
 - a kimenekített személyek monitorozásának és sugármentesítésének kezdeményezése.

3. Működési időszak

Normál, készenléti, veszélyhelyzeti (korai) időszak.

4. Felelős

HVB, polgármester.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- Folyamatosan elérhető ügyelet, kapcsolattartó pontok.
- Az értesítések, segítségkérések, adatok, információ fogadására alkalmas, működő, rendszeresen ellenőrzött kommunikációs eszközök.
- Az országos BEIT szerinti eljárásrend (riasztás, továbbriasztás).
- Folyamatosan működő kapcsolat a létesítményi BESZ és az ONER szerveinek kapcsolattartási pontjaival.
- A sürgős beavatkozások (2.b)) végrehajtásához szükséges eszközök.

6. Végrehajtó szakmai területek

Létesítményi BESZ, HVB, Polgármesteri Hivatal.

7. Elvárt képességek

- Állandó ügyeletek, kapcsolattartó pontok működtetése.
- Nukleáris biztonsággal kapcsolatos és sugárvédelmi ismeretek.
- Gyors reagálás (értékelés, riasztás, továbbriasztás a megadott időnormákon belül).
- A riasztási, értesítési feladatok országos BEIT szerinti ismerete.
- Döntés-előkészítés és döntéshozatal (halasztást nem tűrő esetekben).

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

A II. kategóriájú létesítménynél csak a következő lakossági csoport esetében várható a sürgős intézkedések elrendelése: telephelyen dolgozók. A III. és V. kategóriájú létesítményeknél csak az ÉÓZ területén válhat szükségessé beavatkozás elrendelése. Az V. kategóriában a külföldi eseményről információt az OAH biztosít.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
21c.	✓	✓	✓	-	✓	Nukleáris létesítményi veszélyhelyzet esetén beavatkozás kezdeményezése a zónákban, a KKB működése előtt, a megyei védelmi bizottság működése esetén	3.5.-3.6. fejezet 4.1.-4.2. fejezet 7. fejezet	5.31.-5.33.

1. Cél

Beavatkozások haladéktalan kezdeményezése és elrendelése a zónákban a lakosság védelme érdekében.

2. A feladat részletes leírása

- A nukleáris létesítménytől érkező értesítést, segítségkérést követően (20.) az alábbi feladatok haladéktalan elvégzése:
 - az MVB és munkacsoportjai összehívása, illetve annak kezdeményezése (polgármester),
 - a nukleáris biztonsági, sugárvédelmi helyzet értékelése,
 - kapcsolattartás, adat- és információgyűjtés (létesítményi BESZ, OAH)
 - környezeti szennyeződés és dózisteljesítmény mérése (Sugáregészségügyi feladatkörében eljáró Kormányhivatal),
 - az ONER központi szerveinek értesítése, riasztása, a veszélyhelyzeti működés kezdeményezése az országos BEIT szerint.
- Halasztást nem tűrő esetben a MÓZ és SÓZ területén, a létesítményi BESZ döntési javaslata alapján:
 - az állandó, ideiglenes lakosok, speciális lakossági csoportok, illetve az azokért felelősök értesítése,
 - sürgős lakossági óvintézkedések (elzárkóztatás, jódprofilaxis, kimenekítés) elrendelése,
 - a beavatkozó állomány védelme,
 - az élelmiszer- és ivóvízkészletek védelme, fogyasztási tilalom elrendelése,
 - forgalomkorlátozás bevezetése,
 - a kimenekített személyek monitorozása és sugármentesítése.

3. Működési időszak

Normál, készenléti, veszélyhelyzeti (korai) időszak.

4. Felelős

MVB, HVB, polgármester.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- Folyamatosan elérhető ügylet, kapcsolattartó pontok.

- b) Az értesítések, segítségkérések, adatok, információ fogadására alkalmas, működő, rendszeresen ellenőrzött kommunikációs eszközök.
- c) Az országos BEIT szerinti eljárásrend (riasztás, továbbriasztás).
- d) Folyamatosan működő kapcsolat a létesítményi BESZ és az ONER szerveinek kapcsolattartási pontjaival.
- e) A sürgős beavatkozások (2.b)) végrehajtásához szükséges eszközök.

6. Végrehajtó szakmai területek

Létesítményi BESZ, MVB és Katasztrófavédelmi Munkacsoportja, Sugáregészségügyi feladatkörében eljáró Kormányhivatal, HVB, Polgármesteri Hivatal.

A létesítményi BESZ állománya. MVB tagjai és Katasztrófavédelmi Munkacsoportja. Sugáregészségügyi feladatkörében eljáró Kormányhivatal állománya. HVB tagjai. Polgármesteri Hivatal személyzete.

7. Elvárt képességek

- a) Állandó ügyelet, kapcsolattartó pontok működtetése.
- b) Nukleáris biztonsággal kapcsolatos és sugárvédelmi ismeretek.
- c) Gyors reagálás (értékelés, riasztás, továbbriasztás a megadott időnormákon belül).
- d) A riasztási, értesítési feladatok országos BEIT szerinti ismerete.
- e) Döntés-előkészítés és döntéshozatal (halasztást nem tűrő esetekben).

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

II. kategóriájú létesítményeknél csak a következő lakossági csoport esetében várható a sürgős intézkedések elrendelése: a telephelyen dolgozók. A III. és V. kategóriájú létesítményeknél csak az ÉÓZ területén válhat szükségessé beavatkozás elrendelése. Az V. kategóriában a külföldi eseményről információt az OAH biztosít.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
21d.	✓	✓	✓	-	✓	Nukleáris létesítményi veszélyhelyzet esetén beavatkozás kezdeményezése a zónákban, a KKB működése esetén	3.3.fejezet 3.6. fejezet 4.1.-4.2. fejezet 7. fejezet	5.31. 5.33.-5.34.

1. Cél

Beavatkozások haladéktalan kezdeményezése és elrendelése a zónákban a lakosság védelme érdekében.

2. A feladat részletes leírása

- a) A nukleáris létesítménytől érkező értesítést, segítségkérést követően (20.) az alábbi feladatok haladéktalan elvégzése:
 - a KKB összehívása, munkaszervei (KKB NVK, BM OKF NBIÉK, KKB NVM) működésének elrendelése,
 - a nukleáris biztonsági, sugárvédelmi helyzet értékelése,
 - kapcsolattartás, adat- és információgyűjtés (létesítményi BESZ, KKB NVK, BM OKF NBIÉK, KKB NVM)
 - környezeti szennyeződés és dózisteljesítmény mérése (OSJER és OKSER mobil és helyhez kötött laboratóriumai),
 - az ONER központi szerveinek értesítése, riasztása, a veszélyhelyzeti működés kezdeményezése az országos BEIT szerint.
- b) A MÓZ és SÓZ területén:
 - az állandó, ideiglenes lakosok, speciális lakossági csoportok, illetve az azokért felelősök értesítése,
 - sürgős lakossági óvintézkedések (elzárkóztatás, jódpofilaxis, kimenekítés) elrendelése,

- a beavatkozó állomány védelme,
- az élelmiszer- és ivóvízkészletek védelme, fogyasztási tilalom elrendelése,
- forgalomkorlátozás bevezetése,
- a kimenekített személyek monitorozása és sugármentesítése.

3. Működési időszak

Veszélyhelyzeti (korai) időszak.

4. Felelős

KKB, MVB, HVB, polgármester.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- a) Folyamatosan elérhető ügyelet, kapcsolattartó pontok.
- b) Az értesítések, segítségkérések, adatok, információ fogadására alkalmas, működő, rendszeresen ellenőrzött kommunikációs eszközök.
- c) A nukleáris biztonsági és sugárvédelmi helyzet értékelésére alkalmas eszközök.
- d) A következmények előrejelzésére alkalmas, döntéshozatalt támogató rendszer.
- e) Az országos BEIT szerinti eljárásrend (riasztás, továbbriasztás).
- f) Folyamatosan működő kapcsolat az ONER szerveinek kapcsolattartási pontjaival.
- g) A sürgős beavatkozások (2.b)) végrehajtásához szükséges eszközök.

6. Végrehajtó szakmai területek

KKB, OAH, BM OKF, OSJER, OKSER, MVB, HVB, polgármester, létesítményi BESZ.

KKB tagjai és munkaszervei állománya. OAH BESZ állománya. Létesítményi BESZ állománya. OSJER és OKSER laboratóriumok személyzete. MVB tagjai és Katasztrófavédelmi Munkacsoportja. HVB tagjai. Polgármesteri Hivatal személyzete.

7. Elvárt képességek

- a) Állandó ügyelet, kapcsolattartó pontok működtetése.
- b) Nukleáris biztonsággal kapcsolatos és sugárvédelmi ismeretek.
- c) Gyors reagálás (értékelés, riasztás, továbbriasztás a megadott időnormákon belül).
- d) A riasztási, értesítési feladatok országos BEIT szerinti ismerete.
- e) Döntés-előkészítés és döntéshozatal (halasztást nem tűrő esetekben).

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

II. kategóriájú létesítményeknél csak a következő lakossági csoportok esetében várható a sürgős intézkedések elrendelése: beavatkozó állomány és a telephelyen dolgozók. A III. és V. kategóriájú létesítményeknél csak az ÉÓZ területén válhat szükségessé beavatkozás elrendelése.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
22a.	✓	✓	✓	-	✓	Helyi, területi hatóságok képviselőinek és egyes, potenciálisan érintett munkahelyi vezetőknek a felkészítése a potenciális radiológiai veszélyhelyzet által jelentett fenyegető veszélyekre	-	4.18. 4.20.-4.24.

1. Cél

Helyi, területi hatóságok képviselőinek és egyes, potenciálisan érintett munkahelyi vezetőknek a felkészítése a potenciális radiológiai veszélyhelyzet felismerésére, a riasztás és egyéb sürgős intézkedések megtételére a veszélyhelyzet hatékony elhárítása és a lakosság védelme érdekében.

2. A feladat részletes leírása

- a) A radiológiai veszélyhelyzet bekövetkezésében potenciálisan érintett munkahelyek azonosítása:
 - I. és II. VTK-ba tartozó létesítmények,
 - III. kategóriába tartozó létesítmények, illetve az 1.÷3. kategóriába tartozó sugárforrásokat alkalmazó intézmények (pl. ipari -, egészségügyi besugárzók),
 - az V. kategóriába tartozó, termények és termékek behozatalát érintő tevékenység.
- b) A helyi, területi hatóságok képviselőinek és a fenti munkahelyek illetékes vezetőinek a felkészítése a következő feladatok elvégzésére:
 - a potenciális radiológiai veszélyhelyzet felismerése,
 - a riasztás végrehajtása,
 - egyéb sürgős intézkedések megtétele.
- c) Felkészítő anyagok, tanfolyamok, gyakorlatok szervezése.

3. Működési időszak

Normál és készenléti időszak.

4. Felelős

Atomenergia alkalmazója, BM OKF, MVB, érintett ágazatok.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- a) A 2.a) szerinti, potenciálisan érintett munkahelyekre, foglalkozási területekre vonatkozó adatbázis.
- b) Kapcsolat a felelős munkahelyi vezetőkkel és a helyi hatóságok képviselőivel.
- c) Oktatás, gyakorlatozás, ismertető anyagok, útmutatók:
 - a sugárzó anyagok, csomagok, szállítmányok felismerése,
 - a mobil sugárforrások jellemzői,
 - a sugárzással, sugárforrásokkal kapcsolatos veszélyhelyzet felismerése, a potenciális következmények felmérése,
 - a sugárzás egészségkárosító hatásának tünetei,
 - a riasztás, értesítés elvégzése,
 - sürgős intézkedések megtétele (életmentés, sérültek biztonságba helyezése, a helyszín biztosítása).

6. Végrehajtó szakmai területek

Sugárvédelmi tanfolyamokat tartó intézmények; az OAH és BM OKF sugárvédelmi szakemberei.

Az ONER központi, ágazati és területi szerveinek tevékenységébe bevont sugárvédelmi szakértők. A sugárvédelmi tanfolyamokat tartó intézmények oktatói. Az atomenergiát alkalmazó szervezet állománya.

7. Elvárt képességek

- a) Sugárvédelmi ismeretek (sugárforrások, alkalmazási területek, sugárzás hatásai).
- b) A nukleárisbaleset-elhárítási rendszer (ONER) ismerete.
- c) A BEIT-ek ismerete.

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

A potenciális radiológiai veszélyhelyzet kialakulása elsősorban egyes III. kategóriájú intézményeknél lehetséges.

Sor- szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
22b.	-	-	-	✓	-	Azon munkahelyek, foglalkozási területek azonosítása (többek között fémbegyűjtő, fémfeldolgozó, határátkelők, egészségügyi intézmények), amelyeket különösen érinthet a sugárforrások elvesztése, elhagyása, illegális kereskedelme által okozott radiológiai veszélyhelyzet, és felkészítésük a fenyegető veszélyekre	-	4.18. 4.21.

1. Cél

Egyes, a potenciális radiológiai veszélyhelyzet kialakulásában különösen érintett munkahelyek azonosítása és vezetőik felkészítése a veszélyhelyzet felismerésére, a riasztás és egyéb sürgős intézkedések megtételére a veszélyhelyzet hatékony elhárítása és a lakosság védelme érdekében.

2. A feladat részletes leírása

- Azon munkahelyek, foglalkozási területek azonosítása (többek között fémbegyűjtő, fémfeldolgozó, határátkelők, egészségügyi intézmények), amelyeket különösen érinthet a sugárforrások elvesztése, elhagyása, illegális kereskedelme által okozott radiológiai veszélyhelyzet.
- A fenti munkahelyek illetékes vezetőinek a felkészítése a következő feladatok elvégzésére:
 - a potenciális radiológiai veszélyhelyzet felismerése,
 - a riasztás végrehajtása,
 - egyéb sürgős intézkedések megtétele.
- Felkészítő anyagok, tanfolyamok, gyakorlatok szervezése.

3. Működési időszak

Normál és készenléti időszak.

4. Felelős

OAH, BM OKF, NAV.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- A 2.a) szerinti, potenciálisan érintett munkahelyekre, foglalkozási területekre vonatkozó adatbázis.
- Kapcsolatfelvétel a felelős munkahelyi vezetőkkel.
- Oktatás, gyakorlatozás, ismertető anyagok, útmutatók:
 - a sugárzó anyagok, csomagok, szállítmányok jellemzői, felismerése,
 - a mobil sugárforrások jellemzői,
 - a sugárzással, sugárforrásokkal kapcsolatos veszélyhelyzet felismerése, a potenciális következmények felmérése,
 - a sugárzás egészségkárosító hatásának tünetei,
 - a riasztás, értesítés elvégzése,
 - sürgős intézkedések megtétele (életmentés, sérültek biztonságba helyezése, a helyszín biztosítása).

6. Végrehajtó szakmai területek

Sugárvédelmi tanfolyamokat tartó intézmények; az OAH és BM OKF sugárvédelmi szakemberei, NAV.

Az ONER központi, ágazati és területi szerveinek tevékenységébe bevont sugárvédelmi szakértők. A sugárvédelmi tanfolyamokat tartó intézmények oktatói. NAV adatbázis kezelői.

7. Elvárt képességek

- Sugárvédelmi ismeretek (sugárforrások, alkalmazási területek, sugárzás hatásai).
- A nukleárisbaleset-elhárítási rendszer (ONER) ismerete.
- A BEIT-ek ismerete.

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Nincs.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
23a.	✓	✓	✓	-	-	Veszélyhelyzeti minősítés elvégzése, a telephelyi és telephelyen kívüli szervezetek értesítése	2.3. fejezet 4.1. fejezet 4.2. fejezet 7.1.-7.3. fejezet	5.11.-5.12. 5.14.-5.17.

1. Cél

A veszélyhelyzet azonosítása, felmérése, osztályozása, az ONER-szervek értesítése, riasztása a veszélyhelyzet-elhárítás haladéktalan működésbe hozatalához.

2. A feladat részletes leírása

- A nukleáris veszélyhelyzet azonosítása, a nukleáris biztonsági, sugárzási, védelmi helyzet felmérése.
- A veszélyhelyzet osztályozása előre megállapított kritériumrendszer alapján.
- Az ONER-szervek értesítése, riasztása a megfelelő szintű, összehangolt és előre tervezett elhárítás működésbe hozatalához a telephelyen kívül (20.).
- Környezeti monitorozás (mintavétel és helyszíni mérések) végzése.
- Kapcsolattartás az ONER területi szerveivel, folyamatos információ- és adatszolgáltatás.

3. Működési időszak

Normál, készenléti, veszélyhelyzeti (korai) időszak.

4. Felelős

Atomenergia alkalmazója

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- Olyan létesítményi, folyamatos ügyelet, amely jogosult és képes:
 - a veszélyhelyzet osztályozására,
 - a telephelyi reagálás azonnali, önálló kezdeményezésére,
 - a telephelyen kívüli kapcsolattartó pontok értesítésére,
 - a szükséges információk, adatok szolgáltatására.
- A veszélyhelyzet telephelyen kívüli következményeinek (környezet szennyeződése, lakossági sugárterhelés) előrejelzésére alkalmas eszközök.
- A kibocsátásokra, telephelyi, környezeti sugárzási viszonyokra, meteorológiai helyzetre jellemző adatokat gyűjtő online rendszer.
- Információ-, adatszolgáltatásra kidolgozott adatlap (protokoll).
- Az értesítések, riasztás, adatok küldésére és kapcsolattartásra alkalmas, működő, rendszeresen ellenőrzött kommunikációs eszközök.
- Mintavételi eszközök, laboratóriumi és helyszíni radiológiai mérőeszközök.
- Egyéni sugárvédelmi eszközök.

6. Végrehajtó szakmai területek

Létesítményi BESZ, létesítményi sugárvédelmi szolgálat.

Az ügyelet, vezetési (kapcsolattartási) pont folyamatos működtetéséhez szükséges személyzet (adatgyűjtés, értékelés, irányítás, kapcsolattartás) (létesítményfüggő). A létesítményi BESZ állománya. A monitorozáshoz szükséges állomány (55.6.).

7. Elvárt képességek

- Állandó ügyelet és folyamatos kapcsolattartás az ONER szerveivel.
- Gyors reagálás (riasztás, működési állapot elérése a megadott időnormák szerint).
- A kialakult helyzet értékelése és a következmények előrejelzése.
- A veszélyhelyzet minősítéséhez szükséges kritériumrendszer ismerete.
- Mobilitás (mintavétel, helyszíni mérések).

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

A VTK I., II. és III. létesítményeknél a követelmények és a rendelkezésre álló eszközrendszer eltérőek.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
23b.	-	-	-	✓	-	Veszélyhelyzeti minősítés elvégzése, a hazai szervezetek értesítése, és lakossági óvintézkedési javaslatok kidolgozása	2.3. fejezet 4.1. fejezet 4.2. fejezet 7.4. fejezet	5.13. 5.28.-5.29.

1. Cél

A veszélyhelyzet azonosítása, felmérése, osztályozása, óvintézkedési javaslatok kidolgozása, az ONER-szervek értesítése, riasztása a veszélyhelyzet-elhárítás haladéktalan működésbe hozatalához.

2. A feladat részletes leírása

- A nukleáris veszélyhelyzet azonosítása, a nukleáris biztonsági, sugárzási, védelmi helyzet felmérése.
- A veszélyhelyzet osztályozása előre megállapított kritériumrendszer alapján.
- Az ONER-szervek értesítése, riasztása a megfelelő szintű, összehangolt és előre tervezett elhárítás működésbe hozatalához.
- Javaslattétel a sürgős lakossági óvintézkedések végrehajtására.
- Környezeti monitorozás (mintavétel és helyszíni mérések) végzése.
- Kapcsolattartás az ONER területi szerveivel, folyamatos információ- és adatszolgáltatás.

3. Működési időszak

Normál, készenléti, veszélyhelyzeti (korai) időszak.

4. Felelős

Hivatásos katasztrófavédelmi szervek, atomenergia alkalmazója, NNK, EK, OAH.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- A nukleáris veszélyhelyzet felismerése (22b.)
- Olyan folyamatos ügyelet, készenléti szolgálat, amely jogosult és képes:
 - a veszélyhelyzet osztályozására,
 - az ONER megfelelő szerveinek riasztására,
 - a baleseti helyszínen szükséges első beavatkozás elvégzésére,
 - a szükséges információk, adatok szolgáltatására.
- A veszélyhelyzet következményeinek (környezet szennyeződése, lakossági sugárterhelés) előrejelzésére alkalmas eszközök.
- Kritériumrendszer (általános kritériumok, SzISz-ek) a lakossági óvintézkedések bevezetésére vonatkozó döntés támogatására.
- A baleseti helyszíni sugárzási viszonyokat jellemző adatok mérése.
- Információ-, adatszolgáltatásra kidolgozott adatlap (protokoll).

- g) Az értesítések, riasztás, adatok küldésére és kapcsolattartásra alkalmas, működő, rendszeresen ellenőrzött kommunikációs eszközök.
- h) Mintavételi eszközök, laboratóriumi és helyszíni radiológiai mérőeszközök.
- i) Egyéni sugárvédelmi eszközök.

6. Végrehajtó szakmai területek

Hivatásos katasztrófavédelmi szervek, atomenergia alkalmazója, NNK, EK, OAH.

A hivatásos katasztrófavédelmi szervek ügyeleti, vezetési (kapcsolattartási) pontja folyamatos működtetéséhez szükséges személyzet (adatgyűjtés, értékelés, irányítás, kapcsolattartás). Az atomenergia alkalmazójának ügyelete. NNK sugáregészségügyi feladatokkal foglalkozó állománya, OSKSZ ügyeletes. Az EK sugárvédelmi szolgálata. OAH BESZ állománya. A monitorozáshoz szükséges sugárvédelmi szakértői csoport (55.6.).

7. Elvárt képességek

- a) Állandó ügyelet és folyamatos kapcsolattartás az ONER szerveivel.
- b) Gyors reagálás (riasztás, működési állapot elérése a megadott időnormák szerint).
- c) A kialakult helyzet értékelése és a következmények előrejelzése.
- d) A veszélyhelyzet minősítéséhez és a döntés-előkészítéshez szükséges kritériumrendszer ismerete.
- e) Döntéshozatal támogatása (ONER területi és központi szervek).
- f) Mobilitás (mintavétel, helyszíni mérések).

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Az érintett munkahelyek (22b.) sugárvédelmi, nukleárisbaleset-elhárítási ismeretei, eszköztára minimálisak. A radioaktív anyagok szállításával foglalkozó szervezetek felkészültsége várhatóan megfelelő, azonban a veszélyhelyzet minősítéséhez, különösen a radioaktív szennyeződés pontos meghatározásához szükség van egy, a baleseti helyszínre küldött sugárvédelmi szakértői csoportra.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
23c.	-	-	-	-	✓	Veszélyhelyzeti minősítés elvégzése, a hazai szervezetek értesítése, és lakossági óvintézkedési javaslatok kidolgozása	2.3. fejezet 4.1. fejezet 4.2. fejezet 7.5. fejezet	5.11.-5.12.

1. Cél

A veszélyhelyzet azonosítása, felmérése, osztályozása, óvintézkedési javaslatok kidolgozása, az ONER-szervek értesítése, riasztása a veszélyhelyzet-elhárítás haladéktalan működésbe hozatalához.

2. A feladat részletes leírása

- a) A veszélyhelyzetet a balesetet szenvedett államon belül sorolják osztályba, előre megállapított kritériumrendszer alapján. A megállapított veszélyhelyzeti osztály nemzetközi közzlése az első értesítéssel egyidejűleg várható.
- b) A nukleáris veszélyhelyzetről szóló értesítés vétele (20b.)
- c) A nukleáris biztonsági, sugárzási, védelmi helyzet értékelése a NAÜ EMERCON jelentések és kétoldalú egyezményekben elfogadott adatközlés alapján.
- d) Az ONER-szervek értesítése, riasztása a megfelelő szintű, összehangolt és előre tervezett elhárítás működésbe hozatalához(20b.).
- e) Javaslattétel lakossági óvintézkedések végrehajtására.
- f) Az esetlegesen érintett hazai területen környezeti mintavétel és helyszíni mérések végzése.
- g) Kapcsolattartás az ONER területi szerveivel, folyamatos információ- és adatszolgáltatás.

3. Működési időszak

Normál, készenléti, veszélyhelyzeti (korai) időszak.

4. Felelős

OAH, ONER RIÉÜ.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- a) A veszélyhelyzetről történő NAÜ vagy más értesítés fogadására képes ügyeletek.
- b) Helyzetértékelő csoport, amely jogosult és képes:
 - a veszélyhelyzetről szóló információ elemzésére,
 - az ONER szerveinek riasztására,
 - a szükséges információk, adatok szolgáltatására.
- c) A veszélyhelyzet következményeinek (környezet szennyeződése, lakossági sugárterhelés) előrejelzésére alkalmas eszközök.
- d) Kritériumrendszer (általános kritériumok, SzISz-ek) a lakossági óvintézkedések bevezetésére vonatkozó döntés támogatására.
- e) A kibocsátásokra, telephelyi, környezeti sugárzási viszonyokra, meteorológiai helyzetre jellemző adatok begyűjtése és értékelése.
- f) Információ-, adatszolgáltatásra kidolgozott adatlap (protokoll).
- g) Az értesítések, riasztás, adatok küldésére és kapcsolattartásra alkalmas, működő, rendszeresen ellenőrzött kommunikációs eszközök.
- h) Mintavételi eszközök, laboratóriumi és helyszíni radiológiai mérőeszközök.
- i) Egyéni sugárvédelmi eszközök.

6. Végrehajtó szakmai területek

OAH, BM OKF, OSJER, OKSER.

Az ügyeletek, kapcsolattartási pontok (ONER RIÉÜ, OAH KÜGY, OAH CÜGY) folyamatos működtetéséhez szükséges személyzet (adatgyűjtés, értékelés, irányítás, kapcsolattartás). Helyzetértékelő és döntés-előkészítő csoport (OAH BESZ, BM OKF NBIÉK). A környezeti monitorozáshoz szükséges állomány (OSJER, OKSER laboratóriumok).

7. Elvárt képességek

- a) A NAÜ vagy más értesítés fogadása.
- b) Állandó ügyelet és folyamatos kapcsolattartás az ONER szerveivel.
- c) Gyors reagálás (riasztás, működési állapot elérése a megadott időnormák szerint).
- d) A kialakult helyzet értékelése és a következmények előrejelzése.
- e) A veszélyhelyzet minősítéséhez és a döntés-előkészítéshez szükséges kritériumrendszer ismerete.
- f) Döntéshozatal támogatása (ONER területi és központi szervek).
- g) Mobilitás (mintavétel, helyszíni mérések).

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

A VTK V. létesítményeknél elsősorban az élelmiszerláncsal kapcsolatos lakossági óvintézkedések bevezetése várható.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
23d.	✓	✓	-	-	-	Sürgős lakossági óvintézkedési javaslatok kidolgozása a KKB NVK működésbe lépése előtt	2.5. fejezet 3.5.-3.6. fejezet 4.1.-4.2. fejezet 7.1.-7.2. fejezet	5.29. 5.31.-5.34.

1. Cél

Óvintézkedési javaslatok kidolgozása, az ONER-területi szervek értesítése, riasztása a veszélyhelyzet-elhárítás haladéktalan működésbe hozatalához.

2. A feladat részletes leírása

- Az ONER-területi szervek értesítése, riasztása a megfelelő szintű, összehangolt és előre tervezett elhárítás működésbe hozatalához a telephelyen kívül (20a.).
- Javaslatétel a sürgős lakossági óvintézkedések végrehajtására.
- Környezeti monitorozás (mintavétel és helyszíni mérések) végzése.
- Kapcsolattartás az ONER területi szerveivel, folyamatos információ- és adatszolgáltatás.

3. Működési időszak

Készenléti és veszélyhelyzeti (korai) időszak.

4. Felelős

Atomenergia alkalmazója

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- A veszélyhelyzet telephelyen kívüli következményeinek (környezet szennyeződése, lakossági sugárterhelés) előrejelzésére alkalmas eszközök.
- Kritériumrendszer (általános kritériumok, SzISz-ek) a lakossági óvintézkedések bevezetésére vonatkozó döntés támogatására.
- A kibocsátásokra, telephelyi, környezeti sugárzási viszonyokra, meteorológiai helyzetre jellemző adatokat gyűjtő online rendszer.
- Információ-, adatszolgáltatásra kidolgozott adatlap (protokoll).
- Az értesítések, riasztás, adatok küldésére és kapcsolattartásra alkalmas, működő, rendszeresen ellenőrzött kommunikációs eszközök.
- Mintavételi eszközök, laboratóriumi és helyszíni radiológiai mérőeszközök.
- Egyéni sugárvédelmi eszközök.

6. Végrehajtó szakmai területek

Létesítményi BESZ, létesítményi SVSZ.

Az ügyelet, vezetési (kapcsolattartási) pont folyamatos működtetéséhez szükséges személyzet (adatgyűjtés, értékelés, irányítás, kapcsolattartás) (létesítményfüggő). A létesítményi BESZ állománya. A monitorozáshoz szükséges állomány (55.6.).

7. Elvárt képességek

- Állandó ügyelet és folyamatos kapcsolattartás az ONER területi szerveivel.
- Gyors reagálás (riasztás, működési állapot elérése a megadott időnormák szerint).
- A kialakult helyzet értékelése és a következmények előrejelzése.
- A veszélyhelyzet minősítéséhez és a döntés-előkészítéshez szükséges kritériumrendszer ismerete.
- Döntéshozatal támogatása (ONER területi szervek).
- Mobilitás (mintavétel, helyszíni mérések).

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

A VTK I. és II. létesítményeknél a követelmények és a rendelkezésre álló eszközrendszer eltérőek.

Sor- szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
23e.	✓	✓	✓	✓	✓	Lakossági óvintézkedési javaslatok kidolgozása a KKB NVK működése esetén	2.5. fejezet 3.4. fejezet 3.6. fejezet 4.1.-4.2. fejezet 7. fejezet	5.29. 5.31.-5.34.

1. Cél

Óvintézkedési javaslatok kidolgozása a lakosság védelme érdekében.

2. A feladat részletes leírása

- a) A veszélyhelyzetről szóló értesítést (19a. és 20.), illetve a KKB összehívását, munkaszervei (KKB NVK, KKB NVM, BM OKF NBIÉK) működésbe lépését követően:
 - a nukleáris biztonsági, sugárvédelmi helyzet értékelése,
 - kapcsolattartás, adat- és információgyűjtés,
 - környezeti szennyeződés és dózisteljesítmény mérése (OSJER és OKSER mobil és helyhez kötött laboratóriumai).
- b) A MÓZ és a SÓZ területére javaslatok kidolgozása:
 - a sürgős lakossági óvintézkedések (elzárkóztatás, jódprofilaxis, kimenekítés) elrendelésére,
 - a beavatkozó állomány védelmére,
 - az élelmiszer- és ivóvízkészletek védelmére, fogyasztási tilalom elrendelésére,
 - forgalomkorlátozás bevezetésére,
 - a kimenekített személyek monitorozására és sugármentesítésére.
- c) Az ÉÓZ területére javaslatok kidolgozása:
 - az élelmiszer- és ivóvízkészletek védelmére, fogyasztási tilalom elrendelésére,
 - személy- és áruforgalom határellenőrzése,
 - élelmiszerek radiológiai ellenőrzésére,
 - export- és importáru radiológiai ellenőrzésére.

3. Működési időszak

Veszélyhelyzeti (korai és kései) időszak.

4. Felelős

KKB NVM.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- a) Folyamatosan elérhető ügyelet, kapcsolattartó pontok.
- b) Az értesítések, segítségkérések, adatok, információ fogadására alkalmas, működő, rendszeresen ellenőrzött kommunikációs eszközök.
- c) A nukleáris biztonsági és sugárvédelmi helyzet értékelésére alkalmas eszközök.
- d) A kibocsátásokra, telephelyi, környezeti sugárzási viszonyokra, meteorológiai helyzetre jellemző adatokat gyűjtő online rendszer.
- e) A következmények előrejelzésére alkalmas, döntéshozatalt támogató rendszer.
- f) Kritériumrendszer (általános kritériumok, SzISz-ek) a lakossági óvintézkedések bevezetésére vonatkozó döntés támogatására.
- g) Információ-, adatszolgáltatásra kidolgozott adatlap (protokoll).
- h) Az országos BEIT szerinti eljárásrend (riasztás, továbbriasztás).

i) Folyamatosan működő kapcsolat az ONER szerveinek kapcsolattartási pontjaival.

6. Végrehajtó szakmai területek

OAH, BM OKF, OSJER, OKSER, létesítményi BESZ és SVSZ.

OAH, BM OKF állománya. Létesítményi BESZ és SVSZ állománya. OSJER és OKSER laboratóriumok személyzete.

7. Elvárt képességek

- a) Állandó ügyeletek, kapcsolattartó pontok működtetése.
- b) Nukleáris biztonsággal kapcsolatos és sugárvédelmi ismeretek.
- c) Gyors reagálás (értékelés, riasztás, továbbriasztás a megadott időnormákon belül).
- d) A riasztási, értesítési feladatok országos BEIT szerinti ismerete.
- e) Döntés-előkészítés és döntési javaslatok kidolgozása.

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

II. kategóriájú létesítményeknél csak a következő lakossági csoportok esetében várható a sürgős intézkedések bevezetése: beavatkozó állomány és a telephelyen dolgozók. A III. és V. kategóriájú létesítményeknél csak az ÉÓZ területén válhat szükségessé lakossági beavatkozás. A IV. kategóriájú tevékenységnél óvintézkedési javaslatok várhatóan csak korlátozott létszámú lakossági csoportoknál szükségesek.

3. MELLÉKLET: ENYHÍTŐ BEAVATKOZÁSOK VÉGZÉSE

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
24a.	✓	✓	✓	-	-	Sugárvédelmi szaktanácsadás nyújtása az első beavatkozók részére feladataik végrehajtásához	2.5. fejezet 5.3. fejezet 7.7. fejezet	5.51.-5.52.

1. Cél

Sugárvédelmi szaktanácsadás nyújtása az első (külső) beavatkozó állomány részére, a veszélyhelyzet hatékony kezelése és védelmük érdekében.

2. A feladat részletes leírása

- a) Az első beavatkozók (rendőrök, tűzoltók, mentősök) sugárvédelmi felkészítése:
 - a sugárzó és hasadóanyagok által jelentett veszély,
 - az egészségre ártalmas sugárterhelés,
 - a sugárvédelmi védőeszközök és azok alkalmazása,
 - a médiával és a lakossággal való kommunikáció gyakoroltatása.
- b) Sugárvédelmi szaktanácsadás nyújtása a létesítményi veszélyhelyzet speciális jellemzőiről.
- c) Szükség esetén gondoskodni kell a sugárzási helyzettel kapcsolatosan további szakmai segítségről.
- d) Indokolt esetben az első beavatkozást végzők részére sugárvédelmi szakértő csoport biztosítása a helyszínen (25.).

3. Működési időszak

Normál és veszélyhelyzeti (korai) időszak.

4. Felelős

Atomenergia alkalmazója.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- a) Sugárvédelmi oktatási, ismertető anyagok, útmutatók.
- b) Személyes vagy telefonkapcsolat a létesítményi nukleárisbaleset-elhárítási és sugárvédelmi szakemberekkel.
- c) Telefon vagy videokapcsolat sugárvédelmi szakértőkkel.
- d) Gyakorlatozás.

6. Végrehajtó szakmai területek

Létesítményi BESZ és SVSZ, sugárvédelmi szakértők, sugárvédelemmel, nukleáris biztonsággal foglalkozó intézmények.

Az üzemeltető által rendelkezésre bocsátott nukleárisbaleset-elhárítási és sugárvédelmi szakemberek. Sugárvédelmi szakértők, sugárvédelemmel, nukleáris biztonsággal foglalkozó intézmények szakemberei. Sugárvédelmi szakértői csoport tagjai.

7. Elvárt képességek

- a) Sugárvédelmi ismeretek (sugárforrások, alkalmazási területek, a sugárzás hatásai).
- b) A létesítmény és a feltételezett veszélyhelyzetek ismerete.
- c) Jó kommunikációs képesség.

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Az I., II. és III. kategóriájú létesítményekben bekövetkező veszélyhelyzeteknél az első beavatkozó állomány számíthat a létesítmény sugárvédelmi szakembereinek helyszíni támogatására.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
24b.	-	-	-	✓	-	Sugárvédelmi szaktanácsadás nyújtása az első beavatkozók részére feladataik végrehajtásához	2.5. fejezet 5.3. fejezet 7.7. fejezet	5.51.-5.52.

1. Cél

Sugárvédelmi szaktanácsadás nyújtása az első beavatkozó állomány részére, a veszélyhelyzet hatékony kezelése és védelmük érdekében.

2. A feladat részletes leírása

- a) Az első beavatkozók (rendőrök, tűzoltók, mentősök) sugárvédelmi felkészítése:
 - a sugárzó és hasadóanyagok által jelentett veszély,
 - az egészségre ártalmas sugárterhelés,
 - a sugárvédelmi védőeszközök és azok alkalmazása,
 - a médiával és a lakossággal való kommunikáció gyakoroltatása.
- b) Sugárvédelmi szaktanácsadás nyújtása a sugárzó anyaggal kapcsolatos veszélyhelyzet speciális jellemzőiről.
- c) Szükség esetén gondoskodni kell a sugárzási helyzettel kapcsolatosan további szakmai segítségről.
- d) Indokolt esetben az első beavatkozást végzők részére sugárvédelmi szakértő csoport biztosítása a helyszínen (25.).

3. Működési időszak

Normál és veszélyhelyzeti (korai) időszak.

4. Felelős

OSKSZ.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- a) Sugárvédelmi oktatási, ismertető anyagok, útmutatók.
- b) Személyes, telefon vagy videokapcsolat a sugárvédelmi szakértőkkel.
- c) Gyakorlatozás.

6. Végrehajtó szakmai területek

OSKSZ, EK, sugárvédelmi szakértők, sugárvédelemmel, nukleáris biztonsággal foglalkozó intézmények.

Az OSKSZ ügyeletes. Sugárvédelmi szakértők. Sugárvédelemmel, nukleáris biztonsággal foglalkozó intézmények szakemberei. Sugárvédelmi szakértői csoport tagjai.

7. Elvárt képességek

- a) Sugárvédelmi ismeretek (sugárforrások, alkalmazási területek, a sugárzás hatásai).
- b) A radioaktív anyag szállítási baleseteinek és sugárforrásokkal előforduló egyéb balesetek ismerete.
- c) Jó kommunikációs képesség.

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

IV. kategóriájú, sugárforrással kapcsolatos veszélyhelyzetek során várható, hogy az első beavatkozó állomány a 2.b) szerinti ismereteket telefonon vagy más kommunikációs eszközön keresztül kapja meg.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
25a.	✓	✓	✓	-	-	Sugárvédelmi szakértői csoport biztosítása	2.5. fejezet 5.3. fejezet 7.7. fejezet	5.52.

1. Cél

Sugárvédelmi szakértői csoport biztosítása az első beavatkozó állomány részére a veszélyhelyzet hatékony kezelése és védelmük érdekében, továbbá speciális sugárzásmérési feladatok ellátására és a veszélyhelyzet által érintett terület aktuális határainak kijelölésére.

2. A feladat részletes leírása

- a) Az első beavatkozást végzők részére olyan sugárvédelmi szakértői csoport biztosítása, amely képes:
 - a sugárzó és hasadóanyagok által jelentett veszély felmérésére,
 - a sugárzási szintek meghatározására,
 - a sugárvédelmi védőeszközök alkalmazásának bemutatására,
 - a beavatkozók sugárterhelésének ellenőrzésére,
 - speciális sugárzásmérési feladatok (alfa-, béta-, gamma-szennyezettség) elvégzésére.
- b) A sugárvédelmi szakértői csoport segítséget nyújt a veszélyhelyzeti zónák aktuális határai és a biztonsági terület kijelölésében.
- c) A szakértői csoport felkészítése arra, hogy távoli helyeken, bonyolult terepviszonyok és rendkívüli időjárási feltételek mellett tevékenykedjen.
- d) A médiával és a lakossággal való kommunikáció gyakoroltatása.

3. Működési időszak

Normál és veszélyhelyzeti (korai) időszak.

4. Felelős

Atomenergia alkalmazója, OSJER.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- a) Oktatás, gyakorlatozás.
- b) Sugárzásmérők, személyi védőeszközök és doziméterek, GPS.
- c) Terepruházat, megfelelő gépjármű.
- d) Adat- és kommunikációs kapcsolat (létesítményi BESZ és SVSZ, első beavatkozók, ONER területi szervek).

6. Végrehajtó szakmai területek

A létesítményi SVSZ vagy hasonló létesítmények baleset-elhárítási szervezetei, sugárvédelmi szolgálatai, sugárvédelemmel foglalkozó intézmények. OSJER mobil laboratóriumok.

A létesítményi SVSZ vagy más, hasonló létesítmény, illetve sugárvédelemmel foglalkozó intézmények szakembereiből összeállított szakértői csoport tagjai. OSJER mobil laboratóriumok állománya.

7. Elvárt képességek

- a) Sugárvédelmi ismeretek (sugárforrások, alkalmazási területek, a sugárzás hatásai).
- b) Nukleáris mérés technikai, monitorozási ismeretek.
- c) Megfelelő fizikai állapot, edzettség.
- d) Jó kommunikációs képesség.

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Az I., II. és – csak részben a III. – kategóriájú létesítményekben az üzemeltető elsősorban a saját sugárvédelmi szakembereiből állítja ki a sugárvédelmi szakértői csoportot.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
25b.	-	-	-	✓	-	Sugárvédelmi szakértői csoport biztosítása	2.5. fejezet 5.3. fejezet 7.7. fejezet	5.52.

1. Cél

Sugárvédelmi szakértői csoport biztosítása az első beavatkozó állomány részére a veszélyhelyzet hatékony kezelése és védelmük érdekében, továbbá speciális sugárzásmérési feladatok ellátására és a biztonsági terület aktuális határainak kijelölésére.

2. A feladat részletes leírása

- a) Az első beavatkozást végzők részére olyan sugárvédelmi szakértői csoport biztosítása, amely képes:
 - a sugárzó és hasadóanyagok által jelentett veszély felmérésére,
 - a sugárzási szintek meghatározására,
 - a sugárvédelmi védőeszközök alkalmazásának bemutatására,
 - a beavatkozók sugárterhelésének ellenőrzésére,
 - speciális sugárzásmérési feladatok (alfa-, béta-, gamma-szennyezettség) elvégzésére.
- b) A sugárvédelmi szakértői csoport segítséget nyújt a biztonsági terület kijelölésében.
- c) A szakértői csoport felkészítése arra, hogy távoli helyeken, bonyolult terepviszonyok és rendkívüli időjárási feltételek mellett tevékenykedjen.
- d) A médiával és a lakossággal való kommunikáció gyakoroltatása.

3. Működési időszak

Normál és veszélyhelyzeti (korai) időszak.

4. Felelős

OSKSZ, OSJER.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- a) Oktatás, gyakorlatozás.
- b) Sugárzásmérők, személyi védőeszközök és doziméterek, GPS.
- c) Terepruházat, megfelelő gépjármű.
- d) Adat- és kommunikációs kapcsolat (első beavatkozók, ONER területi szervek).

6. Végrehajtó szakmai területek

OSKSZ, OSJER, sugárvédelemmel foglalkozó intézmények, sugárvédelmi szakértők.

OSKSZ ügyelete, OSJER mobil laboratóriumok személyzete, sugárvédelmi szakértők, sugárvédelemmel foglalkozó intézmények szakemberei.

7. Elvárt képességek

- a) Sugárvédelmi ismeretek (sugárforrások, alkalmazási területek, a sugárzás hatásai).
- b) Nukleáris mérés technikai, monitorozási ismeretek.
- c) Megfelelő fizikai állapot, edzettség.
- d) Jó kommunikációs képesség.

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Nincs.

Sor- szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
26.	✓	✓	✓	✓	-	Lakosság figyelmeztetése elveszett veszélyes sugárforrásra	4.3. fejezet 6.4. fejezet 11. fejezet 3. melléklet	5.45. 5.47.

1. Cél

A lakosság figyelmeztetése az elveszett vagy eltulajdonított veszélyes sugárforrás által jelentett potenciális veszélyhelyzetre a baleseti sugárterhelés elkerülése érdekében.

2. A feladat részletes leírása

- a) Sugárforrás elvesztése vagy eltulajdonítása esetén figyelmeztetni, tájékoztatni kell a lakosságot:
 - a sugárforrás fizikai jellemzőiről (radioizotóp, sugárzás fajtája, aktivitás, tok, árnyékolás anyaga, mérete, kivitele, csomagolás, sugárveszély jelzése, azonosító, sorszám stb.),
 - az eltűnés helye és ideje (ha ismertek),
 - a sugárforrás által képviselt veszély (sugárterhelés) mértéke,
 - a megtalálása esetén követendő magatartás,
 - a megadott kapcsolattartó pont haladéktalan értesítése.
- b) A tájékoztatáshoz a média segítségét kell kérni.
- a) A tájékoztatásnak tárgyyszerűnek, a veszélyt reálisan ismertetőnek kell lennie:
 - kerülni kell a pánikkeltést,
 - törekedni kell a rémhírek, megalapozatlan információ hiteles cáfolatára,
 - el kell ismerni, ha nem rendelkezünk az összes szükséges ismerettel,
 - jelezni kell, hogy mikorra várható a helyzet tisztázását segítő újabb tájékoztatás.
- b) Külön figyelmeztetni kell a fémbegyűjtő, fémfeldolgozó helyeket a sugárforrás, illetve az egészségügyi intézményeket a sugársérült(ek) lehetséges felbukkanására.

3. Működési időszak

Készenléti és veszélyhelyzeti (korai) időszak.

4. Felelős

OAH.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- a) Az országos BEIT és ágazati BEIT-ek rendszere.
- b) Lakossági Tájékoztatási Tervek (LTT-k, OLTT) rendszere.
- c) OAH LATÁCS működése.
- d) Adatbázis a szóba jöhető fémbegyűjtő, fémfeldolgozó helyekről, egészségügyi intézményekről.
- e) Folyamatosan elérhető ügyelet.

6. Végrehajtó szakmai területek

OAH, BM OKF, nukleáris és más sugárzó anyagokat alkalmazó és sugárvédelemmel foglalkozó intézmények.

Az LTT-k kidolgozásában részt vevő sugárvédelmi és kommunikációs szakemberek. Ügyeleti állomány. OAH LATÁCS.

7. Elvárt képességek

- a) Sugárforrásokkal kapcsolatos műszaki és sugárvédelmi ismeretek.
- b) A sugárzás egészségkárosító hatására vonatkozó ismeretek.
- c) Jó kommunikációs képesség.
- d) Folyamatos ügyelet biztosítása.

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

A veszélyhelyzet legvalószínűbb, de nem kizárólagos kiváltói a III. kategóriájú létesítmények és a IV. kategóriájú tevékenységek sugárforrásai lehetnek.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
27a.	✓	✓	✓	✓	✓	Lakosság figyelmeztetése váratlan sugárveszélyre a KKB működésbe lépése előtt	4.3. fejezet 6.4. fejezet 11. fejezet 3. melléklet	5.45. 5.47.

1. Cél

A lakosság figyelmeztetése potenciális veszélyhelyzetre, amelyet felügyelet alól kikerült sugárforrások, országhatáron keresztül érkezett radioaktív szennyeződés, műhold visszatérése, terrorfenyegetés vagy bármely más ok idézett elő, az indokolatlan sugárterhelés elkerülése érdekében.

2. A feladat részletes leírása

- e) Váratlan sugárveszély (potenciális veszélyhelyzet) esetén a lakosság figyelmeztetése, tájékoztatása:
- a sugárveszély okáról, ha ismert (pl. felügyelet nélkül marad veszélyes sugárforrás, 26.)
 - a sugárzás tulajdonságairól (sugárzás jellege, erőssége),
 - az észlelés vagy potenciális megjelenés helye, ideje,
 - a sugárzás által képviselt veszély (sugárterhelés) mértéke,
 - a követendő lakossági magatartás (a sugárveszély kiváltójától függően, pl. megtalált forrásnál a megadott kapcsolattartó pont haladéktalan értesítése; szabadban való tartózkodás, szabadban termő növények, egyes import élelmiszerek fogyasztásának korlátozása).
- f) A tájékoztatáshoz a média segítségét kell kérni.
- g) A tájékoztatásnak tárgyyszerűnek, a veszélyt reálisan ismertetőnek kell lennie:
- kerülni kell a pánikkeltést,
 - törekedni kell a rémhírek, megalapozatlan információ hiteles cáfolatára,
 - el kell ismerni, ha nem rendelkezünk az összes szükséges ismerettel,
 - jelezni kell, hogy mikorra várható a helyzet tisztázását segítő újabb tájékoztatás.
- h) Külön figyelmeztetni kell a fémbegyűjtő, fémfeldolgozó helyeket a sugárforrás, illetve az egészségügyi intézményeket a sugársérült(ek) lehetséges felbukkanására.

3. Működési időszak

Készenléti és veszélyhelyzeti (korai) időszak.

4. Felelős

OAH, BM OKF.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- a) A BEIT-ek rendszere.
- b) Lakossági Tájékoztatási Tervek (LTT-k, OLTT) rendszere.
- c) Az OAH LATÁCS működési rendje, útmutatói, protokolljai.
- d) Sugárzási szintek folyamatos mérését végző környezet-ellenőrző hálózat(ok).
- e) Mobil radiológiai laboratórium(ok).
- f) A sugárzási helyzet folyamatos értékelését végző, kérésre telefonon stb. tájékoztatást adó ügyelet.
- g) Sajtótájékoztató adására alkalmas, kommunikációs, szemléltetőeszközökkel felszerelt központ.

6. Végrehajtó szakmai területek

OAH, BM OKF, nukleáris és más sugárzó anyagokat alkalmazó és sugárvédelemmel foglalkozó intézmények.

Az LTT-k és OLTT kidolgozásában részt vevő sugárvédelmi és kommunikációs szakemberek. Az OAH LATÁCS személyi állománya. BM OKF NBIEK, OAH és OSJER helyzetértékelést és monitorozást végző sugaras szakemberei. Ügyeleti állomány. Sajtóközpont munkatársai.

7. Elvárt képességek

- Sugárzással, sugárforrásokkal kapcsolatos műszaki és sugárvédelmi ismeretek.
- A sugárzás egészségkárosító hatására vonatkozó ismeretek.
- Nukleáris mérés technikai, környezetmonitorozási ismeretek.
- Jó kommunikációs képesség.
- Folyamatos ügyelet (szakmai értékelés és kommunikáció) biztosítása.

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

A veszélyhelyzet legvalószínűbb, de nem kizárólagos kiváltói a III. és V. kategóriájú létesítmények, továbbá a IV. kategóriájú tevékenységek lehetnek.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
27b.	✓	✓	✓	✓	✓	Lakosság figyelmeztetése váratlan sugárveszélyre a KKB működése esetén	4.3. fejezet 6.4. fejezet 11. fejezet 3. melléklet	5.45. 5.47.

1. Cél

A lakosság figyelmeztetése potenciális veszélyhelyzetre, amelyet felügyelet alól kikerült sugárforrások, országhatáron keresztül érkezett radioaktív szennyeződés, műhold visszatérése, terrorfenyegetés vagy bármely ok idézett elő, az indokolatlan sugárterhelés elkerülése érdekében.

2. A feladat részletes leírása

- Váratlan sugárveszély (potenciális veszélyhelyzet) esetén a lakosság figyelmeztetése, tájékoztatása:
 - a sugárveszély okáról, ha ismert (pl. felügyelet nélkül marad veszélyes sugárforrás, 26.)
 - a sugárzás tulajdonságairól (sugárzás jellege, erőssége),
 - az észlelés vagy potenciális megjelenés helye, ideje,
 - a sugárzás által képviselt veszély (sugárterhelés) mértéke,
 - a követendő lakossági magatartás (a sugárveszély kiváltójától függően, pl. megtalált forrásnál a megadott kapcsolattartó pont haladéktalan értesítése; szabadban való tartózkodás, szabadban termő növények, egyes import élelmiszerek fogyasztásának korlátozása).
- A tájékoztatáshoz a média segítségét kell kérni.
- A tájékoztatásnak tárgyyszerűnek, a veszélyt reálisan ismertetőnek kell lennie:
 - kerülni kell a pánikkeltést,
 - törekedni kell a rémhírek, megalapozatlan információ hiteles cáfolatára,
 - el kell ismerni, ha nem rendelkezünk az összes szükséges ismerettel,
 - jelezni kell, hogy mikorra várható a helyzet tisztázását segítő újabb tájékoztatás,
 - törekedni kell a KKB működése előtt a tárgyban kiadott lakossági tájékoztatással való összehangra.
- Külön figyelmeztetni kell a fémbegyűjtő, fémfeldolgozó helyeket a sugárforrás, illetve az egészségügyi intézményeket a sugársérült(ek) lehetséges felbukkanására.

3. Működési időszak

Készenléti és veszélyhelyzeti (korai) időszak.

4. Felelős

KKB LATÁCS.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- A BEIT-ek rendszere.
- Lakossági Tájékoztatási Tervek (LTT-k, OLTT) rendszere.
- A KKB LATÁCS működési rendje, útmutatói, protokolljai.
- Sugárzási szintek folyamatos mérését végző környezet-ellenőrző hálózat(ok).
- Mobil radiológiai laboratórium(ok).
- A sugárzási helyzet folyamatos értékelését végző, kérésre telefonon stb. tájékoztatást adó ügyelet.
- Sajtótájékoztató adására alkalmas, kommunikációs, szemléltetőeszközökkel felszerelt központ.

6. Végrehajtó szakmai területek

KKB LATÁCS, OAH, BM OKF, nukleáris és más sugárzó anyagokat alkalmazó és sugárvédelemmel foglalkozó intézmények.

Az LTT-k és OLTT kidolgozásában részt vevő sugárvédelmi és kommunikációs szakemberek. A KKB LATÁCS munkájában részt vevő sugárvédelmi és kommunikációs szakemberek. BM OKF NBIÉK, OAH és OSJER helyzetértékelést és monitorozást végző sugaras szakemberei. Ügyeleti állomány. Sajtóközpont munkatársai.

7. Elvárt képességek

- Sugárzással, sugárforrásokkal kapcsolatos műszaki és sugárvédelmi ismeretek.
- A sugárzás egészségkárosító hatására vonatkozó ismeretek.
- Nukleáris mérés technikai, környezetmonitorozási ismeretek.
- Jó kommunikációs képesség.
- Folyamatos ügyelet (szakmai értékelés és kommunikáció) biztosítása.

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

A veszélyhelyzet legvalószínűbb, de nem kizárólagos kiváltói a III. és V. kategóriájú létesítmények, továbbá a IV. kategóriájú tevékenységek lehetnek.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
28.	✓	✓	✓	✓	-	Elvesztett veszélyes sugárforrás felkutatása, visszaszerzése és a sugárforrás feletti felügyelet visszaállítása	-	5.28. 5.30.

1. Cél

Az elvesztett vagy eltulajdonított veszélyes sugárforrás felkutatása, a felügyelet helyreállítása a lakosság indokolatlan, baleseti sugárterhelésének elkerülése érdekében.

2. A feladat részletes leírása

- Információ beszerzése a sugárforrás tulajdonosától és az OAH nyilvántartásából:
 - a sugárforrás fizikai jellemzői (radioizotóp, aktivitás, tok, árnyékolás anyaga, mérete, kivitele, csomagolás, azonosító, sorszám stb.),
 - jellemző dózisteljesítmény-szintek,
 - az eltűnés helye, ideje (ha ismert),
 - a sugárforrás által képviselt veszély (sugárterhelés) mértéke.
- A felkutatáshoz a következő segítségeket lehet igénybe venni:
 - rendőrségi nyomozás,
 - felhívás közzététele a médiában (26. és 27.).
- Külön figyelmeztetni kell a fémbegyűjtő, fémfeldolgozó helyeket a sugárforrás, illetve az egészségügyi intézményeket a sugársérült(ek) lehetséges felbukkanására.
- A sugárforrás felkutatása rendellenes sugárzási szintek keresésével, mobil (légi és földi) sugárfelderítő csoportok alkalmazásával.
- A megtalált sugárforrás visszaszerzése (várhatóan rendőri, TEK közreműködéssel).

f) A sugárforrás ismételt felügyelet alá helyezése speciális műszaki eszközöket igényelhet.

3. Működési időszak

Normál, készenléti és veszélyhelyzeti (korai) időszak.

4. Felelős

OAH, atomenergia alkalmazója, Rendőrség, AH, a honvédelemért felelős miniszter, BM OKF, OSKSZ, TEK.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- Az országos BEIT és ágazati BEIT-ek rendszere.
- Adatbázis a szóba jöhető fémbegyűjtő, fémfeldolgozó helyekről, illetve az egészségügyi intézményekről.
- A LATÁCS-ok működési rendje, útmutatói, protokolljai.
- Mobil sugárfelderítő eszközök (közúti és légi jármű, sugárzasmérő-eszközök, GPS).
- Folyamatosan elérhető ügyelet, kapcsolattartó, értesítési pont.

6. Végrehajtó szakmai területek

OAH, BM OKF, OSJER, OSKSZ, EK, az atomenergia alkalmazója, honvédség, rendvédelmi szervek, nukleáris és más sugárzó anyagokat alkalmazó és sugárvédelemmel foglalkozó intézmények.

OAH adatbázis-kezelők. LATÁCS tagjai. OSJER mobil és helyhez kötött laboratóriumainak állománya. OSKSZ ügyeletes. EK SVSZ. Az atomenergia alkalmazója (SVSZ). Honvédség kijelölt állománya. Rendvédelmi szervek kijelölt állománya. Ügyeleti állományok. Nagy aktivitású források kezelésére kiképzett szakemberek (szükség esetén).

7. Elvárt képességek

- Sugárforrásokkal kapcsolatos műszaki és sugárvédelmi ismeretek.
- A sugárzás egészségkárosító hatására vonatkozó ismeretek.
- Sugárforrás felderítésére, környezeti monitorozásra vonatkozó ismeretek.
- Mobilitás (sugárfelderítés).
- Folyamatos ügyelet biztosítása.

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

A veszélyhelyzet legvalószínűbb, de nem kizárólagos kiváltói a III. kategóriájú létesítmények és a IV. kategóriájú tevékenységek sugárforrásai lehetnek.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
29a.	✓	✓	✓	-	-	Veszélyhelyzeti segítségnyújtás a létesítmény számára (tűzoltó, mentő) a KKB működésbe lépése előtt	3.4. fejezet 3.6. fejezet 6. fejezet 7. fejezet	5.24. 5.26.-5.27.

1. Cél

A veszélyhelyzet létesítményen belüli elhárításának támogatása a következmények megakadályozása, enyhítése érdekében, ha a létesítmény saját erőforrásai nem elegendők.

2. A feladat részletes leírása

- A létesítményben bekövetkezett veszélyhelyzet (nukleáris és/vagy hagyományos) elhárításához szükség esetén létesítményen kívüli erők segítségét kell kérni.
- A KKB működésbe lépése előtt a segítségnyújtás megszervezése az ONER területi szerveinek a feladata.

- c) A külső erők (tűzoltók, mentők) részvétele a helyzet lokalizálásában, a nukleáris és sugárbiztonság veszélyeztetésének megakadályozásában és a sérültek mentésében a létesítményi BESZ irányításával.
- d) A beavatkozó erők védelme érdekében a létesítmény állapotát, a telephelyen lévő sugárzási helyzetet monitorozni kell (2. és 10.).
- e) Biztosítani kell a beavatkozó állomány sugárvédelmét (24., 25. és 49.).
- f) Tudatosítani kell a beavatkozó állományban, hogy az életmentésnek feltétlen elsőbbsége van (10.).

3. Működési időszak

Készenléti és veszélyhelyzeti (korai) időszak.

4. Felelős

Katasztrófavédelmi szervek, mentők

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- a) Integrált – a hagyományos és nukleáris veszélyhelyzetek elhárítását egyaránt tartalmazó – létesítményi, területi és országos BEIT, vagy integrált tervezésű BEIT-ek rendszere.
- b) Folyamatosan működő, szükség esetén a riasztás kezdeményezésére és az első feladatok meghatározására is képes ügylet (kapcsolattartási pont).
- c) Az irányítást végző vezetési pont a megfelelő infrastruktúra - adatkapcsolatok; értékelő rendszerek; összeköttetés a veszélyhelyzet elhárításában érintett területi szervekkel, valamint az ONER szerveivel - biztosításával.
- d) Személyi sugárvédelmi és dozimetriai eszközök.

6. Végrehajtó szakmai területek

MVB, BM OKF, OMESZ, honvédség.

A területi döntés meghozataláért felelős MVB-elnök. A döntések végrehajtását irányító szerv (MVB) tagjai. Területi erők (mentők, katasztrófavédelem, honvédség) beavatkozó állománya. A vezetési (kapcsolattartási) pont folyamatos működtetéséhez szükséges személyzet (adatgyűjtés, értékelés).

7. Elvárt képességek

- a) Állandó ügyletek, kapcsolattartó pontok.
- b) Gyors reagálás (működési állapot elérése a megadott időnormák szerint).
- c) A döntések (beavatkozás) végrehajtásának irányítása.
- d) A külső beavatkozó erők sugárvédelmének biztosítása.
- e) Folyamatos működés (veszélyhelyzet idején).

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Az I. kategóriájú létesítménynél a létesítmény saját beavatkozó állománya elsődleges szerepet játszik a veszélyhelyzet elhárításában, segítségkérés azonban szükségessé válhat. A II. és III. kategóriájú létesítményeknél a külső beavatkozó erők közreműködése meghatározó.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
29b.	✓	✓	✓	-	-	Veszélyhelyzeti segítségnyújtás a létesítmény számára (tűzoltó, mentő) a KKB működése esetén	3.3. fejezet 3.6. fejezet 6. fejezet 7. fejezet	5.24. 5.26.-5.27.

1. Cél

A veszélyhelyzet létesítményen belüli elhárításának támogatása, a következmények megakadályozása, enyhítése érdekében, ha a létesítmény saját erőforrásai nem elegendők.

2. A feladat részletes leírása

- a) A létesítményben bekövetkezett veszélyhelyzet (nukleáris és/vagy hagyományos) elhárításához szükség esetén létesítményen kívüli erők segítségét kell kérni.
- b) A KKB, az OAH főigazgatójának kezdeményezésére a nukleáris balesetet szenvedett hazai létesítményen belül is elrendelheti az ONER működtetésében részt vevő szervek alkalmazását
- c) A segítségnyújtás megszervezése az ONER területi vagy központi szerveinek a feladata.
- d) A külső erők (tűzoltók, mentők) részvétele a helyzet lokalizálásában, a nukleáris és sugárbiztonság veszélyeztetésének megakadályozásában és a sérültek mentésében a létesítményi BESZ irányításával.
- e) A beavatkozó erők védelme érdekében a létesítmény állapotát, a telephelyen lévő sugárzási helyzetet monitorozni kell (2. és 10.).
- f) Biztosítani kell a beavatkozó állomány sugárvédelmét (24. és 25.).
- g) Tudatosítani kell a beavatkozó állományban, hogy az életmentésnek feltétlen elsőbbsége van (10.).

3. Működési időszak

Készenléti és veszélyhelyzeti (korai) időszak.

4. Felelős

KKB, MVB, BM OKF, OMESZ.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- a) Integrált – a hagyományos és nukleáris veszélyhelyzetek elhárítását egyaránt tartalmazó – létesítményi, területi és országos BEIT, vagy integrált tervezésű BEIT-ek rendszere.
- b) Folyamatosan működő, szükség esetén a riasztás kezdeményezésére és az első feladatok meghatározására is képes ügylet (kapcsolattartási pont).
- c) Az irányítást végző vezetési pont a megfelelő infrastruktúra - adatkapcsolatok; értékelő rendszerek; összeköttetés a veszélyhelyzet elhárításában érintett területi és országos szervekkel, valamint az ONER szerveivel - biztosításával.
- d) Személyi sugárvédelmi és dozimetriai eszközök.

6. Végrehajtó szakmai területek

MVB, KKB ÁMCS, BM OKF, OMESZ, MH.

A területi döntés meghozataláért felelős MVB-elnök. A döntések végrehajtását irányító szerv (MVB, KKB NVK) tagjai. Területi és országos erők (mentők, katasztrófavédelem, honvédség) beavatkozó állománya. A vezetési (kapcsolattartási) pont folyamatos működtetéséhez szükséges személyzet (adatgyűjtés, értékelés).

7. Elvárt képességek

- a) Állandó ügyletek, kapcsolattartó pontok.
- b) Gyors reagálás (működési állapot elérése a megadott időnormák szerint).
- c) A döntések (beavatkozás) végrehajtásának irányítása.
- d) A külső beavatkozó erők sugárvédelmének biztosítása.
- e) Folyamatos működés (veszélyhelyzet idején).

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Az I. kategóriájú létesítménynél a létesítmény saját beavatkozó állománya elsődleges szerepet játszik a veszélyhelyzet elhárításában, segítségkérés azonban szükségessé válhat. A II. és III. kategóriájú létesítményeknél a külső beavatkozó erők közreműködése meghatározó.

Sor- szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
30.	✓	✓	✓	-	-	Az atomenergia alkalmazójának műszaki támogatása	-	5.24. 5.26.-5.27.

1. Cél

Az üzemeltető támogatása a létesítmény nukleáris és/vagy sugárbiztonsági helyzetének, a biztonsági rendszerek állapotának megítélésében, a szükséges műszaki intézkedések meghozatalában, a telephelyi sugárzási viszonyok és a radioaktív kibocsátások értékelésében, a nukleáris veszélyhelyzet kialakulásának megakadályozása, illetve következményeinek csökkentése érdekében.

2. A feladat részletes leírása

- Műszaki segítségnyújtó csoport létrehozása. A csoportot nem a vezénnyőteremben kell elhelyezni, de megfelelő kommunikációt kell biztosítani az operátorokkal.
- Hozzáférés biztosítása az építési, gépészeti, irányítástechnikai, technológiai, sugárvédelmi stb. tervekhez.
- A veszélyhelyzet elhárításához szükséges összes műszaki támogató információ megjelenítése a vezénnyőteremben (elkülönítve a normál működési információtól).
- A műszaki támogató csoport tevékenységének és a veszélyhelyzet-elhárítás irányításának koordinálása (vezetési pont).
- Együttműködés és folyamatos kommunikáció biztosítása a telephelyet monitorozó sugárfelderítő csoporttal.

3. Működési időszak

Készenléti és veszélyhelyzeti (korai) időszak.

4. Felelős

OAH, MVB, KKB, atomenergia alkalmazója.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- Folyamatosan frissített adatbázis a szóba jöhető szakemberekről, elérhetőségükről.
- A műszaki segítségnyújtó csoport elhelyezése, ellátása a kommunikációhoz (vezénnyő, vezetési pont, sugárfelderítő csoport) szükséges eszközökkel.
- Építési, gépészeti, technológiai, irányítástechnikai, sugárvédelmi tervek.
- A csoport által szolgáltatott információt a vezénnyőben megjelenítő eszközök.

6. Végrehajtó szakmai területek

OAH, MVB, KKB NVK, OAH, nukleáris létesítmények, nagy sugárforrásokat alkalmazó intézmények, EK. A létesítményi BESZ és SVSZ. Az OAH szakemberei (OAH BESZ). Az ONER területi és központi döntés-előkészítő és döntéshozó testületeinek tagjai. A létesítmény vagy hasonló létesítmények nukleáris és sugárvédelmi ismeretekkel rendelkező műszaki szakemberei. A kommunikáció biztosításához szükséges személyzet.

7. Elvárt képességek

- Állandó ügyelet, kapcsolattartó pontok.
- Gyors reagálás (működési állapot elérése a megadott időnormák szerint).
- Műszaki, nukleáris, sugárvédelmi ismeretek.
- Döntés-előkészítés támogatása.
- Folyamatos működés (veszélyhelyzet idején).

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Az I. és a II. kategóriájú létesítményeknél a létesítmény – a veszélyhelyzet elhárításában közvetlenül nem érintett - műszaki állománya alkothatja a műszaki segítségnyújtó csoport gerincét. A III. kategóriájú létesítményeknél mindenképpen szükséges a külső szakemberek igénybevétele.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
31.	✓	✓	✓	-	-	A telephelyi kárelhárítás irányítása, tűzoltás, sugárszint mérése	-	5.23. 5.25.-5.27.

1. Cél

Kárelhárító intézkedésekkel megakadályozni a létesítmény veszélyeztetettségének növekedését, elérni a biztonságos és stabil állapotba történő visszatérést, a sugárzási szintek és radioaktív kibocsátások kockázatának csökkenését.

2. A feladat részletes leírása

- a) Annak megakadályozása, hogy a károsodások következtében a létesítmény nukleáris és/vagy sugár-biztonsága csökkenjen.
- b) Ennek érdekében:
 - kárelhárító tevékenység (tűzoltás, további robbanások megakadályozása, elektromos pótbetáplálás, pótvíz biztosítása stb.) végzése,
 - a létesítmény biztonságos működtetéséhez, illetve leállításához szükséges személyi állomány védelmének (fizikai és sugárvédelem) biztosítása (2. és 3.),
 - indokolt esetben a létesítmény működése, illetve a veszélyhelyzet-elhárítása irányításának áthelyezése védett, illetve tartalék vezetési pontba.
- c) A létesítményen és a telephelyen belüli sugárzási helyzetet (kibocsátások, szennyezettségi szintek, dózisteljesítmények) monitorozása, az adatok folyamatos gyűjtése és értékelése (2.).
- d) A védelmi gátak állapotának figyelése, szükség esetén intézkedések végrehajtása a védelmi funkció helyreállítására.
- e) Szükség esetén külső segítség (tűzoltók, mentők, katasztrófavédelem) kérése a helyzet lokalizálása érdekében (29.).
- f) A nukleáris és sugárbiztonságot veszélyeztető esetekben riasztás és információszolgáltatás az ONER területi és központi szervei részére.
- g) A beavatkozó állomány sugárvédelmének (irányítás, védőeszközök, dozimetria) biztosítása.
- h) A biztonságos működtetéshez (leállításához) és a veszélyhelyzet-elhárításhoz nem szükséges személyek kimenekítése, ha a helyzet indokolja.

3. Működési időszak

Készenléti és veszélyhelyzeti (korai) időszak.

4. Felelős

Atomenergia alkalmazója, katasztrófavédelmi szervek.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- a) Létesítményi BEIT (2. és 3.).
- b) Integrált BESZ (2. és 3.), vagy a kárelhárító szervezetek koordinált működésének biztosítása.
- c) A megteendő intézkedéseket meghatározó eljárásrendek a lehetséges balesetek teljes tartományára (beleértve a súlyos baleseteket is).
- d) A beavatkozást végzők sugárvédelmi szakértői támogatása (24. és 25.).
- e) Az irányítást végző (védett) vezetési pont a megfelelő infrastruktúra biztosításával (adatkapcsolatok, értékelő rendszerek, összeköttetés az ONER területi és országos szerveivel).
- f) A környezeti és személyi monitorozás eszközei (55.).

- g) Folyamatosan működő, szükség esetén a riasztás kezdeményezésére és az első feladatok meghatározására képes ügylet (kapcsolattartási pont).

6. Végrehajtó szakmai területek

Létesítményi BESZ, létesítményi SVSZ, katasztrófavédelmi szervek.

Létesítményi beavatkozó állomány (tűzoltók, egészségügyi szolgálat, radiológiai szakemberek). A műszaki intézkedéseket végrehajtó állomány. A vezetési (kapcsolattartási) pont folyamatos működtetéséhez szükséges személyzet (adatgyűjtés, értékelés, irányítás, kapcsolattartás) (létesítményfüggő). A monitorozáshoz szükséges állomány (55.). Külső beavatkozó erők (szükség szerint).

7. Elvárt képességek

- Állandó ügylet.
- Gyors reagálás (riasztás, működési állapot elérése a megadott időnormák szerint).
- A kialakult helyzet értékelése és a következmények előrejelzése.
- Mobilitás (mintavétel, helyszíni mérések).

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Az I. és II. kategóriájú létesítményeknél - bár a követelmények és a rendelkezésre álló eszközrendszer eltérők – a fenti követelmények valamilyen szinten kielégíthetők.

A III. kategóriájú létesítményeknél a külső erők bevonására minden bizonnyal sor kerül (a helyi irányítás azonban ilyenkor is nélkülözhetetlen).

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
32.	✓	✓	✓	-	-	Segítségkérés a telephelyen kívüli szervezettől, intézkedés azonnali beengedésükre és eligazításukra	-	5.23.-5.27.

1. Cél

Segítségkérés a veszélyhelyzet létesítményen belüli elhárításához, a következmények megakadályozása, enyhítése érdekében, ha a létesítmény saját erőforrásai nem elegendők.

2. A feladat részletes leírása

- A létesítményben bekövetkezett veszélyhelyzet (nukleáris és/vagy hagyományos) elhárításához szükség esetén létesítményen kívüli erők segítségét kell kérni.
- A külső erők (tűzoltók, mentők, katasztrófavédelem, honvédség) részt vesznek a helyzet lokalizálásában, a nukleáris és sugárbiztonság veszélyeztetésének megakadályozásában és a sérültek mentésében a létesítményi BESZ irányításával.
- A beavatkozó erők védelme érdekében a létesítmény állapotát folyamatosan értékelni, a telephelyen lévő sugárzási helyzetet monitorozni kell (2.).
- A helyismerettel nem rendelkező külső erők azonnali beengedéséről és eligazításáról a létesítmény köteles gondoskodni.
- Biztosítani kell a beavatkozó állomány sugárvédelmét (24. és 25.).
- Tudatosítani kell a beavatkozó állományban, hogy az életmentésnek feltétlen elsőbbsége van (10.).

3. Működési időszak

Készenléti és veszélyhelyzeti (korai) időszak.

4. Felelős

Atomenergia alkalmazója.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- Integrált – a hagyományos és nukleáris veszélyhelyzetek elhárítását egyaránt tartalmazó – létesítményi, területi és országos BEIT, vagy integrált tervezésű BEIT-ek rendszere.
- Folyamatosan működő, szükség esetén a riasztás kezdeményezésére és az első feladatok meghatározására is képes ügylet (kapcsolattartási pont).
- Az irányítást végző vezetési pont a megfelelő infrastruktúra - adatkapcsolatok; értékelő rendszerek; összeköttetés a veszélyhelyzet elhárításában érintett területi és országos szervekkel, valamint az ONER szerveivel - biztosításával.
- Sugárvédelmi támogatás (szakértő, szakértői csoport).
- Személyi sugárvédelmi és dozimetriai eszközök.

6. Végrehajtó szakmai területek

Létesítményi BESZ és SVSZ.

Létesítményi BESZ és SVSZ állománya. A vezetési (kapcsolattartási) pont folyamatos működtetéséhez szükséges személyzet (adatgyűjtés, értékelés). Területi és országos erők (tűzoltók, mentők, katasztrófavédelem, honvédség) ügyletesei.

7. Elvárt képességek

- Állandó ügyletek, kapcsolattartó pontok.
- Gyors reagálás (működési állapot elérése a megadott időnormák szerint).
- A beavatkozás végrehajtásának támogatása.
- A külső beavatkozó erők sugárvédelmének biztosítása.
- Folyamatos működés (veszélyhelyzet idején).

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Az I. és II. kategóriájú létesítményeknél - bár a követelmények és a rendelkezésre álló eszközrendszer eltérőek – a fenti követelmények valamilyen szinten kielégíthetők.

A III. kategóriájú létesítményeknél a külső erők bevonására minden bizonnyal sor kerül (a helyi irányítás azonban ilyenkor is nélkülözhetetlen).

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
33.	-	-	-	✓	-	Szakértői csoport küldése külföldön be-következett, de magyarországi célállomással rendelkező vagy Magyarországról feladott nukleáris anyag szállítási balesetéről	-	5.28.-5.29. 5.52.

1. Cél

Támogatás nyújtása magyarországi célállomással rendelkező vagy Magyarországon feladott nukleáris anyag szállítási balesetének elhárításához szakértői csoport kiküldésével.

2. A feladat részletes leírása

- Közvetlen vagy NAŰ-n keresztül történő kapcsolatfelvétellel (14.2.b)) tájékozódás, hogy várható-e segítségkérés, illetve a felajánlott segítség elfogadása.
- Ha szükséges, sugárvédelmi szakértői csoport összeállítása (létszám, összetétele) a következő információ értékelése alapján:
 - a szállítmányra vonatkozó adatok a szállítási engedély alapján (14.2.a)),
 - a baleset körülményeire vonatkozó előzetes információ (14.2.b)),
- A sugárvédelmi szakértői csoport felszerelésének (mérőműszerek, személyi dózismérők, egyéni sugárvédelmi eszközök, dekontaminációs felszerelés, kommunikációs eszközök, GPS, számítógép) összeállítása.

- d) A szakértői csoport és felszerelése helyszínre juttatásának megszervezése (útlevel, szállítási engedély, bizonylatok, szállító jármű, biztosítás).

3. Működési időszak

Normál, készenléti, veszélyhelyzeti (korai) időszak.

4. Felelős

Atomenergia alkalmazója, OAH, BM OKF, a külpolitikáért felelős miniszter.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- A szállítási engedély adatait tartalmazó adatbázis hozzáférhetősége.
- Folyamatosan elérhető értesítési és kapcsolattartási pont.
- Az értesítések fogadására és a kapcsolattartásra alkalmas, állandóan működő, rendszeresen ellenőrzött kommunikációs eszközök.
- Kapcsolattartás a baleseti körülményekre vonatkozó információ begyűjtésére.

6. Végrehajtó szakmai területek

Atomenergia alkalmazója (BESZ és SVSZ), OAH, BM OKF, KKM, sugárvédelmi szakértők.

Atomenergia alkalmazója (BESZ és SVSZ állománya). KKM Válságstáb állománya. OAH állománya. BM OKF NBIÉK állománya. Sugárvédelmi szakértők.

7. Elvárt képességek

- Kapcsolattartó pont, angolnyelv-tudással rendelkező munkatárssal.
- Nukleáris és sugárbiztonsággal kapcsolatos, valamint sugárvédelmi - különösen szállítási - ismeretek.
- Gyors reagálás.
- A nemzetközi értesítési protokoll ismerete.

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

A feladat csak IV. kategóriájú szállítási tevékenységeknél értelmezhető.

4. MELLÉKLET: SÜRGŐS ÓVINTÉZKEDÉSEK ELRENDELÉSE

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
34.	✓	✓	✓	✓	✓	Kritériumok kidolgozása a sürgős óvintézkedések végrehajtásához	2.5.-2.6. fejezet 5.3. fejezet	4.27.-4.29. 4.31.

1. Cél

Optimált, országosan egységes általános kritériumok, vonatkoztatási és származtatott intézkedési szintek megállapítása a sürgős óvintézkedések meghozatalához, a nemzetközi ajánlások és a helyi sajátosságok figyelembevételével.

2. A feladat részletes leírása

- A sürgős óvintézkedések (elzárkóztatás, kimenekítés és jódpofilaxis, továbbá az élelmiszer- és ivóvízkészletek védelme, forgalomkorlátozás) bevezetésével a determinisztikus hatások kialakulásának elkerülése és a sztochasztikus hatások kockázatának csökkentése.
- A sürgős beavatkozások előzetes tervezéséhez veszélyhelyzeti zónákat (MÓZ és SÓZ) kell kijelölni, óvintézkedési kritériumokat megállapítani.
- Optimált, országosan egységes általános kritériumok, vonatkoztatási szintek meghatározása a nemzetközi ajánlások és a helyi sajátosságok (pl. költségek, szociális és társadalmi hatások) figyelembevételével.
- Felkészülés a vonatkoztatási szintek lakosság számára történő indoklására (lakossági tájékoztatási tervek).
- Az első beavatkozókra (veszélyhelyzeti munkavállalók) érvényes vonatkoztatási szintek megállapítása.
- A vonatkoztatási szintekből kiindulva olyan intézkedési szintek (SzISz) származtatása, amelyek közvetlenül mért mennyiségekkel összehasonlíthatók, így pl.:
 - dózisteljesítmény,
 - levegőaktivitás-koncentráció (vagy időintegrálja),
 - felületi szennyezettség (depozíció),
 - élelmiszer, takarmány aktivitáskoncentrációja.

3. Működési időszak

Normál időszak.

4. Felelős

KKB.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- Országos BEIT, amely tartalmazza a következőket:
 - az egyes létesítményekre megállapított veszélyhelyzeti zónák,
 - sürgős óvintézkedések,
 - az óvintézkedések általános kritériumai, vonatkoztatási és származtatott intézkedési szintek,
 - a környezet és személyek radioaktív szennyeződésének monitorozása,
 - utalás döntéshozatal befolyásoló körülményekre (pl. időjárási helyzet, útviszonyok, napszak).
- Az országos tervre épülő ágazati, területi, helyi, létesítményi tervek rendszere.
- Adatok, információ az atomenergiát alkalmazó hazai intézményekről, tevékenységeikről.
- Adatok, információ a veszélyhelyzet-elhárításban érintett szervezetek, intézmények erőforrásairól (személyi állomány, eszközrendszer).

6. Végrehajtó szakmai területek

OAH, BM OKF, sugárvédelemmel és nukleáris biztonsággal foglalkozó intézmények.

Az ONER szerveinek kijelölt szakemberei. Sugárvédelemmel és nukleáris biztonsággal foglalkozó kutató- és közigazgatási intézmények kijelölt szakemberei.

7. Elvárt képességek

- Sugárvédelmi és nukleáris biztonsággal kapcsolatos ismeretek.
- A hagyományos veszélyhelyzetek elhárításának ismerete.
- A közigazgatási rendszer és a jogszabályok ismerete.
- A nemzetközi (elsősorban NAÚ) ajánlások ismerete.

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Sürgős óvintézkedési zónák kijelölése csak az I. és II. kategóriájú létesítményeknél indokolt, azonban sürgős óvintézkedések elrendelése III. és V. kategóriájú létesítményeknél, továbbá IV. és V. kategóriájú tevékenységeknél is lehetséges (pl. a telephelyen dolgozók, baleseti helyszín közvetlen közelében élő lakosság védelme érdekében).

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
35a.	✓	✓	-	-	✓	Döntéshozatal a veszélyhelyzeti zónákban szükséges sürgős óvintézkedésekről a KKB működése esetén	2.5.-2.6. fejezet 3.3. fejezet 3.6. fejezet 7. fejezet	5.3. 5.6. 5.8.

1. Cél

Az óvintézkedési zónákban (MÓZ, SÓZ) sürgős lakossági beavatkozások haladéktalan elrendelésével a determinisztikus hatások kialakulásának elkerülése, a sztochasztikus hatások kockázatának csökkentése.

2. A feladat részletes leírása

- A KKB összehívása és döntéstámogató szakmai szervezeteinek (KKB NVK, KKB NVM) működtetése (7.).
- A létesítmény állapotára, a telephelyet és környezetét jellemző sugárzási helyzetre (kibocsátások, szennyezettségi szintek, dózisteljesítmények) vonatkozó, az alábbi forrásokból származó adatok folyamatos gyűjtése és értékelése (2.2., 4.2. és 7.2.):
 - a létesítmény ügyelete, létesítményi BESZ és SVSZ,
 - ONER területi szerveinek döntés-előkészítő munkacsoportjai,
 - OSJER távmérő-hálózata,
 - OKSER és ágazati környezet-ellenőrző hálózatok.
- A döntéshozatalra hatással bíró egyéb körülmények (34.5.), valamint az óvintézkedések hatékonyságát befolyásoló tényezők (végrehajtás ideje, késés stb.) figyelembevétele.
- Az egyes sürgős óvintézkedések hatékonysága nem azonos:
 - az időben – optimális esetben a szennyeződés odaérkezése előtt - végrehajtott kimenekítés a leghatékonyabb sürgős óvintézkedés, azonban költség-, eszköz-, idő- és szervezésigénye igen nagy, továbbá nagymértékű beavatkozást jelent a lakosság életébe,
 - az elzárkóztatás könnyebben végrehajtható, azonban viszonylag rövid ideig alkalmazható, hatékonysága lényegesen kisebb,
 - a jódpofilaxis csak a radiojód által okozott belső sugárterhelés ellen, és akkor hatékony, ha a radiojód felvétele előtt (legfeljebb azzal egy időben) alkalmazzák,
 - az egyéb óvintézkedéseket (pl. belépés-, forgalomkorlátozás) általában nem önállóan, hanem az előbbi óvintézkedések kiegészítéseként rendelik el.
- Döntés-előkészítés sürgős óvintézkedések (34.2.) bevezetésére a determinisztikus hatások kialakulásának elkerülése és a sztochasztikus hatások kockázatának csökkentése érdekében
- Döntéshozatal a sürgős lakossági óvintézkedések bevezetéséről.
- Nemzetközi és kétoldalú szerződések szerinti tájékoztatási kötelezettségek teljesítése (15.).

3. Működési időszak

Veszélyhelyzeti (korai) időszak.

4. Felelős

KKB.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- BEIT-ek rendszere (7.5.).
- Folyamatosan működő ügyelet a 2.a) alatti feladat végrehajtására.
- Vezetési, irányítási központ a 2.b) - 2.f) alatti feladatok elvégzéséhez szükséges logisztikai feltételekkel (szakmai háttér a helyzetértékeléshez és előrejelzéshez; sugárzási és egyéb, a döntéshozatáshoz elengedhetetlen adatok; információáramlás, adatkapcsolatok biztosítása).
- Naprakész adatok, információ a veszélyhelyzet-elhárításban érintett szervezetek, intézmények erőforrásairól (személyi állomány, eszközrendszer).

6. Végrehajtó szakmai területek

KKB, ONER területi szervek, létesítményi BESZ és SVSZ.

A KKB tagjai. A döntéseket előkészítő, megalapozó munkabizottságok (KKB NVK, KKB NVM) állománya. A döntésvégrehajtásban érintett ONER-szervek ügyeleteinek, kapcsolattartó pontjainak állománya. A létesítményi BESZ és SVSZ állománya.

7. Elvárt képességek

- Gyors reagálás.
- A kialakult helyzet értékelése és a következmények előrejelzése.
- Döntéshozatal.
- Folyamatos készenlét (normál időszak).
- Folyamatos működés (NVH idején).

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Az V. veszélyhelyzeti kategóriánál sürgős óvintézkedésként csak az élelmiszer-fogyasztás korlátozása és fokozott határellenőrzés elrendelése várható.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
35b.	✓	✓	-	-	✓	Döntéshozatal a veszélyhelyzeti zónákban szükséges sürgős óvintézkedésekről, a KKB működése előtt, az MVB működése esetén	2.5. -2.6. fejezet 3.5.-3.6. fejezet 7. fejezet	5.3.

1. Cél

Az óvintézkedési zónákban (MÓZ, SÓZ) sürgős lakossági beavatkozások haladéktalan elrendelésével a determinisztikus hatások kialakulásának elkerülése, a sztochasztikus hatások kockázatának csökkentése.

2. A feladat részletes leírása

- Az MVB összehívása és döntéstámogató szakmai szervezetének (Katasztrófavédelmi Munkacsoport) működtetése (4.).
- A létesítmény állapotára, a telephelyet és környezetét jellemző sugárzási helyzetre (kibocsátások, szennyezettségi szintek, dózisteljesítmények) vonatkozó, az alábbi forrásokból származó adatok folyamatos gyűjtése és értékelése (2.2., 4.2. és 7.2.):
 - a létesítmény ügyelete, létesítményi BESZ és SVSZ,
 - OSJER távmérő-hálózata,
 - OKSER és ágazati környezet-ellenőrző hálózatok.
- A döntéshozatalra hatással bíró egyéb körülmények (34.5.), valamint az óvintézkedések hatékonyságát befolyásoló tényezők (végrehajtás ideje, késés stb.) figyelembevétele.
- Az egyes sürgős óvintézkedések hatékonysága nem azonos:

- az időben – optimális esetben a szennyeződés odaérkezése előtt - végrehajtott kimenekítés a leghatékonyabb sürgős óvintézkedés, azonban költség-, eszköz-, idő- és szervezésigénye igen nagy, továbbá nagymértékű beavatkozást jelent a lakosság életébe,
 - az elzárkóztatás könnyebben végrehajtható, azonban viszonylag rövid ideig alkalmazható, hatékonysága lényegesen kisebb,
 - a jódpofilaxis csak a radiojód által okozott belső sugárterhelés ellen, és akkor hatékony, ha a radiojód felvétele előtt (legfeljebb azzal egy időben) alkalmazzák,
 - az egyéb óvintézkedéseket (pl. belépés-, forgalomkorlátozás) általában nem önállóan, hanem az előbbi óvintézkedések kiegészítéseként rendelik el.
- e) A létesítményi BESZ sürgős óvintézkedések (34.2.) bevezetésére vonatkozó javaslatának értékelése a 2.b.)-2.d) információ figyelembevételével.
- f) Döntéshozatal a sürgős lakossági óvintézkedések bevezetéséről a determinisztikus hatások kialakulásának elkerülése és a sztochasztikus hatások kockázatának csökkentése érdekében

3. Működési időszak

Normál, készenléti, veszélyhelyzeti (korai) időszak.

4. Felelős

MVB.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- a) BEIT-ek rendszere (7.5.).
- b) Folyamatosan működő ügylet a 2.a) alatti feladat végrehajtására.
- c) Vezetési, irányítási központ a 2.b) - 2.f) alatti feladatok elvégzéséhez szükséges logisztikai feltételekkel (szakmai háttér a helyzetértékeléshez és előrejelzéshez; sugárzási és egyéb, a döntéselőkészítéshez elengedhetetlen adatok; információáramlás, adatkapcsolatok biztosítása).
- d) Naprakész adatok, információ a veszélyhelyzet-elhárításban érintett szervezetek, intézmények erőforrásairól (személyi állomány, eszközrendszer).

6. Végrehajtó szakmai területek

MVB, HVB, polgármester, területi ONER-szervek ügyeletei, létesítményi BESZ és SVSZ.

Az MVB tagjai. A döntéseket előkészítő, megalapozó MVB Katasztrófavédelmi Munkacsoport tagjai. A döntésvégrehajtásban érintett területi ONER-szervek ügyeleteinek, kapcsolattartó pontjainak állománya. A létesítményi BESZ és SVSZ állománya.

7. Elvárt képességek

- a) Gyors reagálás.
- b) A kialakult helyzet értékelése és a következmények előrejelzése.
- c) Döntéshozatal.
- d) Folyamatos készenlét (normál időszak).
- e) Folyamatos működés (NVH idején).

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Az V. veszélyhelyzeti kategóriánál sürgős óvintézkedésként csak az élelmiszer-fogyasztás korlátozása és fokozott határellenőrzés elrendelése várható.

Sor- szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
35c.	✓	✓	-	-	✓	Döntéshozatal a veszélyhelyzeti zónákban szükséges sürgős óvintézkedésekről, a KKB és MVB működése előtt, a HVB működése esetén	2.5.-2.6. fejezet 3.5.-3.6. fejezet 7. fejezet	5.3.

1. Cél

Az óvintézkedési zónákban (MÓZ, SÓZ) sürgős lakossági beavatkozások haladéktalan elrendelésével a determinisztikus hatások kialakulásának elkerülése, a sztochasztikus hatások kockázatának csökkentése.

2. A feladat részletes leírása

- A HVB összehívása.
- A létesítményi BESZ sürgős óvintézkedések (34.2.) bevezetésére vonatkozó javaslatának értékelése a 2.c.)-2.d) információra tekintettel.
- A döntéshozatalra hatással bíró egyéb körülmények (34.5.), valamint az óvintézkedések hatékonyságát befolyásoló tényezők (végrehajtás ideje, késés stb.) értékelése.
- Az egyes sürgős óvintézkedések hatékonyságának figyelembevétele.
- Döntéshozatal a sürgős lakossági óvintézkedések bevezetéséről a determinisztikus hatások kialakulásának elkerülése és a sztochasztikus hatások kockázatának csökkentése érdekében

3. Működési időszak

Normál, készenléti, veszélyhelyzeti (korai) időszak.

4. Felelős

HVB.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- BEIT-ek rendszere (7.5.).
- Folyamatosan működő ügylet a 2.a) alatti feladat végrehajtására.
- Vezetési, irányítási központ a 2.b) - 2.e) alatti feladatok elvégzéséhez szükséges logisztikai feltételekkel (szakmai háttér a helyzetértékeléshez, a döntés-előkészítéshez szükséges adatok, információ biztosítása).
- Naprakész adatok, információ a veszélyhelyzet-elhárításban érintett szervezetek, intézmények erőforrásairól (személyi állomány, eszközrendszer).

6. Végrehajtó szakmai területek

HVB, polgármester, területi ONER-szervek ügyelei, létesítményi BESZ és SVSZ.

A HVB tagjai. A döntésvégrehajtásban érintett területi ONER-szervek ügyeleiteinek, kapcsolattartó pontjainak állománya. A létesítményi BESZ és SVSZ állománya.

7. Elvárt képességek

- Gyors reagálás.
- A kialakult helyzet értékelése és a következmények előrejelzése.
- Döntéshozatal.
- Folyamatos készenlét (normál időszak).
- Folyamatos működés (NVH idején).

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Az V. veszélyhelyzeti kategóriánál a HVB által elrendelt sürgős óvintézkedésként csak az élelmszerfogyasztás korlátozása várható.

Sor- szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
35d.	✓	✓	-	-	✓	Döntéshozatal a veszélyhelyzeti zónákban szükséges sürgős óvintézkedésekről, a KKB, MVB és HVB működése előtt	2.5.-2.6. fejezet 3.5.-3.6. fejezet 7. fejezet	5.3.

1. Cél

Az óvintézkedési zónákban (MÓZ, SÓZ) sürgős lakossági beavatkozások haladéktalan elrendelésével a determinisztikus hatások kialakulásának elkerülése, a sztochasztikus hatások kockázatának csökkentése.

2. A feladat részletes leírása

- A létesítményi BESZ sürgős óvintézkedések (34.2.) bevezetésére vonatkozó javaslatának értékelése a 2.b.)-2.c) információra tekintettel.
- A döntéshozatalra hatással bíró egyéb körülmények (34.5.), valamint az óvintézkedések hatékonyságát befolyásoló tényezők (végrehajtás ideje, késés stb.) értékelése.
- Az egyes sürgős óvintézkedések hatékonyságának figyelembevétele.
- Döntéshozatal a sürgős lakossági óvintézkedések bevezetéséről a determinisztikus hatások kialakulásának elkerülése és a sztochasztikus hatások kockázatának csökkentése érdekében

3. Működési időszak

Normál, készenléti, veszélyhelyzeti (korai) időszak.

4. Felelős

Polgármester.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- BEIT-ek rendszere (7.5.).
- Folyamatosan működő ügyelet a létesítményi BESZ döntési javaslatának fogadásához.
- A 2.a) - 2.d) alatti feladatok elvégzéséhez szükséges logisztikai feltételek (szakmai háttér a helyzetértékeléshez, a döntés-előkészítéshez szükséges adatok, információ biztosítása).
- Naprakész adatok, információ a veszélyhelyzet-elhárítás erőforrásairól (személyi állomány, eszközrendszer).

6. Végrehajtó szakmai területek

Polgármesteri Hivatal, területi ONER-szervek ügyeletei, létesítményi BESZ és SVSZ.

Polgármesteri Hivatal személyi állománya. A döntésvégrehajtásban érintett területi ONER-szervek ügyeleteinek, kapcsolattartó pontjainak állománya. A létesítményi BESZ és SVSZ állománya.

7. Elvárt képességek

- Gyors reagálás.
- A kialakult helyzet értékelése és a következmények előrejelzése.
- Döntéshozatal.
- Folyamatos készenlét (normál időszak).
- Folyamatos működés (NVH idején).

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Az V. veszélyhelyzeti kategóriánál a polgármester által elrendelt sürgős óvintézkedésként csak az élelmiszer-fogyasztás korlátozása várható.

Sor- szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
36.	✓	✓	✓	✓	-	Sürgős óvintézkedések végrehajtása	2.5. fejezet 7. fejezet	5.31. 5.33. 5.34. 5.38.-5.40.

1. Cél

Sürgős óvintézkedések végrehajtása az óvintézkedési zónák (MÓZ, SÓZ) lakossági csoportjaira, illetve a telephelyen dolgozóakra a determinisztikus hatások kialakulásának elkerülése és a sztochasztikus hatások kockázatának csökkentése érdekében.

2. A feladat részletes leírása

- Sürgős óvintézkedések – elzárkóztatás, jódprofilaxis, kimenekítés, helyben termő élelmiszerek fogyasztásának ideiglenes tilalma - (34. és 35.) végrehajtása a determinisztikus hatások kialakulásának elkerülése és a sztochasztikus hatások kockázatának csökkentése érdekében.
- A sürgős óvintézkedések vonatkozhatnak a MÓZ és SÓZ területén élő, tartózkodó lakosságcsoportokra, illetve a létesítmény telephelyén dolgozóakra is.
- A sürgős óvintézkedéseket előre kidolgozott tervek alapján kell végrehajtani, gondoskodni kell a szükséges feltételek, eszközök biztosításáról (lásd OBEIT 7.1. útmutató).
- Indokolt lehet több sürgős óvintézkedés egyidőben (pl. jódprofilaxis és kimenekítés) vagy egymás utáni végrehajtása (pl. elzárkóztatás majd kimenekítés).
- A sürgős óvintézkedéssel érintett lakosság időbeni figyelmeztetése, az utasítások és útmutatás eljuttatása (45.).
- A sürgős óvintézkedéssel érintett lakosság időbeni, tárgyszerű és objektív tájékoztatása (45.).
- Egyes lakossági csoportok (betegek, idősek, börtönlakók, menekültek) esetében az óvintézkedések végrehajtása speciális szervezést és külső szervek (OMESZ, BVOP, OIF) bevonását igényli.
- A kimenekítettek – különösen a telephelyi dolgozók – radioaktív szennyeződését monitorozni kell, majd szükség esetén mentesítést kell végrehajtani (37.).
- Számolni kell spontán meneküléssel is, ennek megfelelő kezelése jelentős forgalomirányítási, rendőri feladat (törekedni kell arra, hogy a spontán menekülés segítse, és ne gátolja az óvintézkedések végrehajtását).
- Gondoskodni kell a kimenekítettek hátrahagyott ingatlanjainak, vagyontárgyainak védelméről (belépés, forgalom korlátozása).
- Gondoskodni kell a hátrahagyott állatállomány ellátásáról, védelméről.

3. Működési időszak

Veszélyhelyzeti (korai) időszak.

4. Felelős

KKB, MVB, HVB, polgármester.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- Naprakész intézkedési tervek (2.c), rendszeresen frissített adatbázisok a szükséges eszközökről, azok műszaki állapotáról, a személyi állományról stb.
- Folyamatosan működő ügyletek.
- Vezetési, irányítási központ és kapcsolattartó pontok a szükséges logisztikai feltételekkel (információáramlás, adatkapcsolatok biztosítása).

6. Végrehajtó szakmai területek

KKB ÁMCS, MVB, BM OKF, OMESZ, rendőri szervek, BVOP, OIF, MÁV Zrt., Volán Zrt.

Az ONER végrehajtást irányító szervei (KKB ÁMCS, MVB Katasztrófavédelmi Munkacsoport, HVB, polgármester). LATÁCS(ok) tagjai. MÁV Zrt., Volán Zrt. ügyeletesei. A szállítóeszközök vezetői. Men-

tők, büntetés-végrehajtás állománya, OIF állománya. Forgalomirányítást és -korlátozást végző rendőri erők. A befogadó állomásokat működtető, az ellátást biztosító személyzet. Kijelölt katasztrófavédelmi szervezetek.

7. Elvárt képességek

- Folyamatos készenlét, ügyelet (normál időszak).
- Folyamatos működés (NVH idején).
- Gyors reagálás (a beavatkozás végrehajtásának megkezdése a szükséges időnorma szerint).
- Magas szintű szervezés és szervezethez.
- Mobilitás (alkalmazkodás a változó körülményekhez).

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

A III. kategóriájú létesítményeknél csak az ÉÓZ területén válhat szükségessé – helyi élelmiszerek fogyasztását korlátozó – sürgős lakossági óvintézkedés. IV. kategóriájú tevékenységnél óvintézkedések várhatóan csak korlátozott létszámú lakossági csoportoknál szükségesek.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
37a.	✓	✓	✓	✓	-	A kimenekítettek monitorozása és sugármentesítése a KKB működése esetén	3.3. fejezet 3.6. fejezet 7. fejezet	5.78. 5.80. 5.82.

1. Cél

A kimenekített, illetve kimenekült lakossági csoportok radioaktív szennyeződésének monitorozása és sugármentesítése sugárterhelésük csökkentése és a szennyeződés továbbterjedésének megakadályozása érdekében.

2. A feladat részletes leírása

- Ha a kimenekítést nem lehetett a radioaktív szennyeződés megérkezése előtt végrehajtani, számolni kell az érintett személyek ruházatának, testfelületének szennyeződésével.
- Ilyen esetekben a szennyeződés mértékét ellenőrizni kell, majd szükség esetén a sugármentesítést el kell végezni.
- Az ellenőrzés és a mentesítés terjedjen ki a szállítóeszközökre, a spontán menekülőkre és gépjárműveikre is.
- Az ellenőrzésre és sugármentesítésre a befogadó állomásoktól elkülönített mentesítő állomásokat kell kialakítani.
- Gondoskodni kell az itt keletkező vegyi/radioaktív hulladék megfelelő kezeléséről.

3. Működési időszak

Veszélyhelyzeti (korai) időszak.

4. Felelős

KKB, MVB, HVB, polgármester.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- Ellenőrző és mentesítő állomások (személyekre és járművekre).
- Személyek és járművek monitorozására alkalmas mérőeszközök (55.)
- A sugárzás fajtájától és a szennyeződés helyétől függően megállapított intézkedési szintek (felületi szennyezettségben kifejezve).
- Sugármentesítésre alkalmas felszerelések (pl. zuhany, nagynyomású gépjárműmosó) és mentesítő oldatok.
- Tartályok a folyékony vegyi/radioaktív hulladék gyűjtésére.

6. Végrehajtó szakmai területek

BM OKF, honvédség, az egészségügyért felelős miniszter által irányított minisztérium szervei és intézményei, OSJER mobil laboratóriumok.

Az ellenőrző és mentesítő állomások személyzete. A működtetéshez szükséges anyagok, vegyszerek szállítását végző személyzet.

7. Elvárt képességek

- Folyamatos működés (NVH idején).
- Gyors reagálás (kitelepülés, a működés megkezdése a kimenekítettek megérkezéséig).
- Mobilitás (várhatóan mobil ellenőrző/mentesítő állomások alkalmazására kerül sor).

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Kimenekítés végrehajtása az. I. és II. kategóriájú létesítményeknél, és a IV. kategóriájú tevékenységeknél várható reálisan.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
37b.	✓	✓	✓	✓	-	A kimenekítettek monitorozása és sugármentesítése a KKB működése előtt, az MVB működése esetén	3.5.-3.6. fejezet 7. fejezet	5.78. 5.80.

1. Cél

A kimenekített, illetve kimenekült lakossági csoportok radioaktív szennyeződésének monitorozása és sugármentesítése sugárterhelésük csökkentése és a szennyeződés továbbterjedésének megakadályozása érdekében.

2. A feladat részletes leírása

- Ha a kimenekítést nem lehetett a radioaktív szennyeződés megérkezése előtt végrehajtani, számolni kell az érintett személyek ruházatának, testfelületének szennyeződésével.
- Ilyen esetekben a szennyeződés mértékét ellenőrizni kell, majd szükség esetén a sugármentesítést el kell végezni.
- Az ellenőrzés és a mentesítés terjedjen ki a szállítóeszközökre, a spontán menekülőkre és gépjárműveikre is.
- Az ellenőrzésre és sugármentesítésre a befogadó állomásoktól elkülönített mentesítő állomásokat kell kialakítani.
- Gondoskodni kell az itt keletkező vegyi/radioaktív hulladék megfelelő kezeléséről.

3. Működési időszak

Normál, készenléti, veszélyhelyzeti (korai) időszak.

4. Felelős

MVB, HVB, polgármester.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- Ellenőrző és mentesítő állomások (személyekre és járművekre).
- Személyek és járművek monitorozására alkalmas mérőeszközök (55.)
- A sugárzás fajtájától és a szennyeződés helyétől függően megállapított intézkedési szintek (felületi szennyezettségben kifejezve).
- Sugármentesítésre alkalmas felszerelések (pl. zuhany, nagynyomású gépjárműmosó) és mentesítő oldatok.
- Tartályok a folyékony vegyi/radioaktív hulladék gyűjtésére.

6. Végrehajtó szakmai területek

Hivatásos katasztrófavédelmi szervek, honvédség, az egészségügyért felelős miniszter által irányított minisztérium szervei és intézményei, OSJER mobil laboratóriumok.

Az ellenőrző és mentesítő állomások személyzete. A működtetéshez szükséges anyagok, vegyszerek szállítását végző személyzet.

7. Elvárt képességek

- Folyamatos működés (NVH idején).
- Gyors reagálás (kitelepülés, a működés megkezdése a kimenekítettek megérkezéséig).
- Mobilitás (várhatóan mobil ellenőrző/mentesítő állomások alkalmazására kerül sor).

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Kimenekítés végrehajtása az. I. és II. kategóriájú létesítményeknél, és a IV. kategóriájú tevékenységeknél várható reálisan.

Sor- szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
37c.	✓	✓	✓	✓	-	A kimenekítettek monitorozása és sugármentesítése a KKB és az MVB működése előtt, a HVB működése esetén	3.5.-3.6. fejezet 7. fejezet	5.78. 5.80.

1. Cél

A kimenekített, illetve kimenekült lakossági csoportok radioaktív szennyeződésének monitorozása és sugármentesítése sugárterhelésük csökkentése és a szennyeződés továbbterjedésének megakadályozása érdekében.

2. A feladat részletes leírása

- Ha a kimenekítést nem lehetett a radioaktív szennyeződés megérkezése előtt végrehajtani, számolni kell az érintett személyek ruházatának, testfelületének szennyeződésével.
- Ilyen esetekben a szennyeződés mértékét ellenőrizni kell, majd szükség esetén a sugármentesítést el kell végezni.
- Az ellenőrzés és a mentesítés terjedjen ki a szállítóeszközökre, a spontán menekülőkre és gépjárműveikre is.
- Az ellenőrzésre és sugármentesítésre a befogadó állomásoktól elkülönített mentesítő állomásokat kell kialakítani.
- Gondoskodni kell az itt keletkező vegyi/radioaktív hulladék megfelelő kezeléséről.

3. Működési időszak

Normál, készenléti, veszélyhelyzeti (korai) időszak.

4. Felelős

HVB, polgármester.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- Ellenőrző és mentesítő állomások (személyekre és járművekre).
- Személyek és járművek monitorozására alkalmas mérőeszközök (55.)
- A sugárzás fajtájától és a szennyeződés helyétől függően megállapított intézkedési szintek (felületi szennyezettségben kifejezve).
- Sugármentesítésre alkalmas felszerelések (pl. zuhany, nagynyomású gépjárműmosó) és mentesítő oldatok.
- Tartályok a folyékony vegyi/radioaktív hulladék gyűjtésére.

6. Végrehajtó szakmai területek

Hivatásos katasztrófavédelmi szervek, honvédség, az egészségügyért felelős miniszter által irányított minisztérium szervei és intézményei, OSJER mobil laboratóriumok.

Az ellenőrző és mentesítő állomások személyzete. A működtetéshez szükséges anyagok, vegyszerek szállítását végző személyzet.

7. Elvárt képességek

- d) Folyamatos működés (NVH idején).
- e) Gyors reagálás (kitelepülés, a működés megkezdése a kimenekítettek megérkezéséig).
- f) Mobilitás (várhatóan mobil ellenőrző/mentesítő állomások alkalmazására kerül sor).

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Kimenekítés végrehajtása az. I. és II. kategóriájú létesítményeknél, és a IV. kategóriájú tevékenységeknél várható reálisan.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
38.	✓	✓	✓	✓	✓	Lezárt területen a ki- és belépés, valamint a forgalom irányítása	-	5.79.

1. Cél

Az óvintézkedések végrehajtása során lezárt vagy korlátozottan megközelíthető területeken a ki- és belépés, valamint a forgalom irányítása, korlátozása az indokolatlan sugárterhelés és a radioaktív szennyeződés továbbterjedésének megakadályozása, a kimenekítés végrehajtásának támogatása, továbbá a hátrahagyott javak védelme érdekében.

2. A feladat részletes leírása

- a) A sürgős óvintézkedések végrehajtása során a telephelyet, a veszélyhelyzeti zónák (MÓZ és SÓZ) egyes területeit, valamint a kijelölt biztonsági területet le kell zárni. A lezárás magával vonja a ki- és belépés korlátozását, a forgalom ellenőrzését és irányítását.
- b) A lezárt területeken a belépés (személy- és járműforgalom) korlátozása:
 - az indokolatlan sugárterhelés elkerülése,
 - a radioaktív szennyeződés továbbterjedésének megakadályozása,
 - a hátrahagyott ingatlanok, anyagi javak védelme,
 - a „katasztrófaturizmus” megakadályozása érdekében.
- c) A lezárt területekről kilépők és járműveik ellenőrzése (sugárszennyezettség, járműrakomány).
- d) Forgalomirányítási és - szervezési intézkedésekkel elsőbbség biztosítása a veszélyhelyzet elhárításában részt vevő erők (tűzoltók, mentők, katasztrófavédelem, honvédség) járműveinek és a szervezett kimenekítést végző szállítóeszközöknek.
- e) Terelőútvonalak kijelölése és elérésük, használatuk forgalomirányítással történő megkönnyítése.
- f) A spontán menekülők által okozott forgalmi dugók, torlódások csillapítása.
- g) A rendvédelmi szervek és a veszélyhelyzet elhárításában részt vevő erők (mentők, honvédség) tevékenységének összehangolása, irányítása.
- h) A feladatokat végrehajtó állomány indokolt szintű sugárvédelmének biztosítása.

3. Működési időszak

Veszélyhelyzeti (korai) időszak.

4. Felelős

Rendőrség, a honvédelemért felelős miniszter, BM OKF.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- a) Koordinált tervezésű területi és ágazati BEIT-ek, eljárásrendek.

- b) Az irányítást végző vezetési pontok a megfelelő infrastruktúra (összeköttetés a veszélyhelyzet elhárításában érintett területi és országos szervekkel, a feladatot végrehajtó szervezetek kapcsolattartó pontjaival, valamint az ONER szerveivel) biztosításával.
- c) Folyamatosan működő ügyeletek (kapcsolattartási pontok).
- d) A terület, utak lezárásához szükséges eszközök.
- e) Forgalmirányítási, tájékoztató és kommunikációs eszközök.
- f) Szükség esetén személyi sugárvédelmi és dozimetriai eszközök.

6. Végrehajtó szakmai területek

Rendőrség, honvédség, katasztrófavédelem.

Az irányítást végző vezetési (kapcsolattartási) pont folyamatos működtetéséhez szükséges személyzet (adat- és információgyűjtés, értékelés). Az érintett szervezetek kapcsolattartó pontjainak működtetéséhez szükséges állomány. A feladat végrehajtását végző, elsősorban rendőri erők.

7. Elvárt képességek

- a) Állandó ügyeletek.
- b) Gyors reagálás (működési állapot elérése a megadott időnormák szerint).
- c) Rugalmasság (a helyzet értékelése alapján a feladatok végrehajtásának szükség szerinti módosítása).
- d) Mobilitás.
- e) Folyamatos és koordinált működés.

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

A II. és III. kategóriájú létesítményeknél és a IV. kategóriájú tevékenységeknél várhatóan területi irányítás (MVB) és a helyi, területi erők alkalmazása elegendő. A többi esetben szükség lehet a helyi és területi erőkön kívül központi erők bevonására is.

Sor- szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
39.	✓	✓	-	✓	✓	Helyi vasúti, közúti, vízi és légi forgalom korlátozása	-	5.39.

1. Cél

Az indokolatlan sugárterhelés és a radioaktív szennyeződés továbbterjedésének megakadályozása és a veszélyhelyzet-elhárítás hatékony végrehajtásának elősegítése.

2. A feladat részletes leírása

- a) A veszélyhelyzet által érintett térségekben a légi, közúti, vasúti és vízi közlekedés irányítóinak értesítése (16.).
- b) Lezárt területekre való bejutás megakadályozása indokolatlan sugárterhelés és a radioaktív szennyeződés továbbterjedésének elkerülésére, a hátrahagyott ingatlanok, anyagi javak védelmére (38.).
- c) A beavatkozó erők (tűzoltók, mentők, katasztrófavédelem, honvédség) járművei szabad mozgásának elősegítése.
- d) A kimenekítést végző járművek szabad mozgásának elősegítése.
- e) A szükséges szállítási eszközök biztosítása.
- f) A „katasztrófaturizmus” megakadályozása.
- g) Terelőútvonalak kijelölése és forgalmirányítás (passzív és aktív) biztosítása.
- h) A rendvédelmi szervek és a veszélyhelyzet elhárításában részt vevő erők tevékenységének összehangolása, irányítása.

3. Működési időszak

Veszélyhelyzeti (korai) időszak.

4. Felelős

A közlekedésért felelős miniszter, rendőrség.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- Az országos BEIT-re épülő, koordinált tervezésű területi és ágazati BEIT-ek rendszere.
- Az irányítást végző vezetési pont a megfelelő infrastruktúra (összeköttetés a veszélyhelyzet elhárításában érintett területi és országos szervekkel, a feladatot végrehajtó szervezetek kapcsolattartó pontjaival, valamint az ONER szerveivel) biztosításával.
- A légi, közúti, vasúti és vízi közlekedés irányítóinak folyamatosan működő ügyelei (kapcsolattartási pontok).
- A terület, utak lezárásához szükséges eszközök.
- Forgalomirányítási, tájékoztató és kommunikációs eszközök.
- Szükség esetén személyi sugárvédelmi és dozimetriai eszközök.

6. Végrehajtó szakmai területek

A közlekedésért felelős miniszter által irányított minisztérium, helyi és megyei rendőrségi erők, vasúti, vízi és légi közlekedés irányítása.

A közlekedésért felelős miniszter által irányított minisztérium ügyeleti állománya. A közlekedésért felelős miniszter által irányított minisztérium nukleárisbaleset-elhárítási szervezetének tagjai. Az MVB tagjai. A rendőrség helyi, területi erői. Vasúti, légi és vízi közlekedés irányítói.

7. Elvárt képességek

- Állandó ügyeletek.
- Gyors reagálás (működési állapot elérése a megadott időnormák szerint).
- Rugalmasság (a helyzet értékelése alapján a feladatok végrehajtásának szükség szerinti módosítása).
- Mobilitás.
- Folyamatos és koordinált működés.

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

A III. kategóriájú létesítményeknél várhatóan nem szükséges a közlekedés korlátozása.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
40.	✓	✓	✓	✓	✓	A kimenekítés végrehajtása során az ellátatlanná váló lakosság és a mentésben részt vevők alapvető élelmiszerekkel és közszükségleti cikkekkel történő ellátásának koordinációja	-	6.24. 6.27.

1. Cél

A kimenekített lakossági csoportok, illetve a mentésben részt vevők alapvető létfeltételeinek biztosítása.

2. A feladat részletes leírása

- A kimenekített lakossági csoportok várhatóan csak minimális nagyságú csomagot vihetnek magukkal, ezért az élelmezés biztosításán kívül szükségessé válhat tisztálkodási cikkekkel, ruhaneművel, takaróval stb. történő ellátásuk is.
- A kimenekített telephelyi dolgozók ellátási igénye akkor merülhet fel, ha lakóhelyükön is elrendelték a kimenekítést, illetve, ha lakóhelyüket bármilyen ok (pl. forgalomkorlátozás) miatt nem tudják elérni.
- A speciális lakossági csoportok (kórházi ápoltak, időotthonok lakói, börtönlakók, menekültek) elhelyezése várhatóan hasonló létesítményekben történik, amely a befogadó intézményeknek ellátási többletterhet jelent.

- d) A beavatkozást, mentést végzők élelmezését meg kell oldani. Leváltásuk és sugárszennyezettségük ellenőrzése után normál elhelyezési körleteikben megoldható a tisztálkodás, ruhaváltás, pihenés stb., nem terhelve ezzel a lakossági befogadó állomások kapacitását.
- e) Az ellátáshoz megfelelő mennyiségű „tisztá” élelmiszerről (ivóvizet beleértve) és egyéb alapvető közszükségleti cikkről kell gondoskodni, a beszerzés, szállítás, szétosztás és egyéb logisztikai feladatok megoldásával.
- f) A kimenekített lakosságot folyamatosan tájékoztatni kell az ellátás módjáról, helyéről, időpontjáról.
- g) Az ellátást biztosító és lebonyolító szervezetek tevékenységét folyamatosan koordinálni, irányítani kell.

3. Működési időszak

Veszélyhelyzeti (korai) időszak.

4. Felelős

KKB, MVB, a kereskedelemért felelős miniszter

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- a) Naprakész kimenekítési tervek (36.), beleértve a befogadó állomások helyére, kapacitására, felszerelésére stb. vonatkozó, rendszeresen frissített adatbázist.
- b) Élelmiszerek és egyéb, a katasztrófák idején szükségessé váló alapvető létfenntartási cikkek zárolt készletei.
- c) Vezetési, irányítási központ és kapcsolattartó pontok a szükséges logisztikai feltételekkel (információáramlás, adatkapcsolatok biztosítása).

6. Végrehajtó szakmai területek

KKB ÁMCS, MVB, a kereskedelemért felelős miniszter által irányított minisztérium.

Az ONER végrehajtást irányító területi szervei (MVB), valamint ügyeleteik és kapcsolattartó pontjaik állománya. A kereskedelemért felelős miniszter által irányított minisztérium nukleárisbaleset-elhárítási szervezetének tagjai. A beszerzést, szállítást, szétosztást lebonyolító szervezetek részt vevő állománya. A befogadó állomásokat működtető, az ellátást biztosító személyzet.

7. Elvárt képességek

- a) Folyamatos készenlét, ügyelet (normál időszak).
- b) Folyamatos működés (NVH idején).
- c) Gyors reagálás (a kimenekítés végrehajtása által meghatározott időrend szerint).
- d) Magas szintű szervezés és szervezettség.
- e) Mobilitás (alkalmazkodás a változó körülményekhez).

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Lakossági kimenekítés végrehajtása az I. és II. kategóriájú létesítményeknél és egyes IV. kategóriájú tevékenységeknél várható reálisan. A III. kategóriájú létesítményeknél a telephelyen dolgozók és a beavatkozást végzők, az V. kategóriájú létesítményeknél csak az utóbbiak ellátása merülhet fel.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
41.	✓	✓	✓	-	-	A telephelyi személyzet egyéni és kollektív védelme, elsősegélynyújtás	3.4.-3.6. fejezet 7. fejezet 10. fejezet	5.52.-5.54. 5.58.

1. Cél

A létesítmény dolgozóinak fizikai- és sugárvédelem biztosítása egészségük és munkaképességük megőrzése, szükség esetén elsősegélynyújtás életük megóvása és egészségük védelme érdekében. Annak meg-

előzése, hogy a létesítmény hagyományos veszélyhelyzete súlyosan veszélyeztesse a nukleáris és sugár-biztonságot.

2. A feladat részletes leírása

- a) A létesítmény dolgozóinak fizikai védelme (3.):
 - terrortámadások,
 - hagyományos katasztrófák (tűz, robbanás, árvíz, repülőgép-baleset) következményei ellen.
- b) A telephelyi dolgozók sugárvédelme (védőeszközök és dozimetria) (2.).
- c) Indokolt esetben a létesítmény működése, illetve a veszélyhelyzet-elhárítása irányításának áthelyezése védett, illetve tartalék vezetési pontba.
- d) Biztonságos óvóhelyek (gyülekezési pontok) kialakítása, egyértelműen és jól láthatóan megjelölt menekülési útvonalakkal.
- e) Baleseti helyzetben is jól hallható, észlelhető riasztási rendszer (hang- és fényjelzés) kiépítése.
- f) Óvintézkedések foganatosítása (elzárkóztatás, kimenekítés, jódpofilaxis).
- g) A létesítmény biztonságos működtetéséhez (leállításához) és a veszélyhelyzet-elhárításhoz nem szükséges személyek mielőbbi kimenekítése, ha a helyzet indokolja.
- h) Elsősegélynyújtó hely és csoport felállítása a hagyományos és/vagy sugársérültek elsősegélyben részesítésére.
- i) A mentést végzőkben annak tudatosítása, hogy az életmentésnek feltétlen elsőbbsége van a sugárvédelmi megfontolásokkal szemben.
- j) A további ellátást igénylő sérültek kiszállítása, amint biztonságosan megoldható.
- k) A telephelyi dolgozók szennyezettségének monitorozása és szükség esetén sugármentesítése (42.).
- l) A nukleáris és sugár-biztonságot veszélyeztető esetekben riasztás és információszolgáltatás az ONER szervei részére.
- m) Szükség esetén segítségkérés (tűzoltók, mentők, katasztrófavédelem) a helyzet lokalizálása céljából.
- n) A létesítmény állapotát, a létesítményi és telephelyi sugárzási helyzetet (kibocsátások, szennyezettségi szintek, dózisteljesítmények) jellemző adatok folyamatos gyűjtése és értékelése (2.).

3. Működési időszak

Készenléti és veszélyhelyzeti (korai) időszak.

4. Felelős

Atomenergia alkalmazója.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- a) Integrált – a hagyományos és nukleáris veszélyhelyzetek elhárítását egyaránt tartalmazó – létesítményi BEIT vagy integrált tervezésű BEIT-ek.
- b) Veszélyhelyzet-elhárítási szervezet (integrált vagy radiológiai szakembereket is bevonó BESZ).
- c) Az irányítást végző (védett) vezetési pont a megfelelő infrastruktúra (adatkapcsolatok, értékelő rendszerek, összeköttetés az ONER szerveivel) biztosításával.
- d) Elsősegélynyújtó helyek.
- e) A környezeti és személyi monitorozás eszközei (55.).
- f) Személyi sugárvédelmi és dozimetriai eszközök.

6. Végrehajtó szakmai területek

Létesítményi BESZ, létesítményi SVSZ, ONER-szervek, OMESZ.

Létesítményi BESZ és SVSZ állománya (tűzoltók, egészségügyi szolgálat, radiológiai szakemberek). A vezetési (kapcsolattartási) pont folyamatos működtetéséhez szükséges személyzet (adatgyűjtés, értékelés, irányítás, kapcsolattartás) (létesítményfüggő). A monitorozáshoz szükséges állomány (55.). Indokolt esetben külső katasztrófavédelmi erők és mentősök.

7. Elvárt képességek

- a) Állandó ügyelet.

- b) Gyors reagálás (riasztás, működési állapot elérése a megadott időnormák szerint).
- c) Folyamatos működés (a veszélyhelyzet idején).
- d) Mobilitás (elsősegély, mintavétel, helyszíni mérések).

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Az I. és II. kategóriájú létesítményeknél a követelmények és a rendelkezésre álló eszközrendszer eltérőek, azonban az állomány védelme alapvetően biztosítható.

A III. kategóriájú létesítmények nem feltétlenül rendelkeznek saját beavatkozó állománnyal (pl. tűzoltók, egészségügyi szolgálat), a sugárvédelmi szolgálat 1-2 főből is állhat, a monitorozás lehetőségei is korlátozottak (55.).

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
42.	✓	✓	✓	-	-	A telephelyi személyzet monitorozása és mentesítése	7. fejezet 10. fejezet	5.52.-5.54. 5.58.

1. Cél

A telephelyi dolgozók radioaktív szennyeződésének monitorozása és sugármentesítése sugárterhelésük csökkentése és a szennyeződés továbbterjedésének megakadályozása érdekében.

2. A feladat részletes leírása

- a) Ha a telephelyi dolgozók elzárkóztatását, kimenekítését nem lehetett a radioaktív szennyeződés megjelenése előtt végrehajtani, számolni kell az érintett személyek ruházatának, testfelületének szennyeződésével.
- b) Ilyen esetekben a szennyeződés mértékét ellenőrizni kell, majd szükség esetén sugármentesíteni.
- c) Az ellenőrzésre és sugármentesítésre biztonságos zónában, a létesítmény potenciálisan sérülékeny részeitől távol, kívülről jól megközelíthető helyen kell megfelelő állomást kialakítani.
- d) Gondoskodni kell az itt keletkező vegyi/radioaktív hulladék megfelelő kezeléséről.

3. Működési időszak

Veszélyhelyzeti (korai) időszak.

4. Felelős

Atomenergia alkalmazója.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- a) Ellenőrző és mentesítő állomások.
- b) Személyek monitorozására alkalmas mérőeszközök (55.). A monitorozásra felhasználhatók a létesítmény normál sugárvédelmi ellenőrzés során használt eszközei (pl. egésztest-számláló), azonban az elszennyeződés megakadályozására különös gondot kell fordítani.
- c) A sugárzás fajtájától és a szennyeződés helyétől függő intézkedési szintek (felületi szennyezettségben kifejezve).
- d) Sugármentesítésre alkalmas felszerelések (pl. zuhany) és tisztítószer.
- e) Tartályok a vegyi/radioaktív hulladék gyűjtésére.

6. Végrehajtó szakmai területek

Létesítményi BESZ, létesítményi SVSZ, ONER területi vagy ágazati szervei, honvédség.

Az ellenőrző és mentesítő állomások személyzete. A működtetéshez szükséges anyagok, vegyszerek szállítását végző személyzet.

7. Elvárt képességek

- a) Gyors reagálás (riasztás, működési állapot elérése a megadott időnormák szerint).
- b) Folyamatos működés (a veszélyhelyzet idején).

c) Mobilitás (várhatóan mobil ellenőrző/mentesítő állomások alkalmazására is sor kerül).

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Az I. és II. kategóriájú létesítményeknél a követelmények és a rendelkezésre álló eszközrendszer eltérők, azonban az állomány védelme alapvetően biztosítható.

A III. kategóriájú létesítmények nem feltétlenül rendelkeznek saját beavatkozó állománnyal (pl. tűzoltók, egészségügyi szolgálat), a sugárvédelmi szolgálat 1-2 főből is állhat, a monitorozás és a mentés lehetőségei is korlátozottak.

5. MELLÉKLET: A LAKOSSÁG FOLYAMATOS TÁJÉKOZTATÁSA ÉS UTASÍTÁSOKKAL VALÓ ELLÁTÁSA

Sor- szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
43.	✓	✓	-	✓	✓	Országos szintű figyelmeztetés	4.3. fejezet 5.3. fejezet 6.4. fejezet 11. fejezet 3. melléklet	5.45.-5.48. 5.69.-5.75.

1. Cél

A lakosság figyelmeztetése általános veszélyhelyzetre - amelyet hazai nukleáris létesítményben bekövetkező rendkívüli helyzet, felügyelet alól kikerült sugárforrások, külföldi nukleáris létesítmény balesete, országhatáron keresztül érkezett radioaktív szennyeződés, továbbá terrorfenyegetés idézett elő - az indokolatlan sugárterhelés elkerülése érdekében.

2. A feladat részletes leírása

- A lakosság országos szintű figyelmeztetése, ha a bekövetkező veszélyhelyzet következményei az ország nagyobb részére vagy teljes egészére kiterjednek (kiterjedhetnek).
- A fenti feladaton túl a lakosság országos szintű tájékoztatása akkor is indokolt, ha a veszélyhelyzet csak kisebb területet (pl. biztonsági terület), egy vagy több megyét érint. Ez a tájékoztatás azonban célját, tartalmát, időpontját tekintve lényegesen eltérhet a 2. a) alatti esetre vonatkozó országos figyelmeztetéstől.
- Általános veszélyhelyzet esetén az országos lakossági figyelmeztetés fő elemei:
 - a veszélyhelyzet helye, időpontja és oka (pl. rendkívüli esemény valamely létesítményben, felügyelet nélkül maradt veszélyes sugárforrás, 20., 21. és 26.),
 - a környezetben kialakuló radioaktív szennyeződés, sugárzási szintek (a sugárzás jellege, erőssége, területi eloszlása),
 - a veszélyhelyzet lefolyása, várható időtartama, ha előre látható,
 - a sugárzás által képviselt veszély (sugárterhelés) mértéke, időbeli lefutása,
 - az elrendelt óvintézkedések és a követendő lakossági magatartás (pl. megtalált forrásnál a megadott kapcsolattartó pont haladéktalan értesítése; a szabadban való tartózkodás, szabadban termő növények, egyes import élelmiszerek fogyasztásának korlátozása).
- Az országos figyelmeztetést a KKB LATÁCS adja ki, az egységes, összehangolt és ellentmondásoktól mentes tájékoztatás érdekében (44.).
- A figyelmeztetésnek a lakossághoz történő eljuttatásában a média közreműködését kell kérni.
- A figyelmeztetésnek tárgyyszerűnek, a veszélyt reálisan ismertetőnek kell lennie:
 - kerülni kell a pánikkeltést,
 - törekedni kell a rémhírek, megalapozatlan információ hiteles cáfolatára,
 - el kell ismerni, ha nem rendelkezünk az összes szükséges ismerettel,
 - jelezni kell, hogy mikorra várható a helyzet tisztázását segítő újabb tájékoztatás.

3. Működési időszak

Készenléti és veszélyhelyzeti (korai) időszak.

4. Felelős

KKB LATÁCS.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- BEIT-ek és OBEIT.
- Lakossági Tájékoztatási Tervek (LTT-k és OLT) rendszere.
- A KKB LATÁCS tájékoztatási útmutatói, sémái.
- A sugárzási helyzetről kérésre telefonon stb. tájékoztatást adó ügyelet.
- Sajtótájékoztató adására alkalmas, kommunikációs, szemléltetőeszközökkel felszerelt központ.

6. Végrehajtó szakmai területek

KKB LATÁCS, KKB NVK, OAH, BM OKF, nukleáris és sugárzást alkalmazó intézmények, sugárvédelemmel foglalkozó intézmények.

Az LTT-k és OLTT kidolgozásában részt vevő sugárvédelmi és kommunikációs szakemberek. A LA-TÁCS-ok munkájában részt vevő sugárvédelmi és kommunikációs szakemberek. Ügyeleti állomány. Sajtóközpont munkatársai.

7. Elvart képességek

- Az atomenergia alkalmazásával, ionizáló sugárzással, sugárforrásokkal kapcsolatos műszaki és sugárvédelmi ismeretek.
- A sugárzás egészségkárosító hatására vonatkozó ismeretek.
- A BEIT-ek és a Lakossági Tájékoztatási Tervek (LTT-k és OLTT) ismerete.
- Jó kommunikációs képesség.
- Folyamatos ügyelet (szakmai értékelés és kommunikáció) biztosítása

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Az országos szintű figyelmeztetést a VTK I., II. és V. létesítményeknél az ÉÓZ területén végrehajtandó óvintézkedések indokolják. A IV. kategóriájú tevékenységek következtében előálló veszélyhelyzetnél a lakossági figyelmeztetésen túl külön kell tájékoztatni a fémbegyűjtő, fémfeldolgozó helyeket a sugárforrás, illetve az egészségügyi intézményeket a sugársérült(ek) lehetséges felbukkanásáról (26.).

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
44.	✓	✓	✓	✓	✓	A lakossági és médiatájékoztatás koordinálása, az egyedüli hivatalos szóvivői szerep betöltése	4.3. fejezet 5.3. fejezet 6.4. fejezet 11. fejezet 3. melléklet	5.70.

1. Cél

A lakosság egységes, koordinált tájékoztatása – közvetlenül, illetve a média segítségével - a veszélyhelyzet következményeinek csökkentése, a beavatkozások hatékony végrehajtása, valamint a nemkívánatos lakossági reakciók elkerülése érdekében.

2. A feladat részletes leírása

- A lakosság tájékoztatásával a veszélyhelyzet következményeinek csökkentése, a beavatkozások hatékonyabb végrehajtása, a nemkívánatos lakossági reakciók elkerülése.
- Országos szintű tájékoztatás akkor is szükséges, ha a veszélyhelyzet csak kisebb területet (pl. biztonsgási terület), illetve egy vagy több megyét érint. Ez a tájékoztatás azonban célját, tartalmát, időpontját tekintve lényegesen eltérhet a 2. a) alatti esetre vonatkozó országos figyelmeztetéstől, tájékoztatástól.
- Mivel a lakosság országos szintű tájékoztatása csak a média segítségével valósítható meg, a média-kapcsolat alapvető fontosságú:
 - ennek kulcseleme a média objektív tájékoztatása és a kölcsönösen korrekt együttműködésre való törekvés,
 - a hiteles, gyors és ellentmondásoktól mentes tájékoztatás hozzájárulhat a bulvársajtó, -média negatív hatásának semlegesítéséhez,
 - a „hírvákuum” teret ad a találgatásoknak, a „minél gyorsabban, minél szenzációsabb” hírekkel jelentkezőknek,
 - reagálni kell minden rémhírre, híresztelésre, azonban nem szabad ezeket túlreagálni.
- Alapvető fontosságú a koordinált tájékoztatás („egyedüli szóvivő”). Rendkívül kedvezőtlen hatású, ha a „hivatalos” tájékoztatásban megszólalók egymásnak (esetleg önmaguknak is) ellentmondanak.
- A fentiek megvalósítása:

- sajtóközlemény kiadása, amelyben a hivatalos információforrást meg kell jelölni,
 - a hivatalos tájékoztató központ (sajtóközpont, szóvivő) felállítása,
 - a veszélyhelyzet-elhárításban részt vevő szervek, szervezetek figyelmeztetése arra, hogy a médiától érkező információkéréseket a hivatalos tájékoztató központhoz továbbítsák.
- f) Nem mondhat ellent a koordinált tájékoztatás követelményének, ha egyes, speciális szakmai kérdésekben ágazati szintű tájékoztatás is történik.
- g) A kommunikációnak kezdeményezőnek is kell lennie, nem szerencsés a „ha a média kérdez, mi válaszolunk” séma szerint működő tájékoztatás.
- h) A kommunikációs stratégia kialakításánál figyelembe kell venni, hogy az emberek többsége szkeptikus a „hivatalos” tájékoztatással szemben, ennek a bizalmatlanságnak a megjelenítése és ellenpontosítása segíthet a probléma leküzdésében.
- i) Nem szerencsés, ha a tájékoztatás kialakításánál az egyik oldalon a veszélyhelyzet-elhárításban, sugárvédelemben dolgozó szakemberek, a másik oldalon a média szakemberei állnak, ez óhatatlanul meg nem értést, bizalmatlanságot eredményez. Szükség van profi kommunikációs szakemberek bevonására a „szakmai” oldalon.
- j) A felkészülési időszakban kommunikációs gyakorlatokat kell tartani, és elemezni kell a külföldi balesetek (pl. Csernobil, Fukushima) és a nagyobb médiavisszhangot kiváltó hazai események (pl. a gödöllői halastavak radiocézium-szennyezettsége, a paksi üzemzavar, vörösiszap-katasztrófa) kommunikációs tapasztalatait.

3. Működési időszak

Minden időszak.

4. Felelős

KKB LATÁCS.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- a) BEIT-ek és OBEIT.
- b) Lakossági Tájékoztatási Tervek (LTT-k és OLT) rendszere.
- c) A KKB LATÁCS tájékoztatási útmutatói, sémái.
- d) A sugárzási helyzetről kérésre telefonon stb. tájékoztatást adó ügyelet.
- e) Sajtótájékoztató adására alkalmas, kommunikációs, szemléltetőeszközökkel felszerelt központ.

6. Végrehajtó szakmai területek

KKB NVK, KKB NVM, KKB LATÁCS, OAH, BM OKF.

Az LTT-k és OLT kidolgozásában részt vevő sugárvédelmi és kommunikációs szakemberek. A LATÁCS munkájában részt vevő sugárvédelmi és kommunikációs szakemberek. Ügyeleti állomány. Sajtóközpont munkatársai.

7. Elvárt képességek

- a) Az atomenergia alkalmazásával, ionizáló sugárzással, sugárforrásokkal kapcsolatos műszaki és sugárvédelmi ismeretek.
- b) A sugárzás egészségkárosító hatására vonatkozó ismeretek.
- c) A BEIT-ek és a Lakossági Tájékoztatási Tervek (LTT-k és OLT) ismerete.
- d) Jó kommunikációs képesség.
- e) Folyamatos ügyelet (szakmai értékelés és kommunikáció) biztosítása.

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Az országos szintű, minden kategóriára érvényes, általános tájékoztatást az I. és II. kategóriájú létesítményeknél kiegészítheti a sürgős óvintézkedések bevezetésével, végrehajtásával kapcsolatos kommunikáció. A IV. kategóriájú tevékenységek következtében előálló veszélyhelyzetnél a lakossági figyelmeztetésen túl külön kell tájékoztatni a fémbegyűjtő, fémfeldolgozó helyeket a sugárforrás, illetve az egészségügyi intézményeket a sugársérült(ek) lehetséges felbukkanására (26.).

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
45a.	✓	✓	✓	✓	✓	Figyelmeztetés, útmutatás, utasítások kiadása a veszélyhelyzeti zónákban, a KKB működése esetén	4.3. fejezet 5.3. fejezet 7. fejezet 11. fejezet 3. melléklet	5.45.-5.48. 5.69.-5.75.

1. Cél

A veszélyhelyzeti zónákban élő lakosság – beleértve a speciális lakossági csoportokat is – figyelmeztetése a veszélyhelyzetre, továbbá a követendő, helyes magatartásra vonatkozó útmutatás és a lakossági óvintézkedések végrehajtásával kapcsolatos utasítások adása a lakossági sugárterhelés elkerülése, csökkentése érdekében.

2. A feladat részletes leírása

- A MÓZ területén a beavatkozás által érintett lakosság – beleértve az állandó lakosokat és az ideiglenesen ott tartózkodókat, valamint a speciális csoportokat is – figyelmeztetése a bekövetkezett veszélyhelyzetre és a szükséges beavatkozásokra a döntést követően percekben belül (szirénarendszer, helyi rádió).
- A SÓZ területén a fenti figyelmeztetést legkésőbb a döntést követően egy-két órán belül kell megtenni. Az a) alatti eszközökön túl hangszórós járművek és a házak végigjárása is alkalmazható.
- Figyelmeztetni kell azon szervezeteket, amelyek a speciális lakossági csoportok (kórházi ápoltak, időotthonok lakói, fogvatartottak) figyelmeztetéséért, tájékoztatásáért, illetve esetükben a beavatkozások végrehajtásáért felelősek.
- A lakossági beavatkozások elrendelésére vonatkozó utasítás kiegészítendő a végrehajtás módjára vonatkozó útmutatással és tájékoztatással:
 - elzárkóztatás esetén a nyílászárók szigetelése, élelmiszerkészlet ellenőrzése, a hírforrások figyelése (pl. áramszünet esetén elemes rádió),
 - kimenekítés esetén a gyülekezés helye, időpontja, a vihető csomag mérete, célszerű tartalma (pl. tisztálkodószerek), a befogadó állomás helye, a spontán menekülők tájékoztatása a célszerű útvonalakról,
 - a hatóságok tájékoztatása a beavatkozás végrehajtásában gátolt, 2.c) szerinti lakossági csoportokról,
 - jódpofilaxis esetén a bevétel célszerű ideje és módja, illetve – ha nem előre kiosztott jódtáblákkal történik – a kiosztás helye, időpontja.
- Információnyújtás a nem otthon tartózkodó családtagok (pl. iskolások) védelmére hozott intézkedésekről.
- Az ÉÓZ területén a lakosság figyelmeztetése a helyi, saját termelésű, valamint vadon termő élelmiszerek fogyasztásával és szabadidős tevékenységre vonatkozó információra terjed ki.
- A beavatkozásban érintett lakossági csoportokon kívül a veszélyhelyzeti zónában élők tájékoztatása, részükre útmutatás adása arról, hogy milyen további magatartással, intézkedésekkel lehet a sugárterhelés mértékét csökkenteni.
- A lakossági figyelmeztetés általános elemeinek alkalmazása (43.).

3. Működési időszak

Veszélyhelyzeti (korai és kései) időszak.

4. Felelős

KKB, MVB, HVB, polgármester.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- OBEIT.
- OLTT.

- c) A KKB LATÁCS tájékoztatási útmutatói, sémái (lakossági figyelmeztetés, utasítások stb.).
- d) Rendszeresen kipróbált, veszélyhelyzet idején is működőképes lakossági figyelmeztető (riasztó) rendszer (szirénák, helyi rádió stb.).
- e) Lakossági tájékoztatási eszközök (43.).
- f) Kapcsolat a speciális lakossági csoportokért felelős szervekkel.

6. Végrehajtó szakmai területek

KKB LATÁCS, KKB NVK, BM OKF, rendőrség, katasztrófavédelem területi és helyi erői.

Az OLTT kidolgozásában részt vevő sugárvédelmi és kommunikációs szakemberek. A KKB LATÁCS munkájában részt vevő sugárvédelmi és kommunikációs szakemberek. Ügyeleti állomány. A figyelmeztetést végző állomány.

7. Elvárt képességek

- a) A BEIT-ek ismerete.
- b) Az OLTT ismerete.
- c) A veszélyhelyzet-elhárítással és beavatkozásokkal kapcsolatos ismeretek.
- d) Rugalmasság, mobilitás (lakossági figyelmeztetés, tájékoztatás alternatív módjainak alkalmazása).
- e) Ügyeletbiztosítás.
- f) Kapcsolattartás a döntéshozatali és a beavatkozást végrehajtó szervekkel, a beavatkozó állománnyal.

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Hazai területen MÓZ és SÓZ kijelölése az I. és II. kategóriájú létesítményeknél történt, azonban sürgős óvintézkedések végrehajtása egyes IV. kategóriájú tevékenységeknél is lehetséges.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
45b.	✓	✓	✓	✓	✓	Figyelmeztetés, útmutatás, utasítások kiadása a veszélyhelyzeti zónákban a KKB működésbe lépése előtt, az MVB működése esetén	4.3. fejezet 5.3. fejezet 7. fejezet 11. fejezet 3. melléklet	5.47. 5.70.-5.72. 5.75.

1. Cél

A veszélyhelyzeti zónák területén élő lakosság – beleértve a speciális lakossági csoportokat is – figyelmeztetése a veszélyhelyzetre, továbbá a követendő, helyes magatartásra vonatkozó útmutatás és a lakossági óvintézkedések végrehajtásával kapcsolatos utasítások adása a lakossági sugárterhelés elkerülése, csökkentése érdekében.

2. A feladat részletes leírása

- a) A MÓZ területén a beavatkozás által érintett lakosság – beleértve az állandó lakosokat és az ideiglenesen ott tartózkodókat, valamint a speciális csoportokat is – figyelmeztetése a bekövetkezett veszélyhelyzetre és a szükséges beavatkozásokra a döntést követően percekben belül (szirénarendszer, helyi rádió).
- b) A SÓZ területén a fenti figyelmeztetést legkésőbb egy-két órán belül kell megtenni. Az a) alatti eszközökön túl hangszórós járművek és a házak végigjárása is alkalmazható.
- c) Figyelmeztetni kell azon szerveket, amelyek a speciális lakossági csoportok (kórházi ápoltak, időotthonok lakói, fogvatartottak) figyelmeztetéséért, tájékoztatásáért, illetve esetükben a beavatkozások végrehajtásáért felelősek.
- d) A lakossági beavatkozások elrendelésére vonatkozó utasítás kiegészítendő a végrehajtás módjára vonatkozó útmutatással és tájékoztatással:
 - elzárkóztatás esetén a nyílászárók szigetelése, élelmiszerkészlet ellenőrzése, a hírforrások figyelése (pl. áramszünet esetén elemes rádió),

- kimenekítés esetén a gyülekezés helye, időpontja, a vihető csomag mérete, célszerű tartalma (pl. tisztálkodószerek), a befogadó állomás helye, a spontán menekülők tájékoztatása a célszerű útvonalakról,
 - a hatóságok tájékoztatása a beavatkozás végrehajtásában gátolt, 2.c) szerinti lakossági csoportokról,
 - jódpofilaxis esetén a bevétel célszerű ideje és módja, illetve – ha nem előre kiosztott jódtáblákkal történik – a kiosztás helye, időpontja.
- e) Információnyújtás a nem otthon tartózkodó családtagok (pl. iskolások) védelmére hozott intézkedésekről.
- f) Az ÉÓZ területén a lakosság figyelmeztetése a helyi, saját termelésű, valamint vadon termő élelmiszerek fogyasztásával és szabadidős tevékenységre vonatkozó információra terjed ki.
- g) A beavatkozásban érintett lakossági csoportokon kívül a veszélyhelyzeti zónában élők tájékoztatása, részükre útmutatás adása arról, hogy milyen magatartással, intézkedésekkel lehet a sugárterhelés mértékét csökkenteni.
- a) A lakossági figyelmeztetés általános elemeinek (43.) alkalmazása, figyelembe véve a területi korlátozásból fakadó sajátosságokat (pl. országos média helyett helyi média). Meghatározó a létesítménytől, első beavatkozók vezetőjétől kapott tájékoztatás.

3. Működési időszak

Normál, készenléti veszélyhelyzeti (korai) időszak.

4. Felelős

MVB, HVB, polgármester.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- a) Területi, helyi BEIT-ek rendszere.
- b) Lakossági Tájékoztatási Tervek (LTT-k).
- c) A LATÁCS-ok tájékoztatási útmutatói, sémái (lakossági figyelmeztetés, utasítások stb.).
- d) Rendszeresen kipróbált, veszélyhelyzet idején is működőképes lakossági figyelmeztető (riasztó) rendszer (szirénák, helyi rádió stb.).
- e) Lakossági tájékoztatási eszközök (43.).
- f) Kapcsolat a speciális lakossági csoportokért felelős szervekkel.

6. Végrehajtó szakmai területek

MVB Katasztrófavédelmi Munkacsoport, LATÁCS-ok, rendőrség, katasztrófavédelem területi és helyi erői.

Az LTT-k kidolgozásában részt vevő sugárvédelmi és kommunikációs szakemberek. A LATÁCS-ok munkájában részt vevő sugárvédelmi és kommunikációs szakemberek. Ügyeleti állomány. A figyelmeztetést végző állomány.

7. Elvárt képességek

- a) A BEIT-ek ismerete.
- b) Az LTT-k ismerete.
- c) A veszélyhelyzet-elhárítással és beavatkozásokkal kapcsolatos ismeretek.
- d) Rugalmasság, mobilitás (lakossági figyelmeztetés, tájékoztatás alternatív módjainak alkalmazása).
- e) Ügyeletbiztosítás.
- f) Kapcsolattartás a létesítményi BESZ-szel, a döntéshozatali és a beavatkozást végrehajtó szervekkel, a beavatkozó állománnyal.

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Hazai területen MÓZ és SÓZ kijelölése az I. és II. kategóriájú létesítményeknél történt, azonban sürgős óvintézkedések végrehajtása egyes IV. kategóriájú tevékenységeknél is lehetséges.

Sor- szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
45c.	✓	✓	✓	✓	✓	Figyelmeztetés, útmutatás, utasítások kiadása a veszélyhelyzeti zónákban, a KKB és NVB működésbe lépése előtt, a HVB működése esetén	4.3. fejezet 5.3. fejezet 7. fejezet 11. fejezet 3. melléklet	5.47. 5.70.-5.72.

1. Cél

A veszélyhelyzeti zónák területén élő lakosság – beleértve a speciális lakossági csoportokat is – figyelmeztetése a veszélyhelyzetre, továbbá a követendő, helyes magatartásra vonatkozó útmutatás és a lakossági óvintézkedések végrehajtásával kapcsolatos utasítások adása a lakossági sugárterhelés elkerülése, csökkentése érdekében.

2. A feladat részletes leírása

- A MÓZ területén a beavatkozás által érintett lakosság – beleértve az állandó lakosokat és az ideiglenesen ott tartózkodókat, valamint a speciális csoportokat is – figyelmeztetése a bekövetkezett veszélyhelyzetre és a szükséges beavatkozásokra a döntést követően percekben belül (szirénarendszer, helyi rádió).
- A SÓZ területén a fenti figyelmeztetést legkésőbb egy-két órán belül kell megtenni. Az a) alatti eszközökön túl hangszórós járművek és a házak végigjárása is alkalmazható.
- Figyelmeztetni kell azon szerveket, amelyek a speciális lakossági csoportok (kórházi ápoltak, időotthonok lakói, fogvatartottak) figyelmeztetéséért, tájékoztatásáért, illetve esetükben a beavatkozások végrehajtásáért felelősek.
- A lakossági beavatkozások elrendelésére vonatkozó utasítás kiegészítendő a végrehajtás módjára vonatkozó útmutatással és tájékoztatással:
 - elzárkóztatás esetén a nyílászárók szigetelése, élelmiszerkészlet ellenőrzése, a hírforrások figyelése (pl. áramszünet esetén elemes rádió),
 - kimenekítés esetén a gyülekezés helye, időpontja, a vihető csomag mérete, célszerű tartalma (pl. tisztálkodószerek), a befogadó állomás helye, a spontán menekülők tájékoztatása a célszerű útvonalakról,
 - a hatóságok tájékoztatása a beavatkozás végrehajtásában gátolt, 2.c) szerinti lakossági csoportokról,
 - jódpromóxió esetén a bevétel célszerű ideje és módja, illetve – ha nem előre kiosztott jódtáblákkal történik – a kiosztás helye, időpontja.
- Információnyújtás a nem otthon tartózkodó családtagok (pl. iskolások) védelmére hozott intézkedésekről.
- Az ÉÓZ területén a lakosság figyelmeztetése a helyi, saját termelésű, valamint vadon termő élelmiszerek fogyasztásával és szabadidős tevékenységre vonatkozó információra terjed ki.
- A beavatkozásban érintett lakossági csoportokon kívül a veszélyhelyzeti zónában élők tájékoztatása, részükre útmutatás adása arról, hogy milyen magatartással, intézkedésekkel lehet a sugárterhelés mértékét csökkenteni.
- A rendelkezésre álló kapacitásokat és időt figyelembe véve a lakossági figyelmeztetés és utasítások közlése a legszükségesebb terjedelemre szorítkozhat. Meghatározó a létesítménytől, első beavatkozók vezetőjétől kapott tájékoztatás.

3. Működési időszak

Normál, készenléti veszélyhelyzeti (korai) időszak.

4. Felelős

HVB, polgármester.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- Helyi BEIT.
- Lakossági Tájékoztatási Terv (LTT).
- Tájékoztatási útmutató, séma (lakossági figyelmeztetés, utasítások stb.).
- Rendszeresen kipróbált, veszélyhelyzet idején is működőképes lakossági figyelmeztető (riasztó) rendszer (szirénák, helyi rádió stb.).
- Lakossági tájékoztatási eszközök (43.).
- Kapcsolat a speciális lakossági csoportokért felelős szervekkel.

6. Végrehajtó szakmai területek

HVB, rendőrség, katasztrófavédelem területi és helyi erői.

Az LTT kidolgozásában részt vevő sugárvédelmi és kommunikációs szakemberek. A tájékoztatási tevékenységben részt vevő sugárvédelmi és kommunikációs szakemberek. Ügyeleti állomány. A figyelmeztetést végző állomány.

7. Elvárt képességek

- A helyi BEIT ismerete.
- A helyi LTT ismerete.
- A veszélyhelyzet-elhárítással és beavatkozásokkal kapcsolatos ismeretek.
- Rugalmasság, mobilitás (lakossági figyelmeztetés, tájékoztatás alternatív módjainak alkalmazása).
- Ügyeletek biztosítása.
- Kapcsolattartás a létesítményi BESZ-szel, a döntéshozatali és a beavatkozást végrehajtó szervekkel, a beavatkozó állománnyal.

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Hazai területen MÓZ és SÓZ kijelölése az I. és II. kategóriájú létesítményeknél történt, azonban sürgős óvintézkedések végrehajtása egyes IV. kategóriájú tevékenységeknél is lehetséges.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
45d.	✓	✓	✓	✓	✓	Figyelmeztetés, útmutatás, utasítások kiadása a veszélyhelyzeti zónákban, a KKB, MVB és HVB működése előtt	4.3. fejezet 5.3. fejezet 7. fejezet 11. fejezet 3. melléklet	5.47. 5.70.-5.72.

1. Cél

A veszélyhelyzeti zónák területén élő lakosság – beleértve a speciális lakossági csoportokat is – figyelmeztetése a veszélyhelyzetre, továbbá a követendő, helyes magatartásra vonatkozó útmutatás és a lakossági óvintézkedések végrehajtásával kapcsolatos utasítások adása a lakossági sugárterhelés elkerülése, csökkentése érdekében.

2. A feladat részletes leírása

- A MÓZ területén a beavatkozás által érintett lakosság – beleértve az állandó lakosokat és az ideiglenesen ott tartózkodókat, valamint a speciális csoportokat is – figyelmeztetése a bekövetkezett veszélyhelyzetre és a szükséges beavatkozásokra a döntést követően percekben belül (szirénarendszer, helyi rádió).
- A SÓZ területén a fenti figyelmeztetést legkésőbb egy-két órán belül kell megtenni. Az a) alatti eszközökön túl hangszórós járművek és a házak végigjárása is alkalmazható.
- Figyelmeztetni kell azon szerveket, amelyek a speciális lakossági csoportok (kórházi ápoltak, időotthonok lakói, fogvatartottak) figyelmeztetéséért, tájékoztatásáért, illetve esetükben a beavatkozások végrehajtásáért felelősek.

- d) A lakossági beavatkozások elrendelésére vonatkozó utasítás kiegészítendő a végrehajtás módjára vonatkozó útmutatással és tájékoztatással:
- elzárkóztatás esetén a nyílászárók szigetelése, élelmiszerkészlet ellenőrzése, a hírforrások figyelése (pl. áramszünet esetén elemes rádió),
 - kimenekítés esetén a gyülekezés helye, időpontja, a vihető csomag mérete, célszerű tartalma (pl. tisztálkodószerek), a befogadó állomás helye, a spontán menekülőők tájékoztatása a célszerű útvonalakról,
 - a hatóságok tájékoztatása a beavatkozás végrehajtásában gátolt, 2.c) szerinti lakossági csoportokról,
 - jódpromóxió esetén a bevétel célszerű ideje és módja, illetve – ha nem előre kiosztott jódtáblákkal történik – a kiosztás helye, időpontja.
- e) Információnyújtás a nem otthon tartózkodó családtagok (pl. iskolások) védelmére hozott intézkedésekről.
- f) Az ÉÓZ területén a lakosság figyelmeztetése a helyi, saját termelésű, valamint vadon termő élelmiszerek fogyasztásával és szabadidős tevékenységre vonatkozó információra terjed ki.
- g) A beavatkozásban érintett lakossági csoportokon kívül a veszélyhelyzeti zónában élők tájékoztatása, részükre útmutatás adása arról, hogy milyen magatartással, intézkedésekkel lehet a sugárterhelés mértékét csökkenteni.
- h) A rendelkezésre álló kapacitásokat és időt figyelembe véve a lakossági figyelmeztetés és utasítások közlése a legszükségesebb terjedelemre szorítkozhat. Meghatározó a létesítménytől, első beavatkozók vezetőjétől kapott tájékoztatás.

3. Működési időszak

Normál, készenléti veszélyhelyzeti (korai) időszak.

4. Felelős

Polgármester.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- a) Helyi BEIT.
- b) Helyi Lakossági Tájékoztatási Terv (LTT).
- c) Tájékoztatási útmutató, séma (lakossági figyelmeztetés, utasítások stb.).
- d) Rendszeresen kipróbált, veszélyhelyzet idején is működőképes lakossági figyelmeztető (riasztó) rendszer (szirénák, helyi rádió stb.).
- e) Lakossági tájékoztatási eszközök (43.).
- f) Kapcsolat a speciális lakossági csoportokért felelős szervekkel.

6. Végrehajtó szakmai területek

Polgármesteri Hivatal, rendőrség, katasztrófavédelem területi és helyi erői.

Az LTT kidolgozásában részt vevő sugárvédelmi és kommunikációs szakemberek. Sugárvédelmi és kommunikációs tájékoztatási szakemberek. Ügyeleti állomány. A figyelmeztetést végző állomány.

7. Elvárt képességek

- a) A BEIT ismerete.
- b) Az LTT ismerete.
- c) A veszélyhelyzet-elhárítással és beavatkozásokkal kapcsolatos ismeretek.
- d) Rugalmasság, mobilitás (lakossági figyelmeztetés, tájékoztatás alternatív módjainak alkalmazása).
- e) Ügyeletbiztosítás.
- f) Kapcsolattartás a létesítményi BESZ-szel, a döntéshozatali és a beavatkozást végrehajtó szervekkel, a beavatkozó állománnyal.

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Hazai területen MÓZ és SÓZ kijelölése az I. és II. kategóriájú létesítményeknél történt, azonban sürgős óvintézkedések végrehajtása egyes IV. kategóriájú tevékenységeknél is lehetséges.

Sor- szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
46.	✓	✓	✓	✓	✓	A beavatkozó szervek által végzett lakossági tájékoztatás irányítása, a hivatalos szóvivő informálása	4.3. fejezet 5.3. fejezet 7. fejezet 11. fejezet 3. melléklet	5.47. 5.70.-5.72.

1. Cél

A beavatkozó szervek által végzett lakossági tájékoztatás irányítása és a hivatalos szóvivő informálása a lakosság és a média egységes, koordinált tájékoztatásának megvalósítása érdekében.

2. A feladat részletes leírása

- A lakosság és a média tájékoztatását egységes irányítás alatt, koordinált módon kell végezni (44.).
- Az országos szintű tájékoztatáson túl – elsősorban a beavatkozások végrehajtásához kapcsolódóan – szükséges, hogy a helyi, területi és ágazati ONER-szervek is végezzenek lakossági tájékoztatást (pl. a kimenekítendő lakosság tájékoztatása – 45.).
- A koordinált tájékoztatás követelményét ezekben az esetekben is teljesíteni kell.
- A beavatkozó szervek és a hivatalos tájékoztató központ (44.) között - a helyi és központi tájékoztatás összhangja érdekében - kétirányú információáramlás valósítandó meg:
 - a beavatkozó szervek tájékoztatása a veszélyhelyzet alakulásáról, az elrendelt, végrehajtott, folyamatban lévő óvintézkedésekről stb.,
 - a tájékoztató központ és a hivatalos szóvivő informálása a beavatkozások végrehajtásának tapasztalatairól, problémákról, nehézségekről.

3. Működési időszak

Veszélyhelyzeti (korai) időszak.

4. Felelős

Önálló lakossági tájékoztatás végzésére jogosult szervek.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- Az OBEIT és területi, ágazati BEIT-ek rendszere.
- Lakossági Tájékoztatási Tervek (LTT-k és OLTT) rendszere.
- A beavatkozó szervekkel és más ONER-szervekkel folyamatos, kétirányú információáramlást biztosító kommunikációs eszközökkel felszerelt hivatalos tájékoztató központ.

6. Végrehajtó szakmai területek

KKB LATÁCS, területi és ágazati LATÁCS-ok, OAH, BM OKF, beavatkozó szervek.

Az LTT-k kidolgozásában részt vevő sugárvédelmi és kommunikációs szakemberek. A LATÁCS-ok munkájában részt vevő sugárvédelmi és kommunikációs szakemberek. Tájékoztató központ munkatársai, szóvivő. A beavatkozó szervek kapcsolattartó ügyelei.

7. Elvárt képességek

- Az atomenergia alkalmazásával, ionizáló sugárzással, sugárforrásokkal kapcsolatos sugárvédelmi ismeretek.
- A sugárzás egészségkárosító hatására vonatkozó ismeretek.
- A veszélyhelyzet-elhárítással és beavatkozásokkal kapcsolatos ismeretek.
- A BEIT-ek és LTT-k ismerete.

- e) Jó kommunikációs képesség.
- f) Folyamatos ügyeletek (szakmai értékelés és kommunikáció) biztosítása.

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Az I. és II. kategóriájú létesítményeknél, valamint egyes IV. kategóriájú tevékenységeknél válhat szükségessé a sürgős óvintézkedések bevezetésével, végrehajtásával kapcsolatos figyelmeztetés, tájékoztatás. A többi kategória esetében az általános lakossági tájékoztatáson túl (43.) az ÉÓZ-ra vonatkozó óvintézkedések és a célszerű, követendő lakossági magatartással kapcsolatos útmutatás kommunikálása a várható feladat.

6. MELLÉKLET: A VESZÉLYHELYZETI MUNKAVÁLLALÓK VÉDELME

Sor- szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
47.	✓	✓	✓	✓	-	A veszélyhelyzeti munkavállalók kijelölésére vonatkozó és feladataikat tartalmazó nemzeti irányelvek kidolgozása	-	4.31. 5.49.-5.50. 5.52.

1. Cél

Beavatkozó állomány kijelölése a veszélyhelyzet-elhárítás során életmentő, valamint súlyos sérülések megelőzését, nagy kollektív dózisos elkerülését és a katasztrófa megakadályozását célzó tevékenység, továbbá a lakossági óvintézkedések végrehajtására.

2. A feladat részletes leírása

- a) A veszélyhelyzeti munkavállalók (beavatkozók) feladatai:
- a veszélyhelyzet kialakulását előidéző rendkívüli események lokalizálása,
 - életmentés, továbbá a súlyos sérülések, determinisztikus sugárhatás, katasztrófa elhárítása, valamint a lakossági dózisos, a környezet szennyeződésének csökkentése,
 - környezeti monitorozás, sugármentesítés,
 - sugárszennyezettek, sugársérültek egészségügyi ellátása,
 - közreműködés a lakossági - sürgős és hosszú távú - óvintézkedések végrehajtásában.
- b) A beavatkozó állomány (tűzoltók, mentők, polgári védelem, rendőrség, honvédség) támogatására sugárvédelmi szakértőket vagy szakértői csoportot kell kijelölni (24. és 25.).
- c) A sugárvédelmi szakértőknek segíteniük kell a beavatkozók sugárvédelmét biztosító feladatok végrehajtását.
- d) A veszélyhelyzettől függően más specialisták (bűnügyi helyszínelők, tűzszerészek) bevonására is szükség lehet.
- e) A szakértőket, szakértői csoportot fel kell készíteni arra, hogy távoli helyeken, bonyolult terepviszonyok és rendkívüli időjárási feltételek mellett tevékenykedjen.
- f) A médiával és a lakossággal való kommunikáció gyakoroltatása.

3. Működési időszak

Normál időszak.

4. Felelős

KKB.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- a) Nemzetközi ajánlások, hazai jogi szabályozás.
- b) Oktatás, gyakorlatozás.

6. Végrehajtó szakmai területek

BM OKF, OAH, OMESZ, ORFK, honvédség, a létesítmény vagy hasonló létesítmények BESZ-ei, SVSZ-ei, sugárvédelemmel foglalkozó intézmények.

BM OKF és OAH szakemberei. KKB TT NBE MTSZ tagjai. A veszélyhelyzet-elhárításban tevékenykedő „hivatásos” állomány (mentők, katasztrófavédelem, rendőrség, honvédség). A veszélyhelyzetben érintett létesítmény vagy más, hasonló létesítmény, illetve sugárvédelemmel foglalkozó intézmények szakemberei.

7. Elvárt képességek

- a) Sugárvédelmi ismeretek (sugárforrások, alkalmazási területek, sugárzás hatásai).
- b) Nukleáris mérés technikai, monitorozási ismeretek.
- c) Jó kommunikációs képesség.

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Az I. és II. kategóriájú létesítményekben a veszélyhelyzeti munkavállalók – beleértve a sugárvédelmi szakértőket, szakértői csoport tagjait is – kijelölésénél figyelembe veendő a létesítmény személyi állománya. A III. kategóriánál a létesítmény részéről csupán a külső erők támogatására (helyismeret stb.) lehet számítani.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
48.	✓	✓	✓	✓	-	Irányelvek kidolgozása a veszélyhelyzeti munkavállalók dózis-ellenőrzésére	2.5. fejezet 3.3. fejezet 7.7. fejezet	5.54.-5.56. 5.58. 5.61. Appendix I

1. Cél

A veszélyhelyzeti munkavállalók védelme érdekében irányelvek kidolgozása dózisuik szabályozására, ellenőrzésére és feljegyzésére; továbbá közvetlenül mérhető, származtatott szintek meghatározása.

2. A feladat részletes leírása

A veszélyhelyzeti munkavállalók, beavatkozó állomány védelme érdekében:

- A nemzetközi ajánlásokkal (NAÜ, EU) összhangban álló irányelveket, szabályozást kell kidolgozni:
 - sugárterhelésük szabályozására (sugárvédelmi követelmények, irányadó dózisszintek),
 - külső és belső dózisuik ellenőrzésére, mérésére,
 - a veszélyhelyzet-elhárítás során kapott sugárterhelésük feljegyzésére,
 - szükség esetén egészségi állapotuk nyomon követésére,
 - a hatékony ellenőrzés érdekében közvetlenül mérhető, származtatott szintek meghatározása.
- Sugárterhelésük szabályozásának alapelve, hogy – egyes, külön indokolt eseteket kivéve – dózisuik ne haladja meg a sugárveszélyes munkakörben foglalkoztatottak éves dóziskorlátját (20 mSv effektív dózis, 20 mSv szemlencsére, 500 mSv bőrre és végtagokra vonatkozó egyenérték dózis). Az ettől eltérő, indokolt esetekben a teljes veszélyhelyzeti időszakra vonatkozóan törekedni kell az irányadó dózisszintek (50, 100, illetve 250 mSv külső dózis) betartására. Az 500 mSv effektív dózisszint semmiképpen sem haladható meg.
- Megfelelő védőeszközöket kell biztosítani (elsősorban a belső sugárterhelés csökkentéséhez), külső és belső sugárterhelésüket ellenőrizni kell (55.).
- A veszélyhelyzeti foglalkozási sugárterhelést – a sugárveszélyes munkakörben kapott, normál időszaki dózisoktól elkülönítve – nyilván kell tartani.
- Közvetlenül mérhető, származtatott szinteket kell meghatározni (elsősorban a belső sugárterhelésre, pl. egésztest, pajzsmirigy-aktivitás).
- A közvetlen veszélyhelyzet elmúltával (kései, helyreállítási időszak) a dolgozókra a sugárvédelmi szabályozás minden elemét érvényesíteni kell.
- Az irányelveket a szabályozórendszer részévé kell tenni (sugárvédelmi jogszabály, BEIT-ek) és a veszélyhelyzeti munkavállalókkal ismertetni kell.
- Azon veszélyhelyzeti munkavállalókat, akik esetében nem zárható ki, hogy a veszélyhelyzeti sugárterhelésük meghaladhatta a 100 mSv effektív dózist, be kell vonni a teljes élettartamra vonatkozó egészségügyi követési rendszerbe.

3. Működési időszak

Normál időszak.

4. Felelős

KKB, OAH, NNK.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- Az OBEIT és a területi, ágazati és létesítményi BEIT-ek összehangolt tervezéssel kialakított rendszere.
- Sugárvédelmi jogi szabályozás.

6. Végrehajtó szakmai területek

KKB TT NBE MTSZ, OAH, NNK.

Az ONER normál időszaki fejlesztéséért felelős központi szervei és szakértői munkacsoportjai. Az OAH illetékes állománya. Az NNK sugáregészségügyi feladatkört ellátó munkavállalói.

7. Elvárt képességek

- A nemzetközi sugárvédelmi ajánlások ismerete.
- Sugárvédelmi, a sugárzások hatására vonatkozó ismeretek.

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Nincs.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
49.	✓	✓	✓	✓	-	A veszélyhelyzeti munkavállalók védelme, sugárterhelésük közben tartása	2.5. fejezet 3.3. fejezet 3.4. fejezet 7.7. fejezet	5.51.-5.58. 5.61. Appendix I

1. Cél

A veszélyhelyzeti munkavállalók védelme a hagyományos ártalmak (fizikai védelmi események, hő, füst, veszélyes gázok stb.) és a radioaktív szennyeződés ellen, továbbá sugárterhelésük szabályozása, ellenőrzése és feljegyzése.

2. A feladat részletes leírása

- A veszélyhelyzeti munkavállalók, beavatkozók védelme érdekében:
 - a veszélyhelyzetnek megfelelő hagyományos és sugárvédelmi védőeszközök biztosítása (légzésvédők, védőruházat, önleolvasó dózismérők stb.) (50.),
 - sugárterhelésük szabályozása (sugárvédelmi követelmények, irányadó dózisszintek, 48.),
 - külső és belső dózisuk ellenőrzése, mérése (55.),
 - a veszélyhelyzet-elhárítás során kapott sugárterhelésük feljegyzése, nyilvántartása,
 - indokolt esetben egészségi állapotuk nyomon követése.
- A sugárvédelmi követelményeket a szabályozórendszer részévé kell tenni (sugárvédelmi jogszabály, BEIT) és a veszélyhelyzeti munkavállalókkal, beavatkozó állománnyal ismertetni kell.
- Minden beavatkozó szervezetnél ki kell jelölni a sugárvédelmi előírások betartásáért felelős személyt.
- A védőeszközök használatát gyakoroltatni kell.

3. Működési időszak

Normál, készenléti és veszélyhelyzeti (korai) időszak.

4. Felelős

Atomenergia alkalmazója, KKB, NNK.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- Az OBEIT, és a területi, ágazati és létesítményi BEIT-ek összehangolt tervezéssel kialakított rendszere.
- Sugárvédelmi jogi szabályozás.

- c) Hagyományos és sugárvédelmi védőeszközök.
- d) Baleseti szintek mérésére alkalmas, önleolvasó dózismérők, a belső szennyeződés monitorozására alkalmas eszközök.

6. Végrehajtó szakmai területek

KKB ÁMCS, MVB Katasztrófavédelmi Munkacsoport, NNK, létesítményi BESZ és SVSZ.

A veszélyhelyzeti beavatkozások irányításáért felelős központi vagy területi szerv állománya. A sugárvédelmi szabályozásért, a sugárveszélyes munkakörben foglalkoztatottak sugárterhelésének méréséért, nyilvántartásáért felelős OAH szakemberei. Az NNK sugáregészségügyi feladatkört ellátó munkavállalói. A létesítményi BESZ és SVSZ állománya.

7. Elvárt képességek

- a) Általános baleset-elhárítási ismeretek, védőeszközök és használatuk ismerete.
- b) A nemzetközi sugárvédelmi ajánlások ismerete.
- c) Sugárvédelmi, dozimetriai és a sugárzások hatására vonatkozó ismeretek.

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Nincs.

Sor- szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
50a.	✓	✓	✓	✓	-	A védekezés során a beavatkozás lehetséges veszélyeinek feltárása a telephelyen és külső kordonon belül	2.5. fejezet 3.2. fejezet 6.2.-6.3. fejezet 7.7. fejezet	4.18. 4.22.-4.26. 5.51.-5.53.

1. Cél

Azon elfogadható veszélyszintek és veszélyes körülmények feltárása, meghatározása, amelyek mellett a beavatkozó állomány a telephelyen, illetve a külső kordonon belül tevékenykedhet.

2. A feladat részletes leírása

- a) A rendkívüli események lokalizálásán, a veszélyhelyzet elhárításán tevékenykedő beavatkozók (létesítményi veszélyhelyzeti munkavállalók és külső erők) hagyományos veszélyeknek (fizikai védelmi események, tűz, robbanás, füst, rossz látási viszonyok) és sugárveszélynek egyaránt ki vannak téve.
- b) A sugárvédelmi irányelvekhez hasonlóan (48.) törekedni kell arra, hogy a hagyományos veszélyforrásoknál is meg lehessen határozni a még elfogadható kockázat nagyságát. Ennek mértékét befolyásolja, ha életmentésre van szükség, illetve lehetőség van a katasztrófa, tömeges személyi sérülések, nagy anyagi károk elkerülésére.
- c) Fel kell tárnai az adott veszélyhelyzetben fennálló kockázatokat, és mérlegelni kell, hogy a beavatkozó állomány kitehető-e ilyen mértékű veszélynek.
- d) A beavatkozókat tájékoztatni kell veszélyeztetettségük mértékéről, a várhatóan 100 mSv effektív dózist meghaladó sugárterhelésükről.
- e) A kockázatok felmérésénél nagymértékben támaszkodni kell a létesítményi BESZ és SVSZ szakértelmére, tapasztalataira, helyismeretére.
- f) Minden eszközzel törekedni kell arra, hogy a beavatkozók veszélyeztetettségét csökkentsük (műszaki, technológiai intézkedések, védőruha, légzésvédő stb. alkalmazása), ebben is meghatározó szerepet játszanak a létesítmény műszaki és sugárvédelmi szakemberei (2. és 3.).
- g) A létesítmény állapotát (integritás, nukleáris, sugárbiztonsági, védelmi rendszerek állapota), létesítményi és telephelyi sugárzási helyzetet (kibocsátások, szennyezettségi szintek, dózisteljesítmények) jellemző adatok folyamatos gyűjtése és értékelése (2.). A megteendő intézkedésekre vonatkozó döntés felülvizsgálata, és a beavatkozók azonnali tájékoztatása, ha a helyzetértékelés szerint a beavatkozók veszélyeztetettségében komoly változás történt (akár negatív, akár pozitív irányban).

- h) A külső beavatkozó erők állományának sugárvédelmét a létesítmény engedélyesének kell biztosítania.

3. Működési időszak

Normál, készenléti és veszélyhelyzeti (korai) időszak.

4. Felelős

Atomenergia alkalmazója, BM OKF.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- Integrált – a hagyományos és nukleáris veszélyhelyzetek elhárítását egyaránt tartalmazó - létesítményi BEIT vagy integrált tervezésű BEIT-ek.
- Integrált vagy radiológiai szakembereket is bevonó veszélyhelyzet-elhárítási szervezet létrehozása.
- Az irányítást és helyzetértékelést végző vezetési pont a megfelelő infrastruktúra (adatkapcsolatok, értékelő rendszerek, összeköttetés az ONER szerveivel) biztosításával.
- Védőruhák, légzésvédők, sugárzásmérők, személyi doziméterek.

6. Végrehajtó szakmai területek

Létesítményi BESZ, létesítményi SVSZ, külső beavatkozó erők.

Létesítményi beavatkozó állomány (tűzoltók, egészségügyi szolgálat, radiológiai szakemberek). A vezetési pont folyamatos működtetéséhez szükséges személyzet (adatgyűjtés, értékelés, irányítás, kapcsolat-tartás). Külső beavatkozó erők, ha a helyzet indokolja. A monitorozáshoz szükséges állomány (55.6.).

7. Elvárt képességek

- Állandó ügyelet fenntartása.
- A kialakult helyzet értékelése és a következmények előrejelzése.
- Gyors reagálás (helyzetértékelés - döntéshozatal).
- Mobilitás (beavatkozás, helyzetfelmérés).

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

A VTK I. és II. létesítményekben számítani lehet a létesítményi veszélyhelyzeti munkavállalók hatékony közreműködésére (46.). A III. kategóriánál a létesítmény részéről csupán a külső erők tevékenységének támogatására (helyismeret, tapasztalatok stb.) lehet számítani.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
50b.	✓	✓	✓	✓	-	A védekezés során a beavatkozás lehetséges veszélyeinek feltárása a telephelyen kívül, a KKB és a védelmi bizottságok működésbe lépése előtt	2.5. fejezet 3.2. fejezet 3.5. fejezet 5.3. fejezet 6.2.-6.3. fejezet 7.7. fejezet	4.18. 5.51.

1. Cél

Azon elfogadható veszélyszintek és veszélyes körülmények feltárása, meghatározása, amelyek mellett a beavatkozó állomány a telephelyen kívül még tevékenykedhet.

2. A feladat részletes leírása

- A telephelyen kívül, veszélyhelyzet elhárításán tevékenykedő beavatkozó állomány sugárveszélynek és esetlegesen hagyományos veszélyeknek (fizikai védelmi események, tűz, robbanás, füst, rossz látsági viszonyok) egyaránt ki van téve.

- b) A beavatkozó állomány vezetője értékeli, hogy a – sugárveszélyen kívül – a hagyományos veszélyforrások által jelentett kockázat elfogadható-e. A döntést befolyásolja, ha életmentésre van szükség, illetve lehetőség van a katasztrófa, tömeges személyi sérülések, nagy anyagi károk elkerülésére.
- c) Fel kell tárni az adott veszélyhelyzetben fennálló kockázatokat, és mérlegelni kell, hogy a beavatkozó állomány kithető-e ilyen mértékű veszélynek.
- d) A beavatkozókat tájékoztatni kell veszélyeztetettségük mértékéről.
- e) A kockázatok felmérésénél nagymértékben támaszkodni kell a létesítményi BESZ-től kapott tájékoztatásra.
- f) Minden eszközzel törekedni kell arra, hogy a beavatkozók veszélyeztetettségét csökkentsük (védőruha, légzésvédő stb. alkalmazása), ebben is meghatározó szerepet játszik a létesítmény műszaki és sugárvédelmi szakembereinek szaktanácsadása (2. és 3.).
- g) A létesítmény állapotát és a létesítményi és telephelyi sugárzási helyzetet (kibocsátások, szennyezett-ségi szintek, dózisteljesítmények) jellemző, a létesítményi BESZ-től és SVSZ-től kapott adatok folyamatos gyűjtése és értékelése (2.). A megteendő intézkedésekre vonatkozó döntés felülvizsgálata, és a beavatkozók azonnali tájékoztatása, ha a helyzetértékelés szerint a beavatkozók veszélyeztetettségében komoly változás történt (akár negatív, akár pozitív irányban).

3. Működési időszak

Normál, készenléti és veszélyhelyzeti (korai) időszak.

4. Felelős

Polgármester, atomenergia alkalmazója.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- a) Integrált – a hagyományos és nukleáris veszélyhelyzetek elhárítását egyaránt tartalmazó - létesítményi BEIT vagy integrált tervezésű BEIT-ek, helyi BEIT.
- b) Létesítményi BESZ és SVSZ.
- c) Az irányítást és helyzetértékelést végző vezetési pont a megfelelő infrastruktúra (adatkapcsolatok, értékelő rendszerek, összeköttetés az ONER szerveivel) biztosításával.
- d) Védőruhák, légzésvédők, sugárzásmérők, személyi doziméterek.

6. Végrehajtó szakmai területek

Polgármesteri Hivatal, Létesítményi BESZ és SVSZ, külső beavatkozó erők.

Létesítményi BESZ és SVSZ állománya. A vezetési pont folyamatos működtetéséhez szükséges személyzet (adatgyűjtés, értékelés, irányítás, kapcsolattartás). Külső beavatkozó erők, ha a helyzet indokolja. A monitorozáshoz szükséges állomány (55.6.).

7. Elvárt képességek

- a) Állandó ügyelet fenntartása.
- b) A kialakult helyzet értékelése és a következmények előrejelzése.
- c) Gyors reagálás (helyzetértékelés - döntéshozatal).
- d) Mobilitás (beavatkozás, helyzetfelmérés).

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

A VTK I., II. és III. létesítmények esetében számítani lehet a telephelyi mellett a telephelyen kívüli veszélyforrásokra vonatkozó információra is. A IV. kategóriánál az üzemeltető, szállító stb. részéről csupán a külső erők tevékenységének bizonyos szintű támogatására (helyismeret, tapasztalatok stb.) lehet számítani.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
50c.	✓	✓	✓	✓	-	A védekezés során a beavatkozás lehetséges veszélyeinek feltárása a telephelyen kívül, a KKB és az MVB működésbe lépése előtt, a HVB működése esetén	2.5. fejezet 3.2. fejezet 3.5. fejezet 5.3. fejezet 6.2.-6.3. fejezet 7.7. fejezet	4.18. 5.51.

1. Cél

Azon elfogadható veszélyszintek és veszélyes körülmények feltárása, meghatározása, amelyek mellett a beavatkozó állomány a telephelyen kívül még tevékenykedhet.

2. A feladat részletes leírása

- A telephelyen kívül, a veszélyhelyzet elhárításán tevékenykedő beavatkozó állomány sugárveszélynek és esetlegesen hagyományos veszélyeknek (fizikai védelmi események, tűz, robbanás, füst, rossz látási viszonyok) egyaránt ki van téve.
- A beavatkozó állomány vezetője értékeli, hogy a – sugárveszélyen kívül – a hagyományos veszélyforrások által jelentett kockázat elfogadható-e. A döntést befolyásolja, ha életmentésre van szükség, illetve lehetőség van a katasztrófa, tömeges személyi sérülések, nagy anyagi károk elkerülésére.
- Fel kell tárnai az adott veszélyhelyzetben fennálló kockázatokat, és mérlegelni kell, hogy a beavatkozó állomány kitehető-e ilyen mértékű veszélynek.
- A beavatkozókat tájékoztatni kell veszélyeztetettségük mértékéről.
- A kockázatok felmérésénél nagymértékben támaszkodni kell a létesítményi BESZ-től kapott tájékoztatásra.
- Minden eszközzel törekedni kell arra, hogy a beavatkozók veszélyeztetettségét csökkentsük (védőruha, légzésvédő stb. alkalmazása), ebben is meghatározó szerepet játszik a létesítmény műszaki és sugárvédelmi szakembereinek szaktanácsadása (2. és 3.).
- A létesítmény állapotát és a létesítményi és telephelyi sugárzási helyzetet (kibocsátások, szennyezettségi szintek, dózisteljesítmények) jellemző, a létesítményi BESZ-től és SVSZ-től kapott adatok folyamatos gyűjtése és értékelése (2.). A megteendő intézkedésekre vonatkozó döntés felülvizsgálata, és a beavatkozók azonnali tájékoztatása, ha a helyzetértékelés szerint a beavatkozók veszélyeztetettségében komoly változás történt (akár negatív, akár pozitív irányban).

3. Működési időszak

Normál, készenléti és veszélyhelyzeti (korai) időszak.

4. Felelős

HVB, atomenergia alkalmazója.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- Integrált – a hagyományos és nukleáris veszélyhelyzetek elhárítását egyaránt tartalmazó - létesítményi BEIT vagy integrált tervezésű BEIT-ek, helyi BEIT.
- Létesítményi BESZ és SVSZ.
- A HVB működése.
- Az irányítást és helyzetértékelést végző vezetési pont a megfelelő infrastruktúra (adatkapcsolatok, értékelő rendszerek, összeköttetés az ONER szerveivel) biztosításával.
- Védőruhák, légzésvédők, sugárzásmérők, személyi doziméterek.

6. Végrehajtó szakmai területek

HVB, Létesítményi BESZ és SVSZ, külső beavatkozó erők.

Létesítményi BESZ és SVSZ állománya. A HVB tagjai és a vezetési pont folyamatos működtetéséhez szükséges személyzet (adatgyűjtés, értékelés, irányítás, kapcsolattartás). Külső beavatkozó erők, ha a helyzet indokolja. A monitorozáshoz szükséges állomány (55.6.).

7. Elvárt képességek

- Állandó ügyelet fenntartása.
- A kialakult helyzet értékelése és a következmények előrejelzése.
- Gyors reagálás (helyzetértékelés - döntéshozatal).
- Mobilitás (beavatkozás, helyzetfelmérés).

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

A VTK I., II. és III. létesítmények esetében számítani lehet a telephelyi mellett a telephelyen kívüli veszélyforrásokra vonatkozó információra is. A IV. kategóriánál az üzemeltető, szállító stb. részéről csupán a külső erők tevékenységének bizonyos szintű támogatására (helyismeret, tapasztalatok stb.) lehet számítani.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
50d.	✓	✓	✓	✓	-	A védekezés során a beavatkozás lehetséges veszélyeinek feltárása a telephelyen kívül, a KKB lépése előtt, az MVB működése esetén	2.5. fejezet 3.2. fejezet 3.5. fejezet 5.3. fejezet 6.2.-6.3. fejezet 7.7. fejezet	4.18. 5.51.

1. Cél

Azon elfogadható veszélyszintek és veszélyes körülmények feltárása, meghatározása, amelyek mellett a beavatkozó állomány a telephelyen kívül még tevékenykedhet.

2. A feladat részletes leírása

- A veszélyhelyzet elhárításán tevékenykedő beavatkozó állomány sugárveszélynek és esetlegesen hagyományos veszélyeknek (fizikai védelmi események, tűz, robbanás, füst, rossz látási viszonyok) egyaránt ki vannak téve.
- A beavatkozó állomány vezetője értékeli, hogy a – sugárveszélyen kívül – a hagyományos veszélyforrások által jelentett kockázat elfogadható-e. A döntést befolyásolja, ha életmentésre van szükség, illetve lehetőség van a katasztrófa, tömeges személyi sérülések, nagy anyagi károk elkerülésére.
- Fel kell tárni az adott veszélyhelyzetben fennálló kockázatokat, és mérlegelni kell, hogy a beavatkozó állomány kitehető-e ilyen mértékű veszélynek.
- A beavatkozókat tájékoztatni kell veszélyeztetettségük mértékéről.
- A kockázatok felmérésénél nagymértékben támaszkodni kell a létesítményi BESZ-től kapott tájékoztatásra, emellett a területi katasztrófavédelmi szervektől és beavatkozó erőktől származó információra is.
- Minden eszközzel törekedni kell arra, hogy a beavatkozók veszélyeztetettségét csökkentjük (védőruha, légzésvédő stb. alkalmazása), ebben is meghatározó szerepet játszik a létesítmény műszaki és sugárvédelmi szakembereinek szaktanácsadása (2. és 3.).
- A létesítmény állapotát és a létesítményi és telephelyi sugárzási helyzetet (kibocsátások, szennyezettségi szintek, dózisteljesítmények) jellemző, a létesítményi BESZ-től és SVSZ-től kapott adatok folyamatos gyűjtése és értékelése (2.). A megteendő intézkedésekre vonatkozó döntés felülvizsgálata, és a beavatkozók azonnali tájékoztatása, ha a helyzetértékelés szerint a beavatkozók veszélyeztetettségében komoly változás történt (akár negatív, akár pozitív irányban).

3. Működési időszak

Normál, készenléti és veszélyhelyzeti (korai) időszak.

4. Felelős

MVB, atomenergia alkalmazója.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- Integrált – a hagyományos és nukleáris veszélyhelyzetek elhárítását egyaránt tartalmazó - létesítményi BEIT vagy integrált tervezésű BEIT-ek, területi BEIT-ek.
- Létesítményi BESZ és SVSZ.
- Az MVB és Katasztrófavédelmi Munkacsoportjának működése.
- Az irányítást és helyzetértékelést végző vezetési pont a megfelelő infrastruktúra (adatkapcsolatok, értékelő rendszerek, összeköttetés az ONER szerveivel) biztosításával.
- Védőruhák, légzésvédők, sugárzásmérők, személyi doziméterek.

6. Végrehajtó szakmai területek

Létesítményi BESZ és SVSZ, MVB, külső beavatkozó erők.

Létesítményi BESZ és SVSZ állománya. Az MVB tagjai és Katasztrófavédelmi Munkacsoportjának állománya, a vezetési pont folyamatos működtetéséhez szükséges személyzet (adatgyűjtés, értékelés, irányítás, kapcsolattartás). Külső beavatkozó erők, ha a helyzet indokolja. A monitorozáshoz szükséges állomány (55.6.).

7. Elvárt képességek

- Állandó ügyelet fenntartása.
- A kialakult helyzet értékelése és a következmények előrejelzése.
- Gyors reagálás (helyzetértékelés - döntéshozatal).
- Mobilitás (beavatkozás, helyzetfelmérés).

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

A VTK I., II. és III. létesítmények esetében számítani lehet a telephelyi mellett a telephelyen kívüli veszélyforrásokra vonatkozó információra is. A IV. kategóriánál az üzemeltető, szállító stb. részéről csupán a külső erők tevékenységének bizonyos szintű támogatására (helyismeret, tapasztalatok stb.) lehet számítani.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
50e.	✓	✓	✓	✓	-	A védekezés során a beavatkozás lehetséges veszélyeinek feltárása a telephelyen kívül, a KKB működése esetén	2.5. fejezet 3.3. fejezet 5.3. fejezet 6.2.-6.3. fejezet 7.7. fejezet	4.18.-4.26. 5.51.-5.53.

1. Cél

Azon elfogadható veszélyszintek és veszélyes körülmények feltárása, meghatározása, amelyek mellett a beavatkozó állomány a telephelyen kívül még tevékenykedhet.

2. A feladat részletes leírása

- A telephelyen kívül, a veszélyhelyzet elhárításán tevékenykedő beavatkozó állomány sugárveszélynek és esetlegesen hagyományos veszélyeknek (fizikai védelmi események, tűz, robbanás, füst, rossz látási viszonyok) egyaránt ki vannak téve.
- A sugárvédelmi irányelvekhez hasonlóan (48.) törekedni kell arra, hogy a hagyományos veszélyforrásoknál is meg lehessen határozni a még elfogadható kockázat nagyságát. Ennek mértékét befolyá-

solja, ha életmentésre van szükség, illetve lehetőség van a katasztrófa, tömeges személyi sérülések, nagy anyagi károk elkerülésére.

- c) Fel kell tární az adott veszélyhelyzetben fennálló kockázatokat, és mérlegelni kell, hogy a beavatkozó állomány kitehető-e ilyen mértékű veszélynek.
- d) A beavatkozókat tájékoztatni kell veszélyeztetettségük mértékéről.
- e) A kockázatok felmérésénél nagymértékben támaszkodni kell a létesítményi BESZ-től kapott tájékoztatásra, illetve a beavatkozást végző külső erők, OSJER és ágazati laboratóriumok, továbbá az ONER helyi és területi szervei által szolgáltatott információra.
- f) Minden eszközzel törekedni kell arra, hogy a beavatkozók veszélyeztetettségét csökkentsük (védőruha, légzésvédő stb. alkalmazása) (2. és 3.).
- g) A létesítmény állapotát, a létesítményi és telephelyi, valamint telephelyen kívüli sugárzási helyzetet (kibocsátások, szennyezettségi szintek, dózisteljesítmények) jellemző, a létesítményi BESZ-től és SVSZ-től, továbbá az OSJER és ágazati laboratóriumoktól kapott adatok folyamatos gyűjtése és értékelése (2.). A megteendő intézkedésekre vonatkozó döntés felülvizsgálata, és a beavatkozók azonnali tájékoztatása, ha a helyzetértékelés szerint a beavatkozók veszélyeztetettségében komoly változás történt (akár negatív, akár pozitív irányban).

3. Működési időszak

Normál, készenléti és veszélyhelyzeti (korai) időszak.

4. Felelős

KKB, atomenergia alkalmazója, polgármester, HVB, MVB.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- a) Integrált – a hagyományos és nukleáris veszélyhelyzetek elhárítását egyaránt tartalmazó - létesítményi BEIT vagy integrált tervezésű BEIT-ek, helyi BEIT.
- b) Létesítményi BESZ és SVSZ.
- c) A KKB és munkaszerveinek működése.
- d) Az irányítást és helyzetértékelést végző vezetési pont a megfelelő infrastruktúra (adatkapcsolatok, értékelő rendszerek, összeköttetés az ONER szerveivel) biztosításával.
- e) Védőruhák, légzésvédők, sugárzásmérők, személyi doziméterek.

6. Végrehajtó szakmai területek

KKB NVK, MVB, HVB, polgármester.

Létesítményi BESZ és SVSZ állománya. A vezetési pont folyamatos működtetéséhez szükséges személyzet (adatgyűjtés, értékelés, irányítás, kapcsolattartás). A KKB munkaszerveinek állománya. Külső beavatkozó erők, ha a helyzet indokolja. A monitorozáshoz szükséges állomány (55.6.).

7. Elvárt képességek

- a) Állandó ügyelet fenntartása.
- b) A kialakult helyzet értékelése és a következmények előrejelzése.
- c) Gyors reagálás (helyzetértékelés - döntéshozatal).
- d) Mobilitás (beavatkozás, helyzetfelmérés).

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

A VTK I., II. és III. létesítmények esetében számítani lehet a telephelyi és telephelyen kívüli veszélyforrásokra vonatkozó információra. A IV. kategóriánál az üzemeltető, szállító stb. részéről csupán a külső erők tevékenységének bizonyos szintű támogatására (helyismeret, tapasztalatok stb.) lehet számítani.

7. MELLÉKLET: A KORAI FÁZIS ÉRTÉKELÉSE

Sor- szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
51a.	-	-	✓	-	-	Veszélyes sugárforrással kapcsolatos körülmények értékelése, a döntéshozók tájékoztatása és javaslatétel beavatkozásra a telephelyen belül, veszélyhelyzetben	3.2. fejezet 6.2.-6.3. fejezet 7.3. fejezet 7.4. fejezet	5.13.-5.17.

1. Cél

Rendellenes besugárzás vagy radioaktív szennyeződés, továbbá fizikai védelmi esemény következtében kialakult veszélyhelyzet elhárítása a telephelyen, illetve a baleseti helyszínen a potenciálisan érintett lakossági csoport azonosítása, az ONER-döntéshozók tájékoztatása a dolgozók és a lakosság indokolatlan sugárterhelésének elkerülése érdekében.

2. A feladat részletes leírása

A veszélyes sugárforrások felhasználó létesítményekben a forrás kikerülhet a felügyelet alól, ezáltal a munkavállalók, beavatkozók rendellenes sugárterhelését, a telephely radioaktív szennyeződését sugárterhelését okozhatja (26. és 27.).

- a) A veszélyhelyzet telephelyi, helyszíni elhárításának fő feladatai.
 - a sugárforrás feletti felügyelet helyreállítása műszaki eszközökkel (visszahelyezés az árnyékolásba, ideiglenes védelem kialakítása),
 - inhermetikussá vált forrásnál új tokba, konténerbe helyezés, az esetleges radioaktív szennyeződés felmérése, sugármentesítés végrehajtása,
 - az érintett dolgozók sugárterhelésének ellenőrzése, külső és belső radioaktív szennyeződésnek ellenőrzése, indokolt esetben sugármentesítése (42.),
 - szükség esetén a dolgozó orvosi vizsgálatra küldése.
- b) A sugárforrás ismételt felügyelet alá helyezéséhez, a telephelyi veszélyhelyzet elhárításához külső segítség kérése, ha szükséges.
- c) Minden esetben értékelni kell a lakosság potenciális érintettségét:
 - a veszélyeztetett lakossági csoport azonosítása,
 - a veszély mértékének felmérése,
 - információnyújtás és javaslatétel az ONER-döntéshozók részére (lakossági figyelmeztetés, beavatkozások) (51b. és 51c).
- d) Az ONER területi és/vagy központi szerveinek nyújtott információ tartalma:
 - a veszélyhelyzet kiváltó oka,
 - a sugárforrás és tokozásának, árnyékolásának sérülése, állapota,
 - a környezetben mérhető, jellemző dózisteljesítmény, szennyezettségi szintek,
 - a sugárforrás által képviselt veszély (sugárterhelés) mértéke.
 - a helyzet lokalizálásának várható ideje.
 - a veszélyhelyzet-elhárításhoz szükséges külső erők.

3. Működési időszak

Normál, készenléti és veszélyhelyzeti (korai) időszak.

4. Felelős

Atomenergia alkalmazója, OSKSZ, HVB, KKB NVM.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- a) Koordináltan tervezett OBEIT, területi, ágazati és létesítményi BEIT-ek rendszere.
- b) A létesítmény, üzemeltető által működtetett BESZ és SVSZ.
- c) HVB működése.
- d) Mobil sugárfelderítő eszközök (közúti jármű, sugárzásmérő-eszközök, GPS).

- e) Folyamatosan elérhető ügyelet, kapcsolattartó, értesítési pontok.
f) Nagy aktivitású források kezeléséhez szükséges műszaki eszközök.

6. Végrehajtó szakmai területek

Létesítményi BESZ és SVSZ, OSKSZ, BM OKF, HVB, EK, sugárforrást felhasználó létesítmények, sugárvédelemmel foglalkozó intézmények.

Létesítményi BESZ és SVSZ állománya. OSKSZ, KKB NVM tagjai. HVB állománya. Nagy aktivitású források kezelésére kiképzett szakemberek (szükség esetén).

7. Elvárt képességek

- a) Sugárforrásokkal kapcsolatos műszaki és sugárvédelmi ismeretek.
b) A sugárzás egészségkárosító hatására vonatkozó ismeretek.
c) Sugárforrás felderítésére, környezeti monitorozásra vonatkozó ismeretek.
d) Mobilitás (sugárfelderítés).
e) Folyamatos ügyelet biztosítása.

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Csak a III. kategóriájú létesítmények sugárforrásai esetén érvényes.

Sor- szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
51b.	-	-	✓	✓	-	Veszélyes sugárforrással kapcsolatos körülmények értékelése, a döntéshozók tájékoztatása és javaslattevés beavatkozásra a telephelyen kívüli hatással járó veszélyhelyzetben, a KKB működése előtt	3.4.-3.5. fejezet 6.2.-6.3. fejezet 7.3. fejezet 7.4. fejezet	5.13.-5.17.

1. Cél

Rendellenes besugárzás vagy radioaktív szennyeződés, továbbá fizikai védelmi esemény következtében kialakult veszélyhelyzet elhárítása, a potenciálisan érintett lakossági csoport azonosítása, az ONER-döntéshozók tájékoztatása a munkavállalók és a lakosság indokolatlan sugárterhelésének elkerülése érdekében.

2. A feladat részletes leírása

A veszélyes sugárforrásokat felhasználó létesítményekben vagy a felhasználással kapcsolatos tevékenységek során - műszaki vagy bármely más ok (elvesztés, szállítási baleset stb.) következtében - a forrás kikerülhet a felügyelet alól, ezáltal a munkavállalók, beavatkozók rendellenes sugárterhelését, a telephely (biztonsági terület) radioaktív szennyeződését sugárterhelését okozhatja (26. és 27.).

- a) A veszélyhelyzet telephelyi, helyszíni elhárításának fő feladatai (51a.).
b) Ha a veszélyhelyzet telephelyen kívül következett be (pl. elvesztett sugárforrás megtalálása, szállítási baleset) a feladatok az érintett személyzet, beavatkozók vonatkozásában lényegében megegyeznek a 2. a) pont alattiakkal.
c) A sugárforrás ismételt felügyelet alá helyezéséhez, a telephelyi veszélyhelyzet elhárításához külső segítség kérése, ha szükséges.
d) Minden esetben értékelni kell a lakosság potenciális érintettségét:
 - a veszélyeztetett lakossági csoport azonosítása,
 - a veszély mértékének felmérése,
 - információnyújtás és javaslattevés az ONER-döntéshozók részére (lakossági figyelmeztetés, beavatkozások).
e) Az ONER területi szerveinek nyújtott információ tartalma:
 - a veszélyhelyzet kiváltó oka,

- a sugárforrás és tokozásának, árnyékolásának sérülése, állapota,
- a környezetben mérhető, jellemző dózisteljesítmény, szennyezettségi szintek,
- a sugárforrás által képviselt veszély (sugárterhelés) mértéke.
- a helyzet lokalizálásának várható ideje.
- a veszélyhelyzet-elhárításhoz szükséges külső erők.

3. Működési időszak

Normál, készenléti és veszélyhelyzeti (korai) időszak.

4. Felelős

Atomenergia alkalmazója, BM OKF, MVB, OSKSZ, HVB, polgármester.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- a) Koordináltan tervezett OBEIT, területi, ágazati és létesítményi BEIT-ek rendszere
- b) A létesítmény, üzemeltető által működtetett BESZ és SVSZ.
- c) MVB és Katasztrófavédelmi Munkacsoport működése.
- d) Mobil sugárfelderítő eszközök (közúti jármű, sugárzásmérő-eszközök, GPS).
- e) Folyamatosan elérhető ügyelet, kapcsolattartó, értesítési pontok.
- f) Nagy aktivitású források kezeléséhez szükséges műszaki eszközök.

6. Végrehajtó szakmai területek

Létesítményi BESZ és SVSZ, OSKSZ, BM OKF, MVB Katasztrófavédelmi Munkacsoport, EK, sugárforrást felhasználó létesítmények, sugárvédelemmel foglalkozó intézmények.

Létesítményi BESZ és SVSZ állománya. OSKSZ ügyeletese. MVB Katasztrófavédelmi Munkacsoport állománya. Nagy aktivitású források kezelésére kiképzett szakemberek (szükség esetén).

7. Elvárt képességek

- a) Sugárforrásokkal kapcsolatos műszaki és sugárvédelmi ismeretek.
- b) A sugárzás egészségkárosító hatására vonatkozó ismeretek.
- c) Sugárforrás felderítésére, környezeti monitorozásra vonatkozó ismeretek.
- d) Mobilitás (sugárfelderítés).
- e) Folyamatos ügyelet biztosítása.

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Csak a III. kategóriájú létesítmények és a IV. kategóriájú tevékenységek sugárforrásai esetén érvényes.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
51c.	-	-	✓	✓	-	Veszélyes sugárforrással kapcsolatos körülmények értékelése, a döntéshozók tájékoztatása és javaslattevés beavatkozásra a telephelyen kívüli hatással járó veszélyhelyzetben, a KKB működése esetén	3.3.-3.5. fejezet 6.2.-6.3. fejezet 7.3. fejezet 7.4. fejezet	5.13.-5.20.

1. Cél

Rendellenes besugárzás vagy radioaktív szennyeződés, továbbá fizikai védelmi esemény következtében kialakult veszélyhelyzet elhárítása, a potenciálisan érintett lakossági csoport azonosítása, az ONER-döntéshozók tájékoztatása a dolgozók és a lakosság indokolatlan sugárterhelésének elkerülése érdekében.

2. A feladat részletes leírása

A veszélyes sugárforrások felhasználó létesítményekben vagy a felhasználással kapcsolatos tevékenységek során - műszaki vagy bármely más ok (elvesztés, szállítási baleset stb.) következtében - a forrás kikerülhet a felügyelet alól, ezáltal a munkavállalók, beavatkozók rendellenes sugárterhelését, a telephely (biztonsági terület) radioaktív szennyeződését sugárterhelését okozhatja (26. és 27.).

- a) A veszélyhelyzet telephelyi, helyszíni elhárításának fő feladatai (51a.).
- b) Ha a veszélyhelyzet telephelyen kívül következett be (pl. elvesztett sugárforrás megtalálása, szállítási baleset) a feladatok az érintett személyzet, beavatkozók vonatkozásában lényegében megegyeznek a 2. a) pont alattiakkal.
- c) A sugárforrás ismételt felügyelet alá helyezéséhez, a telephelyi veszélyhelyzet elhárításához külső segítség kérése, ha szükséges.
- d) Minden esetben értékelni kell a lakosság potenciális érintettségét:
 - a veszélyeztetett lakossági csoport azonosítása,
 - a veszély mértékének felmérése,
 - információnyújtás és javaslattevés az ONER-döntéshozók részére (lakossági figyelmeztetés, beavatkozások).
- e) Az ONER központi szerveinek nyújtott információ tartalma:
 - a veszélyhelyzet kiváltó oka,
 - a sugárforrás és tokozásának, árnyékolásának sérülése, állapota,
 - a környezetben mérhető, jellemző dózisteljesítmény, szennyezettségi szintek,
 - a sugárforrás által képviselt veszély (sugárterhelés) mértéke.
 - a helyzet lokalizálásának várható ideje.
 - a veszélyhelyzet-elhárításhoz szükséges külső erők.

3. Működési időszak

Készenléti és veszélyhelyzeti (korai) időszak.

4. Felelős

KKB NVK, KKB NVM, OSKSZ, MVB, atomenergia alkalmazója.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- a) Koordináltan tervezett OBEIT, területi, ágazati és létesítményi BEIT-ek rendszere
- b) A létesítmény, üzemeltető által működtetett BESZ és SVSZ.
- c) KKB NVM működése.
- d) Mobil sugárfelderítő eszközök (közúti jármű, sugárázsmérő-eszközök, GPS).
- e) Folyamatosan elérhető ügyelet, kapcsolattartó, értesítési pontok.
- f) Nagy aktivitású források kezeléséhez szükséges műszaki eszközök.

6. Végrehajtó szakmai területek

Létesítményi BESZ és SVSZ, OSKSZ, BM OKF, MVB Katasztrófavédelmi Munkacsoport, EK, sugárforrást felhasználó létesítmények, sugárvédelemmel foglalkozó intézmények.

Létesítményi BESZ és SVSZ állománya. OSKSZ ügyeletese. KKB NVM tagjai. MVB Katasztrófavédelmi Munkacsoport állománya. Nagy aktivitású források kezelésére kiképzett szakemberek (szükség esetén).

7. Elvárt képességek

- a) Sugárforrásokkal kapcsolatos műszaki és sugárvédelmi ismeretek.
- b) A sugárzás egészségkárosító hatására vonatkozó ismeretek.
- c) Sugárforrás felderítésére, környezeti monitorozásra vonatkozó ismeretek.
- d) Mobilitás (sugárfelderítés).
- e) Folyamatos ügyelet biztosítása.

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Csak a III. kategóriájú létesítmények és a IV. kategóriájú tevékenységek sugárforrásai esetén érvényes.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
52a.	-	-	✓	✓	-	Veszélyes sugárforrás közelében élő/tartózkodó lakosság védelme a KKB működése esetén	3.3. fejezet 6.2.-6.3. fejezet 7.3. fejezet 7.4. fejezet	5.31.-5.37. 5.41. 5.44.

1. Cél

Rendellenes besugárzás vagy radioaktív szennyeződés következtében kialakult veszélyhelyzet során az üzemeltetőtől kapott értesítés alapján óvintézkedések bevezetése a lakosság indokolatlan sugárterhelésének elkerülése érdekében.

2. A feladat részletes leírása

- A veszélyes sugárforrásokat felhasználó létesítményekben vagy a felhasználással kapcsolatos tevékenységek során a felügyelet alól kikerült forrás által okozott veszélyhelyzet telephelyen (biztonsági területen) kívüli hatásainak mérséklése (26. és 27.).
- A lakosság potenciális érintettségének értékelését követően az üzemeltető (tulajdonos) értesíti az ONER központi döntéshozó szervét, és javaslatot tesz lakossági óvintézkedések bevezetésére (51.).
- A döntéshozó az ONER helyi, területi és központi szervének nyújtott tájékoztatás (51.) és az OSKSZ, MVB Katasztrófavédelmi Munkacsoport, OSJER mobil laboratóriumok sugárfelderítési adatai alapján, indokolt esetben gondoskodik az érintett lakossági csoport védelméről:
 - a lakosság figyelmeztetése, tájékoztatása,
 - sürgős óvintézkedések (elzárkóztatás, kimenekítés, jódpofilaxis) fogantatása,
 - belépés, forgalom korlátozása,
 - saját termelésű élelmiszer (zöldség, tej stb.) fogyasztási tilalma.

3. Működési időszak

Készenléti és veszélyhelyzeti (korai) időszak.

4. Felelős

KKB, atomenergia alkalmazója, MVB, HVB, polgármester.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- Koordináltan tervezett országos, területi, ágazati és létesítményi BEIT-ek rendszere.
- Létesítményi BESZ és SVSZ.
- KKB és munkaszervei (KKB NVK és KKB NVM) működése.
- Az OSJER mobil laboratóriumok működése.
- Naprakész kimenekítési tervek (36.), rendszeresen frissített adatbázisok a szükséges eszközökről, azok műszaki állapotáról, a személyi állományról stb.
- Mobil sugárfelderítő eszközök (közúti jármű, sugázmérő-eszközök, GPS).
- Folyamatosan elérhető ügyelet, kapcsolattartó, értesítési pontok.

6. Végrehajtó szakmai területek

Létesítményi BESZ és SVSZ, ONER területi, ágazati és központi szervei, OSJER.

Létesítményi BESZ és SVSZ állománya. KKB NVK és KKB NVM tagjai. MVB és Katasztrófavédelmi Munkacsoport tagjai. Polgármester és hivatali adminisztráció.

7. Elvárt képességek

- Sugárforrásokkal kapcsolatos műszaki és sugárvédelmi ismeretek.

- b) A sugárzás egészségkárosító hatására vonatkozó ismeretek.
- c) Sugárforrás felderítésére, környezeti monitorozásra vonatkozó ismeretek.
- d) Folyamatos készenlét, ügyelet (normál időszak).
- e) Folyamatos működés – kapcsolattartás, helyzetértékelés, döntés, végrehajtás (NVH idején).
- f) Gyors reagálás (a beavatkozás végrehajtásának megkezdése a szükséges időnorma szerint).
- g) Mobilitás (alkalmazkodás a változó körülményekhez).

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Csak a III. kategóriájú létesítmények és a IV. kategóriájú tevékenységek sugárforrásai esetén érvényes.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
52b.	-	-	✓	✓	-	Veszélyes sugárforrás közelében élő/tartózkodó lakosság védelme a KKB működésbe lépése előtt, az MVB működése esetén	3.2. fejezet 3.5. fejezet 6.2.-6.3. fejezet 7.3. fejezet 7.4. fejezet	5.31.-5.37. 5.41.-5.42. 5.44.

1. Cél

Rendellenes besugárzás vagy radioaktív szennyeződés következtében kialakult veszélyhelyzet során az üzemeltetőtől kapott értesítés alapján óvintézkedések bevezetése a lakosság indokolatlan sugárterhelésének elkerülése érdekében.

2. A feladat részletes leírása

- a) A veszélyes sugárforrásokat felhasználó létesítményekben vagy a felhasználással kapcsolatos tevékenységek során a felügyelet alól kikerült forrás által okozott veszélyhelyzet telephelyen (biztonsági területen) kívüli hatásainak mérséklése (26. és 27.).
- b) A lakosság potenciális érintettségének értékelését követően az üzemeltető (tulajdonos) értesíti az ONER területi döntéshozó szervét, és javaslatot tesz lakossági óvintézkedések bevezetésére (51.).
- c) A döntéshozó az ONER területi szervének nyújtott tájékoztatás (51.) és az OSKSZ, MVB Katasztrófavédelmi Munkacsoport sugárfelderítési adatai alapján, indokolt esetben gondoskodik az érintett lakossági csoport védelméről:
 - a lakosság figyelmeztetése, tájékoztatása,
 - sürgős óvintézkedések (elzárkóztatás, kimenekítés, jódpofilaxis) foganatosítása,
 - belépés, forgalom korlátozása,
 - saját termelésű élelmiszer (zöldség, tej stb.) fogyasztási tilalma.

3. Működési időszak

Normál, készenléti és veszélyhelyzeti (korai) időszak.

4. Felelős

MVB, atomenergia alkalmazója, HVB, polgármester.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- a) Koordináltan tervezett országos, területi, ágazati és létesítményi BEIT-ek rendszere.
- b) Létesítményi BESZ és SVSZ.
- c) MVB és a Katasztrófavédelmi Munkacsoport működése.
- d) Naprakész kimenekítési tervek (36.), rendszeresen frissített adatbázisok a szükséges eszközökről, azok műszaki állapotáról, a személyi állományról stb.
- e) Mobil sugárfelderítő eszközök (közúti jármű, sugázmérő-eszközök, GPS).
- f) Folyamatosan elérhető ügyelet, kapcsolattartó, értesítési pontok.

6. Végrehajtó szakmai területek

Létesítményi BESZ és SVSZ, ONER területi és ágazati szervei, Polgármesteri Hivatal, OSKSZ.

Létesítményi BESZ és SVSZ állománya. MVB és Katasztrófavédelmi Munkacsoport tagjai. Polgármester és hivatali adminisztráció. Területi és helyi rendőri erők.

7. Elvárt képességek

- Sugárforrásokkal kapcsolatos műszaki és sugárvédelmi ismeretek.
- A sugárzás egészségkárosító hatására vonatkozó ismeretek.
- Sugárforrás felderítésére, környezeti monitorozásra vonatkozó ismeretek.
- Folyamatos készenlét, ügyelet (normál időszak).
- Folyamatos működés – kapcsolattartás, helyzetértékelés, döntés, végrehajtás (NVH idején).
- Gyors reagálás (a beavatkozás végrehajtásának megkezdése a szükséges időnorma szerint).
- Mobilitás (alkalmazkodás a változó körülményekhez).

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Csak a III. kategóriájú létesítmények és a IV. kategóriájú tevékenységek sugárforrásai esetén érvényes.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
52c.	-	-	✓	✓	-	Veszélyes sugárforrás közelében élő/tartózkodó lakosság védelme a KKB és az MVB működése előtt, a HVB működése esetén	3.2. fejezet 3.5. fejezet 6.2.-6.3. fejezet 7.3. fejezet 7.4. fejezet	5.31.-5.37. 5.41.-5.42. 5.44.

1. Cél

Rendellenes besugárzás vagy radioaktív szennyeződés következtében kialakult veszélyhelyzet során az üzemeltetőtől kapott értesítés alapján óvintézkedések bevezetése a lakosság indokolatlan sugárterhelésének elkerülése érdekében.

2. A feladat részletes leírása

- A veszélyes sugárforrásokat felhasználó létesítményekben vagy a felhasználással kapcsolatos tevékenységek során a felügyelet alól kikerült forrás által okozott veszélyhelyzet telephelyen (biztonsági területen) kívüli hatásainak mérséklése (26. és 27.).
- A lakosság potenciális érintettségének értékelését követően az üzemeltető (tulajdonos) értesíti az ONER helyi döntéshozó szervét, és javaslatot tesz lakossági óvintézkedések bevezetésére (51.).
- A döntéshozó az ONER helyi szervének nyújtott tájékoztatás (51.) és az OSKSZ sugárfelderítési adatai alapján, indokolt esetben gondoskodik az érintett lakossági csoport védelméről:
 - a lakosság figyelmeztetése, tájékoztatása,
 - sürgős óvintézkedések (elzárkóztatás, kimenekítés, jódprofilaxis) foganatosítása,
 - belépés, forgalom korlátozása,
 - saját termelésű élelmiszer (zöldség, tej stb.) fogyasztási tilalma.

3. Működési időszak

Normál, készenléti és veszélyhelyzeti (korai) időszak.

4. Felelős

HVB, atomenergia alkalmazója, polgármester.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- Koordináltan tervezett országos, területi, ágazati és létesítményi BEIT-ek rendszere.
- Létesítményi BESZ és SVSZ.

- c) HVB működése.
- d) Naprakész kimenekítési tervek (36.), rendszeresen frissített adatbázisok a szükséges eszközökről, azok műszaki állapotáról, a személyi állományról stb.
- e) Sugármérő-eszközök, GPS.
- f) Folyamatosan elérhető ügyelet, kapcsolattartó, értesítési pontok.

6. Végrehajtó szakmai területek

Létesítményi BESZ és SVSZ, HVB, Polgármesteri Hivatal, rendőrség, OSKSZ.

Létesítményi BESZ és SVSZ állománya. HVB tagjai. Polgármester és hivatali adminisztráció. Helyi rendőri erők. OSKSZ ügyelet.

7. Elvárt képességek

- a) Sugárforrásokkal kapcsolatos műszaki és sugárvédelmi ismeretek.
- b) A sugárzás egészségkárosító hatására vonatkozó ismeretek.
- c) Sugárforrás felderítésére, környezeti monitorozásra vonatkozó ismeretek.
- d) Folyamatos készenlét, ügyelet (normál időszak).
- e) Folyamatos működés – kapcsolattartás, helyzetértékelés, döntés, végrehajtás (NVH idején).
- f) Gyors reagálás (a beavatkozás végrehajtásának megkezdése a szükséges időnorma szerint).
- g) Mobilitás (alkalmazkodás a változó körülményekhez).

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Csak a III. kategóriájú létesítmények és a IV. kategóriájú tevékenységek sugárforrásai esetén érvényes.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
52d.	-	-	✓	✓	-	Veszélyes sugárforrás közelében élő/tartózkodó lakosság védelme a KKB, MVB és HVB működése előtt	3.2. fejezet 3.5. fejezet 6.2.-6.3. fejezet 7.3. fejezet 7.4. fejezet	5.31.-5.37. 5.41.-5.42. 5.44.

1. Cél

Rendellenes besugárzás vagy radioaktív szennyeződés következtében kialakult veszélyhelyzet során az üzemeltetőtől kapott értesítés alapján óvintézkedések bevezetése a lakosság indokolatlan sugárterhelésének elkerülése érdekében.

2. A feladat részletes leírása

- a) A veszélyes sugárforrásokat felhasználó létesítményekben vagy a felhasználással kapcsolatos tevékenységek során a felügyelet alól kikerült forrás által okozott veszélyhelyzet telephelyen (biztonsági területen) kívüli hatásainak mérséklése (26. és 27.).
- b) A lakosság potenciális érintettségének értékelését követően az üzemeltető (tulajdonos) értesíti a polgármestert, és javaslatot tesz lakossági óvintézkedések bevezetésére (51.).
- c) A döntéshozó a polgármesternek nyújtott tájékoztatás (51.) és az OSKSZ sugárfelderítési adatai alapján, indokolt esetben gondoskodik az érintett lakossági csoport védelméről:
 - a lakosság figyelmeztetése, tájékoztatása,
 - sürgős óvintézkedések (elzárkóztatás, kimenekítés, jódpofilaxis) fogantatása,
 - belépés, forgalom korlátozása,
 - saját termelésű élelmiszer (zöldség, tej stb.) fogyasztási tilalma.

3. Működési időszak

Normál, készenléti és veszélyhelyzeti (korai) időszak.

4. Felelős

Polgármester, atomenergia alkalmazója.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- Koordináltan tervezett országos, területi, ágazati és létesítményi BEIT-ek rendszere.
- Létesítményi BESZ és SVSZ.
- Polgármesteri Hivatal működése.
- Naprakész kimenekítési tervek (36.), rendszeresen frissített adatbázisok a szükséges eszközökről, azok műszaki állapotáról, a személyi állományról stb.
- Sugárzásmérő-eszközök, GPS.
- Folyamatosan elérhető ügyeletek, kapcsolattartó, értesítési pontok.

6. Végrehajtó szakmai területek

Létesítményi BESZ és SVSZ, Polgármesteri Hivatal, rendőrség.

Létesítményi BESZ és SVSZ állománya. Polgármesteri Hivatal. Helyi rendőri erők. OSK SZ ügyeleteres.

7. Elvárt képességek

- Sugárforrásokkal kapcsolatos műszaki és sugárvédelmi ismeretek.
- A sugárzás egészségkárosító hatására vonatkozó ismeretek.
- Sugárforrás felderítésére, környezeti monitorozásra vonatkozó ismeretek.
- Folyamatos készenlét, ügyelet (normál időszak).
- Folyamatos működés – kapcsolattartás, helyzetértékelés, döntés, végrehajtás (NVH idején).
- Gyors reagálás (a beavatkozás végrehajtásának megkezdése a szükséges időnorma szerint).
- Mobilitás (alkalmazkodás a változó körülményekhez).

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Csak a III. kategóriájú létesítmények és a IV. kategóriájú tevékenységek sugárforrásai esetén érvényes.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
53.	✓	✓	✓	-	-	Helyzetértékelés a létesítményben, a várható dózis előrejelzése, döntés-előkészítő javaslatok kidolgozása	3.2. fejezet 3.4. fejezet 4.1.-4.2. fejezet 6.2.-6.3. fejezet 7. fejezet	5.14.-5.17.

1. Cél

A létesítményben bekövetkezett rendkívüli esemény és a kialakuló veszélyhelyzet felmérése, a várható következmények (kibocsátások, lakossági sugárterhelés) előrejelzése, döntés-előkészítő javaslatok kidolgozása az elhárítás haladéktalan működésbe hozatala és a lakossági dózisok csökkentése érdekében.

2. A feladat részletes leírása

- A létesítményi BESZ működésbe lépése.
- A létesítmény nukleáris biztonsági, sugárzási, védelmi helyzetének felmérése.
- A veszélyhelyzet minősítése előre megállapított kritériumrendszer alapján.
- A várható kibocsátások, lakossági dózisok előrejelzése a létesítmény és védelmi rendszereinek állapota, a feltételezhető baleseti forgatókönyv, továbbá az aktuális meteorológiai paraméterek alapján.
- Az ONER-szervek értesítése, riasztása a megfelelő szintű, összehangolt és előre tervezett, telepelyen kívüli veszélyhelyzet-elhárítás működésbe hozatalához (20.).
- A technológiai és sugárzási mérési eredményeket folyamatosan szolgáltató rendszerek adatainak értékelése, az előrejelzések pontosítása.

- g) Az online adatok kiegészítése környezeti monitorozással (55.).
- h) A veszélyhelyzet minősítése (23.).
- i) A fentiek alapján javaslatétel a sürgős lakossági óvintézkedések végrehajtására.
- j) Kapcsolattartás az ONER területi és központi szerveivel, folyamatos információ- és adatszolgáltatás.
- k) A helyzet létesítménytől független értékelése és a következmények előrejelzése (OAH).

3. Működési időszak

Normál, készenléti és veszélyhelyzeti (korai) időszak.

4. Felelős

Atomenergia alkalmazója, OAH

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- a) Olyan létesítményi, folyamatos ügyelet és vezetési pont, amely jogosult és képes:
 - a veszélyhelyzet osztályozására,
 - a telephelyi reagálás azonnali, önálló kezdeményezésére,
 - a telephelyen kívüli kapcsolattartó pontok értesítésére,
 - a szükséges információ, adatok szolgáltatására.
- b) A veszélyhelyzet telephelyen kívüli következményeinek (környezet szennyeződése, lakossági sugárterhelés) előrejelzésére alkalmas eszközök.
- c) Kritériumrendszer (általános kritériumok, SzISz-ek) a lakossági óvintézkedések bevezetésére vonatkozó döntés támogatására.
- d) A kibocsátásokra, telephelyi, környezeti sugárzási viszonyokra, meteorológiai helyzetre jellemző adatokat gyűjtő online rendszer.
- e) Információ-, adatszolgáltatásra kidolgozott adatlap (protokoll).
- f) Az értesítés, riasztás elvégzésére, továbbá adatok küldésére és kapcsolattartásra alkalmas, működő, rendszeresen ellenőrzött kommunikációs eszközök.
- g) Mintavételi eszközök, laboratóriumi és helyszíni radiológiai mérőeszközök.
- h) Egyéni sugárvédelmi eszközök.

6. Végrehajtó szakmai területek

Létesítményi BESZ, létesítményi SVSZ, OAH BESZ, OMSz.

Az ügyelet, vezetési (kapcsolattartási) pont folyamatos működtetéséhez szükséges személyzet (adatgyűjtés, értékelés, irányítás, kapcsolattartás). A létesítményi BESZ és SVSZ állománya. OAH BESZ állománya. Az OMSz veszélyhelyzeti állománya. A monitorozáshoz szükséges állomány (55.6.).

7. Elvárt képességek

- a) Állandó ügyelet és folyamatos kapcsolattartás az ONER szerveivel.
- b) Gyors reagálás (riasztás, működési állapot elérése a megadott időnormák szerint).
- c) A kialakult helyzet értékelése és a következmények előrejelzése.
- d) A veszélyhelyzet minősítéséhez és a döntés-előkészítéshez szükséges kritériumrendszer ismerete.
- e) Döntés-előkészítés támogatása.
- f) Mobilitás (mintavétel, helyszíni mérések).

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Az I., II. és különösen a III. kategóriájú létesítményeknél a követelmények és a rendelkezésre álló eszközrendszerek eltérőek, az utóbbiaknál nem várható a döntés-előkészítési javaslatok önálló kidolgozása.

Sor- szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
54.	✓	✓	✓	✓	✓	A környezeti monitorozás adatainak értékelése	2.6. fejezet 3.3.-3.4. fejezet 6-7. fejezet	5.40. 5.76.-5.78. 5.81.-5.82. 5.92. 6.24. 6.37.

1. Cél

A kibocsátási adatokból a terjedésszámító szoftverekkel becsült környezeti szennyeződések, valamint a lakosság dózisainak pontosítása. A sürgős óvintézkedések meghozatalára, módosítására irányuló döntéselőkészítés támogatása a monitorozás eredményeinek az általános kritériumokból számolt SzISz-ekkel történő közvetlen összevetése révén.

2. A feladat részletes leírása

- A környezeti monitorozás nem csupán a telephelyen és közelében (55.), hanem távolabbi környezetben (56., 57. és 58.) is hozzájárul a terjedésszámítás eredményeinek - a környezet radioaktív szennyeződése, lakossági dózisok - a pontosításához:
 - ha a kibocsátások - részben vagy teljesen - nem a normál kibocsátási útvonalon (pl. kémény) keresztül történnek, a kibocsátás-terjedésszámítási módszer alábecsüli a radiológiai következményeket [4],
 - a meteorológiai adatok és a terjedésszámító szoftverek bizonytalansága miatt a szennyeződés és lakossági dózisok bizonytalansága egy nagyságrend körüli.
- A monitorozás eredményeinek az általános kritériumokból számolt SzISz-ekkel való közvetlen összevetése a döntéselőkészítési tevékenységet segíti.
- A telepített, folyamatos működésű dózisteljesítmény-mérő állomások (táv mérőhálózat) adatait – az aktuális meteorológiai viszonyok figyelembevételével - mintavételezéssel és a minták laboratóriumi mérésével, továbbá mobil laboratóriumos helyszíni mérésekkel, valamint a kimenekített, kimenekülő lakosság radioaktív szennyezetttségének ellenőrzésével kell kiegészíteni.
- A c) pont alatti feladatokat a létesítményi SVSZ, az ágazatok OSJER-be kijelölt radiológiai laboratóriumai, illetve az OKSER laboratóriumai végzik.
- A létesítményi, illetve ágazati laboratóriumok, ellenőrző hálózatok eredményeit a létesítményi BESZ és SVSZ, illetve az ágazati információs központok (ÁIK-k) gyűjtik, majd ellenőrzés után az előzetes értékeléssel együtt továbbítják a BM OKF NBIÉK-be, ahol azokat a KKB NVM részére is hozzáférhetővé teszik. Az ÁIK-k az értékelés során, összehasonlítás céljából figyelembe veszik a normál időszakra vonatkozó adatsorokat is.
- A környezeti monitorozással szemben támasztott követelmények, a megvalósítás módja különbözik az egyes veszélyhelyzeti zónákban (55., 56., 57. és 58.).

3. Működési időszak

Készenléti és veszélyhelyzeti (korai és kései) időszak.

4. Felelős

OSJER.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- Megfelelő kommunikációs és számítógépes infrastruktúrával felszerelt ágazati és országos adatgyűjtő központok.
- Az ágazati laboratóriumok, telepített környezet-ellenőrző állomások és az eredmények gyűjtését, ellenőrzését és értékelését végző ÁIK-k közötti adatkapcsolat.
- A monitorozási eredmények országos gyűjtését végző BM OKF NBIÉK és a létesítményi BESZ, SVSZ, illetve az ÁIK-k közötti adat és kommunikációs kapcsolat.

- d) A BM OKF NBIÉK és a KKB NVM közötti adat és kommunikációs kapcsolat.
 e) Összehasonlítás céljára a normál időszaki monitorozási eredményeket tartalmazó adatbázisok.
 f) Az adatok értékeléséhez és szemléletes megjelenítéséhez (területi átlagok, idősorok stb.) szükséges statisztikai és grafikus szoftverek.

6. Végrehajtó szakmai területek

Létesítményi BESZ és SVSZ, ágazatok radiológiai környezet-ellenőrzést végző hálózatai, intézményei, BM OKF NBIÉK, KKB NVM.

A létesítményi BESZ és SVSZ állománya. Az ágazati laboratóriumok és az ÁIK-k informatikai és sugárvédelmi értékelési feladatokat végző állománya. A BM OKF NBIÉK és KKB NVM személyi állománya.

7. Elvárt képességek

- a) Állandó ügyelet.
 b) Gyors reagálás, a riasztást követően az előírt időnormák szerinti működésbe lépés.
 c) Folyamatos működés biztosítása a veszélyhelyzet időszakában:
 - működőképes adat- és információkapcsolat,
 - szakképzett, gyakorlott személyzet az adatgyűjtési és kiértékelési feladatokra,
 - sugárvédelmi elemzőképesség, a hazai szabályozás (jogszabályok, OBEIT és ágazati BEIT-ek) és a nemzetközi ajánlások ismerete.

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Az OSJER országos távmérőhálózatát kiegészítő létesítményi környezet-ellenőrző rendszerek léte és kiépítettsége a létesítménytől (tervezési kategóriától) függ. (A normál időszaki, létesítményi környezet-ellenőrző rendszer felállítása csak az ún. kiemelt létesítményeknél jogszabályi előírás.)

Sor- szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
55.	✓	✓	✓	✓	-	Azonnali környezeti monitorozás a telephelyen, illetve helyszínen és közvetlen környezetükben	2.6. fejezet 6-7. fejezet	5.35. 5.40. 5.92.

1. Cél

A kibocsátási adatokból a terjedésszámító szoftverekkel becsült környezeti szennyeződések, valamint a telephelyen dolgozók és a lakosság dózisainak pontosítása.

A sürgős óvintézkedések meghozatalára, módosítására irányuló döntés-előkészítés támogatása a monitorozás eredményeinek az általános kritériumokból számolt SzISz-ekkel történő közvetlen összevetése révén.

2. A feladat részletes leírása

- a) A terjedésszámító szoftverekkel becsült környezeti szennyeződések, valamint a telephelyen dolgozók és a lakosság dózisainak pontosítása különösen fontos a következő okok miatt:
 - ha a kibocsátások - részben vagy teljesen - nem a normál kibocsátási útvonalon (pl. kémény) keresztül történnek, a kibocsátás-terjedésszámítási módszer alábecsüli a radiológiai következményeket [4],
 - a telephely szennyeződése és az ott dolgozók sugárterhelése még kémény-kibocsátások esetén is pontatlanabban becsülhető a meteorológiai adatok és a terjedésszámító szoftverek nagyobb bizonytalansága miatt.
- b) Lehetőleg még a baleseti kibocsátások előtt, de legkésőbb a kibocsátások kezdetekor, a telephelyen és közvetlen környezetében monitorozni kell a környezet (levegő, talaj és szilárd burkolat, növényzet, felszíni vizek) radioaktív szennyeződését, illetve a környezeti dózisteljesítményt.

- c) A monitorozáshoz felhasználhatók a telepített környezet-ellenőrző állomások, amelyeket – az aktuális meteorológiai viszonyok figyelembevételével – mintavételezéssel és a minták laboratóriumi méréssel, továbbá mobil laboratóriumos helyszíni mérésekkel (dózisjelzőmérés, in situ gamma-spektrometria) kell kiegészíteni, különösen a nem telephelyhez kötött – IV. kategóriájú tevékenységekhez kapcsolódó – veszélyhelyzeteknél.
- d) A telephelyet, illetve a biztonsági övezetet elhagyó személyek – nem csak a veszélyhelyzeti munkavállalók, beavatkozók – radioaktív szennyezettségét ellenőrizni kell a szennyeződés ily módon történő továbbterjedésének megakadályozására, és az esetleg indokolt mentesítés elvégzéséhez.
- e) A nem telephelyhez kötött veszélyhelyzeteknél várhatóan a 2.c) és 2.d) feladatok elvégzése szükséges.

3. Működési időszak

Készenléti és veszélyhelyzeti (korai) időszak.

4. Felelős

Atomenergia alkalmazója, OSKSZ, katasztrófavédelmi szervek.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- a) A normál időszakban környezet-ellenőrzésre és személyek monitorozására kiépített, a veszélyhelyzetben is alkalmazható mintavevő, -feldolgozó és mérőeszközök rendszere.
- b) Mivel ez a létesítménytől (tervezési kategóriától) függ, az alábbi felsorolás elemeihez tartozó, tényleges teljesítőképesség erősen különbözik, egyes elemek akár hiányozhatnak is:
 - telepített környezet-ellenőrző állomások, adatkapcsolat,
 - gépjármű, mintavevő eszközök, minta-előkészítő és -mérőlaboratórium, adatkapcsolat,
 - mobil laboratórium, adatkapcsolat,
 - mérőeszközök személyek külső és belső radioaktív szennyeződésének ellenőrzésére,
 - adatértékelő központ.
- c) A nem telephelyhez kötött veszélyhelyzeteknél az OSKSZ, a katasztrófavédelmi szervek és az OSJER mozgólaboratóriumok szükségesek.

6. Végrehajtó szakmai területek

A létesítményi SVSZ, szükség esetén radiológiai szakemberekkel kiegészítve. OSKSZ, katasztrófavédelmi szervek, BM OKF.

A szükséges személyzet létszámát alapvetően a normál időszakban környezet-ellenőrzést végzők száma határozza meg. A folyamatos működés fenntartásához a nappali váltásban dolgozók létszámának legalább 1,5-szeresét kell biztosítani.

7. Elvárt képességek

- a) Az eszközrendszer (mérő- és adattovábbító eszközök) rendelkezésre állásának biztosítása.
- b) Szakképzett, gyakorlott személyzet (mérő-és adatkiértékelő feladatokra).
- c) Sugárvédelmi elemzőképesség.
- d) Mobilitás (mintavétel, helyszíni mérések).
- e) A folyamatos készenlét, illetve a gyors riaszthatóság követelményei az egyes elemeknél ismét a létesítménytől, tervezési kategóriától függnének. A működésbe lépést követően azonban a folyamatos működés már általánosan elvárt.

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

A fentiekben leírt követelmények teljes egészében az I. és II. kategóriás létesítményekre érvényesek, mivel ezeknél a környezeti monitorozásra felhasználható eszközrendszer és személyi állomány megléte normál időszakban is követelmény. (Megjegyzendő, hogy a kiépítettség mértéke azonban létesítményfüggő.)

A III. kategóriájú létesítményeknél elegendő, ha a monitorozás csak a telephelyre terjed ki. Mivel ezek egy részénél – nagy sugárforrásokot alkalmazó intézmények - normál időszakban nem követelmény a

környezet-ellenőrzés kiépítése, a telephelyi ellenőrzés eszközei is korlátozottak (elsősorban dózisteljesítmény és felületi szennyeződés mérése).

A IV. kategóriájú tevékenységeknél az üzemeltető (tulajdonos) nem minden esetben képes a monitorozás elvégzésére (pl. sugárforrás elvesztése vagy ellopása, sugárforrás-szállítási balesetek). Ezekben az esetekben az 5.c) pont szerint kell eljárni.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
56.	✓	✓	-	-	-	Azonnali környezeti monitorozás a MÓZ és SÓZ területén	2.2. fejezet 2.6. fejezet 6.2.-6.3. fejezet 7.1.-7.2. fejezet	5.35. 5.40. 5.92.

1. Cél

A kibocsátási adatokból a terjedésszámító szoftverekkel becsült környezeti szennyeződések, valamint lakossági dózisos pontosítása a MÓZ és SÓZ területén.

A sürgős óvintézkedések meghozatalára, módosítására irányuló döntés-előkészítés támogatása a monitorozás eredményeinek az általános kritériumokból számolt SzISz-ekkel történő közvetlen összevetése révén.

2. A feladat részletes leírása

- A környezet monitorozását lehetőleg még a baleseti kibocsátások előtt, de legkésőbb a kibocsátások kezdetekor kell megkezdeni.
- A környezeti monitorozás nem csupán a telephelyen (55.), hanem a MÓZ és SÓZ területén is hozzájárul a terjedésszámítás eredményeinek (a környezet radioaktív szennyeződése, lakossági dózisos) pontosításához:
 - ha a kibocsátások - részben vagy teljesen - nem a normál kibocsátási útvonalon (pl. kémény) keresztül történnek, a kibocsátás-terjedésszámítási módszer alábecsüli a radiológiai következményeket [4],
 - a meteorológiai adatok és a terjedésszámító szoftverek bizonytalansága miatt a szennyeződés és lakossági dózisos bizonytalansága egy nagyságrend körüli.
- A döntés-előkészítési tevékenység támogatása érdekében az aktuális monitorozási stratégiát (vizsgált környezeti elemek, mért mennyiségek) úgy kell kialakítani, hogy az eredmények az általános kritériumokból számolt SzISz-ekkel közvetlenül összevethetőek legyenek.
- Mivel a sürgős óvintézkedésekre vonatkozó döntést gyorsan kell meghozni, a környezeti monitorozás meghatározó tényezője az időszükséglet. Hosszadalmas, bonyolult minta-előkészítésre, mérésekre nincs lehetőség, az adatok értékelésére, továbbítására rendelkezésre álló idő is erősen korlátozott.
- Az előbbi különösen érvényes a MÓZ területére, ahol várhatóan a létesítmény állapota már döntően meghatározza a lakossági óvintézkedés szükségességét és formáját, megerősítő mérésenként gyakorlatilag csak a dózisteljesítmény meghatározása jöhet szóba.
- A telepített, folyamatos működésű dózisteljesítmény-mérő állomások (táv mérőhálózat) adatait – az aktuális meteorológiai viszonyok figyelembevételével - mobil laboratóriumos helyszíni mérésekkel, esetleg mintavételezéssel és a minták laboratóriumi méréssel, valamint a kimenekített, kimenekülő lakosság sugárszennyezettségének ellenőrzésével kell kiegészíteni.
- A d) - f) pont alatti feladatokat a létesítményi SVSZ és az ágazatok OSJER-be kijelölt radiológiai laboratóriumai végzik.
- A létesítményi SVSZ, BESZ és az ÁIK-k által begyűjtött adatokat - sugárvédelmi értékelésükkel együtt – haladéktalanul továbbítani kell a BM OKF NBIÉK-be.
- A BM OKF NBIÉK az adatokat a KKB NVM rendelkezésére bocsátja a döntés-előkészítés támogatása érdekében.
- Minőségbiztosítási követelmények teljesítésével, összemérések szervezésével kell biztosítani, hogy az adatok összehasonlíthatóak, összevethetőek legyenek.

3. Működési időszak

Készenléti és veszélyhelyzeti (korai) időszak.

4. Felelős

OSJER.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- A felhasználható eszközrendszer gyakorlatilag megegyezik a normál időszakban környezet-ellenőrzésre és személyek monitorozására kiépített kapacitással.
- A gyorsaság követelményét leginkább kielégítő, helyszíni mérések végzésére alkalmas, megfelelő adatátviteli és kommunikációs kapcsolattal ellátott mobil laboratóriumok.
- Monitorozási stratégia, illetve terv rendelkezésre állása.
- A telepített laboratóriumoknál kidolgozott és begyakorolt veszélyhelyzeti mintavételi, -előkészítési és mérési eljárások.
- Az eredmények gyors kiértékeléséhez és szemléletes megjelenítéséhez (területi átlagok, idősorok stb.) szükséges statisztikai és grafikus szoftverek.

6. Végrehajtó szakmai területek

Létesítményi BESZ és SVSZ, az OSJER-be kijelölt ágazati laboratóriumok és ÁIK-k.

A szükséges személyzet létszámát alapvetően a normál időszakban környezet-ellenőrzést végzők száma határozza meg. A folyamatos működés fenntartásához a nappali váltásban dolgozók létszámának legalább 1,5-szeresét kell biztosítani. A rendszerben veszélyhelyzeti tartalékokat jelentenek azon kutatással, oktatással foglalkozó laboratóriumok, amelyek megfelelő műszerezettséggel és szakemberekkel rendelkeznek, azonban rutinszerűen nem végeznek környezet-ellenőrzést.

7. Elvárt képességek

- Az eszközrendszer (mérő- és adattovábbító eszközök) rendelkezésre állásának biztosítása.
- Szakképzett, veszélyhelyzeti monitorozásra, mérő- és kiértékelő feladatok elvégzésére is felkészített személyzet.
- Gyorsaság (mintavétel, mérés, kiértékelés, adattovábbítás).
- Mobilitás (mintavétel, helyszíni mérések).
- Folyamatos veszélyhelyzeti működés (mérés, kiértékelés, adattovábbítás) biztosítása.

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

A MÓZ csak az I. kategóriájú létesítményeknél értelmezett. A SÓZ kiterjedése – ami alapvetően meghatározza a monitorozási feladatok nagyságát – létesítményfüggő.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
57.	✓	✓	✓	✓	✓	Azonnali környezeti monitorozás az ÉÓZ területén	2.2. fejezet 2.6. fejezet 6.2.-6.3. fejezet 7. fejezet	5.35. 5.40. 5.92.

1. Cél

A kibocsátási adatokból a terjedésszámító szoftverekkel becsült környezeti szennyeződések, valamint lakossági dózisos pontosítása az ÉÓZ területén. A mezőgazdasági, élelmiszer-fogyasztási korlátozások meghozatalára, módosítására irányuló döntés-előkészítés támogatása a monitorozás eredményeinek az általános kritériumokból származtatott, illetve az élelmiszerekre vonatkozó SzISz-ekkel történő közvetlen összevetése révén.

2. A feladat részletes leírása

- a) A környezet monitorozását lehetőleg még a baleseti kibocsátások előtt, de legkésőbb a kibocsátások kezdetekor kell megkezdeni.
- b) Az ÉÓZ területén végzett környezeti monitorozás hozzájárul a terjedésszámítás eredményeinek (a környezet radioaktív szennyeződése, lakossági dózisosok) a pontosításához:
 - ha a kibocsátások - részben vagy teljesen - nem a normál kibocsátási útvonalon (pl. kémény) keresztül történnek, a kibocsátás-terjedésszámítási módszer alábecsüli a radiológiai következményeket [4],
 - a meteorológiai adatok és a terjedésszámító szoftverek bizonytalansága miatt a szennyeződés és a lakossági dózisosok bizonytalansága egy nagyságrend körüli.
- c) A döntés-előkészítési tevékenység támogatása érdekében a monitorozási stratégiát (vizsgált környezeti elemek, mért mennyiségek) úgy kell kialakítani, hogy az eredmények az általános kritériumokból származtatott, illetve az élelmiszerekre vonatkozó SzISz-ekkel közvetlenül összevethetőek legyenek.
- d) Mivel az ÉÓZ területe többszöröse a SÓZ-énak, törekedni kell a mobil laboratóriumokkal és légi felderítő egységekkel végezhető, nagy teljesítőképességű, előszűrő mérések alkalmazására. Ezek az eredmények később pontosíthatók (58.).
- e) A c) - d) pontok alatti feladatokat az ágazatok OSJER-be kijelölt radiológiai laboratóriumai végzik.
- f) Az ÁIK-k által begyűjtött adatokat – sugárvédelmi értékelésükkel együtt – haladéktalanul továbbítani kell a BM OKF NBIÉK-be, ahol azokat hozzáférhetővé teszik a KKB NVM számára.
- g) Minőségbiztosítási követelmények teljesítésével, összemérések szervezésével kell biztosítani, hogy az adatok összehasonlíthatóak, összevethetőek legyenek.

3. Működési időszak

Készenléti és veszélyhelyzeti (korai) időszak.

4. Felelős

OSJER.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- a) A felhasználható eszközrendszer gyakorlatilag megegyezik a normál időszakban környezet-ellenőrzésre és személyek monitorozására kiépített kapacitással.
- b) Mobil laboratóriumok és légi sugárfelderítés a mintavételi helyek előszűrésére.
- c) Monitorozási stratégia, illetve terv rendelkezésre állása.
- d) A telepített laboratóriumoknál kidolgozott és begyakorolt veszélyhelyzeti mintavételi, - előkészítési és mérési eljárások.
- e) Az eredmények gyors kiértékeléséhez és szemléletes megjelenítéséhez (területi átlagok, idősorok stb.) szükséges statisztikai és grafikus szoftverek.

6. Végrehajtó szakmai területek

Az OSJER-be kijelölt ágazati laboratóriumok és ÁIK-k.

A szükséges személyzet létszámát alapvetően a normál időszakban környezet-ellenőrzést végzők száma határozza meg. A folyamatos működés fenntartásához a nappali váltásban dolgozók létszámának legalább 1,5-szeresét kell biztosítani. A rendszerben veszélyhelyzeti tartalékot jelentenek azon kutatással, oktatással foglalkozó laboratóriumok, amelyek megfelelő műszerezettséggel és szakemberekkel rendelkeznek, azonban rutinszerűen nem végeznek környezet-ellenőrzést.

7. Elvárt képességek

- a) Az eszközrendszer (mérő- és adattovábbító eszközök) rendelkezésre állásának biztosítása.
- b) Szakképzett, veszélyhelyzeti monitorozásra, mérő- és kiértékelő feladatok elvégzésére felkészített személyzet.
- c) Gyorsaság (mintavétel, mérés, kiértékelés, adattovábbítás).
- d) Mobilitás (mintavétel, helyszíni mérések).

e) Folyamatos veszélyhelyzeti működés (mérés, kiértékelés, adattovábbítás) biztosítása.

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Az ÉÓZ monitorozása bármely olyan létesítménynél és tevékenységnél számításba veendő, amelyeknél a telephelyen, helyszínen kívüli (környezeti) hatást eredményező veszélyhelyzet felléphet. Az ÉÓZ kiterjedése – ami alapvetően meghatározza a monitorozási feladatok nagyságát – erősen létesítményfüggő, akár több száz kilométer is lehet.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
58.	✓	✓	✓	✓	✓	Nem azonnali környezeti monitorozás a MÓZ, SÓZ és ÉÓZ területén	2.2. fejezet 2.6. fejezet 8. fejezet	5.76.-5.78. 5.81.-5.82. 5.92.

1. Cél

A lakossági óvintézkedések módosítására, feloldására, esetleg új intézkedés meghozatalára irányuló döntés-előkészítés támogatása a monitorozás eredményeinek az általános kritériumokból származtatott, illetve az élelmiszerekre vonatkozó SzISz-ekkel történő közvetlen összevetése révén.

2. A feladat részletes leírása

- A MÓZ és SÓZ területén a sürgős óvintézkedések feloldása, a SÓZ területén esetlegesen azok módosítása és új óvintézkedések bevezetése is szóba jöhet.
- Az ÉÓZ területén végzett környezeti monitorozás eredményein alapul az élelmiszer-fogyasztás, mezőgazdasági termelés korlátozását, átalakítását, valamint a tápláléklánc védelmét célzó beavatkozások meghozatalára, módosítására és feloldására vonatkozó döntések megalapozása.
- Ebből következően a monitorozási eredmények elsősorban az élelmiszerekre és takarmányra vonatkozó SzISz-ekkel, illetve a talaj depozíciójával - amennyiben valamely mezőgazdasági óvintézkedésre ilyen kritériumot állapítottak meg - legyenek közvetlenül összevethetőek.
- Az ÉÓZ területén a kései időszakban a tápláléklánc radioaktív szennyeződése erősen csökken, így a környezeti monitorozásban már az érzékenység a meghatározó követelmény. Ezen mérésekre jellemző a minta-előkészítés, koncentráció, valamint a nagy érzékenységet biztosító hosszú mérési idő. Az eredmények kiértékelésére, továbbítására rendelkezésre álló idő is hosszabb, lehetővé téve átfo-gó, nagy idősorokat áttekintő elemzések elvégzését.
- A veszélyhelyzet kései időszakában pontosíthatók az ÉÓZ területén végzett szennyezettségi előszű-rés eredményei (57.).
- Az ÉÓZ monitorozásában már szinte teljes mértékben a mintavételezés és a minták laboratóriumi mérése válik meghatározóvá.
- A lakosság referencia csoportjainak – egyre inkább az élelmiszer-fogyasztásból származó – radioak-tív belső szennyezettségének vizsgálata nagy érzékenységgű egésztest-számlálóval.
- Az a) – f) pontok alatti feladatokat az időszak elején itt is az ágazatok OSJER-be kijelölt radiológiai laboratóriumai végzik, majd a feladatokat mindinkább átvesszik az élelmiszerek és a lakosság sugár-terhelésének ellenőrzésében szerepet játszó hálózatok. Előtérbe kerülnek az alaposabb, hosszabb ki-tekintést adó, mélyebb szakmai elemzések (pl. élelmi anyagok speciális feldolgozása, mezőgazdasági területek hasznosítása ipari növények termelésére).
- Az ÁIK-k által begyűjtött adatokat – sugárvédelmi értékelésükkel együtt – továbbítani kell a BM OKF NBIÉK-be, ahol azokat hozzáférhetővé teszik a KKB NVM számára.
- Minőségbiztosítási követelmények teljesítésével, összemérések szervezésével kell biztosítani, hogy az adatok összehasonlíthatóak, összevethetőek legyenek.

3. Működési időszak

Veszélyhelyzeti (kései) időszak.

4. Felelős

Élelmiszerlánc-felügyeletért felelős miniszter, OSJER, OKSER, egészségügyért, katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszterek.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- A felhasználható eszközrendszer gyakorlatilag megegyezik a normál időszakban környezet-ellenőrzésre és személyek monitorozására kiépített kapacitással.
- A nagyobb érzékenység követelményének kielégítésére alkalmas, telepített laboratóriumok, nagy minta-előkészítési és mérési kapacitással.
- Az eredmények átfogó kiértékeléséhez és szemléletes megjelenítéséhez (területi átlagok, idősorok, trendek stb.) szükséges statisztikai és grafikus szoftverek.

6. Végrehajtó szakmai területek

Az OSJER-be kijelölt ágazati laboratóriumok és ÁIK-k, az egészségügyért és az élelmiszerlánc-felügyeletért felelős miniszterek által irányított minisztériumok radiológiai ellenőrző hálózatai.

A szükséges személyzet létszámát alapvetően a normál időszakban környezet-ellenőrzést végzők száma határozza meg. A kései időszakban már vissza lehet térni az egyműszakos működésre. A rendszerben veszélyhelyzeti tartalékot jelentenek azon kutatással, oktatással foglalkozó laboratóriumok, amelyek megfelelő műszerezettséggel és szakemberekkel rendelkeznek, azonban rutinszerűen nem végeznek környezet-ellenőrzést, ezek szerepe azonban a kései időszakban lecsökken. Az élelmiszerek fogyaszthatóságát eldöntő hatósági méréseket csak az adott műszaki területre akkreditált laboratórium végezheti.

7. Elvárt képességek

- Az eszközrendszer (mérő- és adattovábbító eszközök) rendelkezésre állásának biztosítása.
- Szakképzett, veszélyhelyzeti monitorozásra, mérő- és kiértékelő feladatok elvégzésére felkészített személyzet.
- Nagy érzékenységű mérések.
- Mobilitás (mintavétel).

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

A MÓZ csak az I. kategóriájú létesítményeknél értelmezett. A SÓZ kiterjedése – ami alapvetően meghatározza a monitorozási feladatok nagyságát – létesítményfüggő. Az ÉÓZ monitorozása bármely olyan létesítménynél és tevékenységnél számításba veendő, amelyeknél a telephelyen, helyszínen kívüli (környezeti) hatást eredményező veszélyhelyzet felléphet. Az ÉÓZ kiterjedése – ami ugyancsak alapvetően meghatározza a monitorozási feladatok nagyságát – erősen létesítményfüggő, akár több száz kilométer is lehet.

8. MELLÉKLET: EGÉSZSÉGÜGYI BEAVATKOZÁS ÉS A NEM RADIOLÓ- GIAI KÖVETKEZMÉNYEK ENYHÍTÉSE

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
59.	✓	✓	✓	✓	-	Útmutató kidolgozása orvosok számára a sugársérültek ellátásának, illetve sugármentesítésének szakmai feladataihoz	10. fejezet	5.62.-5.68.

1. Cél

A sugársérültek, illetve sugárszennyezett személyek hatékony ellátás érdekében útmutató készítése az egészségügyi személyzet részére.

2. A feladat részletes leírása

- A sugaras expozíció tüneteinek felismerésére és a riasztás, illetve egyéb sürgős intézkedések (elsősegélynyújtás) végrehajtására képes, általános orvosokból és veszélyhelyzeti állományból álló egészségügyi személyzet szervezése (60.).
- Annak szabályozása, hogy milyen mértékű sugárterhelés számít sugársérülésnek, és mi a teendő ilyen esetekben.
- A sugársérültek, illetve sugárszennyezett személyek (dolgozók, beavatkozó állomány, lakosság) kezelése érdekében:
 - az egészségügyi ellátás megszervezése országos szinten (60.),
 - a sugársérülések korai diagnosztikájára és kezelésére, valamint utókezelésre alkalmas, továbbá szakmai támogatást nyújtó egészségügyi intézmények kijelölése, a bevonandó személyzet rendszeres szakmai továbbképzése,
 - konzílium biztosítása a súlyos szöveti károsodások és determinisztikus sugárhatások kezelésében tapasztalt orvosokkal (szükség esetén NAÜ/WHO segítségkérés).
- Az egészségügyi személyzet részére útmutató kidolgozása:
 - elsősegélynyújtás kombinált (hagyományos és sugár-) sérülések esetén, annak tudatosítása, hogy az életmentésnek feltétlen elsőbbsége van a sugárvédelmi megfontolásokkal szemben (62.),
 - a sérültek helyszíni ellátását biztosító segélyhely kialakítása,
 - a kezelést végző osztályok kialakításával, az egészségügyi személyzettel szemben támasztott követelmények (63.),
 - a kezelést végző, kijelölt egészségügyi intézménybe történő szállítás,
 - eljárás sugárszennyezett személyek ellátása, szállítása és kezelése esetén,
 - mentesítés a külső szennyezettségtől (sérüléstől függően vagy a segélyhelyen, vagy az ellátó intézményben), sugárvédelmi előírások, hulladékkezelés,
 - a belső szennyeződés csökkentésének (dekorporáció) lehetőségei,
 - a sugárterhelés (külső és belső) becslésének, rekonstrukciójának lehetőségei (biológiai és fizikai dozimetria),
 - a sugársérültek kezelésének és utókezelésének alapelvei (62. és 63.),
 - a sugárterhelést kapott személyek hosszú távú egészségügyi megfigyelése (64.).
- Az egészségügyi beavatkozás (elsősegélynyújtás, sérültek szállítása, kezelés és utókezelés) irányítása (61.).

3. Működési időszak

Normál időszak.

4. Felelős

Egészségügyért felelős miniszter.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- Nemzetközi ajánlások a sugársérültek, sugárszennyezettek egészségügyi ellátásáról (NAÜ, WHO).
- Jogszabályok, eljárásrendek (OBEIT és ágazati BEIT koordinált tervezése).

c) Oktatás, továbbképzés, gyakorlatozás.

6. Végrehajtó szakmai területek

Az egészségügyért felelős miniszter által irányított minisztérium, NNK, OMESZ, egészségügyi intézmények, szervezetek.

Az egészségügyért felelős miniszter által irányított minisztérium tagjai, NNK sugár-egészségügyi, sugárbiológiai területen dolgozó szakemberei. OMESZ állománya. A kijelölt egészségügyi ellátó intézmények (osztályok) személyzete. Nukleáris és más sugárforrást, sugárzást alkalmazó létesítmények egészségügyi szolgáltatásainak tagjai.

7. Elvárt képességek

- Sugárvédelmi, a sugárzás hatásaival kapcsolatos ismeretek.
- Személyi monitorozási és sugármentesítési ismeretek.
- A sugársérülések kezelésével kapcsolatos ismeretek (diagnosztika, terápia).
- Általános orvosi ismeretek (belgyógyászat, hematológia, égési és mechanikai sérülések).

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

A felkészítést országos szinten kell megszervezni, ezt a veszélyhelyzeti kategória kevésbé befolyásolja.

Sor- szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
60.	✓	✓	✓	✓	-	Az egészségügyi ellátás megszervezése	3.4. fejezet 7.7. fejezet 10. fejezet	5.62-5.68.

1. Cél

A veszélyhelyzeti egészségügyi beavatkozás megszervezése az életmentés, elsősegélynyújtás, orvosi kezelés és utókezelés feladatainak ellátására a meglévő erőforrások hatékony felhasználásával.

2. A feladat részletes leírása

- Veszélyhelyzeti egészségügyi csoport szervezése, amely bármely helyszínen – a helyi erőforrásokat felhasználva – irányítja az egészségügyi beavatkozást.
- A sérültek helyszíni ellátását végző mentőcsapat vagy segélyhely irányítása (62.)
- Szállítás az egészségügyi ellátásra kijelölt intézménybe, a sérült állapota, a távolság és a szabad kapacitás figyelembevételével.
- A speciális betegfelvételi egység működésbe hozatala és irányítása (62.).
- A beteg szakellátása a megfelelő profilú osztályon (égési, hematológiai, belgyógyászat).
- A beteg utókezelése (63.)
- A beteg hosszú távú egészségügyi megfigyelése (64.).
- Felkészülés az egészséges, de vélt sugársérülése miatt aggódó, továbbá a kisebb sérülésekkel - nem a mentők által - beszállított személyek fogadására és kezelésére a súlyos sérültek ellátására szolgáló kapacitás megőrzésének érdekében.

3. Működési időszak

Veszélyhelyzeti és helyreállítási időszak.

4. Felelős

Az egészségügyért felelős miniszter.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- Nemzetközi ajánlások a veszélyhelyzeti egészségügyi ellátásról (NAÜ, WHO).
- Jogszabályok, eljárásrendek (OBEIT és ágazati BEIT koordinált tervezése).
- Oktatás, továbbképzés, gyakorlatozás.

6. Végrehajtó szakmai területek

Az egészségügyért felelős miniszter által irányított minisztérium, Sugáregészségügyi feladatkörében eljáró Kormányhivatalok, OMESZ, egészségügyi intézmények és szolgálatok.

Az egészségügyért felelős miniszter által irányított minisztérium BESZ-tagjai, a sugáregészségügyi feladatkörében eljáró Kormányhivatalok érintett dolgozói. Az OMESZ állománya. A kijelölt egészségügyi ellátó intézmények (osztályok) személyzete. Nukleáris és egyéb, sugárforrást, sugárzást alkalmazó létesítmények egészségügyi személyzete.

7. Elvárt képességek

- Veszélyhelyzet-elhárítással kapcsolatos ismeretek (OBEIT és ágazati BEIT ismerete).
- A kijelölt egészségügyi intézmények aktuális kapacitásának, felszereltségének, személyi állományának ismerete.
- A sugársérülések kezelésével kapcsolatos ismeretek (diagnosztika, terápia).
- Általános orvosi ismeretek (belgyógyászat, hematológia, égési és mechanikus sérülések).

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

A felkészítést és ellátást országos szinten kell megszervezni, ezt a veszélyhelyzeti kategória kevésbé befolyásolja, azonban az I. és II. kategóriájú létesítményeknél várható a létesítményi egészségügyi szolgálat közreműködése, pl. az elsősegélynyújtásban.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
61.	✓	✓	✓	✓	-	Az egészségügyi beavatkozás irányítása.	3.4. fejezet 7.7. fejezet 10. fejezet	5.62.-5.68.

1. Cél

A veszélyhelyzeti egészségügyi beavatkozás irányítása az életmentés, elsősegélynyújtás, orvosi kezelés és utókezelés feladatainak ellátására a meglévő erőforrások hatékony felhasználásával.

2. A feladat részletes leírása

- Veszélyhelyzeti egészségügyi csoport szervezése, amely bármely helyszínen – a helyi erőforrásokat felhasználva – irányítja az egészségügyi beavatkozást.
- A sérültek helyszíni ellátását végző mentőcsapat vagy segélyhely irányítása (62.)
- Szállítás az egészségügyi ellátásra kijelölt intézménybe, a sérült állapota, a távolság és a szabad kapacitás figyelembevételével.
- A speciális betegfelvételi egység működésbe hozatala és irányítása (62.).
- A beteg szakellátása a megfelelő profilú osztályon (égési, hematológiai, belgyógyászat).
- A beteg utókezelése (63.)
- A beteg hosszú távú egészségügyi megfigyelése (64.).
- Az egészséges, de vélt sugársérülése miatt aggódó, továbbá a kisebb sérülésekkel - nem a mentők által - beszállított személyek fogadásának és kezelésének irányítása a súlyos sérültek ellátására szolgáló kapacitás megőrzésének érdekében.

3. Működési időszak

Veszélyhelyzeti és helyreállítási időszak.

4. Felelős

Az egészségügyért felelős miniszter.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- Nemzetközi ajánlások a veszélyhelyzeti egészségügyi ellátásról (NAÜ, WHO).
- Jogszabályok, eljárásrendek (OBEIT és ágazati BEIT koordinált tervezése).

c) Oktatás, továbbképzés, gyakorlatozás.

6. Végrehajtó szakmai területek

Az egészségügyért felelős miniszter által irányított minisztérium, Sugáregészségügyi feladatkörében eljáró Kormányhivatalok, OMESZ, egészségügyi intézmények és szolgálatok.

Az egészségügyért felelős miniszter által irányított minisztérium BESZ-tagjai, a sugáregészségügyi feladatkörében eljáró Kormányhivatalok érintett dolgozói. Az OMESZ állománya. A kijelölt egészségügyi ellátó intézmények (osztályok) személyzete. Nukleáris és egyéb, sugárforrást, sugárzást alkalmazó létesítmények egészségügyi személyzete.

7. Elvárt képességek

- Veszélyhelyzet-elhárítással kapcsolatos ismeretek (OBEIT és ágazati BEIT ismerete).
- A kijelölt egészségügyi intézmények aktuális kapacitásának, felszereltségének, személyi állományának ismerete.
- A sugársérülések kezelésével kapcsolatos ismeretek (diagnosztika, terápia).
- Általános orvosi ismeretek (belgyógyászat, hematológia, égési és mechanikus sérülések).

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

A felkészítést és ellátást országos szinten kell megszervezni, ezt a veszélyhelyzeti kategória kevésbé befolyásolja, azonban az I. és II. kategóriájú létesítményeknél várható a létesítményi egészségügyi szolgálat közreműködése, pl. az elsősegélynyújtásban.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
62.	✓	✓	✓	✓	-	Sugársérültek és sugárszennyezettek sürgősségi ellátása	7.7. fejezet 10. fejezet	5.62.-5.68.

1. Cél

A sugársérültek, illetve sugárszennyezett személyek sürgősségi egészségügyi ellátása az életmentés és az egészségkárosodás csökkentése érdekében.

2. A feladat részletes leírása

- A sürgősségi ellátás alapelve, hogy feltétlen elsőbbsége van az életmentésnek és kombinált sérülések esetén a hagyományos sérülések (égés, mechanikai stb.) kezelésének.
- A sérültek helyszíni ellátását végző mentőcsapat vagy segélyhely feladatai:
 - a sérültek kimentése, fogadása, osztályozása,
 - a kisebb hagyományos (mechanikai, égési stb.) sérülések ellátása,
 - a sérültek állapotának stabilizálása, szállíthatóvá tétele,
 - sugármentesítés (ha a sérült állapota megengedi).
- Szállítás az egészségügyi ellátásra kijelölt intézménybe, a sérült állapota, a távolság és a szabad kapacitás figyelembevételével.
- A speciális betegfelvételi egység működésbe lépése és feladatai:
 - a sugársérült-ellátó akciócsoport tagjainak riasztása, összehívása,
 - életveszélyes állapotok (vérzés, sokk, égési sérülések, törések stb.) sürgősségi ellátása,
 - a külső sugárszennyezettség mérése, személyi sugármentesítés,
 - belső szennyeződés gyanúja esetén biológiai minták levétele, gyűjtése biodozimetriai és nuklidspecifikus mérések céljára; sugárszennyezett sebek dekontaminálása; egésztest, pajzsmirigy aktivitásának mérése; dekorporáló szerek alkalmazása,
 - az elszennvedett sugárterhelés meghatározása (doziméter, dózisrekonstrukció, biológiai dozimetria, sugársérülés tünetei).
- A beteg szakellátása és utókezelése a megfelelő profilú osztályon (égési, hematológiai, belgyógyászat, 63.).

3. Működési időszak

Veszélyhelyzeti (korai) időszak.

4. Felelős

OMESZ, kijelölt fekvőbeteg ellátó, országos tisztifőorvos, NNK.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- Nemzetközi ajánlások a sugársérültek, sugárszennyezettek egészségügyi ellátásáról (NAÜ, WHO).
- Jogszabályok, eljárásrendek (OBEIT és ágazati BEIT koordinált tervezése).
- A sugársérültek ellátására vonatkozó útmutató (59.).
- Oktatás, továbbképzés, gyakorlatozás.
- Szennyezettségmérők, mentesítő készletek, dekorporáló szerek.
- Biológiai dozimetriai felszerelés.

6. Végrehajtó szakmai területek

OMESZ, egészségügyi intézmények, - szolgálatok, NNK.

Az OMESZ állománya. A kijelölt egészségügyi ellátó intézmények (osztályok) személyzete. Nukleáris és egyéb, sugárforrást, sugárzást alkalmazó létesítmények egészségügyi személyzete. Az NNK sugár-egészségügyi, sugárbiológiai területen dolgozó szakemberei.

7. Elvárt képességek

- Sugárvédelmi, a sugárzás hatásaival (determinisztikus, sztochasztikus) kapcsolatos ismeretek.
- Személyi monitorozási és sugármentesítési ismeretek.
- A sugársérülések kezelésével kapcsolatos ismeretek (diagnosztika, terápia).
- Általános orvosi ismeretek (belgyógyászat, hematológia, égési és mechanikus sérülések).

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

A sürgősségi ellátást országos szinten kell megszervezni, ezt a veszélyhelyzeti kategória kevésbé befolyásolja, az I. és II. kategóriájú létesítményeknél azonban várható a létesítményi egészségügyi szolgálat közreműködése, pl. az elsősegélynyújtásban.

Sor- szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
63.	✓	✓	✓	✓	✓	Súlyos sugársérültek hosszan tartó kezelése	3.4. fejezet 7.7. fejezet 10. fejezet	5.67.-5.68.

1. Cél

Felkészülés súlyos sugársérültek hosszan tartó kezelésére, egészségük, munkaképességük helyreállítására.

2. A feladat részletes leírása

- A nukleáris veszélyhelyzet következtében személyek – várhatóan kis létszámú – csoportja olyan súlyos sugársérülést – determinisztikus sugárhatást okozó sugárterhelést – szenvedhet el, amely hosszan tartó (rehabilitációs, utó-) kezelést tesz szükségessé.
- Ez a csoport nagy valószínűséggel a létesítmény dolgozóiból, illetve a veszélyhelyzeti beavatkozó állomány tagjaiból áll. (A lakosság esetében sem zárható ki teljesen a súlyos sugársérüléshez vezető sugárterhelés kialakulása, pl. elvesztett sugárforrások megtalálását követően.)
- A sürgősségi kezelést követően (62.) a beteg szakellátása a megfelelő profilú osztályon (égési, hematológiai, belgyógyászat) történik.
- A megfelelő szakellátás kiválasztásához a sugársérülés – a sugárzás nagyságától függő megjelenésű és súlyosságú – tünetei és a becsült sugárterhelés nagysága nyújtanak támpontot.
- A súlyos sugársérülést szenvedett személyek egészségének és munkaképességének helyreállításához általában rehabilitációs (utó-) kezelés is szükséges.

- f) A szokásos, fizikai erősítő stb. kezelés mellett törekedni kell a betegségtudat, „halálra ítélettség” érzésének pszichiáter bevonásával történő leküzdésére. Kezelni, semlegesíteni kell a média, közvélemény negatív megnyilvánulásainak hatását, valamint azt a tényt, hogy a hosszú távú egészségügyi megfigyelés is tartósíthatja a betegségtudatot.

3. Működési időszak

Veszélyhelyzeti (kései) és helyreállítási időszak.

4. Felelős

Az egészségügyért felelős miniszter, kijelölt fekvőbeteg-ellátó intézmények.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- Nemzetközi ajánlások a sugársérültek, sugárszennyezettek egészségügyi ellátásáról (NAÜ, WHO).
- Jogszabályok, eljárásrendek (OBEIT és ágazati BEIT koordinált tervezése).
- Útmutató a sugársérültek ellátásához (59.).

6. Végrehajtó szakmai területek

Kijelölt egészségügyi intézmények, NNK.

A kijelölt egészségügyi ellátó intézmények (osztályok) személyzete. Az NNK sugár-egészségügyi, sugárbiológiai területen dolgozó szakemberei.

7. Elvárt képességek

- Sugárvédelmi, a sugárzás hatásaival kapcsolatos ismeretek.
- A sugársérülések kezelésével kapcsolatos ismeretek (diagnosztika, terápia).
- Általános orvosi ismeretek (belgyógyászat, hematológia, égési és mechanikai sérülések, pszichiátria).

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

A felkészítést és ellátást országos szinten kell megszervezni, ezt a VTK kevésbé befolyásolja.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
64.	✓	✓	✓	✓	✓	A sugárterhelést kapott személyek hosszú távú egészségügyi megfigyelése	3.4. fejezet 7.7. fejezet 10. fejezet	5.67.-5.68.

1. Cél

Azon személyek egészségi állapotának hosszú távú nyomon követése, akiknél – a kapott sugárterhelés következtében – a rákos megbetegedések, illetve a születési károsodások kockázata kimutathatóan emelkedhet, az időben elvégzett, hatékony kezelés biztosítása és a sugárzás hatására vonatkozó ismeretek bővítése, pontosítása érdekében.

2. A feladat részletes leírása

- A hosszú távú egészségügyi megfigyelésre olyan személyeket kell kiválasztani, akiknél a 100 mSv effektív dózist meghaladó sugárterhelés következtében a rákos megbetegedések, illetve a születési károsodások kockázata kimutathatóan emelkedhet.
- Külön csoportot alkotnak az egészségügyi megfigyelésre kiválasztottak között az orvosi kezelést kapott sugársérültek.
- Az a) és b) alatti csoportok tagjait tájékoztatni kell a megfigyelés céljáról és a sugárterhelésük által okozott, várható kockázatemelkedésről.
- A hosszú távú egészségügyi megfigyeléshez adatbázist szükséges felállítani:
 - személyi adatok, azonosító, születés ideje,
 - a sugárterhelést megelőzően jelentkezett betegségek, sérülések,
 - a közeli rokonok (szülők, testvérek) körében elforduló rákos és genetikai eredetű betegségek,

- olyan káros szenvedélyek (dohányzás, alkoholizmus), amelyek bizonyítottan növelik a rákos megbetegedések kockázatát,
 - a sugárterhelés becsült nagysága (62.),
 - orvosi kezelés esetén a beteg állapota, diagnosztikai, fiziológiai adatok felvételkor és a szakellátás befejezése után,
 - a szakellátás leírása (eljárások, gyógyszerek),
 - az utókezelés módja, időtartama,
 - a rendszeres orvosi ellenőrzések, szűrések adatai (státusz, diagnosztikai, fiziológiai adatok),
 - a fellépő betegségek és kezelésük.
- e) Az adatbázis statisztikai módszerekkel történő feldolgozása, értékelése.

3. Működési időszak

Helyreállítási időszak.

4. Felelős

Az egészségügyért felelős miniszter, kijelölt fekvőbeteg-ellátó intézmények, házi orvosok

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- a) Nemzetközi ajánlások a sugársérültek, sugárszennyezettek egészségügyi ellátásáról (NAÜ, WHO).
- b) Jogszabályok, eljárásrendek (OBEIT és ágazati BEIT koordinált tervezése), útmutató.
- c) Az egészségügyi megfigyeléshez szükséges adatbázis, a kezelésekre, vizsgálatokra vonatkozó adatok.
- d) Statisztikai eljárások, szoftverek.

6. Végrehajtó szakmai területek

Az egészségügyért felelős miniszter által irányított minisztérium, NNK, egészségügyi intézmények.

A sugáregészségügyi feladatkörében eljáró Kormányhivatalok személyi állománya. Az NNK sugáregészségügyi, sugárbiológiai területen dolgozó szakemberei. A kijelölt egészségügyi ellátó intézmények (osztályok) személyzete.

7. Elvárt képességek

- a) Sugárvédelmi, a sugárzás hatásaival kapcsolatos ismeretek.
- b) A sugársérülések kezelésével kapcsolatos ismeretek (diagnosztika, terápia).
- c) Általános orvosi ismeretek.
- d) Statisztikai ismeretek.

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

A felkészítést és ellátást országos szinten kell megszervezni, ezt a veszélyhelyzeti kategória kevésbé befolyásolja.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
65.	✓	✓	✓	✓	✓	A kockázat értékelése és megismertetése a veszélyhelyzeti munkavállalókkal, a nem radiológiai következmények elkerülése érdekében	4.3. fejezet 11. fejezet 3. melléklet	5.89.-5.90. 5.92.

1. Cél

A beavatkozók (veszélyhelyzeti munkavállalók) tájékoztatása az elszenvedett sugárterhelésről és annak egészségkárosító kockázatáról, a stressz, pszichés ártalmak elkerülése, csökkentése érdekében.

2. A feladat részletes leírása

- a) A veszélyhelyzeti munkavállalók tájékoztatása – feladatuk elvégzése után – az általuk kapott külső és belső dózis értékéről. A dózis meghatározásának módjai:

- a személyi doziméterek kiértékelése,
 - dózisrekonstrukció (sugárzási szintek és a munkavégzés időtartama, a csoport más tagja által mért dózis, biológiai indikátor stb.).
- b) A sugársérülést szenvedett dolgozók esetében a dózis becslése a helyes terápia kiválasztása végett is indokolt (62.).
- c) A normál időszakban is sugárveszélyes munkakörben foglalkoztatott veszélyhelyzeti munkavállalóknál a kapott sugárterhelés egészségkárosító kockázatának ismertetése nem feltétlenül szükséges, a többi dolgozó ilyen irányú tájékoztatása nem különbözik a lakosság tájékoztatásától (66.).
- d) Az élelmiszerekkel és takarmányok felhasználásával kapcsolatos kockázatok értékelése.
- e) Az egészségkárosodás kockázatának meghatározásakor - különösen kis dózisoknál, lehetőség szerint – kerülni kell az lineáris, küszöb nélküli egészségkárosodási modell használatát.
- f) Ilyen esetekben célszerű a természetes háttérszinthez hasonlítani a kapott sugárterhelést, és hangsúlyozni, hogy a Földön található, az átlagosnál jóval nagyobb háttérsugárzás esetén sem lehet kimutatni az egészségkárosodások kockázatának emelkedését.
- g) A tájékoztatás legyen reális, segítsen elkerülni a nem-sugaras – a stressz és pszichés hatások által okozott – egészségkárosodást és a nemkívánatos reakciókat (pl. abortusz) (66.).

3. Működési időszak

Veszélyhelyzeti és helyreállítási időszak.

4. Felelős

KKB, az egészségügyért, élelmiszerlánc-felügyeletért, honvédelemért, katasztrófák elleni védekezésért, büntetés-végrehajtásért, határrendészetért, rendészetért felelős miniszterek, az atomenergia alkalmazója.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- a) Az országos BEIT.
- b) Lakossági Tájékoztatási Tervek (OLTT és LTT-k) rendszere.
- c) A LATÁCS-ok tájékoztatási útmutatói, sémái.
- d) A sugárzási helyzetről kérésre telefonon stb. tájékoztatást adó ügyelet.
- e) Sajtótájékoztató adására alkalmas, kommunikációs, szemléltető eszközökkel felszerelt központ.

6. Végrehajtó szakmai területek

Az egészségügyért, az élelmiszerlánc-felügyeletért, a honvédelemért, a katasztrófák elleni védekezésért, a büntetés-végrehajtásért, a határrendészetért és a rendészetért a felelős miniszterek által irányított minisztériumok, Sugáregészségügyi feladatkörében eljáró Kormányhivatalok, NNK, KKB LATÁCS.

Sugáregészségügyi feladatkörében eljáró Kormányhivatalok, NNK sugár-egészségügyi, sugárbiológiai területen dolgozó, továbbá az egészségügyért, az élelmiszerlánc-felügyeletért, a honvédelemért, a katasztrófák elleni védekezésért, a büntetés-végrehajtásért, a határrendészetért és a rendészetért a felelős miniszterek által irányított minisztériumok szerveinek és intézményeinek szakemberei. Az OLTT és LTT-k kidolgozásában részt vevő sugárvédelmi és kommunikációs szakemberek. A KKB LATÁCS munkájában részt vevő sugárvédelmi és kommunikációs szakemberek. Ügyeleti állomány. Sajtóközpont munkatársai.

7. Elvárt képességek

- a) Az atomenergia alkalmazásával, ionizáló sugárzással, sugárforrásokkal kapcsolatos műszaki és sugárvédelmi ismeretek.
- b) A sugárzás egészségkárosító hatására vonatkozó ismeretek.
- c) Jó kommunikációs képesség.
- d) Folyamatos ügyelet (szakmai értékelés és kommunikáció) biztosítása.

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Nincs.

Sor- szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
66.	✓	✓	✓	✓	✓	A kockázat értékelése és megismertetése a nem radiológiai következmények elkerülése érdekében	4.3. fejezet 11. fejezet 3. melléklet	5.89.-5.92.

1. Cél

Tájékoztatás a lakosság aggodásának, nyugtalanságának és szorongásának csökkentése, a stressz, a pszichés ártalmak és a nemkívánatos lakossági reakciók elkerülése, csökkentése, továbbá az óvintézkedések hatékony végrehajtása érdekében.

2. A feladat részletes leírása

- A lakosság tájékoztatása egy vélt vagy tényleges veszélyhelyzet esetén az egészségkárosító kockázatokról, a kockázatot csökkentő és növelő tényezőkről (helyes lakossági viselkedés).
- A lakosság - rémhírek, ismerethiány, megalapozatlan információk által kiváltott - aggodásának, nyugtalanságának és szorongásának észlelése és csökkentése (tájékoztatás, információ folyamatos elérésének biztosítása).
- Törekedni kell arra, hogy a tájékoztatás segítségével olyan nemkívánatos reakciókat is el lehessen kerülni, mint a vélt magzati károsodások miatti abortusz.
- A pánikhelyzet elkerülése, oldása, szükség esetén tömeglélektannal foglalkozó és kommunikációs szakemberek bevonásával.
- Az óvintézkedések végrehajtásához a lakosság aktív és együttműködő magatartásának elérése:
 - felkészítés, tájékoztatás és begyakorlás a normál időszakban,
 - gyors, részletes, tárgyyszerű figyelmeztetés és tájékoztatás a veszélyhelyzet idején (43. és 45.).
- Meg kell akadályozni, hogy a helytelen lakossági reakciók – pl. kimenekítésnél a spontán menekülés – gátolják az óvintézkedések szervezett végrehajtását (a példánál maradva, forgalomszervezési és -korlátozási rendőri intézkedésekkel).
- Egyes esetekben - pl. az elzárkóztatásnál, kimenekítésnél, belépés korlátozásánál – szükségessé válhat a végrehajtás kikényszerítése. Ilyenkor törekedni kell arra, hogy a rendőri beavatkozás a minimálisan szükséges erő alkalmazásával történjen.
- Időben ki kell alakítani a veszélyhelyzet által okozott vagy az elhárítás során keletkezett anyagi károk kompenzációjának rendszerét, és a dolgozókat, illetve a lakosságot tájékoztatni kell róla.

3. Működési időszak

Veszélyhelyzeti és helyreállítási időszak.

4. Felelős

KKB LATÁCS, illetékes rendőri szerv

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- Az OBEIT és BEIT-ek rendszere.
- Lakossági Tájékoztatási Tervek (OLTT és LTT-k) rendszere.
- A LATÁCS-ok tájékoztatási útmutatói, sémái.
- A sugárzasi helyzetről kérésre telefonon stb. tájékoztatást adó ügyelet.
- Sajótájékoztatón adására alkalmas, kommunikációs, szemléltetőeszközökkel felszerelt központ.

6. Végrehajtó szakmai területek

KKB LATÁCS, rendőrség.

Az LTT-k kidolgozásában részt vevő sugárvédelmi és kommunikációs szakemberek. A KKB LATÁCS munkájában részt vevő sugárvédelmi és kommunikációs szakemberek. Rendőrség kijelölt állománya. Ügyeleti állomány. Sajtóközpont munkatársai.

7. Elvárt képességek

- a) Az atomenergia alkalmazásával, ionizáló sugárzással, sugárforrásokkal kapcsolatos műszaki és sugárvédelmi ismeretek.
- b) A sugárzás egészségkárosító hatására vonatkozó ismeretek.
- c) Jó kommunikációs képesség.
- d) Folyamatos ügyelet (szakmai értékelés és kommunikáció) biztosítása.

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Nincs.

**9. MELLÉKLET: MEZŐGAZDASÁGI ÓVINTÉZKEDÉSEK, A TÁPLÁLÉK-
LÁNC VÉDELME, HOSSZÚ TÁVÚ ÓVINTÉZKEDÉSEK**

Sor- szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
67.	✓	✓	✓	✓	✓	Kritériumok és intézkedések kidolgozása a szennyezett élelmiszerek, mezőgazdasági termékek és ivóvíz ellenőrzésére	2.2. fejezet 2.5.-2.6. fejezet 3.3.-3.4. fejezet 5.2. fejezet	4.28.-4.31. 5.77. 5.81. Appendix II

1. Cél

Általános kritériumok és SzISz-ek kidolgozása a szennyezett élelmiszerek és mezőgazdasági termékek ellenőrzésére, a lakossági sugárterhelés csökkentése és az export fenntarthatósága érdekében.

2. A feladat részletes leírása

- a) Általános kritériumok és SzISz-ek megállapítása a mezőgazdasági óvintézkedésekre és élelmiszerfogyasztásra, az EU rendeleti előírása és nemzetközi ajánlások alapján, az alábbi helyi és országos feltételek figyelembevételével:
 - a beavatkozás utáni maradék dózis,
 - a beavatkozással elkerülhető egyéni és kollektív dózis,
 - a beavatkozás egészségkárosító kockázatai, pénzügyi és szociális költségei és haszna,
 - alternatív élelmiszerforrások rendelkezésre állása.
- b) A kritériumok megállapításánál figyelembe veendő, hogy:
 - nemzetközi szabályozás (EU) és ajánlások (NAÜ, FAO, WHO) csak az élelmiszerek és takarmányok aktivitáskoncentrációira mint SzISz-ekre vonatkoznak,
 - az egyes ajánlásokban szereplő SzISz-ek nem feltétlenül azonosak,
 - a SzISz-ek fogyasztásra kész állapotú (nem sűrített) élelmiszerekre vonatkoznak,
 - a kis mennyiségben fogyasztott élelmiszerekre (pl. fűszerek) külön szintek érvényesek.
- c) Meg kell határozni azokat a szinteket is, amelyeknél a mezőgazdasági óvintézkedések alkalmazása már nem indokolt (70.).
- d) A beavatkozásokra vonatkozó ajánlásoknak - a kritériumok alkalmazásának - tudományosan megalapozottnak kell lennie, a döntéshozók és a lakosság részére világos magyarázattal és indoklással.
- e) Az indoklás hangsúlyozza, hogy a beavatkozás a lakosság – beleértve a még meg nem született gyermekeket is – biztonságát szolgálja.
- f) A mezőgazdasági termelőket, élelmiszer-feldolgozókat és a lakosságot haladéktalanul figyelmeztetni és tájékoztatni kell a bevezetendő óvintézkedéseken kívül arról is, hogy milyen intézkedésekkel akadályozhatják meg a tápláléklánc szennyeződését (68. és 69.).
- g) Az élelmiszerek és egyéb mezőgazdasági termékek szennyezettségét nem csupán a nagy termelőknél és feldolgozóknál kell ellenőrizni, az egyes területek jellemzésére kistermelőktől, lakossági kiskertekből származó terményeket is vizsgálni kell.
- h) Az ellenőrzés terjedjen ki a fogyasztásban, ellátásban jelentős szerepet játszó minden élelmiszerfajtára, továbbá a szennyeződés szempontjából veszélyeztetettebb vadon termő élelmiszerekre is.
- i) Az export fenntarthatósága és a hazai lakosság védelme érdekében az export és import élelmiszerek és más termékek vizsgálatáról és a megfelelés tanúsításáról is gondoskodni kell (75.).

3. Működési időszak

Normál és veszélyhelyzeti (korai és kései) időszak.

4. Felelős

KKB, az élelmiszerlánc-felügyeletért, egészségügyért, a környezetvédelemért és természetvédelemért felelős miniszterek.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- a) OBEIT és ágazati BEIT-ek rendszere.

- b) Jogi szabályozás az általános kritériumokról és a SzISz-ekről, illetve az ellenőrzés rendjéről.
- c) Adatok az ország szennyezettségéről, a táplálékláncot leíró modell és szoftver.
- d) Ellenőrző hálózatok (ágazati laboratóriumok és feldolgozóüzemek).

6. Végrehajtó szakmai területek

Az élelmiszerlánc-felügyeletért, egészségügyért, környezetvédelemért és természetvédelemért felelős miniszterek által irányított minisztériumok szervei és intézményei, sugárvédelemmel foglalkozó intézmények.

Az FMCS tagjai. A KKB TT NBE MTSZ tagjai. KKB NVM személyi állománya. Az élelmiszerlánc-felügyeletért felelős miniszter által irányított minisztérium (élelmiszerek és az élelmiszergyártáshoz felhasznált, saját kutas ivóvíz vonatkozásában), az egészségügyért, a környezetvédelemért és természetvédelemért felelős miniszterek által irányított minisztériumok (ivóvíz vonatkozásában) által irányított minisztériumok radiológiai mérőhálózatainak dolgozói. Sugárvédelemmel foglalkozó intézmények laboratóriumainak munkatársai.

7. Elvárt képességek

- a) Sugárvédelmi és mezőgazdasággal kapcsolatos ismeretek.
- b) Az EU szabályozás és nemzetközi (NAÜ, FAO, WHO) ajánlások ismerete.
- c) Az OBEIT és ágazati BEIT-ek ismerete.
- d) A közigazgatási rendszer és a jogszabályok ismerete.
- e) Nukleáris mérés technikai ismeretek.

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Nincs.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
68.	✓	✓	✓	✓	✓	A mezőgazdaságban foglalkoztatottak informálása	3.3. fejezet 4.3. fejezet 8.2. fejezet 11. fejezet 3. melléklet	5.38.-5.39. 5.77. 5.92. Annex II

1. Cél

A mezőgazdaságban foglalkoztatottak tájékoztatása a tápláléklánc védelme, mezőgazdasági óvintézkedések hatékony bevezetése, lakossági sugárterhelés csökkentése, az export fenntarthatósága érdekében.

2. A feladat részletes leírása

- a) Mivel nukleáris veszélyhelyzet idején a mezőgazdaság potenciális veszélyeztetettsége magas, a lakosság általános figyelmeztetésén és tájékoztatásán (43. és 45.) túlmenően a mezőgazdasági termelőket, feldolgozókat speciális, célzott információval kell ellátni.
- b) A mezőgazdasági tevékenységet folytatók azonnali informálása (jóval az esetleges, mezőgazdasággal kapcsolatos beavatkozások (69.) meghozatala előtt, amelyek jellemzően, de nem kizárólag, hosszú távú óvintézkedések):
 - a várható radioaktív szennyezettségről és annak a táplálékláncre gyakorolt hatásáról,
 - olyan egyszerű intézkedésekről, amelyekkel a tápláléklánc szennyeződése mérsékelhető (a takarmány, termények, esővízgyűjtők letakarása, az állatok korábban betakarított takarmányon tartása, szellőztetőrendszer leállítása),
 - szennyezett élelmiszer feldolgozásának a termény és állati termékek monitorozásával történő megakadályozásáról,
 - a kevésbé ellenőrizhető, házi termelésű élelmiszerek fogyasztásának tilalmáról.
- c) Felhívás a lakosság védelmében meghozandó mezőgazdasági óvintézkedések végrehajtására (69. és 70.).

- d) Tájékoztatás a nem értékesíthető, megsemmisítendő termény és termékek kezeléséről, az ezekkel, valamint a kieső termeléssel kapcsolatos kompenzációról.

3. Működési időszak

Veszélyhelyzeti (korai és kései) és helyreállítási időszak.

4. Felelős

KKB, MVB, agrárpolitikáért felelős miniszter.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- OBEIT és ágazati BEIT-ek rendszere.
- Adatok az ország szennyezettségéről, a táplálékláncot leíró modell és szoftver.
- Lakossági Tájékoztatósi Tervek (OLTT és LTT-k).
- LATÁCS-ok tájékoztatósi útmutatói, sémái.
- Ellenőrző hálózatok (ágazati laboratóriumok és feldolgozóüzemek) ügyletei.
- Egyéb információforrások (országos és helyi rádió, televízió, hangosanbeszélővel ellátott gépkocsik, falugazdász-hálózat, internet).

6. Végrehajtó szakmai területek

KKB NVK, az agrárpolitikáért és az egészségügyért felelős miniszterek által irányított minisztériumok szervei és intézményei, BM OKF, MVB, rendőrség.

A LATÁCS-ok tagjai. Az agrárpolitikáért felelős miniszter által irányított minisztérium, valamint a NÉ-BIH és a kormányhivatalok mezőgazdasági szakigazgatási szerveinek szakemberei. BM OKF és szervei. Sugár-egészségügyi feladatkörében eljáró Kormányhivatalok szakemberei. Az NNK sugár-egészségügyi szakemberei. Rendvédelmi szervek állománya.

7. Elvárt képességek

- Sugárvédelmi ismeretek.
- A mezőgazdasági termeléssel és feldolgozással kapcsolatos ismeretek.
- Szakmai ügyletek fenntartása (tájékoztatás, információnyújtás).
- Országos szinten koordinált szakmai tájékoztatás megvalósítása.
- Jó kommunikációs képesség.

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Nincs.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
69.	✓	✓	✓	✓	✓	Mezőgazdasági óvintézkedések meghozatala (legeltetés, vadászat, halászat, erdőművelés, öntözés stb. kérdéseiben)	2.5.-2.6. fejezet 3.3.-3.4. fejezet 7. fejezet 8. fejezet	5.38.-5.40. 5.77. 5.91.-5.92. Annex II

1. Cél

Mezőgazdasági óvintézkedések meghozatala a tápláléklánc védelme, a lakossági sugárterhelés csökkentése és az export fenntarthatósága érdekében.

2. A feladat részletes leírása

- A mezőgazdasági óvintézkedések meghozatalához szükséges információ:
 - kritériumrendszer (általános kritériumok és SzISz-ek, 67.),
 - a táplálékláncot jellemző monitorozási adatok (74.),

- egyéb mérlegelendő tények (alternatív élelmiszerek elérhetősége, mennyisége, ára stb.).
- b) A mezőgazdasági – a termelés vagy feldolgozás oldalán történő – beavatkozások az élelmiszerfogyasztás korlátozásánál hatékonyabb és költségkímélőbb megoldásokat jelentenek a lakossági sugárterhelés csökkentésére, mivel:
- a táplálékláncot védjük a szennyezők bejutásától,
 - a termelési költségek megtakaríthatóak, mert az amúgy is felhasználhatatlan terményeket, élelmiszereket elő sem állítjuk,
 - nem jelentkeznek a szennyezett termény, termékek, élelmiszerek - ezek nem csupán radioaktív, hanem sok esetben veszélyes, szerves hulladékot is képviselnek - tárolási, megsemmisítési költségei.
- c) A termelés, előállítás oldalán alkalmazható mezőgazdasági óvintézkedések:
- a legeltetés tiltása (az állatok korábban betakarított takarmányon tartása), az állatok fedett helyen tartása,
 - adalékanyagok (pl. berlini kék) keverése a takarmányhoz,
 - a vágóállatok levágásának elhalasztása (az effektív felezési idő többnyire nagyságrendekkel rövidebb, mint a fizikai),
 - a vadászat, halászat tiltása,
 - a felszíni vizekkel történő öntözés leállítása,
 - a termőföldek kezelése (a felszíni talajréteg beszántása, eltávolítása, pormentesítés),
 - új mezőgazdasági termelési struktúra kialakítása (pl. ipari növények termelése élelmiszer helyett, erdősítés),
 - speciális agrotechnika, műtrágya, szorbens adalékanyagok alkalmazása.
- d) A feldolgozáskor alkalmazható eljárások az élelmiszerek aktivitáskoncentrációjának csökkentésére:
- hosszú idejű tárolást biztosító feldolgozás (pl. sajt, tejpor),
 - szeparációs technikák (gabona őrlése, tejsavó eltávolítása),
 - a gépek, berendezések dekontaminálása.
- e) Óvintézkedések a mezőgazdaságban dolgozók védelmére (mélyszántás, pormentesítés, dekontaminálás).

3. Működési időszak

Veszélyhelyzeti (korai és kései) időszak.

4. Felelős

KKB, az élelmiszerlánc-felügyeletért, erdőgazdálkodásért, halgazdálkodásért, vadgazdálkodásért és vízgazdálkodásért felelős miniszterek.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- a) OBEIT és ágazati BEIT-ek rendszere.
- b) Mezőgazdasági óvintézkedési kritériumok (67.).
- c) Adatok az ország szennyezettségéről, a táplálékláncot leíró modell és szoftver.

6. Végrehajtó szakmai területek

KKB, **KKB NVK** munkaszervei, az élelmiszerlánc felügyeletért, erdőgazdálkodásért, halgazdálkodásért, vadgazdálkodásért és vízgazdálkodásért felelős miniszterek által irányított minisztérium szervei és intézményei.

KKB, **KKB NVK**, **KKB NVM** tagjai. Az élelmiszerlánc-felügyeletért, erdőgazdálkodásért, halgazdálkodásért, vadgazdálkodásért és vízgazdálkodásért felelős miniszter által irányított minisztérium, valamint a **NÉBIH** és a kormányhivatalok mezőgazdasági szakigazgatási szerveinek szakemberei.

7. Elvárt képességek

- a) Sugárvédelmi ismeretek.
- b) Az OBEIT és ágazati BEIT-ek ismerete.
- c) A mezőgazdasági termeléssel és feldolgozással kapcsolatos ismeretek.

- d) Szakmai ügyeletek fenntartása (tájékoztatás, információnyújtás).
e) Országos szinten koordinált szakmai tájékoztatás megvalósítása.

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Nincs.

Sor- szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
70.	✓	✓	✓	✓	✓	Mezőgazdasági óvintézkedések végrehajtása	2.5.-2.6. fejezet 3.3.-3.4. fejezet 7. fejezet 8. fejezet 11. fejezet 3. melléklet	5.38.-5.40. 5.77. 5.91.-5.92. Annex II

1. Cél

Mezőgazdasági óvintézkedések végrehajtása a tápláléklánc védelme, a lakossági sugárterhelés csökkentése és az export fenntarthatósága érdekében.

2. A feladat részletes leírása

- A 67. feladat szerint meghozott óvintézkedések végrehajtásának első lépéseként a termelők, feldolgozók tájékoztatása (68.).
- Az óvintézkedések végrehajtásához, illetve a végrehajtás ellenőrzéséhez a falugazdászok és a hatóságok segítsége is igénybe vehető.
- Az ellenőrzés a nagy termelők és feldolgozók esetében valósítható meg hatékonyan (pl. helyszíni vizsgálat, a termények, termékek aktivitásának mérése).
- A kistermelőknél, a lakosság tagjainál a végrehajtás gyakorlatilag a tájékoztatás eszközeire korlátozódik, az ellenőrzés lehetőségei is korlátozottak.
- Közvetett információt kaphatunk az óvintézkedések, illetve végrehajtásuk hatékonyságáról a kereskedelmi forgalomba került mezőgazdasági termékek radiológiai vizsgálatával, monitorozásával kapcsolatban.
- Az óvintézkedések végrehajtását segítheti a nem értékesíthető, megsemmisítendő terménnyel és termékekkel, valamint a kieső termeléssel kapcsolatos kompenzációról szóló rendelkezések meghozatala és az ezek ismertetése.

3. Működési időszak

Veszélyhelyzeti időszak.

4. Felelős

KKB, **MVB**, az élelmiszerlánc-felügyeletért, erdőgazdálkodásért, halgazdálkodásért, vadgazdálkodásért és vízgazdálkodásért felelős miniszterek.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- OBEIT és ágazati BEIT-ek rendszere.
- Lakossági Tájékoztatási Tervek (OLTT és LTT-k).
- LATÁCS-ok tájékoztatási útmutatói, sémái.
- Ellenőrzés eszközei (monitorozás, helyszíni vizsgálat stb.).
- Információforrások (országos és helyi rádió, televízió, hangosanbeszélővel ellátott gépkocsik, falugazdász-hálózat, internet).

6. Végrehajtó szakmai területek

KKB, KKB ÁMCS, MVB, az élelmiszerlánc felügyeletért, erdőgazdálkodásért, halgazdálkodásért, vadgazdálkodásért és vízgazdálkodásért felelős miniszterek által irányított minisztérium szervei és intézményei.

KKB, KKB ÁMCS tagjai. MVB tagjai. Az élelmiszerlánc-felügyeletért felelős miniszter által irányított minisztérium, valamint a NÉBIH és a Kormányhivatalok mezőgazdasági szakigazgatási szerveinek szakemberei. BM OKF állománya. A helyi rendvédelmi szervek állománya.

7. Elvárt képességek

- Sugárvédelmi ismeretek.
- OBEIT és ágazati BEIT-ek ismerete.
- A mezőgazdasági termeléssel és feldolgozással, továbbá az óvintézkedésekkel és azok hatékonyságával kapcsolatos ismeretek.
- Szakmai ügyeletek fenntartása (tájékoztatás, információnyújtás).
- Országos szinten koordinált szakmai tájékoztatás megvalósítása.

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Nincs.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
71.	✓	✓	-	✓	-	Kritériumok kidolgozása az áttelepítésre	2.5.-2.6. fejezet 3.3.-3.4. fejezet	4.28. 5.76.

1. Cél

Származtatott intézkedési szintek megállapítása az áttelepítésre vonatkozó döntés-előkészítés támogatásához a nemzetközi ajánlások és a helyi sajátosságok figyelembevételével.

2. A feladat részletes leírása

- Az áttelepítés hosszú távú óvintézkedés, amely lehet ideiglenes és végleges.
- Az áttelepítés igen eredményes, minden besugárzási útvonalra ható beavatkozás, amely azonban költséges, az emberek életét nagymértékben megváltoztatja, emiatt káros hatásokhoz is vezethet.
- A nemzetközi ajánlások (NAÜ) alapján az OBEIT megadja az áttelepítés elrendelésére vonatkozó SzISz-eket, fenntartva az aktuális feltételek figyelembevételével történő módosítás lehetőségét.
- Noha az áttelepítésre vonatkozó döntés előkészítésénél nem csupán a dózis-előrejelzésekre, hanem a dózisbecslés pontosításához nagyszámú környezeti monitorozási adatra is támaszkodhatunk, a SzISz-ek alkalmazása itt is célszerű lehet.
- A SzISz-eket meghatározó modellszámításokban minden lényeges besugárzási útvonalat figyelembe kell venni, kivéve általában az élelmiszer- és ivóvízfogyasztást (ezen útvonalak hatása kevésbé költséges és erőszakos óvintézkedésekkel is kiküszöbölhető).
- A lakossági sugárterhelés becslésének azonban lehetőleg minél nagyobb mértékben közvetlen méréseken kell alapulnia (pl. dózisteljesítmény szabadban és épületekben).
- Ha a feltételek (rendelkezésre álló idő, bázisadatok) adottak, az áttelepítésre vonatkozó aktuális költség-haszon elemzést kell végezni.

3. Működési időszak

Normál, veszélyhelyzeti (kései) időszak.

4. Felelős

KKB, az egészségügyért, katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszterek.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- OBEIT, területi és ágazati BEIT-ek rendszere.

- b) Nemzetközi ajánlások (optimalás, költség-haszon elemzés, SzISz-ek meghatározásának módszertana).
- c) Lakossági sugárterhelés becslésére alkalmas modell és szoftver.
- d) A környezeti monitorozás mérőeszközei.

6. Végrehajtó szakmai területek

NNK, OAH, BM OKF, sugárvédelemmel és nukleáris biztonsággal foglalkozó intézmények.

Az ONER szerveinek kijelölt szakemberei. A KKB TT NBE MTSZ tagjai. Az NNK sugár-egészségügyi, sugárbiológiai területen dolgozó szakemberei. Sugárvédelemmel és nukleáris biztonsággal foglalkozó kutató, oktatási és közigazgatási intézmények kijelölt szakemberei.

7. Elvárt képességek

- a) Sugárvédelmi és a sugárzás hatásával kapcsolatos ismeretek.
- b) A nemzetközi (elsősorban NAÜ) ajánlások ismerete.
- c) Sugárterhelés becslésére alkalmas modellek ismerete.

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Nincs.

Sor- szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
72.	✓	✓	-	✓	-	Az áttelepítés végrehajtása	2.5.-2.6. fejezet 3.4. fejezet 7-8. fejezet 11. fejezet 3. melléklet	5.76. 5.79.

1. Cél

Lakossági csoportok ideiglenes vagy végleges áttelepítése a lakossági sugárterhelés és a sztochasztikus sugárhatások kockázatának csökkentése érdekében.

2. A feladat részletes leírása

- a) Először az ideiglenes áttelepítés elrendelése várható. (Emiatt a továbbiakban, ha külön nem jelöljük, az áttelepítés alatt ideiglenes áttelepítést értünk.) Ha az ideiglenes áttelepítés egy-két év alatt nem oldható fel, akkor megfontolandó az áttelepítés véglegesítése. (A végleges áttelepítésnek más, itt nem részletezett kritériuma is lehet.)
- b) Az áttelepítést – a kimenekítéshez hasonlóan – előre kidolgozott tervek alapján kell végrehajtani, gondoskodni kell a szállásról, szállítóeszközökről (36.), szállítási útvonalakról, az áttelepített lakosság ellátásáról (73.).
- c) Lényeges különbség azonban, hogy az áttelepítés végrehajtásának időnormái nem annyira szigorúak, a végrehajtás körülményei (sugárzási szintek, a végrehajtás lebonyolítóinak leterheltsége) lényegesen kedvezőbbek.
- d) Ha a monitorozás lehetőségei adottak, a lakosság több személyes holmit, felszerelést vihet magával. (Ez természetesen nem érvényes arra az esetre, amikor a korábban kimenekített lakosság áttelepítésére kerül sor.)
- e) Az áttelepítendő lakosság időbeni figyelmeztetése, tájékoztatása, az utasítások és útmutatás eljuttatása (45.).
- f) A végrehajtás során kapcsolatot kell tartani a szállítóeszközöket biztosító vállalatok, szervezetek irányító szolgálataival (16.). Az áttelepítés gyors végrehajtása nem kritikus követelmény, azonban a közreműködők együttműködését és szervezettségét igényli.
- g) Egyes lakossági csoportok (pl. betegek, idősek) áttelepítése speciális szervezést és külső segítség (OMESZ) bevonását igényli.

- h) Az áttelepítettek és személyes holmijuk radioaktív szennyeződését ellenőrizni kell, szükség esetén sugármentesítést kell végezni (37.).
- i) Számolni kell spontán áttelepüléssel is, ami előnyös is lehet, ha nem gátolja a szervezett áttelepítést.
- j) Az áttelepítésnél a családokat mindenképpen együtt kell tartani, meg kell szervezni az áttelepített rokonokra, ismerősökre vonatkozó információszolgáltatást.
- k) Gondoskodni kell az áttelepítettek hátrahagyott ingatlanjainak, vagyontárgyainak védelméről (belépés, forgalom korlátozása, őrzés-védelem).
- l) Gondoskodni kell a hátrahagyott állatállomány ellátásáról, védelméről, vagy áttelepítéséről.
- m) Ha szükséges, a végleges áttelepítés feltételeit az ideiglenes áttelepítés ideje alatt megteremteni.

3. Működési időszak

Veszélyhelyzeti (kései) időszak.

4. Felelős

A katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- a) Naprakész áttelepítési tervek, rendszeresen frissített adatbázisok a befogadó helyekről, szükséges eszközökről, azok műszaki állapotáról, a személyi állományról stb.
- b) Vezetési, irányítási központ és kapcsolattartó pontok a szükséges logisztikai feltételekkel (információáramlás, adatkapcsolatok biztosítása).

6. Végrehajtó szakmai területek

BM OKF és területi, helyi szervei, OMESZ, illetékes rendőri szervek, MÁV Zrt., Volán Zrt., betegszállító szervezetek.

KKB LATÁCS és LATÁCS-ok tagjai. MÁV Zrt. dolgozói. Volán Zrt. dolgozói. BM OKF és területi, helyi szervei. A rendőrség állománya. Mentők és betegszállító szervezetek állománya. Az áttelepítetteket fogadó, ideiglenes ellátásukat biztosító személyzet.

7. Elvárt képességek

Magas szintű szervezés és szervezettség.

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Áttelepítés végrehajtása az I. és II. kategóriájú létesítményeknél és egyes IV. kategóriájú tevékenységeknél várható reálisan.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
73.	✓	✓	-	✓	-	Az áttelepítés végrehajtása során az ellátatlanná vált lakosság és a mentésben részt vevők alapvető élelmiszerrel és közszükségleti cikkekkel történő ellátásának koordinációja	7. fejezet 8. fejezet 10. fejezet 3. melléklet	6.24. 6.27.

1. Cél

Az áttelepített lakossági csoportok, illetve a mentésben részt vevők alapvető létfeltételeinek biztosítása.

2. A feladat részletes leírása

- a) A 72. feladathoz hasonlóan, ha külön nem jelöljük, az áttelepítés alatt ideiglenes áttelepítést értünk.
- b) Az áttelepített lakossági csoportok egyes esetekben - pl. ha az áttelepítésre a kimenekítés végrehajtása után kerül sor, illetve, ha a csomagok monitorozása nem oldható meg, vagy a monitorozás pozitív eredménnyel zárul - várhatóan csak minimális nagyságú csomagot vihetnek magukkal, ezért az

élelmezés biztosításán kívül szükségessé válhat tisztálkodási cikkekkel, ruhaneművel, takaróval stb. történő azonnali ellátásuk is.

- c) A kimenekítettekkel szemben az áttelepítés időtartama legalább több hónap, ezért a normális életvitelhez szükséges háztartási stb. eszközök biztosításáról is gondoskodni kell.
- d) Az áttelepítést (szállítás, szervezés, irányítás), monitorozást végző személyeknek csak a lebonyolítás idejére, az áttelepítetteket fogadók, irányítók részére azonban ennél hosszabb ideig kell ellátásról gondoskodni.
- e) A speciális lakossági csoportok (kórházi ápoltak, idősotthonok lakói) elhelyezése várhatóan hasonló létesítményekben történik, amely a befogadó intézményeknek jelent ellátási többlet lehet.
- f) Az ellátáshoz megfelelő mennyiségű „tiszta” élelmiszerről (ivóvizet beleértve) és egyéb alapvető közszükségleti cikkről kell gondoskodni, a beszerzés, szállítás, szétosztás és egyéb logisztikai feladatok megoldásával.
- g) Az áttelepített lakosságot folyamatosan tájékoztatni kell az ellátás módjáról, helyéről, időpontjáról.
- h) Az ellátást biztosító és lebonyolító szervezetek tevékenységét koordinálni, irányítani kell.

3. Működési időszak

Veszélyhelyzeti (kései) időszak.

4. Felelős

A katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter, a kereskedelemért felelős miniszter.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- a) Naprakész áttelepítési tervek (72.), beleértve a fogadó állomások, az elhelyezést nyújtó szállások helyére, kapacitására, felszerelésére stb. vonatkozó, rendszeresen frissített adatbázist.
- b) Élelmiszerek és egyéb, a katasztrófák idején szükségessé váló alapvető létfenntartási cikkek zárolt készletei.
- c) Vezetési, irányítási központ és kapcsolattartó pontok a szükséges logisztikai feltételekkel (információáramlás, adatkapcsolatok biztosítása).

6. Végrehajtó szakmai területek

BM OKF, területi és helyi ONER-szervek, a kereskedelemért felelős miniszter által irányított minisztérium.

A BM OKF állománya. A területi és helyi ONER-szervek állománya. A kereskedelemért felelős miniszter által irányított minisztérium BESZ tagjai. A beszerzést, szállítást, szétosztást lebonyolító szervezetek részt vevő állománya. A fogadó állomásokat, szállásokat működtető, az ellátást biztosító személyzet.

7. Elvárt képességek

- a) Folyamatos működés (az áttelepítés ideje alatt).
- b) Magas szintű szervezés és szervezettség.
- c) Mobilitás (alkalmazkodás a változó körülményekhez).

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Áttelepítés végrehajtása az I. és II. kategóriájú létesítményeknél és egyes IV. kategóriájú tevékenységeknél várható reálisan.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
74.	✓	✓	✓	✓	✓	Mintavételezés, monitorozás a mezőgazdasági ellenőrzés és a hosszú távú óvintézkedések támogatására	2.6. fejezet 3.4. fejezet 5.2. fejezet 8. fejezet	5.14. 5.77. 5.81. 5.92.

1. Cél

A mezőgazdasági ellenőrzés és a hosszú távú óvintézkedések meghozatalára, módosítására irányuló döntés-előkészítés támogatása a monitorozás eredményeinek a SzISz-ekkel történő közvetlen összevetése révén.

2. A feladat részletes leírása

- A hosszú távú óvintézkedések – élelmiszer-fogyasztás korlátozása, mezőgazdasági termelési, feldolgozási beavatkozások, a tápláléklánc védelme, továbbá az áttelepítés - meghozatalára, módosítására és feloldására vonatkozó döntések megalapozása elsősorban mérési, monitorozási eredményeken alapul.
- A mezőgazdasági termények, termékek, élelmiszerek monitorozásának eredményei az elrendelt óvintézkedések, illetve végrehajtásuk hatékonysága (70.), továbbá az export-import feltételeknek való megfelelés (75.) ellenőrzésére is felhasználhatók.
- A környezeti és mezőgazdasági monitorozási eredmények az élelmiszerekre és takarmányra vonatkozó, valamint a talajra stb. megállapított származtatott szintekkel legyenek közvetlenül összevethetőek.
- A kései időszakban a környezet és a tápláléklánc radioaktív szennyeződése erősen csökken, így a monitorozásban már az érzékenység a meghatározó követelmény. Ezen mérésekre jellemző a nagyobb mennyiségű minta, minta-előkészítés, koncentráció, valamint a nagy érzékenységet biztosító hosszú mérési idő. Az eredmények kiértékelésére, továbbítására rendelkezésre álló idő is hosszabb, lehetővé téve átfogó, nagy idősorokat áttekinthető elemzések elvégzését.
- Ekkorra szinte teljes mértékben a mintavételezés és a minták laboratóriumi mérése válik meghatározóvá.
- Folytatni kell a lakosság referenciacsoportjainak – egyre inkább az élelmiszer-fogyasztásból származó – radioaktív belső szennyezettségének vizsgálatát nagy érzékenységű egésztest-számlálóval.
- A c) - f) pontok alatti feladatokat az időszak elején itt is az ágazatok OSJER-be kijelölt radiológiai laboratóriumai végzik, majd a feladatokat mindinkább átveszik az OKSER-ben részt vevő, az élelmiszerek ellenőrzésében szerepet játszó hálózatok, Előtérbe kerülnek az alaposabb, hosszabb kitekintést adó, mélyebb szakmai elemzések (pl. élelmi anyagok speciális feldolgozása, mezőgazdasági területek hasznosítása ipari növények termelésére).
- Minőségbiztosítási követelmények teljesítésével, összemérések szervezésével kell biztosítani, hogy az adatok összehasonlíthatóak, összevethetőek legyenek.

3. Működési időszak

Veszélyhelyzeti (kései) időszak.

4. Felelős

OKSER, OSJER, az élelmiszerlánc-felügyeletért, iparügyekért, építésgazdaságért, katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszterek.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- A felhasználható eszközrendszer gyakorlatilag megegyezik a normál időszakban környezetellenőrzésre és személyek monitorozására kiépített kapacitással.
- A nagyobb érzékenység követelményének kielégítésére alkalmas, telepített laboratóriumok, nagy minta-előkészítési és mérési kapacitással.

- c) Az eredmények átfogó kiértékeléséhez és szemléletes megjelenítéséhez (területi átlagok, idősorok, trendek stb.) szükséges statisztikai és grafikus szoftverek.

6. Végrehajtó szakmai területek

Az OKSER-ben és az OSJER-ben részt vevő ágazati laboratóriumok, a NÉBIH és a kormányhivatalok mezőgazdasági szakigazgatási szervei.

A szükséges személyzet létszámát alapvetően a normál időszakban környezet-ellenőrzést végzők száma határozza meg. A kései időszakban már vissza lehet térni az egyműszakos működésre. A rendszerben veszélyhelyzeti tartalékot jelentenek azon kutatással, oktatással foglalkozó laboratóriumok, amelyek megfelelő műszerezettséggel és szakemberekkel rendelkeznek, azonban rutinszerűen nem végeznek környezet-ellenőrzést, ezek szerepe azonban a kései időszakban lecsökken.

7. Elvárt képességek

- Az eszközrendszer (mérő- és adattovábbító eszközök) rendelkezésre állásának biztosítása.
- Szakképzett, veszélyhelyzeti monitorozásra is képes, gyakorlott személyzet a mérő- és kiértékelő feladatokra.
- Sugárvédelmi elemzőképesség.
- Nagy érzékenységű mérések.
- Mobilitás (mintavétel).

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Nincs.

Sor- szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
75.	✓	✓	✓	✓	✓	Export-import monitorozása, tanúsítvány kiadása	2.6. fejezet 3.4. fejezet 8. fejezet	5.82. 5.91.

1. Cél

Az export fenntarthatósága, és a hazai lakosság védelme érdekében az export és import élelmiszerek és egyéb mezőgazdasági, ipari termékek monitorozása és a megfelelőség tanúsítása.

2. A feladat részletes leírása

- A hazai vagy hazánkat érintő nukleáris veszélyhelyzet idején, az export fenntarthatósága érdekében a mezőgazdasági termékeket, élelmiszereket – az országos környezeti és mezőgazdasági monitorozáson túlmenően is – esetenként, akár szállítmányonként ellenőrizni kell, és az eredményről, megfelelőségről tanúsítványt kell kiadni.
- Az áru megfelelőségét nemzetközi, illetve az exportot fogadó ország által is elfogadott kritériumok alapján kell megállapítani és tanúsítani. Az élelmiszerek, takarmány esetében az EU jogszabályokban vagy a NAÜ ajánlásaiban szereplő SzISz-ek (67.) várhatóan megfelelnek.
- Az egyéb mezőgazdasági, ipari termékek esetén a NAÜ és EU által javasolt mentességi vagy felszabadítási szintek alkalmazhatók.
- Külföldön bekövetkező veszélyhelyzet esetén, a hazai lakosság védelme érdekében – a szennyezettségre, érintettségre vonatkozó információ értékelése alapján – szükséges lehet az importáru (élelmiszer, mezőgazdasági és ipari termékek) monitorozása. Az EU jogszabályok szerint az EU-n belüli államok esetében ez nem indokolt, továbbá viszonyossági alapon el kell fogadni a más államok hatóságai által kiállított tanúsítványt.
- Az export- és importáruk monitorozását, a tanúsítványok kiadását jogszabályban kijelölt szervezetek végezhetik. A méréseket végző laboratóriumoknak minőségbiztosítással kell rendelkezniük.
- A monitorozás eredményeinek a kritériumokkal közvetlenül összevethetőeknek kell lenniük.

- g) Az export és import monitorozásának szükségességét nemcsak sugárvédelmi, hanem egyéb szempontok (jogi szabályozási, kereskedelmi, politikai stb.) is meghatározzák, ily módon a laboratóriumok igénybevétele a szakmailag indokoltnál sokkal nagyobb is lehet.

3. Működési időszak

Veszélyhelyzeti (korai és kései) és helyreállítási időszak.

4. Felelős

A kereskedelemért felelős miniszter, élelmiszerlánc-felügyeletért felelős miniszter, NAV.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- A felhasználható eszközrendszer gyakorlatilag megegyezik a normál időszakban környezetellenőrzésre kiépített kapacitással.
- A megkívánt érzékenység követelményét kielégítő, minőségbiztosítással rendelkező laboratóriumok, nagy minta-előkészítési és mérési kapacitással.

6. Végrehajtó szakmai területek

A kereskedelemért felelős miniszter által irányított minisztérium, NÉBIH és a kormányhivatalok mezőgazdasági szakigazgatási szervei, NAV.

A szükséges személyzet létszámát alapvetően a normál időszakban környezet- és élelmiszer-ellenőrzést végzők száma határozza meg. A kései időszakban vissza lehet térni az egyműszakos működésre.

7. Elvárt képességek

- Az eszközrendszer (mérő- és adattovábbító eszközök) rendelkezésre állásának biztosítása.
- Szakképzett, veszélyhelyzeti monitorozásra, mérő- és kiértékelő feladatok elvégzésére felkészített személyzet.
- Nagy érzékenységgű mérések.

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Az V. veszélyhelyzeti kategóriánál várható az importtermékek monitorozásának szükségessége.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
76.	✓	✓	✓	✓	✓	Kritériumok kidolgozása a radioaktívan szennyezett hulladékok kezelésére	-	5.84.-5.88.

1. Cél

Kritériumok (származtatott intézkedési szintek) kidolgozása a veszélyhelyzet során keletkezett, radioaktívan szennyezett hulladékok kezelésére.

2. A feladat részletes leírása

- A veszélyhelyzeti zónákban a radioaktív szennyeződés továbbterjedésének megakadályozására a személyek, járművek, anyagi javak, mezőgazdasági termékek stb. radioaktív szennyeződését a szennyezett területekre való ki- és belépés, ki- és beszállítás során monitorozni kell.
- A nemzetközi ajánlásokkal összhangban származtatott intézkedési szinteket (SzISz-ek) kell megállapítani:
 - a radioaktív szennyeződés 2.a) szerinti monitorozására,
 - a sugármentesítésre (dekontaminációra).
- A radioaktív hulladékként való kezelésre vonatkozó jogszabályi kritériumok alkalmazása.
- A sugármentesítésre vonatkozó kritériumokat felületi, a radioaktív hulladék minősítésére vonatkozókat térfogati aktivitáskoncentrációkra kell meghatározni.
- A monitorozásra és sugármentesítésre vonatkozó kritériumokat úgy kell megállapítani, hogy azok összhangban legyenek az áttelepítés kritériumaival, azaz ne legyen szükség ilyen intézkedésekre azo-

kon a területeken, ahonnan nem történt áttelepítés. (Ez nem vonatkozik a szennyeződést koncentrááló szűrőkre, összefolyókra stb.)

- f) Meg kell akadályozni a különböző radioaktív hulladékok keveredését.
- g) Gondoskodni kell a radioaktív hulladékok kezeléséről (tömörítés, szilárdítás, csomagolás), átmeneti tárolásáról és végleges elhelyezéséről.
- h) Eljárás kidolgozása az emberi fogyasztásra, illetve állatok táplálására alkalmatlannak minősített, nagy tömegű, szennyezett élelmiszer és takarmány kezelésére (pl. elégetés veszélyeshulladék-égetőben).
- i) A radioaktív hulladéknak a c) és d) alatti kritériumok alapján történő értékeléséhez ki kell dolgozni a megfelelő mintavételi, monitorozási technikát (77.).

3. Működési időszak

Normál időszak

4. Felelős

KKB.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- a) OBEIT és ágazati BEIT-ek rendszere.
- b) A radioaktív hulladékok osztályozásának, kezelésének és elhelyezésének szabályozása.
- c) Nemzetközi (NAÜ és EU) ajánlások.
- d) Mintavevő és mérőlaboratóriumok.
- e) A radioaktív hulladék kezelésére, tárolására szolgáló létesítmények.

6. Végrehajtó szakmai területek

FMCS, KKB TT NBE MTSZ, OAH, az egészségügyért felelős miniszter által irányított minisztérium, az oktatásért felelős miniszter által irányított minisztérium, sugárvédelemmel és nukleáris biztonsággal foglalkozó intézmények.

FMCS tagjai. KKB TT NBE MTSZ tagjai. OAH szakemberei. Sugárvédelemmel és nukleáris biztonsággal foglalkozó intézmények szakemberei.

7. Elvárt képességek

- a) Sugárvédelmi és hulladékkezelési ismeretek.
- b) A nemzetközi (NAÜ és EU) ajánlások ismerete.
- c) A közigazgatási rendszer és a jogszabályok ismerete.
- d) Az OBEIT és BEIT-ek ismerete.
- e) Nukleáris mérés-technikai ismeretek.

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Nincs.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
77.	✓	✓	✓	✓	✓	Monitorozás a hulladék és radioaktív szennyeződés ellenőrzésének (felügyeletének) támogatására	9. fejezet	5.87.-5.88. 6.37.

1. Cél

A veszélyhelyzet eredményeként keletkező radioaktív szennyeződés és a radioaktív hulladék monitorozása a lakosság és a környezet védelme érdekében.

2. A feladat részletes leírása

- a) A veszélyhelyzeti zónákban a radioaktívan szennyezett személyeket, járműveket, területeket, anyagi javakat, mezőgazdasági termékeket stb. monitorozni kell (56., 57. és 58.).

- b) A radionuklidok sugárzásának fajtájától, energiájától, valamint a vizsgálat tárgyától (anyag, geometria stb.), a szennyeződés típusától függő mintavételi, mérési módszereket kell kidolgozni.
- c) A szennyezettségi szintekre megállapított kritériumok alapján kell dönteni a radioaktív szennyeződés, hulladék kezeléséről, sorsáról (76.).
- d) A kritériumoknak való megfelelés értékelése monitorozási eredmények alapján történik. A monitorozás eredményeinek a kritériumokkal közvetlenül összevethetőeknek kell lenniük.
- e) Monitorozás helyszíni méréssel vagy mintavételezéssel és laboratóriumi méréssel történhet (56., 57. és 58.).
- f) A helyszíni mérések általában a felületi szennyezettség összes aktivitásának meghatározására, vagy nagy területek vizsgálatára alkalmasak. A radioaktív hulladékok minősítéséhez mintavételezésre és nuklidspecifikus laboratóriumi mérésekre van szükség.
- g) Nagy tömegű szállítmányok szűrése sugárkapuval történhet (pozitív eredmény esetén a rakomány részletes vizsgálata szükséges).

3. Működési időszak

Veszélyhelyzeti és helyreállítási időszak.

4. Felelős

OKSER, OSJER.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- a) OBEIT és ágazati BEIT-ek rendszere.
- b) Kritériumrendszer a radioaktív szennyeződés és hulladékok monitorozására, sugármentesítésére, és radioaktív hulladékként való kezelésére.
- c) Mintavevő és radiológiai mérőlaboratóriumok.

6. Végrehajtó szakmai területek

A környezet-ellenőrzésben érintett ágazatok, nukleáris és sugárforrásokat felhasználó, valamint radioaktív hulladékok kezelésével, tárolásával foglalkozó létesítmények, sugárkapukat működtető szervezetek. Az OSJER és OKSER ágazati laboratóriumainak személyi állománya. Sugárkapukat működtető szervezetek állománya. Radioaktív hulladékok kezelésével, tárolásával foglalkozó létesítmények szakemberei.

7. Elvárt képességek

- a) Sugárvédelmi és hulladékkezelési ismeretek.
- b) Az OBEIT és BEIT-ek ismerete.
- c) A radioaktív szennyeződés és hulladékok kezelésére vonatkozó jogszabályi előírások, kritériumok ismerete.
- d) A nemzetközi (NAÜ és EU) ajánlások ismerete.
- e) Nukleáris mérés technikai ismeretek.

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Nincs.

Sor- szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
78.	✓	✓	✓	✓	✓	A sugárszennyezett terület és a radioaktív hulladék ellenőrzése (őrzése)	9. fejezet	5.87.-5.88. 6.37.

1. Cél

A veszélyhelyzet eredményeként keletkező radioaktív szennyeződés és a radioaktív hulladék őrzés (felügyelet) alatt tartása a lakosság és a környezet védelme érdekében.

2. A feladat részletes leírása

- a) A veszélyhelyzeti zónákban a radioaktívan szennyezett személyeket, járműveket, területeket, anyagi javakat, mezőgazdasági termékeket stb. monitorozni kell (56., 57., 58. és 77.).
- b) Külföldön bekövetkező nukleáris veszélyhelyzet esetén monitorozni kell a bejövő személy- és teherforgalmat, a radioaktív szennyeződés, radioaktív hulladékok behozatalának megakadályozására.
- c) Az ellenőrzés, a felügyelet alá vonás a monitorozási eredményeknek a kritériumokkal (76.) való összevetése alapján történik.
- d) A szennyezettség eltávolítását – amennyiben lehetséges, pl. eltávolítható felületi szennyeződésről van szó – sugármentesítéssel kell megkísérelni.
- e) A sugármentesítés hatékonyságát ismételt monitorozással kell értékelni.
- f) Ha a – szükség esetén megismételt – sugármentesítés ellenére az ellenőrzés, felügyelet nem szüntethető meg, az anyagokat, tárgyakat, terményeket stb. radioaktív hulladékként kell kezelni, a szennyezett területre való belépést pedig korlátozni kell.
- g) Nagy tömegű, nem erősen szennyezett anyagok (pl. élelmiszer, takarmány) esetén – a normál időszakban történő alkalmazáshoz hasonlóan – megvizsgálandó az ellenőrzés alóli felszabadítás lehetősége.

3. Működési időszak

Veszélyhelyzeti és helyreállítási időszak.

4. Felelős

KKB, rendőrség, NAV.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- a) OBEIT és ágazati BEIT-ek rendszere.
- b) Kritériumrendszer a radioaktív szennyeződés és hulladékok monitorozására, sugármentesítésére, és radioaktív hulladékként való kezelésére (76.).
- c) Hatósági ellenőrzés rendszere.
- d) Az őrzést végzők sugárvédelme.

6. Végrehajtó szakmai területek

Rendőrség területi és helyi szervezetei, őrző-védő szervezetek, NAV.

Rendőrség. Őrző-védő szervezetek személyi állománya. NAV állománya.

7. Elvárt képességek

- a) OBEIT és BEIT-ek ismerete.
- b) Képesség a folyamatos őrizet megvalósítására.

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Nincs.

10. MELLÉKLET: HELYREÁLLÍTÁSI MŰVELETEK VÉGZÉSE

Sor- szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
79.	✓	✓	✓	✓	✓	Irányelvek kidolgozása a hosszú távú kompenzáció és helyreállítás folyamatára	3.3.-3.4. fejezet 9. fejezet	4.23. 5.100.

1. Cél

Irányelvek kidolgozása a lakosság normális életvitelhez történő visszatérése érdekében a hosszú távú helyreállítási műveletek végrehajtására, továbbá a veszélyhelyzet által okozott anyagi kár és hátrány, valamint tartós egészségkárosodás kompenzációjára.

2. A feladat részletes leírása

- Hosszú távú helyreállítási műveletekkel, a lehető legteljesebb mértékben biztosítani kell a lakosság normális életvitelhez való visszatérését, a környezet veszélyhelyzet előtti állapotának visszaállítását.
- A szennyezett területek, eszközök stb. és a radioaktív hulladékok kezelése (77. és 78.).
- A helyreállítási időszakban törekedni kell a még érvényben lévő óvintézkedések feloldására vagy költség-haszon elemzés alapján kedvezőbbnek tűnő módosítására, illetve véglegesítésére:
 - az élelmiszerfogyasztás korlátozása (kivéve egyes vadon termő növények, vadon élő állatok fogyasztását) legfeljebb néhány éven belül várhatóan feloldható,
 - az ideiglenes áttelepítés 1-2 év elteltével véglegesítendő, azaz az áttelepített lakosság részére új, végleges lakóhelyet kell építeni, vagy támogatni a lakásvásárlásban, építkezésben és költözésben,
 - a véglegesen áttelepített lakosság korábbi lakóhelyei sorsának végleges megoldása,
 - a mezőgazdasági termelésből kivont területek hasznosítása más célokra (élelmiszer helyett ipari növények termelése, erdősisítés stb.), az áttérés támogatása.
- Intézkedéseket kell hozni a veszélyhelyzet hatásainak lakossági – beleértve a magántulajdonú ipari és mezőgazdasági termelőket is – kompenzációjára:
 - közvetlen anyagi károsodás (szennyezett, károsodott, hátrahagyott ingatlanok, anyagi javak),
 - közvetett károk (kiesett jövedelem, nem értékesíthető termékek, felhagyott tevékenység),
 - tartós egészségkárosodás.
- Ügyelni kell arra, hogy kompenzáció ne erősítse a lakossági félelmeket (ilyen hatású pl. a környezeti sugárzás szintjétől függő mértékű kompenzáció fizetése).
- A c) - e) feladatokkal kapcsolatos döntések előkészítésére tárcaközi bizottság létrehozása.

3. Működési időszak

Helyreállítási időszak.

4. Felelős

KKB, az élelmiszerlánc-felügyeletért, igazságügyért, iparügyekért, építésgazdaságért, katasztrófák elleni védekezésért és az államháztartásért felelős miniszterek.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- OBEIT, területi és ágazati BEIT-ek rendszere.
- Nemzetközi ajánlások (helyreállítási időszak, költség-haszon elemzés).
- Kritériumok a radioaktív szennyeződés és hulladékok kezelésére (76.).
- Központi anyagi források (vis maior alap, a létesítmény engedélyese felelősségi körén túl).

6. Végrehajtó szakmai területek

KKB és KKB ÁMCS szakmai munkacsoportjai, az érintett ágazatok.

KKB és munkaszerveinek (KKB NVK, KKB NVM tagjai. A helyreállítási tevékenységben, illetve a kompenzáció kérdésében különösen érintett ágazatok baleset-elhárítási szervezeteinek állománya.

7. Elvárt képességek

- Sugárvédelmi, mezőgazdasági ismeretek.
- A sugárzás hatásaival kapcsolatos ismeretek.
- A BEIT-ek, jogi szabályozás és nemzetközi ajánlások ismerete.
- Közigazgatási, gazdasági és pénzügyi ismeretek.

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Nukleáris létesítményeknél (I., II. és III. kategória) az engedélyes – a létesítménytől függően megszabott értékhatárig – köteles az okozott kárért helytállni.

Sor- szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
80.	✓	✓	✓	✓	✓	Kritériumok kidolgozása a korlátozások és beavatkozással kapcsolatos intézkedések visszavonására	3.3.-3.4. fejezet 9. fejezet	5.95. 5.97.-5.101.

1. Cél

Kritériumok kidolgozása a továbbiakban már nem indokolt korlátozások és a beavatkozással kapcsolatos intézkedések visszavonására, a lakosság normális életvitelhez történő visszatérésének elősegítése, a gazdaság működésének helyreállítása és a veszélyhelyzet-elhárítási költségek csökkentése érdekében.

2. A feladat részletes leírása

- A sürgős óvintézkedések egy részére jellemző, hogy csak korlátozott ideig alkalmazhatók, tehát dózis vagy bármely származtatott kritérium nem szükséges megszüntetésükhöz (elzárkóztatás, kimekítés).
- A jódpofilaxis egyszeri beavatkozás, ha már végrehajtottuk, lehetőség sincs a visszavonására.
- Az áttelepítés elrendelésére vonatkozó SzISz-eket az OBEIT tartalmazza. A feloldására vonatkozóan a fennálló sugárzási helyzetre történő áttérés jogszabályi előírásai alkalmazhatók. (Tulajdonképpen az intézkedés megszüntetésének tekinthető az is, ha a fenntartására javasolt időtartam lejárt után végleges áttelepítéssé alakul át.)
- A különböző korlátozások között található sürgős (forgalomkorlátozás, belépés-, fokozott határelőrzés stb.) és hosszú távú óvintézkedések (élelmiszer-fogyasztás tiltása, legeltetési tilalom, egyéb mezőgazdasági beavatkozások) egyaránt. Az ezekre megállapított általános kritériumok és SzISz-ek – elméletileg legalábbis – igen/nem választ váltanak ki, tehát felettük szükséges a beavatkozás, alattuk nem.
- A gyakorlatban ez nem kezelhető ennyire mechanikusan, mivel egyrészt a szintek származtatási bizonytalansága, másrészt a döntést befolyásoló egyéb, nem sugárvédelmi szempontok miatt a beavatkozás meghozatalára, de különösen a megszüntetésére vonatkozó döntést alaposan mérlegelni kell.
- A visszavonásra vonatkozó döntés-előkészítésnél indokolt az érintett lakossági csoportok véleményének a meghallgatása is.
- Az óvintézkedés visszavonására vonatkozó döntést a meghozatalához képest megkönnyíti, hogy:
 - lényegesen több és pontosabb információval rendelkezünk a sugárzási helyzetről,
 - több idő áll rendelkezésre a döntés-előkészítéshez és a döntéshozatalhoz.
- A rendelkezésre álló – pl. a beavatkozás hatékonyságára vonatkozó – információ, a folyamatosan végzendő helyzetértékelés alapján indokolt lehet az óvintézkedés fenntartása vagy megszüntetése helyett annak módosítása, enyhítése vagy szigorítása is (pl. a forgalomkorlátozás által érintett terület változtatása).

3. Működési időszak

Normál, veszélyhelyzeti (kései) és helyreállítási időszak.

4. Felelős

KKB, OAH, NNK, élelmiszerlánc-felügyeletért felelős miniszter.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- OBEIT, területi és ágazati BEIT-ek rendszere.
- Nemzetközi ajánlások (helyreállítási időszak, költség-haszon elemzés).
- Sugárvédelmi jogszabályi előírások.

6. Végrehajtó szakmai területek

KKB, KKB NVK, KKB NVM, FMCS, KKB TT NBE MTSZ, helyreállítási és újjáépítési bizottságok, NNK, OAH, sugárvédelemmel foglalkozó egyéb közigazgatási, kutató- és oktatási intézmények.

KKB, KKB NVK, KKB NVM tagjai. FMCS tagjai. KKB TT NBE MTSZ tagjai. NNK sugáregészségügyi feladatkört ellátó munkatársai. OAH és más, sugárvédelemmel foglalkozó intézmények szakemberei.

7. Elvárt képességek

- Sugárvédelmi, mezőgazdasági ismeretek.
- A sugárzás hatásaival kapcsolatos ismeretek.
- A BEIT-ek, jogi szabályozás és nemzetközi ajánlások ismerete.
- Közigazgatási, gazdasági és pénzügyi ismeretek.

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Nincs.

Sor-szám	Tervezési kategória					Kritikus feladat megnevezése	OBEIT	GSR Part 7
	I	II	III	IV	V			
81.	✓	✓	✓	✓	✓	A helyreállítás tervezésének és a veszélyhelyzetből a helyreállítási működésbe való átmenetnek az irányítása	9. fejezet	5.95.-5.101.

1. Cél

A helyreállítás tervezésének és a veszélyhelyzeti működésből a helyreállítási működésbe való átmenetnek az irányítása a helyreállítás gyorsabb, hatékonyabb elvégzése, a lakosság normális életvitelének, a gazdaság működésének mielőbbi helyreállítása érdekében.

2. A feladat részletes leírása

- A helyreállítás időszakában az ONER működésének jellege, tevékenységének súlypontja eltér a veszélyhelyzetitől. A helyreállítás tervezésének és a két működési állapot közötti átmenetnek azonban koordinált, irányított módon kell történnie.
- A helyreállítási tervben meg kell határozni:
 - a helyreállítás tervezésében és végrehajtásában résztvevő ONER központi, területi, helyi és ágazati szervek feladatait,
 - a veszélyhelyzetből a helyreállítási működésbe való átmenet végrehajtásának módját,
 - a helyreállítás feladatait, módszereit, eljárásait, a szükséges eszközöket és azok forrását,
 - a veszélyhelyzet sugaras és nem sugaras következményeinek értékelését,
 - a károk felmérését,
 - a kártalanításhoz szükséges fedezet biztosítását, a kártalanítás lebonyolítását.
- Kritériumokat (80.) és eljárásrendet kell kidolgozni a veszélyhelyzeti időszakban hozott óvintézkedések, beavatkozások visszavonására.
- Gondoskodni kell arról, hogy a veszélyhelyzet megszűnésével a helyreállítást végző dolgozók esetében (létesítmények, épületek javítása, sugármentesítés, radioaktív hulladékok kezelése stb.) a foglalkozási sugárvédelmi előírások maradéktalanul érvényesüljenek.

3. Működési időszak

Helyreállítási időszak.

4. Felelős

KKB.

5. A végrehajtáshoz szükséges feltételrendszer

- a) OBEIT, területi és ágazati BEIT-ek rendszere.
- b) Nemzetközi ajánlások (helyreállítási időszak, kártalanítás).
- c) Jogszabályi előírások és kritériumok a veszélyhelyzeti beavatkozások visszavonására.
- d) A helyreállítási műveletek elvégzéséhez szükséges eszközök.
- e) Központi anyagi források (vis maior alap, a létesítmény engedélyese felelősségi körén túl).

6. Végrehajtó szakmai területek

ONER központi, ágazati, területi és helyi szervei, helyreállítási és újjáépítési bizottságok.

KKB és munkaszerveinek (KKB NVK, KKB NVM) tagjai. Az ONER területi, helyi és ágazati szerveinek érintett állománya.

7. Elvárt képességek

- a) Sugárvédelmi ismeretek.
- b) A BEIT-ek, jogi szabályozás és nemzetközi ajánlások ismerete.
- c) Közigazgatási, gazdasági és pénzügyi ismeretek.

8. A feladat függése a tervezési kategóriától

Nincs.

AZ OBEIT-HEZ KAPCSOLÓDÓ, EDDIG MEGJELENT MŰSZAKI- TUDOMÁNYOS DOKUMENTUMOK

OBEIT 1.1. útmutató:	Az OBEIT jogszabályi alapjai
OBEIT 2.1. műszaki segédlet:	Hazai és külföldi nukleáris és radiológiai létesítmények baleseti helyzetei
OBEIT 3.2. útmutató:	Az ONER kritikus feladatainak értékelése
OBEIT 3.3. útmutató:	Szervezett segítségnyújtás a védekezésben
OBEIT 3.4. útmutató:	Az Országos Sugárfigyelő, Jelző és Ellenőrző Rendszer felépítése és működése
OBEIT 3.5. útmutató:	Baleseti monitorozási stratégia
OBEIT 4.1. útmutató:	Az ONER szervek készenléttel kapcsolatos tervező munkája
OBEIT 4.2. útmutató:	Az ONER szervek közötti kommunikáció
OBEIT 5.1. útmutató:	Szervezeti Nukleárisbaleset-elhárítási Intézkedési Terv kidolgozása és folyamatos karbantartása
OBEIT 5.2. útmutató:	Nukleárisbaleset-elhárítási gyakorlatok előkészítése, végrehajtása és értékelése
OBEIT 5.3. útmutató:	ONER riasztási gyakorlatok előkészítése, levezetése és értékelése
OBEIT 7.1. útmutató:	Sürgős óvintézkedések meghozatala, bevezetése és végrehajtása
OBEIT 7.2. útmutató:	Radiológiai veszélyhelyzet helyi kezelése
OBEIT 10.1. útmutató:	Sugársérültek kezelésének és ellátásának megszervezése

